

ἐδήλωσας ψυδῆς ἔθνη καὶ ἀπαρτίηται. Δω-
δεκάτῳ, τὸν Ἡγέμερον Βυλόγιον, ὃς βιαζόμενος
ὑπὸ Μοδῆς Ἐπαρχῆς τῆς Βασιλείας Οὐάλκιντος ἀρ-
εῖται, καὶ εἰπόντῃ αὐτῷ τῷ Ἐπαρχῇ, Κοινωνήσον
τῇ Βασιλεῖ, ἐρωτηθεὶς καὶ μάλα χαριότως ἀπο-
φέρει. Μὴ γὰρ ἔφη καὶ μετὰ τῆς βασιλείας τῆς ἱε-
ρωσύνης μετέλαχος; ὁ δὲ Ἐπαρχῇ τῆς ἐρωτήσεως
αἰτιόμενος, ἔχαλῃπτε, καὶ λοιδορίας κατὰ τὴν πρε-
σβυτέρην χρυσάμενος, καὶ ταῦτα ἀποσέθανεν, ὅτι
τῷ πῶ ἔπον ἐμβρονητε, ἀλλ' οἷς κοινωνῇ Βασιλεὺς
τέτων κοινωνῇσαι ὑμῖν παρήγεα. Θεοδώρητῃ βί-
βλῳ τετάρτῳ κεφαλῇ δεκάτῳ ὀγδόῳ. περὶ
τίτῃ καὶ ὁ Νικηφόρος Φωτῇ, καὶ ὁ Ἐπαρχῇ, Τοι-
γάρτοι Βασιλεῖ κοινωνῇσαι ἔλε, ὁ δὲ ἀσέως μά-
λα καὶ χαριότι τῇ ἡθῶ ἀποσμεθῆσας, ἀποσφ-
ερε γάρ, ἔφη, καὶ μετὰ τῆς βασιλείας καὶ τῆς ἱε-
ρωσύνης κεκλήρωται; ὁ δὲ χαλεπῶς ἐρωτῆσας ἐπὶ ἡθῶ
ῤῥῳ, λοιδορησάμενος δὲ τῇ Πρεσβυτέρῃ, ἀπὸ τοῖς
ἀλλοῖς καὶ ταῦτα ἐπήγαγεν, ὅτι τῷ πῶ ἔπον ἐμβρο-
νητε, ἀλλὰ κοινωνῇσαι οἷς ὁκῶν Ἐπισκόποις κε-
λεύει. Δεκάτῳ τρίτῳ, ὅτι οἱ Ἀρχιερεῖς τῆς Ἀνα-
τολῆς ἔγραφον πρὸς Ταρασόνα τὸν Κωνσταντινουπόλεως
ταῦτα. Ἦγερε κέρως σωτηρίας ἡμῖν καὶ ἀπορρώσεως
ἐν οἷς καὶ Θεοδόχῳ Ναῶ τῷ Μονογενῆς ἱερέως αὐτῶ. Κυρίως
δὲ καὶ Θεῷ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, οἵτινες
ἐσὲ ὑμεῖς ἀγιώτατοι, καὶ οἱ τῶ δότῃ κατὰ θε-
σμὸν καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν φέρειτε ὑμῶν Θεοσεφῆς
τρυφῶν καὶ θεοψήφισαι Βασιλεῖς ἡμῶν καὶ δε-
σπότης τῆς Ἐκκλησίας, ἱερωσύνη γὰρ βασιλείας
ἀγασμός ἐστι καὶ ἀναστροφῆς, καὶ βασιλεία ἱε-
ρωσύνης ἰσχύς καὶ κραταίωμα, περὶ ὧν σοφός τις
Ἀναξ καὶ ὁ Βασιλεὺς ἀγῶνι μακαριστότατος ἔφη,
Μέγιστον δῶρον Θεὸς ἀνθρώποις παρέχον ἱερωσύνην
καὶ βασιλείαν, τὴν μὲν τὰ Οὐράνια κοσμοῦσαν καὶ διέπ-
σαν, τὴν δὲ οἰκίεσσαν θεομοῖς διηγεῖται τὰ ἐπίγεια.
Συνὸν ἐβδόμῃς πρῶτα τρίτῃ. σημῶσαι δὲ ὅτι εἶποι
τὸν μέγαν ἱερωσύνην λέγασιν ἄγιον, ὃς Νεαρχῷ ἐκτῇ
Φωτῇ, Μέγιστα τῶν ἐν ἀνθρώποις εἰσὶ δῶρα Θεῷ
ἐστὶ τῆς αὐθιγῆς δεδομένης Φιλανθρωπίας ἱερωσύ-
νη καὶ βασιλεία, ἡ μὲν γὰρ τοῖς Θεοῖς ὑπερε-
τελεῖται, ἡ δὲ τῶν ἀνθρώπων ἐξάρχουσα καὶ ἐπὶ ἡ-
μελεμένη. Δεκάτῳ τετάρτῳ, τὸν Εὐσέβιον, λέ-
γοντα περὶ τῆς μεγάλης Κωνσταντίνου ἐν τῇ βίῳ αὐτοῦ
βιβλίῳ τετάρτῳ κεφαλῇ τετρακοσῷ ἐβδόμῳ, Οἷός τις
κοινὸς Ἐπίσκοπος ἐκ Θεῷ κατιστάμενος, Συνὸν
τῶν τῷ Θεῷ λατρυγῶν συμεκέρτα. καὶ βιβλίῳ τῇ
αὐτῇ κεφαλῇ τετρακοσῷ ἑκτῷ λέγει περὶ τῶν αὐτῶν
Αὐτῶ ἐν ἐστίασι ποτὲ διεξιμένους Ἐπισκόπους, λό-
γον ἀφῆκε, ὡς ἀρα εἶη καὶ αὐτῶ Ἐπίσκοποι, ὧν
δέπη αὐτοῖς ἐπὶ τῇ ῥήματι ἔφ' ἡμετέρας ἀκοῆς,
ἀλλ' ὑμεῖς μὲν τῶν εἶσι τῆς Ἐκκλησίας, ἐγὼ δὲ τῶν

ἐκτῶν ὑπὸ Θεῷ κατιστάμενος Ἐπίσκοπος. καὶ εἶπε,
ἀκούσθε, δὲ τὸν λόγον ἀκούσμενος, τὰς ἀρχο-
μενὰς ἀπαντας ἐπισκόπους, πρὸς τρεπέντε ὁσηπὶρ
ἡ διώκαις τὸν ὀστερὴ μετὰ δὶκῶν βίον. Δεκάτῳ
πέμπτῳ, ἀποσφῆρα τὸν Σχίδαν, λέγοντα περὶ
Εὐσεβίας τῆς γυναικὸς τῆς Κωνσταντίνου καὶ τῆς με-
γάλης Κωνσταντίνου, ὅτι Συνὸν ποτὲ γυναικὸς, καὶ
ἀποσφῆρα τῆς Εὐσεβίας ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων,
εἰς τὴν Ἐπίσκοπον Λεόντιον τὸν ὄνομα ἐμήνυσεν αὐ-
τῇ, Εἰδὲ διελθῆσας ἀφικέσθαι πρὸς σέ, ὡς τῆς τοῖς 10
Ἐπισκόποις πρεσβύτης φυλαχθῆσθαι αἰδῶς, ἵν'
εἰσέλθοιμι μὴ ἐγὼ, σὺ δὲ αὐτῇ τῇ θρόνῳ τῇ
ὑψηλῇ καταβάσας μετ' αἰδῶς ὑπαυτῆσας ἐμοί,
καὶ τῷ κεφαλῇ ὑπέχον τῶς ἐμοῦ χειρὶ τῇ
ἀλοχῇ ἀξιωματικῇ, καὶ περὶ καθεδρῆς μὴ αὐτῇ, 15
σὺ δ' αὖ ἐσήκεις αἰδῶς ἡνίκα δοίην τὸ σωτήριον,
εἰς τὴν αἰρήσῃ, ἀφικόμενος πρὸς σέ. Δεκάτῳ ἑκτῷ,
Εὐχῆντινα ἐστὶν Βιβλιοθήκῃ ἀρτίσκειν φασὶν ἔπὶ
Βασιλεὺς γινόμενον ὁσῶς εἰσέλθοι πρὸς αὐτὸν ὁ
Πατριάρχης. Δεκάτῳ ἐβδόμῳ, τὴν κατὰ φω- 20
τίς Συνὸν Κανόνι δωδεκάτῳ λέγεται, Ἐλθόν
εἰς τὰς ἡμῶν ἀκοῆς τὸ μὴ διώσθαι αὐτὸν ἀρχον-
τικῆς παρῆσας Συνὸν γυνέσθαι, ἐδομῆ δὲ οἱ
Θεοὶ Κανόνες σφωέρεσθαι κοσμικῶς Ἀρχοντας ἐν
ταῖς Συνόδοις νομοθετοῦν, ἀλλὰ μόνως τῶ Ἐπι- 25
σκόπῳ, ὅθεν καὶ δὲ πᾶσι τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων
τὴν παρῆσαν αὐτῶν γενησῶν ἀρτίσκειν, καὶ γὰρ
θεμιτόν ἐστι γυνέσθαι θεατὰς τῶν κοσμικῶν Ἀρχόντων
τῶν τῶς ἱερωσύνης τῷ Θεῷ συμβαινόντων πραγμάτων.
Δεκάτῳ ὀγδόῳ, ὅτι ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ 30
οἱ ὀυλαβέστατοι Ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν, Δεόμεθα τῶς
περισεῖς ἐξω βάλλει, ὁ Βασιλεὺς Ἐπισκόπους ἐκάλει-
σεν, ἡ Συνὸς Ἐπισκόπων ἐστὶ, περισσοὶ Διαι-
κράτες; Δεκάτῳ ἐνάτῳ, τὴν κατὰ τὴν μὴ ἀγῶνι
ἐν ταῖς Συνόδοις τῶ Βασιλεῖ, μὴ ἔχειν δὲ ἐκ τῆς 35
ἀπονομῆς, ἐπεὶ δὲ ἀγῶν ἐκλήθη καὶ ὁ Ἀρσένιος
Θεοδώρητῃ ἐν τῇ τρίτῃ ἐπὶ Συμμάχῳ Συνόδῳ,
καὶ ἐν τῇ ἐπὶ Μαρτίνῳ ἐν Ρώμῃ Συνόδῳ ἐκώστας
Αἰρετικὸς ὢν, ἀγῶν ἐκλήθη, καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας
Διονύσιος τῶς ἀδωλοτάτας Οὐαλεριανὸν καὶ Γα- 40
λητίον Θεοφιλεστάτους εἶπον. Εὐσέβιῳ βιβλίῳ ἐβ-
δόμῳ κεφαλῇ ἐνδεκάτῳ, εἰ δὲ καὶ ἐν τῇ ἐν Χαλ-
κηδόνι Συνόδῳ ὁ Βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐν ἈΓΓΙΟΙΣ
ἐκλήθη πρῶτα ἐνδεκάτῃ, ὁμοῦ σφάλμα ἐστὶν, ἐ-
πειδὴ ἐν τῇ βίῳ τῆς ἀγῶν Νέλης ὁ αὐτῶς ὁ ἘΝ 45
ΑΓΓΕΛΟΙΣ λέγεται. καὶ ὁ ἀγῶν Μάξιμος ἐν τῇ
ἐν τῇ Σεκρέτῳ ἀφῆκε ὑποφάσκα ὅτι ὁ Βασιλεὺς
ἐστὶ καὶ Ἀρχιερεὺς. καὶ ἀλλὰ τοιαῦτα ἀποσφῆρα
περικκομῆται καὶ παρεξηγημένη εἰς ἀναιρίσιν τῆς
ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐξέσεως τῶν Βασιλέων. 50

σεσοφισμένων δεκασυνέα μαρτυριῶν τῶν Λατίνων . καὶ ὅτι τὸ ἀμέσως Ἐπίσκοπον Θεόδωρον εἶναι τὸν Ρώμη, ἢ κορυφῶν ἐξάρπεν, ἢ μόνον κρατῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ; ἢ ἄθροισμὸν τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ψευδέσαντων . καὶ περὶ τῶν ἐσμῶν τῶν κλήσεων οἷς ὀνομάζονται ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς Συνόδου οἱ ὀρθόδοξοι Βασιλεῖς .

5 Ἀλλὰ ῥητέον περὶ ταῦτα, πρώτῃ, ὅτι οἱ Βασιλεῖς καὶ οἱ Ἀρχόντες τῆς δυνάμει καὶ ἐξουσίᾳ καὶ ἐνέργειᾳ ἔχουσιν ἐν ταῖς Συνόδοις, εἴρηται ἐν πᾶσι τοῖς αὐτῶν βιβλίοις ἐν ταῖς σημειώσεσι, καὶ ἰδιωτέρῃ ἐν τοῖς αὐτῶν κεφαλαίοις τῶν μέ-
10 ρει τῆς, καὶ ἐν ταῖς ῥηταῖς μαρτυρίαις ὑποτί-
τῶν πατέρων καὶ ἰσοκρινῶν καὶ τῶν Οἰκουμενικῶν Συ-
νόδων, ἀλλὰ κοινῶς καὶ ἰδίως κατὰ γυναι ἀπι-
δέχθη ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία, ἡνίκα δόξωμεν ὅτι
15 διώκοντες βλάψαι τὴν παπιστὴν τὰ σοφίσματα . ἐ-
15 δὲ δακῆ, φέρωντες μίαν καὶ δύο μαρτυρίας καὶ ἐν-
ταῦθα ῥητῶς ἐκ τῶν τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' ὑπὸ τῶν
Λατίνων . Γράφει γὰρ ὁ Πάπας Γρηγόριος ὁ δού-
τερος ὑπὸ τῆς δούτερας περὶ Λέοντα τὸν Ἰσαυρῶν,
καὶ ἔγραψας ὅτι καὶ Βασιλεῖς καὶ Ἀρχιερεῖς εἰμι,
20 καὶ τῶν οἱ περὶ Βασιλεῖς ἔδωκαν ἔργα καὶ λόγους, οἱ κλη-
ρικὸι καὶ φροντισταὶ τῶν Ἐκκλησιῶν, ἅμα τοῖς Ἀρχιε-
ρεῦσιν ἐκζητήσαντες πόθω καὶ ζήλῳ τῆς ὀρθοδοξίας τῶν
ἐκείθεν, Κωνσταντῖν ὁμῆρας καὶ Θεοδόσιος ὁμῆρας καὶ
Οὐλακίανος ὁμῆρας καὶ Κωνσταντῖν ὁμῆρας
25 πατὴρ ὁ τῆς οἰκτιρῆς Συνόδου . ἔτι οἱ Βασιλεῖς Θεο-
προπῶς ἐβαπτίσαντο μετὰ τῶν Ἀρχιερέων μὴ βα-
λῆ καὶ γνώμῃ τὰς Συνόδους συναθροίσαντες, καὶ
τῶν ἀληθέων τῶν δογμάτων ἐκζητήσαντες, τὰς
ἀγίας Ἐκκλησίας συνεστήσαντο καὶ κατεκόσμησαν .
30 ἔτι εἰσὶν ἱερεῖς καὶ Βασιλεῖς, οἵτινες καὶ τὸ ἔργον
ἐπεδείξαντο . καὶ ἰσχυρῶς ὁμῆρας λέγει, Οὐδεὶς
ἄλλω ἢ ἐν αὐτῶν ἐν τῇ ἀρχῇ ἢ τῇ Χρυσῇ Ἐκ-
κλησίᾳ ἢ τόσον συγκληρικῶν ὑπὸ πύκτων Αἰρέ-
σεων, ἀλλ' ἢ ὅτι Δὲ τῆς διωγμῆς κατὰ τῶν Χρι-
35 στιανῶν ἢ ἀδυσπῶν γυνέθαι Συνόδους Οἰκουμενικάς .
Ὁ αὐτός . Οἱ Κανόνες τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων ὑπὸ
τῆς Κωνσταντίνης ἤρξαντο, δεύτερον γὰρ Λυμεινο-
μὴς τῆς διωγμῆς, ἐκ ἐδίδου ἄλλα τὰ διδάσκον
τῆς λαῆς, ὅθεν οἱ Χριστιανοὶ ἐς Διόφωρος Αἰρέσεις
40 ἐχρίθησαν, ὅτι ἐκ ἐξῆν τοῖς Ἐπισκόποις ἐς ἐν συ-
νελευθῆν, εἴμῃ ἐν τοῖς χρόνοις τῆς αὐτῆς ἐρημίας
Βασιλέως . ταῦτα ὁ ἰσχυρῶς ἐν τοῖς περιγεγραμμένοις
τῆς συλλογῆς ἢ πεποίηκε τῶν Κανόνων . ἐν οἷς ση-
μείωσαι, ὅτι οἱ Βασιλεῖς μετὰ τῶν Ἀρχιερέων συμ-
45 φωνήσαντες, τὰ μέγιστα ὠφέλησαν τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ
οἱ ὀρθόδοξοι Βασιλεῖς μετὰ Θεὸν πρώτη αἰτία τῆς ἀθροί-
σεως τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ τῆς συμφωνίας τῆς
ἀγίας Ἐκκλησίας, μάτρω φέρονται εἰς παπιστὰς Λυ-
μηνῶν περὶ τῶν Βασιλέων τῶν μετῴτων ἐν τῇ
50 Ἐκκλησίᾳ ὠφέλησαν . ἀλλ' ἵνα μὴ φύγῃ τῶν ὑπό-
κρινται τῆς ὁπτιμῆς, ἀποκρίνεται περὶ τὰς Ἀντιθέ-
σεις . φανερῶς ὅτι ἔδωκε μία ὠφέλεια γίνεσθαι καὶ
ἐκ τῆς τῆς ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας περὶ σύστασις τῆς αἰ-
τῆς Πάπας αὐτῶν ἢ μονάρχῃ ἢ αἰμαμάτῃ, ἀλλὰ μὴ
λίσσασθαι αὐτῆς . καὶ δὲ ῥητέον περὶ τῶν πρώτων .

τῶν Βασιλέων Κωνσταντίνου βιάζοντος τὰς πατέρας συν-
θεῖσθαι τοῖς Ἀρχιερεῖς, εἶπον ὁ ἄγιος Ἀθανάσιος
γυνέθαι Συνόδον μετὰ τῶν Παλατίων, ἐμὲν εἶπεν,
ἡ ἰδιωτικὴ εἶπεν γυνέθαι Συνόδον Οἰκουμενικὴν ἀπὸ
ρασιλικῆς κελεύσεως, ὅπως εἴτε αὐτῇ Συμμάχευς Σύ-
νοδοι ἐδωκῆσαν συνελευθῆν, αὐτὸς τῆς ὁπτιμῆς τῆς
Ἀρχιερεῖς ἱεραίας, Ἀρσανδ' ὄντος, καὶ ἰδε αὐτῶν
βιβλίου τετάρτῃ κεφαλῇ δέκατῃ τετάρτῃ Παρά-
γραφῇ τρίτῃ . δεύτερον, τῶν Ἀποστόλων τῶν Δι-
πολῶν καὶ τῶν περὶ τῶν πατέρων εἶπον ὅτι εἰσὶν
ἀρχαὶ τῆς Συνόδου, ἵνα δηλονότι λύσῃς τὰς ἀμ-
φιβολίας περὶ τῆς περὶ τῆς ζητήματος, ἐμὲν ἰδίως
ὅπως ἐμνησθῇ τῆς Πάπας ὡς κομπίζοντες οἱ παπιστᾶς .
Πρὸς τῶν δούτερον, ἡ αὐτὴ δόκτρισις περὶ τῶν αὐτῶν
Κωνσταντίνου, ὅτι ἐβίαζε τὰς πατέρας διορίζαν κατὰ
τῶν γνώμων αὐτῆς περὶ πίστεως, καὶ ἰδε ταῦτα αὐ-
τῶν ἐν τῇ δούτῃ βιβλίῳ, καὶ τὴν Διόλογον τῆ-
τον τῆς Κωνσταντίνου καὶ τῆς Πάπας Λιβερίας ἐν τῇ αὐτῇ
βιβλίῳ κεφαλῇ δέκατῃ . δεύτερον, ὅτι καθαρῶς
ὁ ὁσῖος Δὲ τῶν ῥημάτων τέτων παρ' μοναρχικὸν ἀξίω-
μα ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καταδικάσει, καὶ τὸ κύριον τῇ
κοινοῦντι δίδωσι, λέγει γὰρ, Σοὶ τῶν Βασιλέων
ὁ Θεὸς ἔδωκεν, ἡμῖν τὰ τῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχοντα,
ἦτοι πᾶσι τοῖς Ἐπισκόποις ἀμέσως . καὶ πᾶς παπι-
στὴν λοιπὸν ὅτι μόνον τῇ Πάπᾳ ὁ Χρυσὸς τὰ τῆς
Ἐκκλησίας ἐξουσίαν ὑπάρχοντα ; τρίτον, ὅτι λέγει,
Οὐκ ἐξῆν ἀρχῇ τοῖς Ἐπισκόποις ὑπὸ τῆς γῆς . καὶ
λοιπὸν πᾶσι ὡς Ἐπίσκοποις Ρώμης ὅτι ἐξῆν αὐτοῖς ἀρ-
χῇ τῆς γῆς, ὥστε εἶναι καὶ Ποντίφικα καὶ
Βασιλέα ; Πρὸς τῶν τρίτῃ, τὰ αὐτὰ ῥητέον, ἐπα-
δὴ γὰρ ὁ Ἰσαυρὸς ἦλθεν ἐξουσίαν ὑπὸ τῆς πε-
σῆκον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τὰ αὐτὰ ἦν ἐσθλὸν ἄπερ καὶ
ὁ Κωνσταντίνος, ἀπὸ ἐξουσίας καὶ ἐνέργειας ἐν ταῖς Συ-
νόδοις τῶν ὀρθόδοξων Βασιλέων ἐκλυμαίνεται . δέυ-
τερον, ὅτι καὶ ὁ Πάπας Γρηγόριος αὐτῶν τῶν μο-
ναρχίαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, μὴ εἰδὼς τῶν τῶν
ὅλων ἐν τοῖς χρόνοις αὐτῶν, ὅθεν τῶν ἀκρῶν ἐξουσίαν
τῇ κοινοῦντι δίδωσι, τὰ δόγματα λέγων εἶναι τῶν
Ἀρχιερέων, καὶ ὅτι Ἀρχιερεῖς δηλονότι . τρίτον,
εἰπὼν ἀπέχον τὰς Ἀρχιερεῖς τῶν δημοσίων πραγ-
μάτων, ἵνα μὴ εἰπωσιν εἰς αὐτοὺς διατυτᾶται σχολα-
στικοί, Ἀρχιερεῖς λέγοντες τὰς ποικίλας ἐμὲν τῶν Πάπων,
Πνύματι ἀγίῳ κινήσας ὁ Γρηγόριος, ἔγραψεν ὅτι ὁ
Ἀρχιερεὺς ἐκ ἐξουσίας ἐγκύψαι ἐς τὴν Παλατίον καὶ
περὶ βασιλείας ἀξίας βασιλικῆς . καὶ σημείωσαι ποῖα
καταδίκη εἰσὶν ὑπεύθυνοι οἱ μετὰ τὸ χρίσμα Πά-
παι, λέγοντες εἶναι αὐτοὺς καὶ Βασιλεῖς, καὶ ἐξ-
ουσίαν αὐτῶν καὶ χωρὶς ὡς κοσμικοὶ Ἀρχόντες,
καὶ ἐνεργῶντες ἐν τοῖς πολιτικοῖς ὡς καὶ ἐν τοῖς ἐκ-
κλησιαστικοῖς, πῶς ἔν ἐκ ἐπὶ ἀρχόντοι καὶ αὐτίπα-
παι τῆς Γρηγορίου, Περίγειας χερσὶν ἔχοντες καὶ
κομπά-

κομπάζοντες διώκεσθαι καὶ Βασιλεῖς μεταβάλλειν, ὡς
ἐφρήνησε πρῶτος δ' αὐλὶτὴρ Γρηγόριος ὁ ἐβδόμος.
τέταρτον, ἐπειδὴ ὁ Πάπας λέγει εἶναι Ἀρχιερεῖς,
ἡ μὲν δὲ ἐν τῇ κλήσει τῆς Ἀρχιερωσύνης ἐν ἡ κλήσει
ὑπὸ τῷ Θεῷ, ἀλλὰ νομίζει εἶναι καὶ Βασιλεῖς, αὐ-
τίθεος εἶναι, ὅθεν καὶ Ἀρχιερεῖς εἰσιν. ἴδε αὐτῶτερον
κεφαλαιὸν τέτατον τμήματος οὐδοῦ Παραγράφῳ πρῶ-
τῳ, καὶ τμήματος πέμπτου Παραγράφῳ δεκάτῳ τρί-
τῳ τὸν Πάπαν ὀνομάσαν, καὶ βιβλίῳ ἑκτα κεφα-
λαίον δέκατον εἶπαν. Πρὸς δὲ τὴν τετάρτην ῥητέον,
ὅτι καὶ τὴν αὐτὴν αὐτὴν δι' ἡν Ἀθανάσιος, ὁσιος,
καὶ Γρηγόριος ἀπέβαλον τὰς δυσσεβεῖς Βασιλεῖς τῶν
Συνοδῶν, ὑποβάλλει αὐτὰς καὶ ὁ Στυδίδης, τὴν ἐ-
ξουσίαν δὲ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ αὐτὸς τῇ κοινότητι
δίδωσι. καὶ γὰρ Ἀποστόλων μέμνηται καὶ Προφητῶν
καὶ Διδασκάλων, οἵτινες νομοθετοῦσι τὰ περὶ πί-
στεως δόγματα, ἔμειν καὶ τὸ Πάπα μνημονεύει τὴν
ἐξουσίαν. Πρὸς δὲ τὴν πέμπτῃ, ὅτι ὁ Πάπας Στέ-
φανος δύο τινα λέγει, οἷ, ὅτι τοῖς Ἀρχιερεῦσιν ἐ-
δόθη τὰ πνευματικὰ, εἰδὲ καὶ λέγει δεδόσθαι καὶ
τὸ κορυφαῖον πέτρῃ, ἀλλὰ τὸ πᾶν πᾶσι δοῦναι,
εἴρηται καὶ ῥηθήσεται, καὶ σωτόμως ἴδε βιβλίῳ
ἑκτα κεφαλαιὸν τετάρτον Παραγράφῳ δεύτερον.
ῥητέον, ὅτι τὸ Ἀρχιερωσύνην ὅτι γῆς ὁμοίωμα τῷ
Θεῷ ὑπὸ φέρει ὁ Βασιλεὺς, καὶ γὰρ τὸ Ἀρχιερωσύνην
ἐδίδωται ἑτέροις τι Ἀρχιερωσύνῃς ἢ Ἀρχιερωσύνῃς εἶναι.
τρίτον, ἐκ τῶν τῶν ῥημάτων τῶν Στεφάνου δέκτου-
ται ὁ Στέφανος μὴ ἐχθρῶν εἶναι αὐτῶν ἕτερον περὶ
μοναρχίας ἕτερον περὶ βασιλείας τῆς ῥωμαϊκῆς Ἐκ-
κλησίας, ὡς οἱ παπῆσαι ἀρεσβατοῦσι. Πρὸς τὴν ἑκ-
τὴν ῥητέον, ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἱερωσύνη ὑπὸ φέρει αὐ-
σῶτον τῷ Θεῷ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἐξαιρέτως αὐτὸς
σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων ψυχῶν, ὡς ῥητέον κατὰ
τὸ καὶ Βασιλεῶν καὶ πάσης κοσμοκτοῆς ἐξουσίας,
ὅπερ καὶ αὐτοὶ μόνοι οἱ Βασιλεῖς ῥητὸς ὁμολογῶσι,
καὶ ἴδε αὐτῶτερον βιβλίῳ πρῶτον κεφαλαιὸν ἑκστὸν
πρῶτον. ἔμειν ὁ Χρυσόστομος καὶ τῶν φρονεῖν εἶναι
ἵνα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μοναρχίᾳ, ἀλλὰ κοινῶς ἑκα-
στὸν τῶν Ἐπισκόπων λέγει ἔχειν τὴν αὐτὴν ἐξουσίαν
ὑπὸ τῆς γῆς, τὴν πνευματικὴν δυνάμειν, καὶ λέγει
δὲ Ἐπισκόπον τινα ἔχειν μέγιστον ἐξουσίαν τῶν ἄλλων,
ἀλλὰ τὸν μέγιστον καὶ μοναρχικὸν θρόνον ἐκείνου τὸν
τῆς κοινῆς ἱερωσύνης λέγει (ὡς ἔγραψεν ὁ ἱερε-
σολύμων Ἰωάννης αὐτὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάν-
νην τὸν Καππάδοκα, ὃς σωφρονεῖ καὶ ὁ Κωνσταντινου-
πόλεως Μηνᾶς, καὶ ἴδε αὐτῶτερον βιβλίῳ πέμπτῳ
κεφαλαιὸν εἰκοστὸν Παραγράφῳ οὐδοῦν, δέκατον
τέταρτον, καὶ δέκατον ἑκτον) καὶ εἰδὲ ἑτέρον, μὴ
ὅτι γε μέγιστον ἕτερον μὲν λέγει, ὅσα ἂν λύσης καὶ
δήσεις, ὡς ὑπὸ ἐνδὲ, ἀλλ' ὅσα ἂν δέσητε καὶ λύ-
σητε, ὡς ὑπὸ ποῶν, ἡς ἐξουσίας φησὶν ἐνδὲ μὲν
ἄλλῃ ἴση εἶναι, ὡς ἕτερον μέγιστον. Πρὸς τὴν ἐβδό-
μην ῥητέον, ὅτι ἡ κατὰ φῶτις Συνοδὸς ψόφου-
πίπλῃσθαι καὶ, ἐν ποῶσι ἐφληνῶσθαι, ὡς εἴρη-
ται ἐν τῇ τέτῳ, ὅθεν καὶ ὠταῦθα ὡς ὑπὸ ποῶ-

σῶσι τὸν δούτεον Βασιλεῖς ταῦτα εἰπεῖσα, ἐφ' ὅ-
σῳ, πρῶτον, ὅτι καὶ ὁ Θεοδόξος λαϊκῶ ποῶσι
σοφῶ καὶ δόξα καὶ τιμῇ ὅτι ἔχει λέγειν περὶ
ἐκκλησιαστικῶν δογμάτων. γράφει γὰρ καὶ ὁ Σωκράτης,
ὅτι λαϊκὸς ὁμολογητὴς ἐπεσόμενα τὰς κατ' Ἀρεῶν Δια-
λεγομένης καὶ Θεότητος τὰς μορφοῦσιν. βιβλίῳ πρῶ-
τῳ κεφαλαιῷ οὐδοῦ. καὶ αὐτῶτερον βιβλίῳ πέμπτῳ κε-
φαλαιὸν εἰκοστὸν Παραγράφῳ τρίτῳ εἴρηται ἐν τῇ
ἐπὶ Μικῇ Συνοδῷ, ὅτι τὰς ῥῶν Κανόνας ἐκδικῶσιν
οἱ Ἐπίσκοποι, τὰ δὲ τῆς πίστεως ἐκδικῶν καὶ παῖτις 10
Χριστιανῶν, ῥῶσι δυνάμει ἱερωσύνῃ, ὅσον καὶ λαϊ-
κὸς, ὅθεν καὶ οἱ Βασιλεῖς καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς ἐν ταῖς
Συνοδοῖς πολυτρόπως καὶ λίαν ἐπικριμένως ἠγωνίζοντο
περὶ πίστεως, καὶ ἴδε Ἐυθέσιον, Σωκράτη, Ἐρμῆαν,
Θεοδόκτον, Θεοφάνη, Ζωναραῦ, Ρυφῶν, Κεδρηνὸν, 15
Νικηφόρον, Πορφυρογενήτον, Κωνσταντῖνον, Παχυμένην,
Γρηγοράν, καὶ τὰς λοιπὰς Χριστιανὰς ἱερωσύνῃς, καὶ
τὰ πρακτικὰ τῶν ἁγίων Συνοδῶν, καὶ αὐτὰς τὰς βα-
σιλικὰς νόμους, ἐν οἷς ἰσχυρῶς συμβεβλήον καὶ
περὶ τῶν οἱ Ἀρχιερεῖς, λέγοντες, ὅτι οἱ Βασιλεῖς 20
ἐν ἁλλῶν, ἀλλ' ἡ αὐτὴν αὐτῶν Συνοδοῖς καὶ οἱ ἅγιοι
πατέρες ἔκρινον περὶ πίστεως, ἕτω γινώσθαι καὶ
τῆς παρῶσις Συνοδοῦ τὴν ἀπόφασιν βέβαιον.
δύοτερον, τὸ πᾶν, τὸ μὴ ἔξῃναι δηλαδὴ λαϊκῶ περὶ
πίστεως λέγειν, ψόφου ἐστὶ καὶ λόγῳ αὐτίθεος, 25
ὁ γὰρ μέγας Κωνσταντῖνος καὶ Θεοδόξος καὶ Μαρκεσιανὸς
καὶ Ἰβηριανὸς καὶ Ἰβηριανὸς μετὰ Ἰβηριανὸν καὶ ὁ Πρωτο-
κλῆτος καὶ ἄλλοι Βασιλεῖς ἔγραψαν ἰσχυρῶς, εἶπον
καὶ ἔγραψαν περὶ πίστεως, βοηθήσαντες τὰ μέ-
γιστα τῇ ἀγνώστῃ πίστει. τρίτον, ὅτι ὁλοκλήρῳ 30
Ἐκκλησίᾳ καὶ Οἰκουμενικῇ Συνοδῷ ἀκολυθῶν ἔξε-
σι καὶ λαϊκῶ καὶ παντὶ Ἐπισκόπῳ καὶ παντὶ ἁλλῷ
Χριστιανῷ, καὶ μὲν ἔχει τῶν τῶν τῶν καὶ αὐτοῖς Ἀρ-
χιερεῶσιν ἢ Πατριάρχεις ἀνιχνεύειν καὶ ἀντιδρῶναι τὰ
τῶν Συνοδῶν, ὡς εἴρηται ἐν τῇ ἐκτῇ Παραγράφῳ 35
Φῶ τῷ αὐτῶτερον περὶ τῶν κεφαλαιῶν. καὶ ὁ Τερά-
στιος ἔλεγε ἐν τῇ ἐβδόμῃ Συνοδῷ, Τὰ γὰρ ἐν τῇ
Ἐκκλησίᾳ ὁρθόδοξα εἰσὶν ἐπὶ Ναὶ καὶ Οὐ, ἀλλὰ
Ναὶ εἰσὶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ μὲν ἀντιδρῶν καὶ ἀντι-
δρῶναι εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, ἀψόφους γὰρ εἰσὶν 40
ὁ ἐπαγγελάμενος, Πύλαι αὖτε ἐκκαταχύνονται αὐ-
τῆς. πρῶτον, ἴδε καὶ ἐν τοῖς αὐτῶτερον κεφα-
λαίοις ἐν ποῶσι. τέταρτον, οἱ λαϊκοὶ ἀντιδρῶν,
καὶ μὲν ἐν τῇ ἱερωσίᾳ τῶν μυστηρίων καὶ τῶν λυγῶν καὶ
δεσμῶν, αὐτῶν μόνῃ τῇ ἱερωσίᾳ ἀφαιρῶνται καὶ 45
Θεῷ, ὡς ἀντιδρῶν ὅμως τῶν Ποιμένων, καὶ ἡ Φε-
νῶντων, ἡ ἀντιδρῶν ἐναντία τῇ ἀγίᾳ γραφῇ, ἡ
ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνοδοῖς, ἡ τοῖς Θεοφόροις πα-
τράσι καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ ὁρθόδοξῃ, ἔχει τῆς
σοφῆς καὶ ὁρθοδόξου λαϊκῆς μετὰ τῶν μακαρίων 50
ἀντιδρῶντων ἐκκλησιαστικῶν ἀντιδρῶν καὶ ἀντι-
δρῶν καὶ αὐτῶν, καὶ ἀντιδρῶν αὐτῶν καὶ αὐτῶν καὶ
μακαρίων καὶ αὐτῶν Συνοδῶν, καὶ σημῶν αὐτῶν ῥητον,
ὅτι ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία κοινῶς καὶ ἡ ἀνατολὴ καὶ πα-
τοτε ἔχειν αὐτῶν καὶ αὐτῶν Συνοδοῖς τὰς Βασι-
λεῖς

ἴδιαι, ἀλλὰ ψάδεπιπλάσας, ὅθεν καὶ ἰαχυρὰς κα-
τηγορεύεται ὑπὸ τῆς Αἰτιολογίας, ἐκ ὑποβάλλει δὲ
ἡ κακία τῶν Ἀργυρῶν πῶς ἐπὶ μέλειαν καὶ ὑπεράσπι-
σιν καὶ τὸν ζῆλον περὶ τῆς ἀμωμάτης πίστεως τῶν
ὀρθοδόξων Ἡγεμόνων. Πρὸς πῶς δωδεκάτῳ ῥητέον,
ὅτι τὰ ῥήματα ταῦτα δέκνυνται καὶ τὰς αὐτοὺς Βα-
σιλεῖς μὴ κεκλιμένους ἐξ ἑαυτῶν τὸ ἐπὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ,
ἕτερον ἐκδέσθαι δόγμα ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ τοῖς ὁμόφρε-
σιν αὐτοῖς Ἐπισκόποις βεβηθαι, καὶ βίαν
ἐπιτεθεσθαι τοῖς ὀρθοδόξοις τὴν σωθῆναι αὐτοῖς,
ὅπερ αὐτίκαται τῇ ἐκκλησιαστικῇ σωτηρίᾳ, ἥτις
βέλεται διὰ τῆς γραφῆς καὶ τῶν πατέρων λύειν
τὰς Ἐπισκόπους τὰς ἀμφιβολίας, ἐκδικεῖν δὲ τὰς
Βασιλεῖς πῶς ἀλήθειαν, καὶ μὴ τῇ ψάδε κατηγο-
ρεῖν, τὸ δὲ ἐκκλῆσαι τὰς ὀρθοδόξους Ἡγεμόνας
σωθῆναι ταῖς ἀγλαῖς Συνοδοῖς. Πρὸς δὲ πῶς δεκά-
τῳ τρίτῳ ῥητέον, ὅτι οἱ Ἀρχιερεῖς τῆς Ἀνατολῆς
σύμφωνοι ἔποντο τῷ Χρυσόμῳ, ὡς εἴρηται αὐτέ-
ρω, ὁ γὰρ τῇ πνευματικῇ ἐξουσίᾳ, ἥτις ἐστὶ τὸ
δεσμεῖν τε καὶ λύειν τὰς περὶ πίστεως ἀμφιβολίας,
τὰ δεύτερα τῶν πατέρων φέρουσιν οἱ Βασιλεῖς, πα-
ρέχουσιν ὅμως μεγάλην ἰαχὴν τοῖς πατέρεσιν, ἀγα-
ρηντες τὰς Συνοδούς, καὶ ἄλλοις τρόποις ὑπερασπί-
ζοντες τῆς ὀρθοδόξης πίστεως, ἐπειδὴ ἔχουσι ὡς
θεὸς ἐν τῇ πολιτείᾳ τὸ ἀρχικώτατον ἀξίωμα. ὅθεν
συμφωνήσαντες οἱ πατέρες καὶ οἱ πολιτικοὶ Ἡγεμόνες,
μεγάλα τιὰ καὶ μάλιστα μέγιστα ποιοῦσιν τῇ Ἐκ-
κλησίᾳ. ἐκ τῶν ῥημάτων οὖν τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἀνα-
τολῆς ἐκ ἐπιγίνεται τις βοήθεια παπῖσαις, ἀλλὰ αἰσχυρῇ
καὶ ὕδατος, ὡς ἐλέπεσι τὰ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πε-
φασμένως γενησῶν, καὶ μετὰ τὸ χλοῖμα συκοφαν-
τῶσι τὰς ὀρθοδόξους Ἡγεμόνας, καὶ τὸ αἷτιον,
ὡς ἀπέχωνται οἱ Βασιλεῖς ὡς περὶ αὐτοῖς ἔξεστι ἐν τῇ
Ἐκκλησίᾳ ἐνεργεῖν, καὶ ὅπως ἀδελφικῶς δέχωνται τὰ
παρ' αὐτῶν τῶν παπῖσιν δηλονότι κληρονομία καὶ
τὴν θεὸς καὶ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, εἰ γὰρ ἦσαν ἐν τῇ
ἐν Τριδόντῳ Συνοδῷ Βασιλεῖς, ἐκ αὐτῶν ἡ ἀνα-
θεματίζουσα ἐκείνη ὁ Θεοφυλκτὸς συνάθροισις πῶς καθολι-
κῶς Ἐκκλησίαν, ὡς ῥηθῆσεται κατωτέρω βιβλίου
ἐνδεκάτῳ κεφαλῇ ἐκτῷ. καὶ ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ, ἐν
τῇ οὐ Κωνσταντῇ Συνοδῷ παρόντος τῆς Βασιλείας,
οἱ πατέρες ἐλεύθεροι ὄντες φόβου καὶ ἀπειλῶν, διώ-
ρισαν ἐλθούσαν καὶ μεγάλην τῇ φωνῇ ὅπερ ἐξῆλθε καὶ
μήκρον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καλόν, ἦγεν πῶς Συνοδὸν
ἐπὶ τῇ Πάπᾳ καὶ ἐπὶ πάντων, καὶ ἐπὶ ἀνάπαλιν.
Πρὸς δὲ πῶς δεκάτῳ τετάρτῳ ῥητέον, ὅτι ὁ Εὐσε-
βίος σοφῶς ἐρμηνεύει τίνα τὰ ἴδια τῶν Βασιλέων ἐν
τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ τίνα τρόπον ἀρμόζουσι αὐτοῖς τὸ
ἘΠΙΣΚΟΠΟΣ ὄνομα, ὅπερ καταδικάζει τὰς ταῦ-
τα ποσάδοντας παπῖσας, συκοφαντῶντας τὰς
ἀγλαῖς Βασιλεῖς, ὡς δὴ θὸν θελήσαντας ἔχον πῶς
αὐτῶν ἐξουσίαν τοῖς Ἐπισκόποις ἐν τῇ πνευματικῇ
ἐπιστάμῃ. Πρὸς πῶς δεκάτῳ πέμπτῳ ῥητέον, ὅτι
ἔαρ Χελιδὼν ἐσωίσθη μία, ἡ γὰρ ἦ Ἐπισκόπος
Λεοντίος ἀπέπεσε ἐγίνεται ὡς ἀδελφόν ἐν τῇ

Ἐκκλησίᾳ, καὶ γὰρ Νάθαν ὁ Περσὴς ἀπεσπύ-
νησε τῇ Δαβὶδ κατὰ σώσωπον αὐτῷ ἐπὶ πῶς γῆν,
ὅθεν καὶ οἱ Πατριάρχαι καὶ Ἐπίσκοποι, ἀπὸ
κατὰ πολλὰς ἐκδόσεις ἀρχαίας ἐσερχόμενοι αἰε-
τὰς Βασιλεῖς ἡσπάζοντο αὐτοὺς καὶ ὑψόβουν αὐτοὺς,
καὶ ὁ δὲ ὅμως, ὅτι πρῶτον ἀπεσπύνησαν τὰς ἔχου-
σας τὸ ἀρχικώτατον τὴν θεὸς ἐμείωμεν ἐπὶ τῆς γῆς
κατὰ τὸν Πάπαν Στέφανον, καὶ κεφαλῶν ὄντας
πάντων τῶν Χριστιανῶν κατὰ τὸν Πάπαν Γρηγόριον,
καὶ ὅπως ὑψόβουν καὶ ἡσπάζοντο αὐτοὺς, ἔτα τὴν 10
το καὶ τὸ τοῦτον κοσμικὸν μεγαλύνει τῶν Πατριαρ-
χῶν αἰσιν ἐπὶ καὶ ὑπερ πῶς σωθῆναι, τὴν γὰρ
μεγάλαν Ἀθανασίαν φυρόντων ὑπὸ τῆς ἐν Τύρῳ Συ-
νόδῳ, καὶ ἐλθόντων ὡς Βυζαντίου, γράφει περὶ αὐ-
τῆς ὁμείας Κωνσταντίνῳ αὐτῇ τῇ ἐν Τύρῳ Συνοδῷ. 15
Συνέβαινε δὲ τῶν καὶ ἐπὶ ἴππῃ μετὰ ὀχέειν, ἐξαι-
φνης Ἀθανασίου ὁ Ἐπίσκοπος ἐν μέσῳ τῆς λιμφοῦς
μετὰ ἱερῶν τινῶν, ὡς περὶ αὐτῶν ἔχον, ἀπεσπύνηται
ἐπὶ τῷ περὶ αὐτοῦ, ὡς καὶ ὡς ἀρχαῖον ἐκπληξέως ἀφει-
μῶν. ἔτα κατ' ἐκείνην τὴν καὶ ἐπὶ ἔλπιον ὑπὸ τῆς 20
Ἐκκλησίας τὸ ὑμῶν μεγαλύνει τῶν Ἐπισκόπων, καὶ ἴδε
αὐτοῦ βιβλίου τρίτῳ κεφαλῇ δεκάτῳ ὁ γὰρ
Πατριάρχον, δέκατον οὗτον, πῶς ἐδέετο τῶν Βα-
σιλέων ἐν τῇ Ρώμῃ Λέων ὁ Πάπας, ὅθεν ἐκείνῃ
τῇ Λεοντίῳ ἡ ἀπέπεσε, ἵνα δηλονότι αὐτοῖς καὶ 25
ση ἱστανθῆς τῆς Βασιλείας, ἐκείνῃ ὑπὸ τῆς Ἀνα-
τολῆς ἀπεσπύνηται τῆς καὶ ἐξουσίας τῇ Πάπᾳ. ἀλλὰ
θεωρεῖται τὴν πραγματικῇ κατὰ νόμον, ἐμὸν
οἱ Βασιλεῖς, ἀλλὰ καὶ αἱ Βασίλισσαι ἀπεσπύνηται
ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων, ἔλεγε γὰρ ἡ Βασίλισσα Εὐ- 30
δοξία τῇ ἀγίᾳ Ἐπιφανίᾳ, Σοὶ πῶς ἐξουσίαν δίδωμι, ὡς
εἴρηται αὐτοῦ κεφαλῇ τρίτῳ, καὶ ἡ Πυλαγερία ἔγρα-
φε τῇ Πάπᾳ Λέωνι περὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνοδῆς,
ὡς εἴρηται ἐν τῇ ῥάφῃ, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ Συνοδῷ ἐφ-
μίζετο καὶ ἐκαλεῖτο ἱερά Βλέν, ἀλλὰ δὴ καὶ ἡ 35
γῆς ἱερός τῇ Θρανὸς ἐφμίζετο ἐν τῇ ἐπὶ τῇ
Καππαδόκῃ Συνοδῷ, καὶ ἡ Εἰρήνη πρὸς ἀθέετον
πάσης τῆς οὐκ ἐκκλησιαστικῆς ἐβδόμης Συνοδῆς, καὶ ἡ Θεο-
δώρα ἀπεσπύνηται καὶ σεβαζμῶν ὑπὸ πάντων τῶν
κατ' ἐλπίον καὶ ἐν Βυζαντίῳ ἐπὶ ἀντιπρὸς Θεοφύ- 40
λων πατέρων, ἀπεσπύνηται τὰς ἀγλαῖς Βικονίας, καὶ
Ἀννα ἡ Βασίλισσα Ἀνδρονίκου τῆς Παλαιολόγου συ-
νεκρέτησε πῶς Συνοδὸν κατὰ ἰωάννην τὴν Καλέν. ἴδε
καὶ αὐτοῦ τὰ τῆς Θεοδώρας καὶ τῆς Βικονίας, καὶ ἄλλοις
τοιαῦτα μυρία, ἐξ ὧν δὴ δὴ γίνεται, ὅτι ἐδέετο τῇ 45
Λεοντίῳ ἡ γνώμη σωθῆναι τῇ Πάπᾳ τὴν κατεπαρε-
σθαι τῶν Βασιλέων, καὶ τοῖς Πατριαρχαῖς τὴν μὴ τὰς
Βασιλεῖς ἀπεσπύνηται, ἀλλὰ μιμηθῆναι τὰς μα-
καρίας Πάπας τὰς ὑποδόντας τὰς Καίσαρος Καίσαρι,
καὶ κατὰ τὸ ἐκείνῃ τὰς Βασιλεῖς ἀπεσπύνηται, καὶ 50
ἴδε βιβλίου δεκάτῳ κεφαλῇ δέκατον τρίτον.
πῶς δεκάτῳ ἑκτῷ ῥητέον, ὅτι αὐτῇ ἡμεῖς αἰετὰ
ἀληθινῶς, ἐπειδὴ καὶ καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ
οἱ ἀγνώτατοι Πατριάρχαι καὶ τὸν Ἀυτοκράτορα ἐσερ-
χόμενοι, εὐχόμενοι πρῶτον, ἀσπάζονται αὐτοὺς, καὶ
πάντων

παύτων ὁμοίως τῶν παροικούντων αὐτοῖς, κλίσιν καὶ χη-
 μα ὑποταγῆς ποιοῦντες αὐτῇ κατὰ τὸ εἰρημνόν, ἵπο-
 τάντες πᾶσιν ἀρχῇ καὶ ἐξουσίᾳ. ὅθεν ἔλεγον ὁ
 μέγας Κύριός, ὡς εἰρημνὴ πολλῶν αὐτῶν, Γέ-
 νοίτο δὲ ἡμᾶς τρέψαν καὶ παροικούντων τῶν εὐσέβων,
 καὶ βασιλεὺς Θεοφιλεστάτῳ ὑποκείμενους γίνεσθαι, καὶ
 ἀρχῇ καὶ ἐξουσίᾳ ὑποτάσσασθαι. Ἰδε αὐτῶν
 βιβλίον δεκάτης κεφαλῆς οὐδεκάτης Παράγραφον
 τρίτον. Πρὸς δὲ τὴν δεκάτην ἐβδόμην ῥητέον πᾶ-
 λιν, ἔωλθε ὅσα ἐκείνη ἡ Συνοδὸς ἀνέστη, ἐ-
 παθὴν εἶναι μὴ πάντοτε Ἀρχοντας ἐν ταῖς Τοπικαῖς
 Συνοδοῖς, ἀλλ' ἀναγκαῖον εἶναι, εἰ χρεῖα ὅμως τῶτο ὅπ-
 ληται, ἔξω παρῆναι τὰς Ἀρχοντας, καὶ ποιῆν ἀνερ-
 ῶνται αὐτῶν. ἐν ταῖς Τοπικαῖς Συνοδοῖς ὅτι
 τῶ μεγάλῳ Κωνσταντίνῳ ὄσαν Ἀρχοντες Ρετέκι-
 καὶ Μαρτίνο καὶ Μαρτίνο· παρῆναι τὸ Πάπα Μιλτιάδε.
 καὶ ἐν τῇ τῷ Τύρῳ Συνοδῷ τῷ Διονυσίῳ ὁ ἀπὸ ἱπτάων.
 Σωκράτης βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλῆς δεκάτῳ ὀγδόῳ,
 καὶ ὁ ἱπτάων Ἀρχιεπίσκοπος. βιβλίῳ τῷ αὐτῷ κε-
 20 φαλαίῳ ἑκστῷ ἐνάτῳ. καὶ ἐν τῇ τῷ Σελεύκειᾳ πα-
 ρῆναι ὁ Λεωνίδης, ὥστε ἐπ' αὐτῷ γινώσκει τὴν περὶ τῶ
 δόγματι ψήφον. Σωκράτης βιβλίῳ δούτῳ.
 καὶ ἐν ταῖς ὅτι Φλαυίῳ Συνοδοῖς ὁ Βυζαντινῷ ὁ
 μικρὸς Θεοδοσίῳ ἐπεμψεν Ἀρχοντας τῶν Πατρι-
 25 κίων Φλωρότιον καὶ τῶ ἱπτάων Πρωτογέρῳ. καὶ ἡ
 τῇ τῷ Ἀλεξάνδρῳ Διόσκω, ὡς αὐτῶν βιβλίῳ πρώ-
 τῳ κεφαλῆς δεκάτῳ τρίτῳ, σωκράτης μὴ ἀνερ-
 ῶνται, συνεκέρτησε δὲ τὴν Συνοδὸν Ἀλεξιστάδης,
 ἐξ Ἀπαμείας τῆς Συρίας ὁρμώμενος, καὶ ἄλλοι ἄλλοι.
 30 ὡς τὸ, οὐ δὲ ἀλλ' Θεομνὴν ἐπὶ γίνεσθαι Θεομνὴν τὰς
 κοσμικὰς Ἀρχοντας τῶν τοῖς ἱερέσι συμβαινόντων
 πραγμάτων, Ἀρετικόν ἐστι, ἐπαθὴν ὁ λαϊκὸς μέ-
 γας Κωνσταντίνῳ μᾶλλον ἐκάλυψε τῶν Ἐπισκόπων
 τὰ ἐλαττώματα, καὶ οἱ λαϊκοὶ Βασιλεῖς καὶ Ἀρχοντες
 35 ἐκάλυψαν τῶν Ἐπισκόπων τὰ ἐλαττώματα συμβι-
 βάζοντες πρὸς εἰρήνην αὐτῶν, καὶ οἱ λαϊκοὶ Βασιλεῖς
 ἔγραψαν νόμους, ὥστε τὰ ἐλαττώματα τῶν Ἐπι-
 σκόπων θωρεῖσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς δικαστη-
 ρίαις καὶ μὴ ἐν τοῖς πολιτικαῖς, ὅθεν καὶ παρῆναι
 40 καὶ ὁπότε ἔχουσιν ἀνέκλειστον μᾶλλον πολλῶν Ἐπι-
 σκόπων ἐν ταῖς συμβαινόντων τοῖς Ἐπισκόποις. εἰ δὲ
 τὰ συμβαινόντά ἐστι περὶ πίστεως, φανερώς κρίνον-
 ται καὶ ἐκ τῶν, καὶ γὰρ καὶ οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ
 πατέρες φανερώς σωτηρίαν καὶ ἔκλειστον πάντοτε,
 45 ὡς τὴν τῶν ἐκδόσεων ἀνεκλείσθαι ἢ ἀνεκλείσθαι ἐν
 μία Συνοδῷ. ὅτι δὲ φανερώς γίνονται αἱ Συνοδοὶ
 ἐκ τῶν ἐκ τῶν ἀποστόλων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἀποστόλων
 Ἀρχοντας, ἔλεγον ὁ ἱερεὺς τῆς Αἰγυπτίου Αἰμιλιαν-
 νος ὅτι ἀναλεγετο πρὸς τὸν Ἀλεξανδρείας Διονύσιον,
 50 ὡς ἀμύνει δὲ ἐξέσαι ἔτε ὅμιν ἔτε ἄλλοις τισίν, ἢ
 Συνοδοῖς ποιῆσθαι, ἢ ἐκ τῶν καλῶν Κοιμητήρια
 ἐπιστάται, ἢ ἐκ τῶν ἀποστόλων παροικούντων τοῖς Ἐκκλη-
 λαις. ἱερεὺς βιβλίῳ ἐβδόμῳ κεφαλῆς οὐδεκά-
 τῳ, εἰδὲ τὰ τῶν Συνοδῶν εἶσαν οἱ ἔκλειστοι, πῶς ἐν
 αὐταῖς ἐκ τῶν Θεομνὴν οἱ ὀρθόδοξοι ἱερεῖς,

πρὸς τὴν δεκάτην ὀγδόην ῥητέον, ὅτι ἡ Συνοδὸς
 Ἐπισκόπων ἐπὶ κυρίως, καὶ οἱ Ἐπίσκοποι κυρίως κρι-
 νονται καὶ ὑπογράφουσιν, ὡς ἔλεγε καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
 τῆς Μαρτίνο τῷ Εὐτυχῇ, καὶ ἰδε αὐτῶν βιβλίον
 τρίτον κεφαλῆς δεκάτης ὀγδὸς Παράγραφον πέμ-
 πτην. ἔχει ὅμως ἐν πολλοῖς σωκράτης τὰς Ἀρχον-
 τας ὅτι καλῶ τῆς Ἐκκλησίας, ὡς εἰρημνὴ αὐτῶν
 βιβλίῳ τρίτῳ. τῶ δὲ λαμβάνει, ἐκ ὑποβάλλει τὰς
 Ἀρχοντας τῶν Συνοδῶν. δούτῳ, ἡ Συνοδὸς ἔξω
 βασιλεὺς βυζαντινῶν τὰς Αἰρετικὰς, ὡς ἦσαν οἱ περὶ Βαρ-
 σευμῶν τῶν Αἰρετικῶν ἐν τῇ αὐτῇ Συνοδῷ, καὶ τὰς
 τοιαύτας ἐκείνων τῶν Συνοδῶν Θεοδοσίῳ ὁ μικρὸς
 καὶ Μαρτίνο καὶ Πυλαγῶν, καὶ ἰδε αὐτῶν τὰς
 τῶν, ἐκ τῶν διώκει ἡ Συνοδὸς τὰς ὁμοιωτάς πα-
 ρισταμνὸν καὶ ἀκρεμνὸν, ὡς ἐποίησαν ἡ ἐκ Φλωρεν-
 τίας Συνοδὸς, διώξασα τὰς μεμφομένους τὰ λαϊ-
 νικά δόγματα ἱερωτικῶν καὶ τιμῶν ἀνδρῶν, ὡς
 γράφει ὁ μέγας Ἐκκλησιαρχὴς τῇματι ἐκτῷ κε-
 φαλαίῳ ἐνάτῳ. καὶ ἡ ἐκ Τριδόντῳ ἀφῆσα τὰς πό-
 λεις, ἐν πολλοῖς σωτηρίαν, ἵνα μὴ ἔχη τὰς μεμ-
 φομένους ἐκ τῶν ὁμοιωτάς κατὰ τῆς καθολικῆς
 Ἐκκλησίας καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς τῶ Πάπα, ὡς ῥη-
 θήσεται κατωτέρω βιβλίῳ οὐδεκάτης κεφαλῆς ἐκ-
 τῷ. ὅτι δὲ ἐν ταῖς Συνοδοῖς παρῆσαν πολλοὶ ὁμο-
 βίαι, λέγεται ἐν τῇ ὀγδόῃ παράγραφῃ τῆς κατὰ Φω-
 τίνης Συνοδῆς, Βασιλεῖς ὁ Πραιπόσιτος εἶπον, Ὁ Βασι-
 λεὺς, ἡ ὁμοιωτὴς συμβαλλόντων, λέγει πρὸς τὰς καθη-
 μένους ἐν τῇ αἵρᾳ Συνοδῷ καὶ τὰς ἱεραμνὸν, καὶ τὸ
 κοινὸν ὅπαν τὰ λαῖ. τῶ φαίνεται καὶ ἐν τῇ ῥητῇ
 τῆς ἐβδόμης ὁμοιωτικῆς. τρίτον, τῶ κατὰ τῆς
 κεφαλῆς τῶν παπιστῶν ἐστίν, οἵτινες ἐκ τῶν τῶν Συ-
 νόδοις αἱ αὐτοὶ μόνοι πεποιήκασιν, καὶ ἐν ταῖς ἐκ τῶν
 σωκράτης παρῆσαν τὰς Πρωτογέρους καὶ δια-
 κόνους Καρδινάλους τῶν Ἐπισκόπων, ὅπερ ὅτι ἀνε-
 βίβασται ἐστίν, ἐκ τῶν κατωτέρω μέρα ἐκτῷ κεφαλῆς
 πρώτῳ. ὅθεν ἐκ τῶν κέρδους ἐγινετο κακότης τοῖς πα-
 πισταῖς κατὰ τῶν ὀρθοδόξων Βασιλέων. Πρὸς δὲ τὴν
 ἐκτῶν ῥητέον, ὅτι εἶπον ὁ Ἀλεξανδρείας τὰς ἐκ-
 κλησιαστικὰς Θεοφιλεστάτας, καὶ ὁ Αἰρετικὸς Κωνσταντίνος
 πατὴρ τῶ Πρωτογέρου ἐκλήθη ὑπὸ πολλῶν ἁγίων.
 ἀλλ' ἐκλήθησαν ἔτι καὶ τὴν ὁμοιωτῶν, ἐπαθὴν καὶ
 οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ καὶ ὁ Κωνσταντίνος ἐξέστειλον. ἀλλὰ δὲ
 καὶ τὴν τῶν σωτηρίαν καὶ τὴν εὐφροσύνην τῶν Χριστι-
 ανῶν ὁμιλίαν καλῶνται ποτε εὐφροσύνη καὶ οἱ κατὰ κρι-
 τοί, ἔτι γὰρ τῶ Πάπα φανερώς ἐλέγχοντα ὡς πα-
 ρισταμνὸν ὅτι Σεργίῳ καὶ Μιχαὴλ τῶ Κρηματικῶν συ-
 νοδικῶν, καὶ μὴ καὶ ὅτι Ἀλεξίῳ καὶ Ἰωάννῳ τῶν Κο-
 μνηνῶν, ὡς εἰρημνὴ αὐτῶν βιβλίῳ ἐβδόμῳ, Μα-
 ννὴ ὁ Κομνηνὸς ὅτι τῶν ἀλλοτρίων μακαριώτατον εἶπε.
 καὶ Νεστόριος καὶ Διόσκορος, καὶ τοιοῦτοι Αἰρετικοὶ ὄν-
 τες, ἐυλαβήσαντο ἐλέγοντο πρὸς τῆς μακαριώτατος
 ἐν ταῖς κατ' αὐτῶν Συνοδοῖς, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐκ Φλω-
 ροντίας Συνοδῷ καὶ τῶ τῶν ὁμοιωτῶν καὶ τῶν εὐ-
 φροσύνην ὁ Εὐγενίου ἐλέγετο μακαριώτατος. ὅθεν
 τῶ δὲ ἐκ τῶν εἰρημνῶν ὅτι καὶ Θεοδοσίος καὶ ἱερεῖς

καὶ Κωνσταντῖνος αἱμοκληθόντες, τῷ τῷ τῷ
πρὸς ἐκλήθησαν καὶ ἐκείνοι αἱμο, ἐπειδὴ ἐν τῇ ἀγίᾳ
γραφῇ ἐρρέθησαν τὰς ἐκκλησίας, ἀλλὰ λέγει ὁ
Χρυσόστομος Ὁμιλίᾳ τετρακοστῇ ἐκτὴς πλὴν Γεσίμου,
ὅτι καλῶς ἐκείνη τιμὴ, ὅτε χάριτι πρὸς
γορίας, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν ἀπάντων τῶν πληθεινόντων, καὶ
ἐκ τῶν καλεσάντων. ῥητέον ἔν, ὡς ἐλυμάνεται ἡ
ἐκκλησία αὐτῇ τῷ κλήσιν τῶν ἀληθινῶν καὶ ἐπὶ πάντων Θεῶν,
ἐκ τῶν ἐν ἡμῖν ζημία πρὸς ἐκείνους τοὺς ὁρθοδόξους Ἐπι-
σκόπους μακαριωτάτους λεγομένους, ἀλλὰ τὸ καὶ τὸν ἀ-
ποστόλου ῥώμης ἔκτος ἐστὶ ὅτε, ὡς ἔρηται, ὑπὸ
τῶν ὁρθοδόξων κληθῆναι. ὅτι δὲ ὁ μέγας Κωνσταν-
τῖνος ἐπὶ καὶ λέγεται ἁγίος, δηλοῦν, καὶ ἴδε
αὐτῶν βιβλίᾳ πρώτῃ κεφάλαιον εἰκοστὸν, καὶ τὸ
κλυστολόγιον ματῆς ἐκστὴς πρώτῃ. ὁ δὲ μικρὸς Θεοδό-
σιος ἐρρέθη, ὅτι ἐν ἀγίοις δις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ Συ-
νόδῳ πρῶτα σίνεκατῃ. καὶ ὁ μέγας Ἰσπανιανὸς ἐρρέθη,
ὅτι ἐν ἀγίοις, πρῶτα δεκάτῃ τῆς ἐκτῆς Οἰκουμενικῆς,
ἔκτος ἐρρέθη καὶ ὑπὸ τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἀνατολῆς ἐν τῇ
ἐβδόμῃ συνόδῳ, ὡς ἔρηται αὐτῶν. Πρὸς δὲ τὸ τῷ
Μαξίμῳ ῥητέον, ὅτι ὁ αὐτοῦ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος
ἐλέγατο Ἀρχιερεῖς, ἐπεὶ ἦν Αἰρετικὸς, οἱ δὲ ὁρθόδο-
ξοὶ Βασιλεῖς ἀπερυσσάμενοι τῇ φωνῇ ἐρρέθησαν ὑπὸ
τῷ Πάπᾳ Γρηγορίᾳ, καὶ ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνο-

δοις βασιλεῖς καὶ Ἀρχιερεῖς, καὶ ἐπὶ ἐκλήθησαν
Φιλοχέλαιοι, Εὐσεβέες, Θεοφιλέστατοι, Θεοτάτοι,
Χριστιανικώτατοι, Ἐνδοξότατοι, Εὐλαρέστατοι, Πιστό-
τατοι, Φιλόστομοι, Θεόστομοι, Πανάγαθοι, Φιλοδύ-
τατοι, Θεοφύλακτοι, Θεομήτορες, τῆς ὁρθοδόξου
ἐκκλησίας καὶ τῆς κακοδοξίας ἀντίμαχοι, Θεοδίδα-
κται, Δεσπότες Θεοσεβέστες, Καθάρτικοι, Θεοψήφιστοι,
Γαληνότεροι, Θεοσέπτοι, Δεσπότες ἀγαθοί, Φυλάκες
τῆς πίστεως, ἐρηγία τῆς ὁρθοδόξου, ἐρήνης τῇ
ἐκκλησίᾳ παράττοι, Δεσπότης πανάγαθος, πιστὸς
Βασιλεὺς, Δεσπότης τῆς Οἰκουμενικῆς, ὁρθοδόξου ἐκ-
κλησίας, συστατικώτατος Βασιλεὺς, πρῶτα, νέος Δα-
βὶδ, νέος Κωνσταντῖνος, νέος Ἐλίας, τοῖς ὑπὸ
τῆς ἀρχαίας Τριᾶδος ἐσεμνύνοντες, νέος Παῦλος,
ἐρηγία τῆς Οἰκουμενικῆς, βεβαιωτὴς τῆς ὁρθοδόξου
ὡς εἰς ἀπόστολοι, Φωστῆρες ὁρθοδόξου, Φωστῆρες ἐ-
ρήνης, Φωστῆρες Οἰκουμενικῆς, ἀξιοί πίστεως, ἀξιοί
τῆς Χρυσῆς, δόξα τῶν ἐκκλησιῶν, διδόνται καὶ κα-
θαρέτω καὶ λιμνήτες τῶν Αἰρετικῶν, ζωὴ τῶν
ὁρθοδόξων, βοήθοι καὶ ὑπέρμαχοι τῆς ἐκκλησίας,
ἱσαπόστολοι, Ἐπίσκοποι, Ἱερεῖς, πᾶσι πολιτείᾳ τῶν
Χριστιανῶν ὑψώσαντες, ἐξοχώτατοι τῶν Αὐγῶν,
καὶ ἄλλα παρόμοια μεγάλα καὶ πολλὰ, καὶ ἴδε
τὰ πραγματικὰ τῶν ἁγίων Συνόδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

ὅτι καὶ ὑπὸ τῶν ἐν τῇ παλαιᾷ γραφῇ Μωϋσέως, καὶ τῶν Βασιλέων, δέκνυται ἀρχαίων καὶ πατέρων
τὸ λέγεσθαι τὰς Βασιλεῖς Ἀρχιερεῖς.

ὅτι τὰς ὁπρὲς λέγονται οἱ Βασιλεῖς καὶ Ἀρχιερεῖς,
ἐκ ἐπικλήσεως καὶ ἀποφάσεως, ἀλλὰ ἀρχαίων καὶ πατέρων,
ὅτι Μωϋσῆς ἐκ τῆς Ἀρχιερείς, ἀλλὰ Δημουργὸς καὶ
πολιτικὸς Ἀρχὼν, ῥητέον δὲ ὅτι καὶ Βασιλεὺς, ἀλλὰ
τὸ εἶναι ὅμως αὐτὸν ἐν τῇ ἀνωτάτῃ πίστι σὺν ἐργόν,
καὶ σχεδὸν Νομοθέτης, ἐκλήθη καὶ Ἱερεὺς, διὸ
λέγεται ἐν ψαλμοῖς, Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐν τοῖς Ἱε-
ρεῦσιν αὐτῶν. τὸ δὲ Ἱερεὺς ἐκ τῶν ἀντὶ Ἀρχιερέως
ἐκτίσται, καὶ ὁ Ἀαρὼν Ἀρχιερεὺς. τῆς αὐτῆς τά-
ξεως ἦσαν καὶ οἱ μετὰ Μωϋσέα ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἐκκλη-
σίᾳ ἀσκησάντες Κεῖται καὶ Βασιλεῖς, οἷον Ἰη-
σοῦς ὁ τῷ Ναυῇ, Δαβὶδ, καὶ Σολομών, Ἐζεκίας,
Ἰωσαφάτ, καὶ Ἰωσίας, καὶ ἴδε τὰ ἀξιώματα καὶ με-
γάλα αὐτῶν ἔργα ὑπὲρ τῆς ἀγίας Θρησκείας ἐν τῇ

ἀγίᾳ γραφῇ, καὶ γὰρ ἠείκοντο ὑπερβαλόντως
μᾶλλον τῶν Ἀρχιερέων. καὶ κατὰ τὴν τὴν τῶν
ἐν τῇ νέᾳ Διαθήκῃ ὑπερέττησαν οἱ μεγάλοι Κωνσταν-
τῖνος, Θεοδόσιος, Μαρκιανός, Ἰσπανιανός, καὶ Κων-
σταντῖνος ὁ Πρωτεύων καὶ οἱ λοιποὶ τοῖς τοῖς, οἵτινες
τῆς ἐκκλησίας ἐφρόντισαν, τὸ μέγιστον καὶ αἰετὸν
καὶ κάλλιστα ἐνεργήσαντες ὑπὲρ τῆς ὁρθοδόξου δόγμα-
τος, ἐν οἷς καὶ τὰς Οἰκουμενικὰς ἡμερὰς Συνόδους, ὅ-
τε περὶ σφύρας ὑπέγραψαν οἱ τῆς Ἀνατολῆς Ἀρχιε-
ρεῖς ἀνωτέρω συμφώνως τῷ μεγάλῳ Ἰσπανιανῷ τὸ μέ-
γιστον καλὸν ὅ γινεται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, συμφω-
νῶν Ἱερωσύνης καὶ Βασιλείας, καὶ τῶν τῆς Χρι-
στουκτικῆς ἡγεμονίας γίνονται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

Περὶ αὐτοποφορίας Λατίνων ἐκ τῆς πρὸς τὰς Ἑλλησποντίδας ἀποκρίσεως τῷ Βασιλεῖ Οὐαλόντιανῳ, καὶ ἰωάν-
νῃ τῷ Παλαιολόγῳ κατὰ τὸν ἰωάννην Μεθώνη, ὅτι ἐκ ἰδίων τοῖς Βασιλεῦσι Σωδὸς ἀφείλξαν.

Ἀλλὰ αὐτοποφείραν οἱ αὐτοὶ, ἥτοι οἱ παπισταὶ τὸν
Βασιλεῖα Οὐαλόντιανον εἰπόντες Ἑλλησποντίους καί-
τις αἱ Αἰρετικαὶ Ἐπισκόποις, Ἐμοὶ ὡς μετὰ
ἀλλὰ τεταγμένῳ ἐθέμεις τοιαῦτα πολυπραγματῶν,
οἱ δὲ Ἱερεῖς, οἱ τῶν μέλη, καὶ ἑαυτοὺς ὅπως βέ-

λονται σωίτωσαν. Σωζόμενοι βιβλίῳ ἐκ τῆς
λαλῶ ἐβδόμῃ. Ἐπὶ περὶ φέρουσιν ἰωάννην
θῶντος γραφοντα κατὰ τὴν ἑπὶ τῆς
ὅτι ἔλεγει ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος, Ἐγὼ Βασιλεὺς
ἐν τῇ χάριτι τῆς Χρυσῆς μετὰ Θεῶν, ἐκ ὁφθαλμοῦ δένει
καὶ

τῷ Θεῷ λόγον ὅσον ὑμῖν, τὸ γὰρ χρέος τῷ Βασι-
λέως ἐστὶν ὑπερασπίζειν τῆς λαοφάνειας τῆς Συνόδου.
Ὑμεῖς ἐστε Ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς ὑμᾶς οἱ Χρι-

στianοὶ πάντες ἀφορῶσιν, ἢ ὑπὸ τῆς ἐξουσίας τῶν ψυχῶν
αὐτῶν, ὑμεῖς ὁφείλητε ἀποδύνασθαι λόγον τῷ Θεῷ
ὑπὲρ τῶν ψυχῶν αὐτῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ λύσεως τῆς ἀθυπορίας τῆς Λατίνοι ἐκ τῆς αὐτῆς, τῇ ἀληθείᾳ καὶ τοῖς Βασιλεύσιν βοηθήσεις, καὶ τὸν Πάπαν
μὴ εἶναι Ἐπίσκοπον ὑποδικνύσης.

10 Ἀλλὰ ῥητέον, τὸν ὅπερ εἶπον ὁ Οὐαλουταδὸς
τοῖς Ἐπισκόποις, θέλημα ἦν, ἵνα ποιήσωσι τὴν
Συνόδον, ὅθεν καὶ ἤθροισαν αὐτὴν ἐν Λάμπρακον,
καὶ ἴδε αὐτῶν βιβλίον δαυτέρου κεφαλαιὸν δέκα-
15 τῶν πέμπτου. ὅτι δὲ οἱ λόγοι εἶσι τῷ Βασιλεῖς πε-
ρὶ τῆς ἡμετέρας τῆς Συνόδου καὶ τῆς παρατήσεως
λέγει αὐτὸ ὁ Θεοφάνης, καὶ ἴδε αὐτῶν κεφαλαιὸν
τρίτου κεφαλαιὸν πρώτου Παραγράφου πέμπτου. ἀλλὰ
20 δὴ καὶ τὰ τῷ Βασιλεῖ Ἰωάννῃ ἡμῖν βοηθεῖ, πρῶ-
τον, ὅτι ἀληθινῶς ὑπερασπίζειν τὴν Βασιλείαν τῆς
λαοφάνειας τῶν Συνόδων, ἀλλ' ἐκείνων τῶν Συνόδων
ὡς αὐτοὶ ἀθροίζονται, καὶ ἐκτελεῖται ἐν αὐταῖς καὶ ἐν τῇ
ἀθροίσει καὶ ἐν τῇ ἀθροίσει καὶ μετὰ τῶν ἀθροιστῶν τὸ πρῶ-

σῆκονται, ὡς εἴρηται αὐτῶν, ἵνα τὴν ἀποφασιν οἱ πα-
τέρες συγκροτήσωσι. δαυτέρου, ὅτι ὁ μεθ' ὧν, καὶ τοῖς
παπῆσις ὡν, ἀλλ' ὁμολογεῖ καὶ ἁγίων, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ
πρὸς τοὺς Ἐπισκόπους ἀφορῶσι καὶ ὑπὲρ τῶν Ἐπί-
σκοπων, ἡτοι τὸν Πάπαν, καὶ οἱ Ἐπίσκοποι Ποιμένες
καὶ ἢ ὑπὸ τῆς ἐξουσίας τῶν ψυχῶν τῶν Χριστιανῶν ἐξίστη
καὶ πάντες δηλονότι, ὁ δὲ Πάπας, ὁ δὲ χωρὶς ὁμοῦ
τῶν Ἐπισκόπων, ἔκτεστιν Ἐπίσκοπος, καὶ γὰρ ὡς
εἴρηται ἐν αὐτῶν κεφαλαιῷ ἐξδόμῳ, ὁ Ἐπίσκοπος
ἀντὶ τῆς Συνόδου τῶν σὺν αὐτῷ Ἐπισκόπων, ἡ τελευ-
25 χισον τῷ Πρεσβυτέρῳ, καὶ ἐν αὐτῷ δυνάμει οἱ
τῇ Ἐκκλησίᾳ. ἴδε περὶ τούτων καὶ αὐτῶν κε-
φαλαιὸν δέκατον.

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι. ΜΕΡΟΣ Γ. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Ἀντιθέσεις τῶν παπῶν ὡς, ὅτι ὁ Πάπας ἐξ ἰδίας αὐθεντίας ἀθροίζει τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους.

30 Πρῶτον, ὅτι εἶπον οἱ Λατῖνοι τῷ Πάπᾳ Λέοντι
ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ πρῶτον πε-
ρὶ τῶν Διοσκόρων, καὶ Συνόδον ἐτόλμησε ποιῆσαι
ἐν τῇ ἑκτῇ τῶν Διοσκορίων, ὅπερ ἐξέ-
35 ποτε γέγονεν, καὶ ἐξέον γινώσκει, ΔΕΥΤΕΡΑ,
ὅτι λέγεται ἐν τῇ ἑκτῇ πρῶτῃ τῆς ἐξδόμης Συ-
νόδου περὶ τῆς ἐπὶ Κωνσταντίνῳ τῷ Κορνηλίῳ ἐν
Βλαχέρναις ψευδοσυνόδου, πῶς μεγάλη καὶ Οἰκου-
μενικὴ ἡ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συνόδος; ἡ τις ἔκτεστι
40 σωματικὴν τὴν ταχισταύτην τῆς Ῥωμαίων Πάπας, ἡ τις
περὶ αὐτῶν ἱερέων, καὶ τῶν Τοποτηρητῶν αὐτῶν, καὶ
τῶν ἐγκλητικῶν ἑπιστολῶν καθὼς νόμος ἐστὶν ταῖς Συ-
νόδοις. ΤΡΙΤΗ, ὅτι λέγει Συμεὼν ὁ Μεταφραστής,
πῶς δὲ καὶ Οἰκουμενικὴ αὐτῇ κληθεῖται, ἐφ' ἧς ὁ Ῥώ-
45 μος ἀνέστησε πρεσβύτερος, καὶ χωρὶς ἀδυνατοῦ παύτως
τὰ ἐκκλησιαστικὰ κανονίζονται. ΤΕΤΑΡΤΗ, ὅτι καὶ
ὁ Πάπας Γρηγόριος ὁ δαυτέρος πρὸς Λέοντα τὸν
ἰσαυρὸν, ἔγραψεν ἵνα Οἰκουμενικὴ Συνόδος γινώ-
50 σκται, καὶ ἡμῖν ἀποσφραδίσκῃ, περὶ τούτων συνά-
τῃ τῶν Οἰκουμενικῶν οἱ Ἀρχιερεῖς, καὶ τὰ ἐξ ἧς. ΠΕΜΠΤΗ,
ὅτι τῆς ἐπιστολῆς τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἀνατολῆς πρὸς
τὸν Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχον, ἐν ᾗ λέγεται καὶ
ταῦτα, καὶ τὸ δὲ ἐστὶν ἀκριβέστερον συνιδεῖν καὶ ἀπὸ
τῆς ἀγίας καὶ Οἰκουμενικῆς ἑκτῆς Συνόδου, ἐν ᾗ

καὶ ἐν τῇ κατὰ χωρὶς ἐκείνων ἐν τέτοις Ἐπισκοπεί-
ται τοῖς μέρεσι σωματικῶς εἴρηται. Δὲ τὴν τὴν
μικρὴν ἐπικρατεῖαν, ἀλλ' ἐν αὐτῇ ἐκτέλει τῇ ἀγίᾳ Συ-
νόδῳ πρὸς τὴν σωματικῇ, καὶ αὐτὴν παραμαρτήσῃ
καὶ οὕτως τις συστήσεται, καὶ κατὰ τὴν πᾶσι ποιῆ-
σαι τὰ ὅσα τῆς ἀποφάσεως δόγματα, μάλιστα
τῶν ἀγιωτάτων καὶ ἀποστολικῶν Πάπα Ῥώμης συ-
μφωνήσας αὐτῇ, καὶ σωματικῶς ἀπὸ τῶν οἰ-
κείων Ἀποκρισιῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ἀγιωτάτων τῶν
γινώσκων σὺν Θεῷ. ΕΚΤΗ, ὅτι Νικόλαος ὁ Τύρρεν-
τος λέγει, Αἱ δὲ Οἰκουμενικαὶ γινώσκουσιν ἐκ θεοπεί-
ματός τῶν μεγάλων Ἀρχιερέων Ῥώμης καὶ τῶν
αὐτῆς Βασιλέων, καὶ Οἰκουμενικοὶ καὶ μεγάλοι πα-
ρῆσαν Ἀρχιερεῖς, καὶ ἀπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν ἐκλή-
45 θησαν, ὅτι ἐκ παντὸς τῶν κόσμων σωματικῶς
εἶσι, καὶ μάλιστα ὅτι ζήτησις περὶ πίστεως γέγο-
νε, καὶ ψήφου, ἡτοι ὅσοι δογματικὸς ἐξουσί-
α. ΕΒΔΟΜΗ, ὅτι Γεννάδιος ὁ Κωνσταντινουπό-
λεως γράφων περὶ τῆς ἀρχῆς τῷ Πάπᾳ λέγει,
ὅπως εἰδότες, ὅτι τὴν κατ' Ἐπίσκοπον γινώσκουσιν ληστει-
κῶς Συνόδον πρὸς Διοσκόρον Πατριάρχον Ἀλεξαν-
δρείας καὶ Ἰερεσολύμων καὶ τῶν περὶ
αὐτῶν Ἐπισκόπων κατὰ τῆς ὁρθῆς πίστεως τῶν ἐν
ἀγίοις Φλαυίῳ Πατριάρχῳ Κωνσταντινουπόλεως ὁ
ἀγιωτάτος Πάπας Ῥώμης Λέων ὁ δαυτῆς ἐκείνου
μόνον.

μόν⁹ αὐτῷ αἰτέρεψε καὶ αἰαθέματι καθυπέβα-
λον . Οἴδομαι, ὅτι λέγει ὁ Βησσαρίων Ἐπιστολῇ πρὸς
τὰς Ἑλλήνας, Κελεῖται⁹ ὁ Πάπας μόν⁹ πῶς ἐν
Ἐφέσῳ πρῶτῳ Συνοδὸν ἐδοκίμασέ τε καὶ ἐκήρυξε,
καὶ λέγει ὁ μίγας αὐτὸς μόν⁹ πῶς ἐν Ἐφέσῳ γυνο-
μένην ληστρικῶς Συνοδὸν ἀπεδοκίμασέ τε καὶ ἀπέ-
κήρυξε, καὶ τοὶ ἄλλοι τῆς ὁλῆς Ἀνατολικῆς Ἐκ-
κλησίας καὶ αὐτῶν τῶν Πατριαρχῶν ἐς ταῦτον συ-
νελευσάντων . ΕΝΑΤΗ, οἱ Βασιλεῖς Οὐαλοντιανὸς καὶ
Μαρκιανὸς γράφοντες πρὸς τὸν Πάπαν Λέοντα Ἐπι-
στολῶν, λέγουσι πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ ταῦτα τὰ ῥη-

ματα, τὴν σὺν ἁγιστοῦν Ἐπισκοποῦσαν καὶ ἄρχε-
σαν τῆς θείας πίσεως . καὶ κατωτέρω, ὥστε πάσης
ἀσεβείας πλοῖνις ἀποκηρύξεως Ἀπὸ τῆς συγκροτη-
θείσης ταύτης Συνοδῆς, σὲ αὐθιγὰν⁹, μεγάλην
εἰρήνην περὶ πάντας τὰς Ἐπισκόπους τῆς καθολικῆς
πίσεως ὑποχθῆναι, παντὸς μύσου καθαρὰ καὶ
ἀσπιλ⁹ γυνομένη . λέγουσιν ἔτι ὅτι τέτοις οἱ παπ-
παί, ὅτι ἐν ταῦτα τὸ ἄρχον ἐξείρεται⁹ ἄλλοι,
ἀλλ' ὅτι ὁ Πάπας ἄρχων ἐστὶν ἑπὶ τῆς καθόλου Ἐκ-
κλησίας . ταῦτα οἱ Λατῖνοι .

10

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Ἀπαίτησις πρὸς τὰς ἐν τῇ ἀντιθέσει τῶν παπιστῶν, ἐξ ἧς μυθοπλαστῶν, ψεῦσαι, καὶ δόλιοι δέκνυνται, 15
καὶ ἀντίφρασις πρὸς τὸν Πάπαν ἐκ τῶν πρὸς τὰς ἁγίας πατέρας ἐγκωμιαστικῶς λεγομένων ἐν ταῦτα κλήσεων.

Ἀλλὰ ῥητέον πρὸς ταῦτα, ὅτι τὰ ἱερὰ Νέλην γρα-
φοῖται⁹ κατὰ τῆς μοναρχίας τῆς Πάπα, ὁ Κα-
ρυόφυλλ⁹ ἀντιλέγων αὐτῷ, ἀνσφίρει μαρτυρίαν
ἐκ σύστασιν τῶν παπιστῶν (εἰ καὶ λῆαν σοφιστικῶς, ἥτοι
ψεύδεται) ὑπὸ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνοδῆς, ἔδει
δὲ αὐτὸν περὶ τοιαύτης μεγάλης, καὶ μάστιγας μέγιστης
πράγματι⁹ (ἐπεὶ δὲ ἐς τὸ κύρια ἄρθρον τῆς πί-
σεως καταλέγουσιν αὐτὸ οἱ παπισταί) ἀνσφονεῖν καὶ
μαρτυρίαν πρὸς τὸν μὲν, ὑπὸ τῆς ἁγίας γραφῆς,
καὶ τῆς σαφούς μαρτυρίας χωρὶς ἐδιδόθηται πρὸς
ποιῶτον σύστασιν λαβεῖν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ . δούτερον
δὲ, ὑπὸ τῶν Ἀποστολικῶν, καὶ καθ' ἑξῆς ὑπὸ τῶν
Ἀποστόλων αὐτῶν ἁγίων πατέρων . ὁ δὲ τῆς ὁλῆς ἁγίας
γραφῆς μαρτυρίαν ἀνσφονεῖσιν ἐκ ἐδιδόθηται, τὰς
δὲ ἁγίας πατέρας Ἀπὸ τῶν αὐτῶν αὐτῶν ἐδιδόθηται
παρατηρησάμεν⁹, μετὰ τετρακόντα δεκαετίαι ἔτη
ὑπὸ τῆς Ἀναστάσεως τῆς Χρυσῆς ἔφερε μαρτυρίαν
ἐκείνῳ δηλοῦντι τὸ, ὁ Πάπας ὑπὸ τῆς ἐν Χαλκη-
δόνι Συνοδῆς ἐρέθη φύλαξ τῆς ἀμείνης . ἔτω καὶ ἐν
ταῦτα οἱ αὐτοί, ἥτοι οἱ παπισταὶ πῶς Ἐπιστολῶν
τῶν ἀντιθέσεων γραφῶσιν ἰσχυρὰν, τὰς δὲ συ-
στάσεις τῶν ἀντιθέσεων ὡς λῆαν ἀδυνάτους, πρῶ-
τον, ὅτι ἡ ἐβδόμη Οἰκουμενικὴ συνήλθε μετὰ ἐπι-
κόσια ποιητικονπατρία ἔτη ὑπὸ τῆς Ἀναστάσεως τῆς
σωτήρος, καὶ δὲ περὶ τῆς τῆς Πάπα ἑπὶ τῆς ἀθροί-
σεως τῶν Συνοδῶν ἐξουσίας ἐκ ἔφερον μαρτυρίαν
ἐκ τῆς γραφῆς, ἔτε τῶν οὐ τοῖς ἐπισημοῖς ποιη-
κόντα καὶ τρεῖς ἔτεσιν ἀμνησάντων οὐδόξων πα-
τέρων ; τί τὸ αἶτιον ; ὅτι ἐκ ἔχουσιν, ἐπεὶ καὶ ἡ
ἁγία γραφή, καὶ οἱ ἁγιοὶ πατέρες, καὶ οἱ τρεῖς τοῖν
σωτηρέσεων τῶν γυνομένων Οἰκουμενικῶν Συνοδῶν,
καὶ τὰ πρακτικὰ αὐτῶν, καὶ οἱ κατὰ κληρὸς Ἐκκλη-
σιαστικοὶ ἱστορικοὶ τὰ ὀνόματα τοῖς παπισταῖς φερόμενοι
καὶ κληροῖσιν . δεύτερον, ὅτι καὶ τὰς μαρτυρίας ταύ-
τας ἀνσφίρεισι λυμάνονται καὶ κολοβῶσι καὶ
ἀποκηρύττουν . τρίτον, ὅτι καὶ αἱ χρήσεις αὐτῶν ἐξεί-
ρεται⁹ περὶ τῆς ἀθροίσεως τῶν Πάπαν ἰδίᾳ ἐξουσία τὰς
Οἰκουμενικὰς Συνοδούς . Ἀλλὰ σοφί-

τικῶς καὶ αὐαυδῶς ταύτας οἱ παπισταὶ παρεξηγῶνται,
ἅτινα ἵνα κατὰ δόξαν γυνοῖται, ῥητέον πρὸς οὐδένα
τῶν ἀντιθέσεων σωτήριος πρὸς ἀνάγκην . Πρὸς πῶς 20
πρῶτῳ εἰρηται ἐς τὸν ῥῶτον τὸ ἐκείνῳ, ἥτοι ἐς βιβλίον
πενταεὶς κεφαλαῖς πρῶτος Παράγραφος δέκατον, ἀλλὰ
καὶ ἡδη ῥητέον . Ὁ μίγας Ἰσχυριανὸς γράφει ἐς τὸν
ἐν τῇ πληρώματι τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας λό-
γον, Πλὴν καὶ ἐκείνῳ δὲ ἀνσφίρει τὰς πῶς ἀλήθειαν 25
ἐρῶν ὡς, ὅτι πολλάκις τινὰ ἐν ταῖς Συνοδοῖς πα-
ρὰ τινῶν ἐν αὐταῖς ὁμοιοκλήτων λέγεται ἡ κατὰ ἀν-
σφάθου, ἡ κατ' ἐναντιώσιν, ἡ κατ' ἀγνοίαν, ἐξ ἧς
δὲ ἀνσφίρει τοῖς κατὰ μέρος ὡς τινῶν λεγομένων,
ἀλλὰ ῥόνις τοῖς κατὰ κοινὴν συναινεῖσιν ὡς πάντων 30
ὁμοιοκλήτων, εἰ γὰρ κατ' ἐκείνους ἐκλήθηται τῆς ἀνσφί-
χεως ταῖς τοιαύταις ἐναντιώσιν, ἐκείνῳ Συνοδὸς
ὁρίζεται ἐαυτῷ ἀνσφίρει . κατὰ ἀνσφάθου
ἐν εἰρηται ταῦτα τοῖς Τοποτηρηταῖς τῆς Δύσεως,
πλὴν διότι ψεύδεται, ὡς εἰρηται ἐς τὸν Ἀλεξανδρινόν 35
ῥῶτον . ἐκ συνήψεως δ' αὐτοῖς ἡ Συνοδὸς, ἥτις λαμ-
πρῶς καὶ πεπλατυσμένη ἐν πάσαις ταῖς πράξεσιν
αὐτῆς ἀναβόα, ὅτι συνήλθε ἀνσφίρει τῆς Ἀυτοκρα-
τορίας . κείμενα δὲ τῆς Πάπα πῶς Ἐπιστολῶν καὶ τῆς
Εὐτυχῆς πῶς Ἀφίσεως, ἐδικαίωσε τὸν Πάπαν, ἔτι 40
καὶ τὰ ὅρια τῆς ἐξουσίας ὅποια καὶ ὅποια ἐστὶν ἐδει-
ξε . Κανὼν ἐκδεχόμεν ἐκείνῳ ὁ γδοον, καὶ ἴδε ἐκεί-
νους σημεῖους πρὸς ἀνσφίρει πρῶτον τῶν ὑπὸ τῆς
ῥῶτης τῆς ἀνσφίρει παπιστῶν ἀντιθέσεων . Πρὸς
δὲ πῶς δούτερον ῥητέον πρῶτον, ὅτι καὶ αὐτὴ ὑπὸ 45
κλεισμένη ἀνσφίρει . δούτερον, ὅτι περὶ αὐτῆς εἰρη-
ται αὐαυτέρω βιβλίῳ ἐβδόμῳ κεφαλαῖς πρῶτος Πα-
ραγραφῶς τρίτῃ, καὶ ἡδη ῥητέον, ὅτι τὰ ῥήματα τῆς
ἐβδόμης Συνοδῆς περὶ τῆς Συνοδῆς τῶν Εἰκονομάχων
ἴδε αὐαυτέρω κεφαλαῖς τρίτῃ τμήματι ὁ γδοον Πα- 50
ραγραφῶς τρίτῃ, καὶ γινώσκει τὰς ἀφίσεις τὰ πρῶτα .
ὑστερὰ παπιστῶν, καὶ μόνον τὰ ἐν ταῦτα κείμενα
βόντας ἐς μαρτυρίαν, ἔτε τὸν ὡς ἐν φοβεράν . ἔτε
τῆς ἀνσφίρεις ἐν τρεῖς ὁμοιοκλήτων, ἐλέγχουσιν ὁμοῖον ἀν-
σφίρει αὐαυτέρω αὐαυτέρω οἱ τὸ τοιαῦτον ἐστὶν τῆς ἀνσφίρει

πῆς

πῶς τῶν γραφικῶν καὶ πατρικῶν βιβλίων μυκτηρί-
σαντες, καὶ ἴδε αὐτέρω βιβλίῳ ἐβδόμῃ κεφαλῇ
πρώτῃ Παραγράφῳ ἑκστῷ δούτερον, τρίτον, ὅτι
τὰ ῥήματα τῆς ἐβδόμης Συνόδου ταῦτα, ἦτοι ὡς
5 γέγραπται αὐτέρω, ἦτοι ὡς τοῖς ἐρημίταις τοῖς
καὶ οἱ τῷ παρόντι μέρῳ Παραγράφῳ τρίτῳ τῷ ὁγδόῳ
τμήματι τῆς τρίτης κεφαλῆς ἡ περιόδῳ τελέει, καὶ
διδόσιν τῷ Πάπᾳ μοναρχίαν, ἀλλὰ τὸν μὲν Πάπαν ἴστα-
σιν οὐκ Πατριάρχῳ ὡς καὶ τὰς λοιπὰς, ὅθεν καὶ σωρε-
10 γόν μόνον λέγουσιν αὐτὸν, ταῦτ' ἐκ Συνόδου φασὶ συλλέ-
σθαι ἐκ πάντων τῶν Πατριαρχῶν ἐξίστα καὶ τῶν λοιπῶν
ἐγκρίτων Ἀρχιερέων τῶν υποκειμένων αὐτοῖς, πῶς
δὲ ἀθροίσιν τῶν Συνόδων πᾶσα ἡ ἐβδόμη Οἰκου-
μενικὴ ὑπὸ τῶν Βασιλέων γενομένη συνελεύσις
15 παρίστανται, καὶ ἴδε αὐτέρω τὸν τόπον. Πρὸς τὴν
τρίτην δὲ, ὅτι ἀληθῶς ὁ Πάπας ὀρθοδόξῳ ἀναγ-
κρῶν ἐστὶν ἐν ταῖς Συνόδοις, ἀλλ' ὅμως, τῷ αὐτῷ
γὰρ τρίτῳ αἰσχυρῶς καὶ οἱ λοιποὶ Πατριαρχαὶ καὶ
οἱ περὶ αὐτὰς Γερεῖς, τὰ δὲ τοιαῦτα τῶν παπικῶν
20 προβλήματα καὶ οὐκ ὄντα καὶ ὑπὸ τῶν Σακρατόρων καὶ
ἑρμῶν καὶ Θεωμάτων ἴδε αὐτέρω βιβλίῳ δέ-
τερον, ἴδε καὶ τὰ εὐαγγέλιον πρὸς τὴν δούτερον ἀντί-
θεσιν ἐρημῶνα. Πρὸς δὲ τὴν τετάρτην ῥητέον, ὅτι
ὡς ἔγραψεν ὁ Ἰσαυρὸς τῷ Πάπᾳ περὶ Συνόδου,
25 ὅπως ἔγραψε καὶ τοῖς λοιποῖς Πατριαρχαῖς, καὶ ἴδε
αὐτέρω τὰς τόπας τῆς τετάρτης καὶ οἷας καὶ ἐβ-
δόμης τῶν Συνόδων, ὅπως τῷ αὐτῷ τρίτῳ ἐκλήθη-
σαν οἱ Πατριαρχαὶ καὶ ὁ Πάπας ὡρῶν τῶν Βασιλέων
ἐν αὐτοῖς. δούτερον, ὅτι ἐλέγα περὶ ἐαυτῶν μόνον
30 ὁ Πάπας τῷ Ἰσαυρῷ, ἡλικεκαμῶνα, ἀλλὰ καὶ πε-
ρὶ τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν, καὶ ἄλλοι ἐξ ὧν λέγει
κατωτέρω ὅτι αὐτοὶ καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Γερμα-
νὸς ἔχουσιν πῶς ἐξέστειν τῷ δεσπομέντῃ καὶ λύσαν τὰ
ἑρῶνα καὶ τὰ ἐπίγλωττα. τρίτον, ὅτι ὡς περὶ ἔφυγον
35 ὁ μέγας Ἀθανάσιος τὸν Κωνσταντῖνον, καὶ παρητή-
σεν οὐκ ὄντα, καὶ οἱ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὀρθοδόξοι,
καὶ ὁ Ἀντιόχειας Ἀναστασιος αὐτέλεγε τῷ μέγῳ Ἰε-
σινιαφ, εἰς ὁ Ἀναστάσιον καὶ πάντας οἱ κατ' οὐρανὸν
τὸν ἡμερὴν πατέρας ἀπέβλεπον, καὶ ὁ Ἀντιόχειας
40 Φλαυιανὸς καὶ ὁ Β' Ἰωάννης καὶ Ἰωάννης οἱ Πατριαρχαὶ
ἱεροσολύμων αὐτέλεγον τῷ Βασιλεῖ Ἀναστασίῳ, καὶ
ὁ Δαμασκηνὸς τῷ Καββαλίῳ, καὶ ὁ Σεβέρῳ καὶ
Ἰωάννῃ καὶ Μαρτίνῳ αὐτέλεγον τῷ Κόνστα, καὶ
ἄλλοι πατέρες ἄλλοις Βασιλεῶσιν, ἔτω παρητή-
45 ὁ Γρηγόριος τὸν Ἰσαυρὸν, ἐπειδὴ ἐγίνωσκον αὐτὸν
ἀμεταμέλητον καὶ ἀδιόρθωτον, καὶ γὰρ ἐξήτα συ-
νοδὸν ἐκείνην αἰρεσὶν τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ πρὸς σύστασιν
τῆς Εἰκονομαχίας. ἔγραψε δὲ πρὸς τὸν Βασιλέα ὑπο-
τόμιος, ὅτι ὡς μοναρχίης καὶ μέγας καὶ ὑπὲρ τὰς Βασι-
50 λείας, ἀλλ' ὡς ἐπερεσθῆναι τῇ τῶν φερόντων βοήθειᾳ,
καὶ τὰ τέλη τῆς Ἱταλίας ἐκώλυσε τὰ διδόμενα
Κωνσταντινουπόλιν, αὐτῶν ἐν τῇ Εἰκονομαχίᾳ
ἵσταται, ὡς ἔρηται αὐτέρω εἰς τὸν τόπον. Σημειώ-
σαι ὅμως, ὅτι περὶ Γρηγόριος ὁ Πάπας, ἐγίνωσκε τὸν
Ρωμαίων Ἐπίσκοπον μοναρχίᾳ καὶ κεφαλῇ τῆς

καθ' ὅσον Ἐκκλησίας, πῶς ἐκέλευεν ἐαυτὸν ἐν ταῖς
Ἱππολύτοις τοῖσιν, ἀλλὰ μόνον ἔπον αὐτῷ Ἀσὶ ἐ-
πὶ θείῃ τοῖς πατέρεσι; καὶ Ἀσὶ ὁ αὐτὸς εἶπε τὸν
Ἰσαυρὸν κεφαλῇ πάντων τῶν Χριστιανῶν; καὶ Ἀσ-
τὶ ὁ αὐτὸς τῇ συμφωνίᾳ τῶν Βασιλέων καὶ Ἀρχιερέων
ἔδωκε τὸ μέγιστον κύρος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ; καὶ Ἀσ-
τὶ συνεπείθμενοι πῶς ἐξέστειν αὐτῷ ἀπλῶς καὶ ἀλ-
φῶως μετὰ τῆς ἐξουσίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως Γερ-
μανῶς; καὶ ἴδε αὐτέρω βιβλίῳ ἔκτα κεφαλῇ
ἔχαπν. Πρὸς δὲ τὴν πέμπτῃ, ὅτι καὶ αὐτῷ ὁπο-
κεκομῶν πρὸς ἐφῆρ, καὶ ἴδε τὰ περὶ αὐτοῦ αὐ-
τέρω βιβλίῳ ἐβδόμῃ κεφαλῇ πρώτῃ Παραγράφῳ
δεκάτῳ τρίτῳ. Πρὸς δὲ τὴν ἑκτῇ ῥητέον, ὅτι τῷ
ἐθέσπισε, κοινολογεῖται καὶ ὅτι Βασιλέων καὶ ὅτι
Ἀρχιερέων, καὶ ἐν ὅτῃ μόνον τῷ Πάπᾳ, οὐνοῦται δὲ
πρὸς τὰς Βασιλῆας ἐν ταῖς Συνόδοις αὐτῇ συνεσ-
ῶς ἔρηται ἐν ποσὶς αὐτέρω, πρὸς δὲ τὰς Ἀρχιε-
ρεῖς αὐτῇ θείῃς; συνεσπῆς καὶ συναινεῖς. αὐτῇ
δείξωσι μὲν, ὅτι ἔδεε ὁ Πάπας δέειν τὰ μικρὰ Θεο-
δοσίᾳ ὑπὲρ ἀθροίσματος Συνόδου, ὅπερ ἔδος τῆς θεί-
σις ὀργανικὸν ἔρηται, Σίλβεσερε μὲν γὰρ καὶ Ἀλέ-
ξανδρος πῶς πρώτῃν ἤγεραν Σύνοδον, Δάμασος δὲ
καὶ Νεκταριος καὶ Γρηγόριος πῶς δούτερον σωμα-
κρίτησαν, Κελεσίῳ καὶ Κύριλλος πῶς τρίτην συ-
νέστησαν, Λέων καὶ Ἀνατόλιος πῶς τετάρτην σωμή-
γαγον, καὶ δευτέρῃ δηλονότι καὶ παραίνεσιν καὶ τέως
συναινεῖς, ἐπειδὴ συνεκληθῶντες ὡρῶν τῶν Βασιλέων,
παρίστανται ἐν αὐτοῖς. αὐτῇ συνεσπῆς δὲ, πρὸς τὰς
Βασιλῆας, οἱ γὰρ Βασιλῆς Κωνσταντῖνον, Θεοδοσίος,
καὶ μαρκιανὸς πῶς πρώτῃ καὶ δούτερον καὶ τρίτῃ καὶ
τετάρτῃ ἤγεραν συνεσπῆ καὶ συνεσπῆ. πῶς δὲ
πέμπτῃ ὡρῶν Ἰεσινιαδὸς ἤγερε συνεσπῆ, οἱ δὲ Πα-
τριαρχαὶ καὶ ὁ Βιλλιος μόνον συναινεῖς, ἐμὲν καὶ
ὀργανικῶς, ἐπειδὴ ἐκλήθησαν ὑπὸ τῶν Βασιλέων,
μὲν πρὸς πᾶσαν ἐνεργήσαντες πρὸς τὸν αὐτῇ,
καὶ μεταταῦτα οἱ μὲν Πατριαρχαὶ καὶ αὐτοὶ ὁ Πάπας
ἔρηγον, ἐπειδὴ ἐν μόναις ταῖς ἰδίαις Ἐπαρχίαις
ἔλεγον τινὰ κατὰ τῆς μονοθελήσεως, ἐμὲν καὶ ὡρῶν
τῇ κοινῇ τῆς Ἐκκλησίας ἀγαθῷ κατὰ τῆς αἰρέσεως
ἐφῆρτιζον γινέσθαι, ὁ δὲ Πατριάρχης καὶ ὀργανι-
κῶς, ἐπειδὴ ἐφῆρτισε καθ' ὑπερβολὴν συνεσ-
πῆς, συμβεβῆκε, ὡρῶν κλήσει, κελεύσει καὶ συνε-
σπῆς σωμήγαγε τὰς πατέρας, ὑποθήκη ὅμως
Γερμανῶν τῶν Κυζίκων, τῶν χρηματίσας μεταταῦ-
τα Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Γεωργίᾳ τῇ τε-
νικαῦτα Κωνσταντινουπόλεως, ὡς γράφα Λέοντι τῷ
Ἰσαυρῷ Ἱππολύτῃ πρώτῃ Γρηγόριῳ ὁ δούτερος, ὅτι
Βασιλεὺς καὶ αὐτὸν τὸν Πάπαν τοῖς αὐτοῖς τρόποις
ἐκάλεσαν, ὁ δὲ Πάπας καὶ οἱ λοιποὶ Πατριαρχαὶ συ-
ναινεῖς μόνον ἤγεραν αὐτῷ, καὶ ἐκείνῃ πλέον
ἐποίησαν πρὸς τὴν συγκλήτησιν αὐτοῦ. τῆς δὲ ἐβδό-
μης ὀργανον μὲν ἦν ὁ Ταράσιος καὶ μόνος, οἱ Βασι-
λεῖς δὲ συνεσπῆσαν καὶ παρεκάλεσαν, ὁ δὲ Πάπας
καὶ οἱ Πατριαρχαὶ μόνον συναινεῖς συνεσπῆσαν ἐν
αὐτῇ καὶ ἐκείνῃ πλέον. ἐμὲν ἐν ὁ Πάπας Θεοπί-
σματος

σματοι, ἥτοι περὶ τῆς ἡσυχαστικῆς ἡθροισε τὰς Συ-
νόχας, ἀλλ' ὡσαύτως καὶ οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι. εἰ δὲ
λέγει ὅτι τὸ θέσπισμα πολλοὶ περὶ αὐτῶν, ῥητέον ὅτι
αἱ αὐτὲς τῶν Βασιλέων περὶ αὐτῶν φαίνονται, πᾶς δὲ
ἐπὶ τῷ Πάπᾳ ἡ περὶ αὐτῶν: ἀλλ' ἐκέχασκε δέξαι, ὅ-
σον καὶ ψῆφαι δοποδένονται. πῶς δὲ τρίτῳ ἡθροί-
σαν ὁργανικῶς καὶ Πρεσβύτεροι καὶ Διάκονοι. πῶς δὲ
τετάρτῳ, καὶ γὰρ ἡ Παλῆλαια, καὶ ἰδὲ αὐτῶν
τὰς τόπας. δεύτερον, ὅτι καὶ διὰ τῶν τόπων τῶν
φύεται Οἰκονομικῶς κληθῆναι ἢ διὰ τῶν Πάπων,
ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν αὐτῶν Οἰκονομικῶν Πατριάρχων καὶ
Διδασκάλων. ὅτι δὲ Οἰκονομικοὶ ἐξίσιν πάντες οἱ Πα-
τριάρχαι κατὰ τὸ πρᾶγμα καλεῖνται, καὶ οἱ ἕκκρι-
τοὶ Διδασκαλοὶ ὅμως, ἔρηται αὐτῶν μέρει δούτε-
ρον. Πρὸς δὲ πῶς ἐβδόμῳ, ἔρηται εἶναι περὶ αὐτῶν
τὰ ῥήματα ταῦτα ψῆφῳ, καὶ ἰδὲ αὐτῶν βιβλίῳ
τελίτῃ κεφάλαιον ἔσχατον, καὶ ἡδὴ ῥητέον, ὅτι
ἐκείνῳ πῶς ληστικῶς Σωμόδον ὁ Ρώμης μόνος,
πῶς δ' αὖτὸς εἰδέτο τῷ Βασιλέως Θεοδοσίῳ ἵνα ἀπερ-
γῇ ποιήσῃ αὐτῷ; καὶ ἰδὲ αὐτῶν βιβλίον καὶ κε-
φάλαιον τὸ αὐτὸ, καὶ ἐν τῷ μέρει τῷ κεφάλαιον
τέταρτον. περὶ τούτοις ὁ Γεννάδιος ἔπος ἐπὶ ψῆφου γεν-
νάδιου, καὶ οἱ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ γραφόντες λόγοι
ὑπὸ τῶν Λατίνων ψῆφου ἐπιπλαστοὶ εἰσι, καὶ ἰδὲ αὐ-
τῶν μέρει πρῶτῃ κεφάλαιον ὁ γὰρ ὅσον; ὥστε καὶ
ἐκ τούτου δέκνεται οἱ παπισταὶ ἕμῳ ψῆφῳ, ἀλλὰ
καὶ περὶ αὐτῶν δόλιοι. Πρὸς δὲ πῶς ὁ γὰρ ῥητέον,
πᾶς γέγραπται μόνον τὸν Κελεστίνον δοκιμάσαι καὶ
κηρύξαι πῶς τρίτῳ Οἰκονομικῶς; ἐν ποιοις πρακ-
τικοῖς καὶ ἐν ποιοῖς ἱστορικοῖς καὶ πατράσι; καὶ πῶς
ἐκείνῳ ἡ ἀφορίσαι τὰς ταύτης αὐτὴν λέγοντας, ἡ
πᾶσαι τὴν Ἀντιοχείας Ἰωάννην, καὶ πολλὰς Ἀρχιε-
ρεῖς τῆς Ἀνατολῆς δέξασθαι αὐτῷ; ὅτι μὴ γὰρ ταρ-
σικῶν τῶν πόλεων καὶ τῆς Οἰκονομικῆς ὑπὸ τῆς Αἰρέ-
σεως τῆς Νεστορίας καὶ τῶν κατ' αὐτῆς μεγάλων φω-
νῶν τῶν ἁγίων Κυρίων συνεκρίτησαν ὁ Βασιλεὺς πῶς
Σωμόδον ἵνα κληθῶν ὑπ' αὐτῆς αἰφῶναι Νεστορία
καὶ Κυρίων, φανερόν ἐστιν διὰ τῆς αὐτῆς πῶς Σωμόδον
βασιλικῆς Σάκρας, καὶ διὰ τῆς Σωμόδος ἐν τῇ ἀρ-
χῇ τῆς πρώτης πράξεως αὐτῆς. ἀπέθανε δὲ ὁ Κελεστίνος
ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει, ὅθεν ὁ μετὰ Κελεστίνον χύσις ἐβθεώω-
σαν αὐτῷ, ἥτοι συνέστησαν αὐτῇ, ὡς ἔρηται αὐτῶν
βιβλίῳ τελίτῃ κεφαλῇ δέκατῳ πέμπτῳ. ἐκέρυξε
δ' αὐτῷ πᾶσα ἡ Οἰκονομικὴ δεξαμενὴ αὐτῷ, ἐν ᾗ καὶ ἡ Ἀ-
φεικῇ, μᾶλλον δὲ πάντων ἐκέρυξεν αὐτῷ ὁ Κύριος
διὰ τῆς ἑπιστολῆς καὶ ἄλλων συγγραμμάτων μέχρι τῆς
κοιμήσεως αὐτοῦ. ἔπειτα ἡ Σωμόδος ἔγραψε πᾶσι τὸν Κε-
λεστίνον πῶς κλίσιν αὐτῆς πᾶσι διδοχίῳ, καὶ ἐκί πᾶσι
δοκιμῶν, καὶ ἰδὲ αὐτῶν τὰς τόπας τῆς τελίτης καὶ
τετάρτης τῶν Σωμόδων περὶ τῶν ἑπιστολῶν αὐτῶν
ὡς ἐπεμψαν τοῖς Ἀρχιερεῦσι τῆς Ρώμης, ἀλλὰ δὲ
καὶ τὰς ῥητάς μαρτυρίας, τῶν λοιπῶν τὸ τὸν Κε-
λεστίνον δοκιμάσαι καὶ κηρύξαι πῶς τρίτῳ Σωμόδον,
μόνον ὁ μὴ οὐκ ἔστιν ἐπιστολῶν ἔρηκε πρῶτον,
καὶ ἔδωκε ἑτέροις. τῶς, τῶν Βησσαρίωνος ἡ μαρ-

τυρία περὶ τῷ Πάπᾳ τοιαύτῳ ἔχει εἶναι ἐν τῇ
Ἐκκλησίᾳ, ὅν ἐχει σκεῖν τὰς περὶ αὐτοῦ ἡ μαρ-
τυρία περὶ τῶν Αἰρεσιάρχων Ἀρεῖς: γινώσκων καὶ ἐν-
τάλῳ ὅλοι ἐκ Χριστιανῶν ὅλης τῆς Οἰκονομικῆς τῆς
παπιστῆς, οἵτινες μὴ ἔχοντες περὶ αὐτῶν περὶ τῶν
παπισμῶν μαρτυρίας ἁγίων καὶ ἀρχαίων, περὶ τῶν
ἐν τῇ σεσωσμένῳ ἀμαρτίας ἀνθρωπίνῃ, τὰ
χρηματίζοντα περὶ αὐτῶν καὶ παλιμβόλης, ὅθεν καὶ
ὁ παπισμὸς ἐδὲν κατὰ τὸ πρᾶγμα ἐστίν, ἐπεὶ δὲ παρ'
ἐδὲν κατὰ τὸ πρᾶγμα συνίσταται. Πρὸς δὲ πῶς ὁ 10
τῶν ῥητέον, ὅτι περὶ μὴ τῶν Αἰρεσιάρχων, καὶ
τῶν λοιπῶν ῥημάτων τῆς ἑπιστολῆς ἔρηται ἐς πλά-
τῃ ἀνωτέρῳ βιβλίῳ τετάρτῳ κεφαλῇ πρῶτῃ
Παραγραφῇ τελίτῃ καὶ τετάρτῃ. περὶ δὲ τῶν ἈΡΧΕΙΝ
τῆς πίστεως, ῥητέον ἐκταῦθα, ὅτι τῶν ἈΡΧΕΙΝ ὅσον 15
ἐς πῶς περὶ αὐτῶν ὑποθέσιν ποιταχῶς ἐνίσταται,
ἡ ὡς ὁ Θεὸς λέγεται, καὶ ἐπὶ κυρίως καὶ ἀληθῶς
καὶ ὡσαύτως ἔχων Ἀρχὼν πάντων οὐρανῶν καὶ γῆς,
ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων. δεύτερον, ὡς ὁ
Χριστὸς λέγεται ἐν τῇ Ἀποκαλύψει Ἀρχὼν τῶν 20
Βασιλέων τῆς γῆς. τρίτον, ὡς οἱ πολιτικοὶ Ἀρ-
χόντες, εἰ μὴ βασιλεῖς ἐξαίρετως, οἱ δὲ μὴ βασιλεῖς,
ὕφαινοι. τέταρτον, ἐκταῦθα εἰσι πολλοὶ Ἀρχόντες τῆς
αὐτῆς ἐξουσίας καὶ δυνάμεως, λέγεται ὁ ἐς ἐκ αὐτῶν
Ἀρχὼν, ὡς Ληκὰ κεφαλῇ ὁ γὰρ ὅσον, Ἀρχὼν τῆς 25
ναυαγωγίας; καὶ πρῶτον κεφαλῇ τετάρτῃ, Ἀρ-
χόντες τῶν λαῶν, καὶ ἰωάννης κεφαλῇ τρίτῃ, Ἀρ-
χὼν τῶν Ἰσραὴλ ὁ Νικόδημος. ἡ Ἀρχὼν λέγεται
ὁ ἀρχιεπίσκοπος τί πρᾶγμα πρῶτον, ὡς τῆς αὐτῆς Κορυ-
θῆς δούτερος κεφαλῇ τρίτῃ, Ἀρχόμεθα πα- 30
λιν ἐαυτῶς συνίσταται, καὶ πρῶτον κεφαλῇ δε-
κάτῳ ὁ γὰρ ὅσον, Ἡρξάτο παρρησιάζεσθαι, καὶ Ληκὰ
κεφαλῇ δωδεκάτῃ, Ἀρξέσθαι τύπῃ τῶν παιδῶν.
ὁ Πάπας ἢν ὅσον τῶν Βασιλέων ἐλέγεται Ἀρχὼν
μήτε ὡς ὁ Θεὸς, μήτε ὡς ὁ Χριστὸς, ἐμὴ πᾶς μάλιστα, 35
ἐστὶ δὲ Ἐπίσκοπος Ρώμης μόνον, ὁνομαζόμενος Ἀρχὼν
διὰ τῶν πολλῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐς, καὶ γὰρ καὶ οἱ ἄλλοι
πατέρες καλεῖνται Ἡγούμενοι, Ἐξάρχοντες, Ἀρχόντες,
Πρεσβύτεροι, Πρόεδροι, Σωμόδοι, Θεσῆρες, Ἀπόδε-
σμοι, Πυργοί, Στύλοι τῆς ἀληθείας, Πατέρες τῶν 40
Ἐπισκόπων, Πατέρες πατέρων, Οἰκονομικῆς Παιδῆ-
ται, Ἐδραῖωμα τῶν Ἐκκλησιῶν, Κορυφαῖοι, Δημῶν-
γοί, Στερέωμα, Ἀρχιτέκτονες, Ἐρασμα, Κεφα-
λαί, Κωνόνες πίστεως, τῆς Οἰκονομικῆς ἀπάσης Πρε-
σβῆται καὶ Διδασκαλοὶ καὶ Ὁφθαλμοί, Καρποδοταί, καὶ 45
τρέφοντες πῶς Οἰκονομικῶν, Χαρακτῆρες τῆς Ἐκκλη-
σίας, Μεγάλοι ἀποστολῆς, Μεγάλοι Ἐπίσκοποι,
Νεοὶ Ἀπόστολοι, Ἰσαπόστολοι, κοῖται τῆς Οἰκονομικῆς
Ποιμνῆς, Προμῆθες καὶ Προσβῆται καὶ Στόμα Ἐκ-
κλησίας, Μεγάλοι πατέρες, Ζῆλοι πίστεως, ἀ- 50
καθαίρετοι Πύργοι, Βάσεις δογμάτων, Πέτε-
σεως ἀρρήκτου, Πρεσβῆται δούτερος, Ἀρχιε-
μεγάλοι Ἀρχιεπίσκοποι, σοφοὶ Ποιμνάρχαι, ὅσον
ὁρθοδοξίας, Σύλακες καὶ Ἀροτῆρες τῆς Ἀμπέλης,
ἄσσοι Πύργοι, Κοσμήτορες διδοσολικῆς χορείας,
Ἀρχιερεῖς

Ἀρχιερεῖς ἀντιεργίᾳ τῶ λόγῳ, Ἀποστόλων Διὰδο-
χοι. ὅππῃ πᾶσαν Ἀρχοντες πῶ Οἰκουμενῶν, Ἐκκλησίας
Θεμέλιον καὶ Προεξορχοντες καὶ Κανόν, κληρωταὶ
τῶ θρόνῳ τῶ Χριστῷ ὅππῃ τῆς γῆς, ὡς Πέτρος Πέτρος
ἑμολογίας, ἐν ᾗ ἔπρξεν ὁ Χριστὸς πῶ Ἐκκλησίαν
αὐτῶν, Στήλη ὁρθοδοξίας, Παροσιώτατοι, μακα-
ριώτατοι, Ἀγιώτατοι, Ἄγιοι, Φῶς, Ἄλας, μεγά-
λοι ἱερεῖς, ἐκ Θεοῦ κοινῶς παύτων πῶ Ὑπηρεσίαν
λαβόντες, μεγάλοι τῆς Ἐκκλησίας Διδάσκαλοι,
10 Ἀποστολικοὶ Ἄνδρες, Ἀποστολικοὶ ἱερεῖς, Ἀποστολικὴ
Χορεία, ἐξ Ἀποστολικῆς αὐθεντίας Χορεία, Πατέρες
τῶν Χριστιανῶν, ἀσκητικοὶ Ἄνδρες, τῶν Ἀποστόλων
σοφοὶ ὑποφῆται, Θεοφῶροι, Θεοπνεύστοι, Θεόφθογοι,
Διδάσται πάντων, τῆς Ἀποστολικῆς αὐθεντίας Ἀἱρεῖς,
15 Διδάσκαλοι Διδασκάλων, Ποιμένες Ποιμένων, Παῦλοι
ἀποστόλοι, Κορυφαῖοι ὡς ἄλλοι Ἀπόστολοι, Κορυ-
φαῖοι τῶν πατέρων, Διδάσκαλοι τῆς καθολικῆς
πίστεως, Ὁργανα τῶ ἁγίου Πνεύματος, Ὁσαυτὸς τῆς
Ἐκκλησίας, Κύριοι, Καθηγούμενοι, Πατέρες καὶ Δι-
20 δάσκαλοι τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, Φῶς τῶν Φῶ-
των, κοινὸι Πατέρες τῆς Οἰκουμενῆς, Θεότατοι, Θεο-
τίμητοι, Εὐλαβεῖσθαι, Θεοφιλέσθαι, τὰ πάντα
ἀγιώτατοι, ἀγαθοὶ Ποιμένες, ὁσιώτατοι, Αἰδεσι-
μώτατοι, ἱερώτατοι, Κύριοι καὶ Διδάσται, ὡσαυ-
25 νητοὶ Ἐπίσκοποι, δέσποτες πάντων δέσποτες τῶ Θεοῦ, Ἐπί-
σκοποι τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, Ἀντιεργοὶ Θεοῦ,
Ἀγαθοὶ Θεράποντες, Ἐδόξαν καὶ Ἐπίσημοι πατέ-
ρες, Γεωργοὶ, Μακάριοι, Μεγάλοι, κατασκήπτοντες,
ἐκκεντρικοὶ καὶ καταφυγόντες, τῶν Ἀποστολικῶν
30 δογμάτων ὑπέρμαχοι, ψήφῳ τῆς θείας χάριτος
ἀποφαινέτες Ἐγχαῖροι τῶν Ἐκκλησιῶν, Γαληνῶν
τῶν Χριστιανῶν, Ὁσαυτὸς τῶν Θεοφίλων, ἐξ Ἀπο-
στολικῆς αὐθεντίας λαβόντες πῶ ἐξουσίαν, Ἀρχον-
τες ἱερωσύνης, ἑλάχιστοι τῶν Ἐκκλησιῶν Πρόεδροι,
35 συμβασιλεύοντες τῶ Χριστῷ. ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦ-
τα ἴδε αὐτῶν μέγας δούτερος κεφαλῶν ἐχάσθαι,
καὶ εἰς τὰ Μνησθῆναι, καὶ εἰς τὰ συγγράμματα τῶν
ἁγίων πατέρων, καὶ εἰς τὰ πρακτικὰ τῶν ἁγίων Συ-
νόδων. ὡς ἐν λέγονται οἱ πατέρες πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ
40 Ἀρχοντες τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἥτοι ὑπὸ τῶν Ἀρ-
χόντων τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ Ἀρχοντες τῆς

Ἐκκλησίας, ἥτοι τῆς κατ' αὐτὰς μερικῆς Ἐκκλησίας,
ἥτοι λέγεται καὶ ὁ Λέων, καὶ πάντες οἱ Ῥώμης Ἐπίσκοποι,
ὅθον ὁ Κωνσταντῖνῳ ἔγραψεν κοινῶς τοῖς πατέρεσι τῆς
πρώτης Συνόδου, τῶ Θεοῦ καὶ ἀσκητικῶν ἱερεῖς τε
καὶ Ἀρχοντας κρίνουν τε καὶ Διακρίνουν τὰ πλήθη καὶ
Θεοῦ εἶναι αὐτοὶ δὴ ἀνθρώπων ὑπερέχοντας ὁρισα-
μὲν κατὰ τὸ ἐρημῶν, Ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἐστε καὶ υἱοὶ
ὑψίστης παύτης. καὶ τὸ, ὁ Θεὸς ἐστὶ ἐν συναγωγῇ
Θεῶν. Γελάσθαι βιβλίᾳ δούτερος κεφαλῶν ὀγ-
δόμ. καὶ ὁ Θεοφῶρος ἱγνάτιῳ Ἀποστολῇ πρὸς Τροά-
δας, λέγει Ἀρχοντα τὸν Ἐπίσκοπον Πελοπίου.
Εὐσεβίῳ βιβλίᾳ τρίτῃ κεφαλῶν τριακοστῇ πέμ-
τῃ. καὶ αὐτῶν ἐν πολλοῖς ὑπὸ Διαφώρων Ἐκκλη-
σιαστικῶν συγγραφέων ἔποικον Ἀρχοντας τὰς ἀγίας
πατέρας. καὶ βιβλίᾳ ἐβδόμῃ κεφαλῶν ὀγδόῃ ὁ
Κύριος Ἀρκάδιῳ ἐβρέθη Προκαθημένη τῆς ὁρ-
θῆς πίστεως, καὶ ἐν τῇ ἐβδόμῃ πρὸς τῆς ἐβ-
δόμης Οἰκουμενικῆς ἐν τῇ Ἐρῶ λέγονται οἱ πατέρες
Ἀρχεγοὶ τῆς ἱερωσύνης, ἐκταῦθα δὲ ὁ Λέων ἐβρέ-
θη ὑπὸ τῶν Βασιλέων Ἀρχων κατὰ τὸν πέμπτον
τῶρον, ὡς ἀρχομένη δηλοῖ τῆς ὁσεβείας, ἥτοι
κινῶν τὰ τῶ Εὐτυχῆς καὶ τὰ τῆς ληστρικῆς Συνο-
δου, καὶ ζῆτον ἐν τῶν Βασιλέων Συνοδῶν πρὸς ἀνά-
κρινιν καὶ διόρθωσιν, ἀλλὰ μήτε τῆτο δίδωσι ἀν-
νόμῳ ἢ τῇ Πάπᾳ ὑπερυψηλῆς, πρῶτον, ὅτι αὐ-
τῶν ἔρηται καὶ ἄλλες ὁργανα γινέσθαι πρὸς ἄθροι-
σιν τῆς Συνόδου. δούτερον, ὅτι λέγει ὁ Ζωνναρεὶς τὸν
Λέοντα καὶ τὸν Ἀνατόλιον ἀποκαλέσθαι τὸν μαρτυρο-
ν περὶ τῆς Συνόδου, ὅθον ἐν τῇ Συνόδῳ λέγε-
ται πρὸς τὴν πέμπτῃ, ὅτι Λέων καὶ Ἀνατόλιῳ τῆς
Συνόδου ἐξῆρχον. εἶτα ἐν τῇ τρίτῃ Συνόδῳ ὁ Κύ-
ριλλῶς ἐκλήθη πρὸς ἡμιότους τῶ Λέοντος, ἐβρέθη
καὶ ἐπὶ Ἀρχων τῆς πίστεως, ἀλλὰ τῆς Οἰκουμενικῆς
Καθηγητῆς, καὶ ἐν ὁ Ἐφέσῃ Μητροπολίτης μένων
καὶ ὁ Κύριλλῶς ἐκλήθησαν ὁμῶς καὶ ὡσαύτως κε-
φαλῶν τῶν πατέρων τῆς Συνόδου, καὶ Πρόεδροι καὶ
Ἐξάρχαι τῆς Συνόδου, ἐκλήθησαν δὲ ἕως ἐχ ὑπὸ
τῶν Βασιλέων, ἀλλὰ κοινῶς καὶ πολλὰς ὑπὸ πάσης
τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου. ἐπὶ ἐν καὶ ἐκ τῆς τῆς
τόπῃ ὠφελήθησαν οἱ σοφοὶ τῶν παπῶν εἰς βεβαίω-
σιν τινὰ τῆς ἡς πλάτυσιν ἐξουσίας τῇ Πάπᾳ.

45

ΒΙΒΛΙΟΥ Γ'. ΜΕΡΟΣ Γ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Ὅτι οἱ Λατῖνοι ἀντιεργίᾳ εἰς μαρτυρίαν τῶ ἀποκαθίξεσθαι τὸν Πάπαν ἐν ταῖς Συνόδοις καὶ τῶν Βασι-
λέων τὸ Συνοδικόν, τὸν Κωνσταντινουπόλεως Μακεδόνιον καὶ πῶ φρετικῶν συναγωγῶν, ἐλέγχονται ἐν-
40 ταῦθα ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ τῶν ἱσορικῶν ἀπατεῶν, καὶ ὅτι τὸ καθίξεσθαι τὰς Βασιλεῖς
καὶ τὰς Ἀρχοντας ἐν ταῖς Συνόδοις, ἐναπόδεικτον καὶ Πάπᾳ.

ΒΕΛΤΕΡΟΝ ΔΕ Τὸν λόγος τῶτον, πρῶτον ὑπὸ τῶ
Συνδικῶ βιβλίῳ, λέγοντῶ περὶ τῆς πρώτης
Συνόδου, ὅτι ἐξῆρχον αὐτῆς ἀποκαθίξεσθαι εἰς το-

ποτηρηταὶ τῇ Πάπᾳ, εἶτα οἱ Πατριάρχαι, καὶ τέ-
λος πάντων Κωνσταντῖνῳ ὁ Βασιλεὺς. δεύτερον,
ὑπὸ Θεοδώρου τῶ Ἀναγνώστη, λέγοντῶ βιβλίῳ δούτερον,
ὅτι

[illegible]

Ὁ δὲ ὢν πρῶτος, ἢ δεύτερον ἢ ὑποτασσάμενος τῶν Ἐπισκόπων ἐκείθισον (ὁ μέγας Κωνσταντῖνος) αὐτῷ ἐρωτῶν
τὰ ἔθνη, ἢ ἐπειῶσαι τὸ πνευματικόν ἅπαντα, καὶ ὅτι διὰ τῆς πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, πάντες κα-
5 θεύητες ἀκολουθούσαντες αὐτῇ ἔντε τοῖς καθίστασι καὶ τῇ τάξει Συνόδων, καὶ τῶν Πάπα Στεφάνου, δέκνυνται
τῶν βασιλέων καὶ τῶν ἄρχοντες κατακαθῆναι πᾶσι τοῖς Συνόδοις Πατριάρχων καὶ Τοποτηρητῶν .

σοῦ λὼ τῷ αὐτοῖς βασιλεῖσι σωθήεις μεγίστη θρόνῳ,
 ἡ μὴ ἀπλῶς μικρὸς ἀλλ' ἐξ ὕλης χρυσῆ πεποιημένος.
 Ἐπιλέγομεν δὲ, ὅτι ἐπειδὴ αὐτῷ οἱ αὐτοὶ οἱ πα-
 τέρεις τῆς Σωμίδας ἐκάθισαν ἐν ἐκατέρω αὐτῶ ταῖς
 πλοῦραῖς, ἔτω καὶ αὐτῇ οὐ σαλκεηδόνι ἐκάθισαν ἐφ'
 ἐκατέρω ταῖς πλοῦραῖς τῆς Ἐκκλησίας κάτωθεν
 τῶν Ἀρχόντων ἐκ διζυῶν καὶ ἐξευωμῶν αὐτῶν.
 ἔτως ἐκάθισαν, ὡς εἴρηται, καὶ αὐτῇ οἱ ἅπ-
 ῳ. ἐξ ὧν γίνεται δῆλον, ὅτι πάντες οἱ Βασιλεῖς
 παρόντες καὶ οἱ Ἀρχόντες αὐτῶν οὐ ταῖς Οἰκουμενικαῖς
 Σиноδοῖς ἀνακρίθησαν τῆς Σωμίδας πάσης, οἷον καὶ οἱ
 Τοποτηρηταὶ τῷ Πάπᾳ, ὧν ἕως τὸν τόπον ἐκαθέζετο
 ἐκ παρῆν καὶ ὁ Πάπας. τῶν, ἐκ καὶ ὑπὸ ψεύδους ἱστο-
 ρίας, ἅκων ὁμῶς ὁμολογεῖ καὶ Στέφανος ὁ Πάπας,
 γραφῶν πρὸς Βασίλειον πῦν μακεδόνα, λέγει γὰρ,
 ὅτι αὐτῇ οὐ Νικαίᾳ πρώτῃ Σινόδῳ τί ὁ μακαρίος Σίλ-
 βιος ἐξ ὁ Πάπας ἐξήφωσεν, ἀνακρίθησαν ἐκῆσε καὶ
 τῶ ἀγίῳ Κωνσταντίνῳ. ματῶν ἄρα λέγῃσιν οἱ παπισταὶ
 ἀνακρίθησαν τῶν Βασιλέων οὐ ταῖς Σινόδοις τὸν Πάπαν,
 ἐπειδὴ ἀνακρίθεται αὐτῶ ἡ μόνη οἱ Βασιλεῖς, ἀλλὰ
 καὶ οἱ Ἀρχόντες.

ὅτι καὶ αὐταῖς ἐμιλίαις καὶ ἀρεταῖς πᾶν αὐταῖς λοιπαῖς σωόδοις βασιλέων, ἔς καταλέγετο αὐταῖς, τύπος ἢ ἡ πρώτη οἰκουμενικὴ συνέδος.

Διαφόρως αὐτῶν γνώμας αἰετέγετο· καὶ ὁ Γε-
λάσιος, Πρόγε πάντων ταῖς τῷ πισωτάτῃ Βα-
σιλέως Κωνσταντίνῃ, τῷ αὐτῇ Σνωδῷ συνεδρεύσαν-
τος, θείας καὶ Ἀπυστολικαῖς αἰαίαις· Ἰδε αὐατέρῳ
κεφάλαιον δέκατον· ἔτω Θεοδοσίος ὁ μέγας
ἐποίησ μετὰ πλὴν δούτερον Σνωδον, παρσκαλισαμένη
τῆς ἀρχηγῆς τῶν Αἰρετικῶν αὐτῷ, καὶ Ἰδε αὐα-
τέρῳ βιβλίῳ τρίτῃ κεφάλαιον ἕκτον, καὶ αὐτῷ μέ-
ρη τῶν κεφαλαιῶν τρίτῃ τμήματος τρίτῃ Παρά-
γραφον δούτερον· ἔτως ὁ Θεοδοσίος ὁ μικρὸς εἰς τὰς
αὐτῆς Σνωδῶν Σάκρας αὐτῷ ὑπετύπη τοῖς πα-
τράσι τὴν τρόπον τῆς Διαλέξεως· ἔτως αὐτῇ αὐτῷ Κα-
κιδόνι Σνωδῷ ἐποίησ οἱ Ἀρχοντες καὶ ὁ Βασιλεὺς·
ἔτως ὁ μέγας Ἰβανικὸς ἐγραψ λόγους περὶ πίσεως
αὐτῷ τῶν Κωνσταντινουπόλεως μνησ, αὐτῷ τῷ πληρω-
μα τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ αὐτῷ πλὴν πίμ-
πλιν Σνωδον· ἔτως ὁ Αἰδοχρε αὐτῷ Ἰβανικῷ ἔ-
γραψ παύλαγμα εἰς πᾶσαν πλὴν ὑφ' Ἡλίον περὶ τῆς
ορθοδόξου πίσεως, καὶ παρήγει πᾶντας ὑποδέχε-
σθαι τὸ Σύμβολον τῆς δούτερας Σνωδῶν· ἔτως ἐποίησ

κωνσταντίνῳ ὁ Πωγωνιάτῳ αὐτῇ ἔκτῃ, ὅς καὶ σύμ-
ψηφοι τῷ Θεῷ αὐτῇ Συνοδῷ κληθῆναι κατεξιώνθη,
καὶ καθέξει σιὸρδόδοξοι βασιλεῖς αὐταῖς κατ' αὐτὰς
αἰγλαῖς Συνοδοῖς. καὶ ὡς ὁ Κωνσταντίνῳ παρὰ κεφαλὰς
τῶν πατέρων γραμμασι τιμητικοῖς, καὶ σιτηρεσίαις
θαυφίλαις καὶ ὀχήμασι περιθάλπει κατὰ τὸν Εὐ-
σέβιον αὐτῇ ἐρημῶν τάπῳ, ἔτω καὶ Θεοδόσιος καὶ

Μαρκιανὸς καὶ Πωγωνιάτος καὶ Κωνσταντίνῳ καὶ Εἰρή-
νῃ ἐποιον ἑμὸν τοῖς λοιποῖς Ἐπισκόποις, ἀλλὰ καὶ
τοῖς λοιποῖς τῆς Ῥώμης, καὶ ἴδε πῶς Σάκεραι τῶν Πω-
γωνιάτων παρὰ τὸν Ῥώμης ἀνωτέρω βιβλίῳ ἔκτα κα-
φαλαῖα ἐγδόξ Παρὰ γράφῳ τρίτῳ, καὶ ὅλον τὸ παρὸν 5
μέρῳ, καὶ βιβλίῳ τετάρτῳ κεφαλαῖα πρώτῃ
Παρὰ γράφῳ τετάρτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Τὶ δηλοῖ τὸ παρὰ δέξιμα, ἥτοι παρὰ δέξιμα αὐταῖς Συνοδοῖς κατὰ τὸ αὐτῶν παρὰ δέξιμα, καὶ τίς τῶν ἰδίων.

Τὸ ΣΥΝΕΔΡΕΪΝ καὶ ΠΡΟΕΔΡΕΪΝ δηλοῖ τάξιν καὶ
καὶ μόνον, οἷον τὸ τῶν Ἐπισκόπων Ραββίνους παρὰ
τὸν Εὐτυχῆ. Ὁ Πέτρος αὐτῇ ἰδίᾳ καθέδρῳ ζῇ καὶ
παρὰ δέξιμα. δηλοῖ ὡς ἔρηται ἀνωτέρω βιβλίῳ τρί-
τῳ κεφαλαῖα δεκάτῃ οὕτως παραγράφῳ δωδεκάτῳ,
ὅτι ὁ Πάπας αὐτῇ Ῥωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ παρὰ δέξιμα,
δηλοῖ τὸν ἑαυτοῦ Ἐπισκόπον, ὡς ἔγραφε καὶ
ὁ ἅγιος Κυρίλλος, ὅτι ἡ Ῥώμη Συνοδῶν τετύπων-
κε κατὰ Νεσορίαν, παρὰ δέξιμα Κελεσίαν, τῆς ἰδίας
δηλοῖ τὴν Συνοδόν, ὁμοίαν γὰρ καὶ μόνον τάξιν καὶ
ἀξιώματι παρὰ δέξιμα, ἐπεὶ ὁμοίαν ἀπολεθεῖ ἡ
αὐτὴ Συνοδος. ὅθεν ὁ μέγας Ἰεσυνιανὸς παρὰ Μη-
ναῦ γράφων, λέγει περὶ τῶν Πάπῶν Ἀγασσίου, ὅτι
καὶ πᾶσα τῶν μακαρίων κατὰ τὴν Δύσιν Ἐπισκόπων

ἔπεται Συνοδῶν. σημάσαι ὅμως ὅτι τῶν καὶ πάντων
Πατριάρχων καὶ Μητροπολίτην ἰδιόνοισιν, ἐπεὶ
πάντες οἱ Πατριάρχαι καὶ πάντες οἱ Μητροπολίται
τάξιν καὶ ἀξιώματι παρὰ δέξιμα τῶν ἰδίων Συνοδῶν.
ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνοδοῖς τάξιν δηλοῖ
τὸ παρὰ δέξιμα, καὶ γὰρ ὁ Πάπας Λέων ἑπὶ τῶν ὁπίσ-
τῳ παρὰ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Συνοδῶν, διὰ τῶν Τοπο-
τηριῶν ἡμεῖς παρὰ δέξιμα, κατωτέρω λέγει, ὅτι ὁ
Κυρίλλος τῆς τρίτης Συνοδῆς παρὰ δέξιμα, καὶ τὸ συ-
νοδικὸν καὶ ἄλλοι πατέρες τῶν Πατριάρχων κοινῶς
λέγουσι παρὰ δέξιμα, Προκαθήμενους, καὶ ἔξαρ-
χοντας ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνοδοῖς, καὶ ἴδε αὐτῶν
τῶν τῶν τῶν Οἰκουμενικῶν Συνοδῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Τὶ αὖτις δηλοῖ τὸ παρὰ δέξιμα καὶ παρὰ δέξιμα αὐταῖς Συνοδοῖς κατὰ τὸ αὐτῶν παρὰ δέξιμα, καὶ ὅτι αὐταῖς 30
Συνοδοῖς ἦσαν καὶ πολλοὶ ἱσαῖροι, καὶ λαῖκοι.

Ἐν ταῖς Συνοδοῖς τὸ ΠΡΟΚΑΘΗΜΑΙ ποτὲ μὴν δηλοῖ
τάξιν καὶ ἀξίαν, οἷον λέγεται παρὰ δέξιμα τῆς
αὐτῆς Συνοδῆς Κωνσταντίνου τὸν Βασιλέα, καὶ τῶν
Ἀρχόντων παρὰ δέξιμα ἐν ταῖς Συνοδοῖς. Ἀλλὰ πῶς
αὐτῶν αὐτῶν, ὡς ὁπίσθεντας παρὰ δέξιμα τῶν Βασι-
λέων, ἡ δηλοῖ παρὰ δέξιμα πολλῶν κατὰ τάξιν
καὶ ἀξίαν, ἥτοι τῶν Βασιλέων, τῶν Ἀρχόντων, καὶ
τῆς Συνοδῆς παρὰ δέξιμα τῶν πολλῶν αὐτῶν, ὡς ἐν
τῇ δεκάτῃ καὶ δωδεκάτῃ πράξει τῆς ἐν Χαλκηδόνι
Συνοδῆς λέγεται, Προκαθήμενους τῶν αὐτῶν Ἀρχόντων
καὶ τῆς αὐτῆς Συνοδῆς. καὶ ἐν τῇ οὐδόῃ πράξει τῆς
ἐβδόμης Συνοδῆς λέγεται, Προκαθίστασθαι τῆς Βα-
σιλείας καὶ τῆς συμβασιλεύουσιν αὐτῇ ἡμεῖς ἅμα πᾶ-
σι τῇ Συνοδῷ. καὶ ὁ Γράμματι Ἐπιστολῇ παρὰ
Ἀδελφῶν τὸν Πάπαν ἔλεγε, Προκαθίστασθαι πάν-
των ἡμῶν, κεφαλῶν ἐποιήσαμεθα τὸ Χριστόν. τῇ
δὲ ἐλέγαν, ὡς οἶμαι, Ἀλλὰ τὸ σῶμα πλήθος καὶ
παισιῶν ταῖς Συνοδοῖς, καὶ γὰρ ὁ Εὐσέβιος ἔπε-
παρὸς ἀνωτέρω, Ἐρχομένων τῶν μεγάλων Κωνσταν-
τίνῳ ἐς τὴν Συνοδόν, παρὰ δέξιμα Ταγματά, πρώτων,
δύττερων καὶ τρίτων, καὶ συμπληθόντων αὐτῶν καὶ φίλοι,
αἱρεῖς καὶ ἐκάθισαν μετ' αὐτόν. Ὁ αὐτὸς ἐν τῇ αὐτῇ
τρίτῃ λέγει περὶ τῶν Ἐπισκόπων τῆς πρώτης Συ-

νοδῆς, ἔπειτα αὐτοῖς Πρεσβυτέρων καὶ Διακόνων.
ἀκολουθῶν δὲ πλάσων, ὅσων δ' ἐτέρων, ἐκ τῶν ἀρι-
στοτέρων ἐς κατάληψιν. καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ, ἐπεὶ ἡ
σαν πᾶντοι Ἀρχόντες καὶ ἡ σύγκλητος, ἀρχὴ πόσι
ἦσαν ἀκολουθεῖν καὶ ὑπαίρειται, καὶ τῶν πατέρων ὁπα-
δοὶ καὶ ὑπαίρειται; ἐν δὲ τῇ ἑκτῇ παρὸν τῶν Βα-
σιλέων καὶ τῶν Ἀρχόντων, πάντως ἦσαν καὶ Ταγ-
ματα καὶ ἀκόλουθοι, ὡς περὶ καὶ ἐν τῇ πρώτῃ Συνο-
δῷ. ἐν δὲ τῇ ἐβδόμῃ Συνοδῷ συνελεύσεως τῆς Συ-
νοδῆς ἐν τῇ Παλατίᾳ ἐν τῇ Μαγναύρᾳ, καὶ τῆς Βα-
σιλείας καὶ τῶν Βασιλέων, λέγεται ἐκ τῆς ἐν τῇ τε-
ταρτῇ αὐτῆς, ἥτοι τῆς οὐδόῃς πράξεως, ὡς αἰα-
γνωστέων (ἥτοι χρήσεων πολλῶν ἐγκρίτων πα-
τέρων περὶ τῶν αἰγίων Ἐκδόσεων) ἐς ἐπὶ καὶ αὐτῶν
καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων Ἀρχόντων καὶ τῶν φιλοχρίτων
λαῶν, ἅπαντες καταυγόντες πῶς καὶ δύνανται, ἐπέ-
σταν τῇ ἀληθείᾳ. καὶ πάλιν, τῶν ἐκ τῶν οἰ-
οφίλων Ἐπισκόπων διφύκησαν αὐτῶν τῶν πλήθους
τῶν λαῶν, ἐπεπλήρωτο γὰρ ἡ παρὰ δέξιμα βί-
βλη ἀλυστα ἀνδρῶν, πᾶσα γὰρ ἡ πόλις κα-
μετὰ καὶ τῶν στρατιωτικῶν Ταγμάτων, καὶ κα-
θίσταται ἐξαιρέτησαν, οἱ καὶ τὸν Θεὸν ἐδόξαζον, καὶ
χαίροντες ὡς χαίροντες τῇ εὐχῇ ἀποκρίσαντες, ἀλλὰ δὲ ἐν
ἐν τῇ

ὅτι τῇ ὁδῷ πρᾶξις τῆς κατὰ Θεοῦ Συνοδῆς λέγεται ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, ὅτι Βασιλεὺς ὁ Πραιπόσιτος εἶπεν, Ὁ Βασιλεὺς ἡμῶν ὁ Δ'· συμβαλόντων, λέγει πρὸς τὰς καθ' ἑαυτοῦ ἐν τῇ ἀγλῇ Συνοδῷ καὶ τὰς ἱσαμένους καὶ τοὺς κοινὰς ἅπαν τὰ λαοί. πρὸς ταῦτας καὶ ἐν τῇ κατὰ Βίκην Συνοδῷ παρησαν καὶ λαϊκοὶ ὡς λέγει ὁ Παχυμέρης ἐν τῇ ἐβδόμῃ αὐτῆς βιβλίῳ. Ἡ τὸ ΠΡΟΚΑΘΗΜΑΙ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΕΨΩ δηλοῖ μόνον πᾶσι τῶν, ὡς εἴλεγο ἀνωτέ-

ρω ὁ Μακεδόνης, ὅτι ἡ Συνοδὸς θύλα ἔχον ἀνέδρου τὸν Ῥώμης Ἐπίσκοποι. καὶ οἱ Πατριάρχαι Κωνσταντινουπόλεως Εὐτυχίου καὶ Ἀλεξανδρείας Ἀπολλινάριου, τὸ αὐτὸ ἔγραψον πρὸς τὸν Ῥώμης Βιγίλιον, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω βιβλίῳ πέμπτῃ κεφαλῇ δεκάτῃ πέμπτῃ. καὶ ἐν τῇ ἐβδόμῃ Συνοδῷ μετὰ τῶν αὐτῶν ἐκ τῆς ἑπιστολῆς τῆς Πάπας Σικολοῦ Ἐπίσκοποι εἶπον τὰς Τοποτηρητάς τῆς Πάπας ἀποκαθιστομένους.

10

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Σ'

Τὶ δηλοῖ τὸ συνεδρῶν, συγκαθίσταμαι, συνεδρεύω ἢ ἐξαρχῶ ἐν ταῖς Συνοδοῖς καὶ τὰ ἐν ταῦτα ὡς ἀδύνατα.

15 **Η** τὸ ΣΥΝΕΔΡΕΨΩ ΚΑΙ ΣΥΓΚΑΘΕΣΤΟΜΑΙ δηλοῖ ἐν ταῖς Συνοδοῖς τὸ ἀπ' αὐτῶν τὰς συναλεξόμενους πρὸς τῆς αὐτῆς υποθέσεως καὶ τὰ αὐτὰ σκοπεῖ συλλεγεσθαι, ὅθεν καὶ οἱ Ἐπίσκοποι καὶ οἱ Πατριάρχαι καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ Βασιλεῖς καὶ οἱ Τοποτηρηταὶ τῆς Πάπας καὶ τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν ἐξίστα καὶ ὡσταύτως λέγονται συνεδρῶντες. Τελείῃ βιβλίῳ δευτέρῃ κεφαλῇ ἐβδόμῃ, Ἐπείπερ ὡς ἀρετικῶς ἐρεσκώμην καὶ αὐτὸς τῇ Συνοδῷ συνεδρῶν, ἦτοι ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ πρᾶξι τῆς 25 τρίτης Συνοδῆς λέγεται, ὅτι συνεδρῶσαν τῇ Συνόδῳ οἱ Λεγάτοι τῆς Πάπας. καὶ πρᾶξις τρίτῃ καὶ τετάρτῃ τῆς αὐτῆς, ὅτι συνεδρῶσαν ἡ Συνοδὸς. καὶ ἑπιστολῇ πρὸς τὸν Κελεῖνον ἡ Συνοδὸς, συνεδρῶσαν ἡμῖν καὶ ἐπὶ τῇ τῆς σῆς ὁσιότητος ἀπειθαλμέ- 30 νοι. καὶ ἀναφορᾷ πρὸς τὸν Βασιλέα ἡ αὐτὴ Συνοδος περὶ ἐαυτῆς, Πᾶσαν μὲν πᾶσι Δύσιν καὶ πᾶσι Ῥώμην συνεδρῶσαν ἔχοντα. καὶ οἱ ἑρσολύμων Γενοβάλιος ἐν τῇ τετάρτῃ πρᾶξι, Τὸν ὁπισθοκῶν Φερζον συνεδρῶντα ἔχοντα. καὶ ἐν τῇ ἐβδόμῃ Συ-

νοδῷ ὁ Βασιλεὺς ἐν τῇ Σάνκτᾳ περὶ τῶν Λεγάτων τῆς Πάπας, Τῶν καὶ συνεδρῶντων ἡμῖν. καὶ ἐν τῇ πρώτῃ Συνοδῷ, Ὁ Λεγάτος τῆς Πάπας Ὅσιος σὺν Βίτται καὶ Βικοντίῳ ἐπέχων τὸν τόπον τῆς Πάπας, τοῖς πολλοῖς αὐτῶν συνεδρεύων. Τελείῃ βιβλίῳ δευτέρῃ κεφαλῇ πέμπτῃ. Ἡ δηλοῖ τὸ ΠΡΟΒΑΡΕΨΩ καὶ ΕΞΑΡΧΩ τὸν ζῆλον τῆς πίστεως, καθ' ὃν τρόπον ἐλέγοντο πρὸς τῆς τρίτης Οἰκουμενικῆς καὶ ἐξαρχοὶ Κυρίλλου καὶ Μένων, ἔγραψε γὰρ ἡ Συνοδος τοῖς Βασιλεῦσι περὶ αὐτῶν, ὡς εἴρηται ἐν τῷ τόπον, ἦτοι, Ἀλλὰ καὶ μεγάλης δόξης καὶ σεφαίρων ὁξείας ἡγάμεθα μόνες καὶ πρώτες ὑπὲρ τὰς ἄλλας ἀπει- 35 τας ζήλων πᾶσι κατὰ Θεὸν κινηθείσας, καὶ πανταίως γουομένης ἐκκλῆσαι τὸν τῆς ἀσεβείας κήρυκα τὸν ἀσεβέστατον Νεστόριον, καὶ τὰς Ἐκκλησίας τὰς τοιαύτας καθαρθῶσαι μύσους. Ἰδε καὶ ἀνωτέρω βιβλίῳ ἕκτῃ κεφαλῇ ἐβδόμῃ Παράγραφον ὅσων, καὶ βιβλίῳ τετάρτῃ κεφαλῇ πρώτῃ Παράγραφον ἑκοστὸν πέμπτῃ, καὶ βιβλίῳ τρίτῃ κεφαλῇ δεκάτῃ πέμπτῃ Παράγραφον τριακοστὸν ἐβδόμον.

35

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Τὶ δηλοῖ τελευτάων τὸ πρὸς ἐκείνους κατὰ τὰ ἐν ταῦτα ὡς ἀδύνατα.

40 **Τ**ελευτάων τὸ ΠΡΟΕΔΡΟΣ δηλοῖ, τὸ εἶναι Πατριάρχην τινὰ, ἢ Μητροπολίτην, ἢ καὶ Ἐπίσκοπον σοφίᾳ καὶ ἀγιότητι ὑπερέχοντα, ὡς ἐκλήθη ὁ Νύσσης, καὶ τοῖς Ἐπίσκοποις ὡν, Πατριαρχῆς ὑπὸ τῶν πατέρων τῆς δευτέρας Συνοδῆς, ἀλλὰ δὴ καὶ οἱ 45 ἄλλοις ἐγκρίτοι τῶν Ἐπισκόπων καὶ οἱ Πατριάρχαι ἔτι καλεῖται. ὅθεν ὁ Σακερῆς βιβλίῳ πρώτῃ κεφαλῇ ἕκτῃ λέγει περὶ τῶν ταρσαομένων ὑπὸ τῆς Αἰρέσεως τῆς Ἀρεῖας, Οὐ γὰρ μόνον ἡμεῖς ἰδοὺντες τῶν

Ἐκκλησιῶν πρὸς ἐκείνους ἀπαληκτικιστομένους, ἀλλὰ καὶ τὰ πλήθη τεμνόμενα. καὶ ἐν τῇ ἐν Καλληδόνι Συνοδῷ θαλάσσιος ὁ Καισαρείας τὰς Τοποτηρητάς τῆς Πάπας καὶ Ἀνατόλιον τὸν Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὸν Ἀντισχεῖας Μάξιμον καὶ τὸν Ἱερσολύμων Γενοβάλιον ἀγιωτάτους πρὸς ἐκείνους καλᾶ. ἔτι καὶ οὐκ καὶ Εὐδόμιος ὁ Κυζίκης τῶν πρὸς ἐκείνους τῆς Συνοδῆς καλᾶ τὰς αὐτὰς.

50

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'

ὅτι πρὸς ἐκείνους εἴρηται ὁ Ῥώμης Δὲ πᾶσι τῶν τῶν, καὶ Διὰ τὸ ὁ Μακεδόνης μόνον αὐτὸν πρὸς ἐκείνους εἶπεν, ἐξ ἧς λέγεται καὶ τὸ δευτέρω πρὸς ἐκείνους τῶν παπιδῶν.

Πρὸς ἐκείνους εἴρηται ὁ Ῥώμης τῆς Συνοδῆς Δὲ πᾶσι τῶν τῶν, καὶ ἐξ ἧς Διὰ τὸν ἐξ ἑαυτοῦ, ὡς ἐδωκέναι δέξαι.

μ μ μ μ μ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙ ΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ

1050
 δέξαι· ἔπει δὲ ὁ Μακεδόνη· μόνον τὸν Ῥώμη
 πρεσβύτερον, ἀποσιωπήσας τὰς λοιπὰς Πατριάρχας,
 διότι ὁ Βασιλεὺς Λιανόσιος Συμβόλον ἀφ' αὐτοῦ ἐκ-
 τέρει, μὴ σιωπῶντων τῶν Πατριαρχῶν τοῖς ὁπα-
 δαῖς τῶν ἐθνομαρτυρῶν αὐτῶν Ἐπισκόποις, ἐξώρισε τὸν
 Ἀντιστοχάστου Φλαυϊανὸν καὶ τὸν ἱεροσολύμων Ἡλίου,
 παρθένων εἰς μὴ πῶς Ἀντιόχειαν Πατριάρχην Λιρε-
 σιάρχην, εἰς δὲ τὰ ἱεροσολύμα τὸν Ἰωάννην, ἐκ τῆς ὁλί-
 γου ἔμενον οἰκιστικῆς ἐν τῇ πόλει τῇ· εἰς δὲ τὸν
 Ῥώμην ἐμόνον ὡς ὁρῶντος· ὁ Πάπας, ἀλλὰ καὶ
 Ἀρχιερεὺς ἦν ὁ Ἀρσένιος Θεοδώρου καὶ ἑαυτὸν

Ἀρχιερεὺς, καὶ τὸν αὐτοκράτορα ἐκ ὑποκρίσεως, καὶ
 ἐκ ἡδυνάτου τὸν Πάπαν κακοποιήσας ὁ Βασιλεὺς, θύει
 αὐτὸς ἐμπόδιον αὐτοῖς Συμβόλῃς διὰ τὴν αἰτίαν ταύ-
 την πρεσβύβηκε τὸν Πάπαν ὁ Μακεδόνη, καὶ ἐξ Ἀν-
 τίου ἐκπασιτικῆς πρεσβύβηκε, ὡς δηλονότι ἔρηται αὐ-
 τέρω ὅτι διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἦτοι ὄντων τῶν
 Βασιλέων ἐν Κωνσταντινουπόλει Λιρενίων, ἐν δὲ Ἰτα-
 λίᾳ Βασιλέων ἄλλων, ἔγραφον Ἀθανάσιος, Βασίλειος,
 ὁ Στεφάνος, καὶ ἄλλοι πατέρες Ἀνατολικοὶ εἰς τὸν Πάπαν
 ὑπερβορθεῖας, συμβολικῆς ἑμῶς καὶ ἐμοιμαρτυρικῆς
 καὶ ὑποτακτικῆς.

ΠΑΡΑΤΡΑΦΟΝ Θ'.

ὅτι ἡ αὐτὴ τὴν τρίτην ἐξέβληκε αὐτοῖς, ἐπὶ τὴν τυραννικὴν τῆς Φλαυρετινῆς Συμβολῆς.

15

Πρὸς δὲ τὴν τρίτην ἑπτεύον, ὅτι διὰ τὴν ἑνὶ Φλα-
 ρουτάῳ Συμβόλῃ παρακλῆται ταῖς ἐπὶ Κωνσταν-
 τίνῃ, καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῃ λεηστρικῇ, καὶ τῇ ἐπὶ τῇ Κο-

πρωτύματῃ Συμβόλῃ, ἐπαρὴ βίαία ἦν καὶ τυραννικὴ
 καὶ ἀδίκος, καὶ κατὰ πάντα ἀνέμοι· ταῖς αὐ-
 τῇς ἐκείναις Συμβόλῃς.

20

ΠΑΡΑΤΡΑΦΟΝ Ι'.

ὅτι ὁ Ῥώμης πρὸς τὴν μὴ ἐκκαθάρσεως τῶν Βασιλέων καὶ τῶν Ἀρχόντων ἐν ταῖς Συμβόλῃς, καὶ ὁ ἄλλος τῶν Βασι-
 λέων λέγεται.

25

ὅτι δὲ ὁ Πάπας τῆς Ῥώμης ἐμόνον ἐκκαθάρσας
 τῶν Βασιλέων καὶ τῶν περὶ αὐτοὺς ἐνδοξοτάτων
 Ἀρχόντων καὶ τῆς ὑπερφυῖς συγκαλήτης ἐν ταῖς Οἰ-
 κουμενικαῖς Συμβόλῃς, ἀλλὰ καὶ δὲ τῶν Βασιλέων

λέγεται, καὶ ἰδεῖται αὐτῶν ἐν πολλοῖς τόποις, καὶ ἰδίως
 μέρες πρώτης κεφαλῆς δεκάτης τρίτης Παράγραφον
 ἔκτον, καὶ ἐπὶ τῇ μέρῃ τέτρωτον ὅλον τὸ τέταρτον κε-
 φάλαιον, καὶ ἰδίως τὰ αὐτὰ Παράγραφα.

30

ΒΙΒΛΙΟΤ Ι'. ΜΕΡΟΣ Γ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

35

Μαρτυρεῖται παπικῶν καταγέλαστοι πούτε, ὅτι τὸ Πάπα καθόλου καὶ ἀμαρτανότης καὶ ὁ ἄλλος, καὶ διυαμνικῆς
 κρίσιν τὴν περὶ πίστεως καὶ τὰς Ἀίρεσεις μόνον, ἐκ ἑπὶ ἀνάγκη γίνεσθαι Οἰκουμενικὰς Συμβόλους.

Εἰς σύστασιν τέτρε τε κεφαλῆς φέρει μαρ-
 τυρίας, Πρώτη, ὅτι διὰ τὴν Κυρίαν εἰς τὴν
 μεγάλην Κωνσταντίνῃ ἐγένοντο ἄθροισις Οἰκουμενικῆς
 Συμβόλῃς, καὶ ὅμως ὁ Πάπας ἔκρινε τὰ περὶ πίστεως,
 καὶ κατέκρινε πᾶσαν Ἀίρεσιν τὴν κατ' ἐκείνην ἡμέραν,
 Δεύτεραν, ὅτι τὰ τὴν Ῥώμην τὴν Ῥώμης μαρτυρεῖ
 ὁ ἄγιος Ἀθανάσιος ἐν τῇ αὐτῇ Φίλικῃ τῶν Πάπαν
 ὁ Πάπας, καὶ Μαρκιανὸς ὁ Πάπας ἐν τῇ αὐτῇ τῶν
 Ἐπισκόπων τῆς Ἑπαρχίας Ἀντιστοχάστου Ἰππολῆ.
 Τρίτην, ὅτι ὁ ἄγιος Λυκαῖος ὁ Χλαύζας τὴν Πε-
 λαγονίαν κατακεκαυμένην ὄντας ὑπὸ τῇ ἰννοκέντιᾳ,
 εἰς τὴν ζήτησιν Οἰκουμενικῆς Συμβόλης τὴν κρίσιν αὐτῆς.
 Τέταρτην, μαρτυρεῖται Τερτυλλιανὸς, ὁ Λιρενικὸς
 Κέρδων εἰς Ῥώμην ἐλθὼν, καὶ ἐγκαλεσθεῖς ὑπόβουλον
 εἰς τὸν Πάπαν Τελεσφόρον, ἀντιμαρτυρεῖται ὑπὸ αὐ-
 τῷ Πίμμῳ, ὁ Πάπας ὁ Διόνυσιος τὸν Μαρκιανόν,

ὁ Βίκτωρ τὴν Τεσσαρεσκαιδεκατίταν, ὁ Στέφανος 49
 τὴν Ἀναβαπτιστὰς ἀντιμαρτυρεῖται, καὶ ταῦτα αὐ-
 τῆς πρώτης Συμβόλης, μετὰ δὲ αὐτῶν ὁ ἰννοκέντιος
 ἀντιμαρτυρεῖται τὴν Πελαγονίαν, ὁ Βουέδικτος ὁ ἑβ-
 ραῖος καὶ Νικόλαος ὁ δούστερος ἄλλος, καὶ ἄλλος
 Πάπαι ἄλλος Λιρενικὸς ἀντιμαρτυρεῖται, ἐξ ὧν γίνε-
 ται 45
 τὴν δὲ ἄλλον, ὅτι ἐκ ἀνάγκη εἰς γίνεσθαι Συμβόλης
 Οἰκουμενικῆς, ἀρκετῆς ἔσσης τῆς κρίσεως καὶ Ἀν-
 κέρσεως τῇ Πάπα μόνῃ ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ.
 ταῦτα ἐν τῇ Τάργῃ εἰς παπικῶν, αὐτῶν ἐπὶ κα-
 ταγέλαστα καὶ τὸ ἐκείνῃ αὐτῶν σύστασιν τοιαύτην 50
 ματῶν, καταλέγουσιν ὅμως ἐν ταῦτα εἰς αὐτῶν
 τῶν ταῦτα παρθένων. Ἐπὶ δὲ κατὰ τὴν αὐ-
 τῇ εἰσόδῳ, εἰς ἀντιμαρτυρεῖται ἐπὶ ἀνάγκη
 εἰς γίνεσθαι τὰς Οἰκουμενικὰς Συμβόλους, ἐξ ὧν
 δέκνεται ὅτι ὁ Πάπας ἔτε καθόλου ἔτε ἀντιμαρ-
 τυρεῖται

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΙΕΡΟ ΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙ ΑΡΧΕΤΣΑΝΤΩΝ

1052

πόρην, καὶ ὁ τετάρτη κατὰ Εὐτυχίᾳ, ἡ ἑκτὴ κατὰ
 τὰς μονοθελήτας, ἡ ἑβδόμη κατὰ τὸν Ἰωαννῶν
 καὶ τὸν Κοπρώνυμον, τὶς ἄρα ζημία πρᾶξις ἐν
 πάσῃ τῇ καθόλου Ἑκκλησίᾳ ὑπὲρ ἧς ὁ κύριος τὸ
 αἷμα αὐτοῦ ῥέει, ἡ μὲν, ἄλλας συνοδικὰς ἀλλοιᾶς
 αἰρετικὰς συνάβαντες συμπράττει ἡ σωμαίνεσαι, καὶ
 τὰς ἐξ ὧν, ἡ δόξα, ὡς συμβέβηκεν ἐν τῇ ἐν Εἰσέ-

σα λησικη, ἀλλὰ πλῆν καὶ σφάλματι λησενφ-
των ἢ πλανηθέντων τῶν Ἐπισκόπων ἐπὶ τῶν σο-
φισμάτων τῶν Ἀιρετικῶν, ἢ ἐπὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος, ὡς συγχωρεῖται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ παπικῇ, ἵνα
ἀποδείξωσι ὅτι πάντα συνέδρια ἐκδέχεται ἀμαρτήσας,
τὸν δὲ Πάπαν οὐδέποτε.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

10

Ἀνασκόψῃ τῆς καθόλου ἐκείνης τῆς Εὐρώπης ἐκ τῆς ἀποστολῆς τῆς ἐκείνου πάλιν ἐρριζοῦντος ἀναβόαντος τοῦ πάλαι κατ' οἶον μίχου καὶ αὐτῶν πάλιν ἀποκόλων, ὡς δὲ πάλιν ἐκ τῆς ἀποστολῆς περὶ τοῦ Συνοδίου ἀναβόαντος, ὅτε μόνον τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τῶν πάλαι καὶ αὐτῶν πάντων διωκτικῶν.

Εἰς ἀλλοθὺς ἐστὶ τὸ, ὅτε ἀνάγκη ᾔνεσθαι τὰς ὀικε-
 ρμικὰς Συναθροσεις, ἐπειδὴ ὁ Πάπας ἀρκεῖ πρὸς
 ἀποκρίναν τὴν γεννηθῆσαν ἀμφιβολίαν, θέον ἐστίν, ἵνα
 κατὰ τὴν Ἡσάσαν ἐκαστοῦ τῶν ὁρθοδόξων εἴη πρὸς
 τὸ πλητεῖον αὐτῶν· τὴν ὡσον πῶ φωνώσῃ καὶ ἀνα-
 βῇσαν οἱ ἱερεῖς, οἱ ἔτοιμοι καὶ ἐπιπόθοι πατέρες,
 ἐπίσκοποι, καὶ κληρικοί, καὶ σοφοί, καὶ διδασκαλοὶ,
 καὶ ἱεροκριτοὶ θεολόγοι, καὶ βασιλεῖς ὁρθόδοξοι, ἄρ-
 χοντες ὀυλαβῆς, καὶ ἑρῶς σύγκλητοι, καὶ αὐτοὶ αἰ-
 μοιάζοντες, καὶ οἱ ἐπὶ τῶν ἐύλων ὡσπερ ἴνες αἰ-
 θέραι Ἀγγελοὶ καθεζόμενοι, καὶ ὡσπερ πάλαι οἱ ἱε-
 ρεῖς ὁκνεῖ, ὅ μετὰ τοῦ καταξιώθαι παλινῶσαι,
 ὑπομύοντες τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας καὶ τὸ παγε-
 ρὸν τῆς νυκτός. ὧς τοῦτο Χριστιανοὶ τίμιοι, καὶ πο-
 σωτὰ θεοφιλέστατα ἔθνη, κείμενα ὑπὸ περσῶν εἰς
 περσῶν τῆς ὀικουμένης, ἀφ' οὗ ἐστὶν καθάπαξ πάν-
 τες ὅμως παρετράπητε καὶ γεγόνατε ὑποκείμενοι
 αὐτοῖς καὶ πάλιν· καὶ ἐμὸν συνηγορήσατε, ἐκ τῆς

καὶ ἑσθλὰ ἴσασθε γίνεσθαι σωφρονεῖς οἰκονομικαί, ἐξ ὧν 15
 πλεονεύετε λύπαι, ταλαιπωρίαι, δυσκολίαι καὶ
 παροχαί, καὶ θάπται καὶ ὑπερήσεις, καὶ χρεὶα καὶ
 ἀναια, καὶ μετὰ ταῦτα πάντα ἐνδέχεται αὐταὶ
 ἁμαρτήσαι. Ὡστὶ ἰσαριθμῶ τῷ Πάπᾳ τῆς Ρώμης
 ὡς ποτὲ τῷ ἐν Ρόδῳ Κολοσσῷ, καὶ διωκτῶν πολλοὶ 20
 τῶν πολλῶν, καὶ μέγιστα καθάπαξ πάντων τῶν Πα-
 τέρων καὶ Θεολόγων καὶ Διδασκάλων ἑπὶ αὐτῶν καὶ δι-
 ούσαι περὶ τῷ πνευματικῷ, ὑμεῖς χερδὸν ἀνάστατε
 ἐποιήσατε πολλὰκις τῷ Οἰκονομικῷ ἵνα ἀφαιρέσιντε τὰς
 Σωφρονεῖς, καὶ ποιήσιντε Ὡστὶ πολλῶν ὅπερ ἐστὶ μακάριον 25
 πάντων ὑμῶν ἐκθάναι ἐδωκότο, ὃ καὶ ὑμεῖς ἄγχοι
 Αἰπόστολοι, εἰ ἔχοντες τῷ ἀπαρχίῳ τῷ ἀγίῳ Πνεύ-
 ματι, πῶς διωκτῶν τῷ Πέτρῳ μέγα εἶσαι περὶ
 τῆς ἐκλογῆς τῷ μαρτυρίᾳ περὶ τῆς περιτομῆς, Σωφ-
 ρονεῖς ἐποιήσατε, κόπως παρέχοντες καὶ ὑμῖν καὶ τοῖς 30
 Πρεσβυτέρῳ καὶ πᾶσι τῇ ἐν Ἱερουσολύμοις Ἐκκλησίᾳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

35

Οἱ τοῖς ἡτοιό Παπὰς ἀμαρτάνει καὶ οἱ πολλοὶ, ἡτοιαὶ Σιώνδοι, ὡν τὸ ἀναγκάσιον δέδεικται καὶ καὶ τὰς τῆς ἐκείνης
Ἰσσωρον δολοφονίας τῆς Γρηγορίου δολοφονίας ῥήματα, καὶ διὰ τὴν ἐκείνην κατωτέρω καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἀρχαίων Παπῶν.

Λέοντες τὴν ἐξουσίαν γεράψαυτε πρὸς τὸν Πάπαν
 Γρηγόριον τὸν ἐπιτερεῶν κατὰ τὴν ἀγίαν Εἰκό-
 νη, ὁ Πάπας ἀντιγράφει ἀπὸ τοῦ ἑθιμογράφου
 ἐπὶ τῇ ἐπιτερείᾳ λέγει ταῦτα, μὴ φρεσὶν τὰ τῆς
 Χρυσῆς, καὶ ἀκόλουθον μνηστῆρ γινέσθαι σε τὴν ἀγίαν
 ἐκδόξην καὶ θαυματουργὴν ἡμῶν πατέρων καὶ Διδασκαλά-
 των, καὶ ἀπλῶς μὴ περὶ σφίγγων ἔχοντας Διδασκαλίας,
 ἀλλὰ τῆς τῆς πόλεως σου, ὅσα φρονιμώτερος εἶ σὺ Τρη-
 γουρίᾳ τῆς θαυματουργῆς, Τρηγουρίᾳ τῆς Νουσατίων καὶ
 Τρηγουρίᾳ τῆς Θεολόγης καὶ Βασιλέως Καππαδοκίας
 καὶ Ἰωάννης τῆς Χρυσοστόμου, εἶνα μὴ γεράψῃς μυρίων
 μυριάδων, τὴν ὁμοίαν ἐκείνοις ἀγίοις, καὶ ἐξηκο-
 λήθσας τῇ κέσμαϊ καὶ τοῖς οἰοίνοις σε πάθεισι.
 ταῦτα Γρηγόριος κατὰ δὲ τῆτον τὸν τρέπον ἄνω-
 γιν καὶ ἡμεῖς Νηστευσίᾳ τῇ φωνῇ, ὧ Ἰταλοί, ὧ
 Λατίνοι, ὧ Παπισαί, ὧ ὅσοι ἀμαρτάνει καὶ οὐκ οἱ
 πολλοί, καὶ ὧ ἐδέποτε οἱ Πάπαι, μόνον ἔκλινον

[illegible]

αὐτὰς κοινὰς ἔκρινον οἱ ἄγιοι πατέρες ὡς τὸν δῖον
καὶ δῖον, ἀλλὰ καὶ αὐτὰς τὰς Πάπας τῆς Ρώμης
ὡς πολλοὺς καὶ μεγάλους, κατὰ τὸ παρὲν ὅμως ἐν
ὁποῖον τῇ παλαιότητι κατὰ τὰς ἀντιθέτους ῥήματα
τῇ Γρηγορίᾳ πρὸς τὸν Ἰσμερὸν μόνος τῆς πό-

λεως καὶ τῆς χώρας ὑμῶν πατέρας παρρησιαστικῶς
ἐν μαρτυρίᾳ, καὶ ὅπως ἡ διορθωθῆσεν αἰσχυρο-
ζήτοις ὑπὸ τῆς ἀληθείας, ἡ φανερώς ὁποῖον ἡ
σεὶ αἰσθητικῶς διόμηναι ἡ πληγὴν, ἡ μὴ νοεῖται,
ἡ ἐξελοκακιστῆς.

Π Α Ρ Α Γ Ρ Α Φ Ο Ν Ε'.

Ἀποδείξει περὶ τῆς πάσης τῆς ἀναγκασιότατης τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Παπῶν, ἐξῶν
10 δῆκνυται οἱ Βασιλεῖς μόναι ἀθροίσαντες τῶν Συνόδων.

Εἰσφενδύω πρῶτον ὁ ἱερεὺς Ἀνγκλῶν, ὅτι
τὰ ῥητὰ ἴδε αὐτῶν κεφαλῶν τρίτῃ τμήματος
15 Περὶ τῆς Πάπας Σίλ-
βεστρου, λέγει γὰρ ἡ ἐκτὴ Σύνοδος ὡς τῇ προφω-
ρητικῇ, ὅτι Κωνσταντῖν καὶ Σίλβεστρῳ πρῶ-
τῳ ἡγερεῖν Σύνοδον, καὶ συζητῶσαι, ὅτι ἐξήρκεα
ὁ Πάπας πρὸς ἀνατροπὴν τῆς Αἰρέσεως τῆς Αἰρεῖς
καὶ φανέρωσαι τῇ ὁρθοδόξῃ φρεσὶν κατὰ, πῶς ὁ
20 Κωνσταντῖν πρῶτος Σύνοδος ἡγερεῖ, καὶ ἐξ αὐτῆς ἐ-
ζήτησεν τὴν ἀποστολὴν ἀμφιβολίας καὶ γνώσιν τῆς ἀ-
ληθείας, καὶ πῶς ὁ Πάπας συναλλόγησε γινώσκων
τὴν περὶ τῆς Τρίτης Θεοδόσιου καὶ Δεσμῶν, ὅτι
ὡς τῇ αὐτῇ προφωρητικῇ λέγεται συνεκτελεῖται πρῶ-
25 τῷ δούτῳ. ἀλλὰ καὶ ὁ Δεσμός. ἔγ. καὶ ὁ ἀκυλη-
τα Σύνοδος ἔγ. καὶ πρὸς τὴν αὐτὴν Θεοδόσιον ὑπερ-
ἀφ' ὅσων, ὅθεν ἐκείνῳ ἡγερεῖ πρῶτος δούτῳ, καὶ
ἴδε αὐτῶν βιβλίῳ τρίτῃ κεφαλῶν τρίτον. Τέ-
ταρτον ἔσω ὁ Πάπας Ἰννοκεντίῳ, ζήτησεν Σύνοδον
30 Οἰκουμενικὴν συνέσει τῇ Χρυσόμοι, καὶ ἴδε αὐτῶν
κεφαλῶν τρίτῃ τμήματος τρίτῃ Παρὰ τῶν
πρῶτον. Πρῶτον ὁ Πάπας Κελεστίνος, καὶ γὰρ
τυπώσας, καὶ μέγιστος μετὰ Συνόδου αὐτῆς, τύπον
κατὰ Νεστωρίαν, ἀλλὰ γινώσκων μὴ διωκῆναι τὸν
35 τύπον αὐτῆς κατὰ Νεστωρίαν, ἀλλὰ δεῖσθαι
Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἔγραψεν τῇ ἀγίᾳ Κυρίᾳ
ἵνα ἔγῃ τὸν τόπον αὐτῆς πρὸς ἀθροίσαν Οἰκουμενικῆς
δηλονότι Σύνοδον, ὅθεν καὶ ἀναγκαῖως γινώσκων
πρῶτος Οἰκουμενικὴν Σύνοδον μάλλον αὐτῆς κερτῶν,
40 καὶ μέγιστος ἀπερίτρεπτον, ἔγραψε τῇ Συνόδῳ. Εἰ
ὅδε τῇ ἑγὼ βραχίονος ἀριθμῶ τὸ πιδύμα τὸ ἀγίον
ἀπολάττει, πότῳ μάλλον αὐτῇ νῦν μεριτῶναι πι-
στέω. ὅπως ἐν συνωχῇ τῶν πλῆθους ἀγίων,
καὶ κατωτέρῳ, εἰς κερτῆρον καλεῖται ὁ κερτῶν πα-
45 σαν πρῶτος Οἰκουμενικῇ. διδύμεται ὅσων πᾶσαν πρῶ-
τῳ. Θωρηξάμενος πρῶτος πατριάρχῳ τῇ Θεῷ ἡ ὑμετέ-
ρα ἀδελφότης. ὅτι πρῶτον ὑμᾶς οἱ ἐκκλησιαστικοὶ
περίβολοι διδασκαλίας ἐδέξαντο, δι' ὧν κερτῶν τέ-
λειον τῆς Αἰρέσεως καὶ ἀνακρίνοντα κερτῶν αὐτῆς
50 δῆλῃσι πρῶτος Σύνοδον. ἔκπιν ὁ Πάπας Ἰάκωβος,
ὁ κατὰ τῶν Ἀνατολικῶν καὶ ὑπερ τῇ Αἰθανασίᾳ
Συνόδου ἡγερεῖ, καὶ αὐτῆς ἐπὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πρὸς
πρῶτος Σύνοδον ἐκάλει, καὶ ὁπολογισμὸς πρὸς αὐτῆς
ἔλεγε, ὅτι ἐκ τῆς αὐτῆς ἀλλ' ὡς ὑπὸ πρῶτον τῆς
Συνόδου ἔγραψε, καὶ ἀπετελεμένης τῆς κερτῆς αὐτῆς,

ἡγερεῖ πρῶτος ὁ Σαρδικῇ Σύνοδον δι' Αἰθανασίᾳ καὶ τῶν
περὶ αὐτῶν πατέρων, δεησάμενος τῇ Βασιλεῖς Κων-
σταντίνος πρὸς κερτῶν καὶ βεβαίωσιν τῆς ὁποῖας
αὐτῆς ἐν ἐκείνῃ μετὰ τῆς ἐν Ρώμῃ Συνόδου, καὶ
ἴδε πρὸς τόπον. Ἐβδόμον ὁ Πάπας Λιβέριος Σύνοδον
ἔτα καὶ κερτῆρον Οἰκουμενικὴν περὶ Αἰθανασίᾳ καὶ
τῶν Εὐσεβιαίων, καὶ ἴδε πρὸς Διάλογον αὐτῆς αὐτῆς
βιβλίῳ δούτῳ. Ὁ γδοὺν Λέων ὁ Πάπας πρῶτος
ἀνακρίνοντα κατὰ Εὐτυχῆς, καὶ μετὰ διωκῆναι
αὐτοὺς, Σύνοδον ἐζήτησε, καὶ γέγονεν ἡ ἐν Ε-
φέσῳ δούτῳ, ἵνα κερτῇ ὁ ὑπὸ αὐτῆς πρῶτος
Διόφωρος κατὰ κερτῆς, καὶ ὑπὸ τῇ Κωνσταντιν-
πόλεις φλαυίαν Διὰ πρῶτος Συνόδου κατὰ κερ-
τῆς Εὐτυχῆς, ἡ ἐν τῷ ἀξίωμα μαρτυρῶν εἶναι
ὑπὲρ τὸν θρόνον καὶ πρῶτος ἐξέσταν αὐτῆς, ἔγραψε
αὐτῇ, καὶ ὁ ὅσων δὲ καὶ φιλόχρηστον Βασιλεῖς
ὁσέβως ἅμα καὶ ὁσέβως ἔχων, πρῶτος ἐπισκό-
πων ἀθροίσαντες Σύνοδον ἡβελήθη, ὥστε κερτῆς
τελειότερα διωκῆναι πᾶσαν ἀπαλάφειναι πλά-
νῳ. τῇ δὲ Βασιλεῖ Θεοδόσιῳ ἔγραψε, ἔπειτα
ἡ ὑμετέρα ὁσέβως, ἡ ἐν τιμῇ τῇ Θεῷ πρῶτος ὁσέβως
κατὰ κερτῆς ἀληθείας ἀνακρίνοντα, ὥστε τῇ ἀ-
πέρῳ γέγονεν πρῶτος ἀληθείας περὶ τῇ μέγιστος διέ-
σφαλται φανερωποιοῖν. καὶ ἴδε πρῶτος σημείωσιν
αὐτῆς βιβλίῳ τρίτῃ κεφαλῶν δεκάτῃ ὁ γδοὺς Πα-
ρα τῶν ἐκείνῃ καὶ ὁσέβως. ὁ αὐτός. ἡ γδοὺς
γινώσκων τῆς ἐν Εἰφέσῳ τῶν Συνόδου, πρὸς
ἀνακρίνοντα αὐτῆς ἔγραψε καὶ μόνος καὶ Διὰ τῶν Βα-
σιλείων τῆς Ρώμης πρὸς τὸν Θεοδόσιον, ἵνα μένων
ἀπερτῇ τῇ ἐν αὐτῇ διωκῆναι, καὶ γινώσκων Σύνο-
δος ἐν Ἰταλίᾳ παύων τῶν τῆς Οἰκουμενικῆς Ἐπισκό-
πων, καὶ ἴδε αὐτῶν πρῶτος σημείωσιν βιβλίῳ τρίτῃ
κεφαλῶν ἐκάτῳ, μὴ θελήσαντος δὲ τῇ Θεοδόσιῳ
ὑπακούσαι καὶ ἀθροίσαντες Σύνοδον, ἔπειτα Ἀπο-
κρίνοντα εἰς πρῶτος Ἀνατολίᾳ καὶ πρῶτος ἐγκύλιον ὁπο-
σολὴν αὐτῆς, ὡς κατὰ τῆς κατ' Ἐπαρχίαν Ἐπισκό-
πων ὑπογράφει ἐν αὐτῇ, καὶ πολλοὶ ὑπεγράψαν,
ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἐχ' ὑπεγράψαν. ὅθεν βασιλεύσαν-
τος τῇ Μαρκιανῷ ἐδέχθη ὑπὲρ Συνόδου Οἰκουμενικῆς,
καὶ γέγονεν ἡ ἐν Χαλκηδόνι, ἐν ἡ γράφας ὁπο-
σολὴν, εἴπε καὶ ταῦτα, Δίχρον καὶ πλῆρες ὁσέβως
ὑπάρχει τῇ γαλλιστάτῃ Βασιλεῖς τῇ ἑλλάτῃ, δὲ
ἐν πρῶτος ἀγίαν ὑμῶν ἀδελφότητι πρὸς ἀνατροπὴν μὴ
τῶν ὁποῖων τῇ Διαβολῇ, τῆς δὲ ἐκκλησιαστικῆς
ἐρήνης

1054

ἐρήνης ἀνάστην συναθῆν ἡβελήθη, καὶ ἴδε πῶς σημεύουσιν ἀνώτερον βιβλίον τεταρτὸν κεφαλῶν πρῶτον. Ἐπὶ τὸ Πάπας Βιγίλιος γινέσκει τὸ κοινὸν κατ' αὐτὴν μίσην. Διὰ τὴν κρίσιν ἦν ἐποίησεν καὶ τὴν τριῶν κεφαλῶν, τριῶν ὑποδείξιν ἔλαβε τὸ ὁμολογῶν αὐτὸς ὅτι τὴν Ἀνατολικὴν, ὡφείκει δὲ πᾶσαν πῶς ὑπόθεσιν εἰς τὴν κρίσιν τῆς πέμπτῃς Συνόδου, ἀφαιρῶν ὅσοι τῆς καθόλου Ἐκκλησίας τὸν βελήθη σφύροντι κατὰ τὴν τριῶν κεφαλῶν, πρὶν τὴν ὥρᾳ τῆς Συνόδου διορθωσαμένων, καὶ ἴδε πῶς σημεύουσιν ἀνώτερον βιβλίον πέμπτῃς κεφαλῶν δεκάτῃ πέμπτῃ. Δέκατον ὁμείγας Γρηγόριος μὴδὲ δυνάμει κατὰ Ἰωάννην τὸν Κωνσταντινουπόλεως περὶ τῆς Οἰκογ-
μενικῆς περὶ τῆς Συνόδου συγκροτή-
σαι, καὶ ἴδε ἀνώτερον μέγας δούτις κεφαλῶν πέμπτῃς. Ἐπὶ δὲ καὶ ὁ Πάπας Ἀγάθων, τὴν Παπὴν Σεβερίαν, Ἰωάννην, Θεοδώρον, Μαρτίνον καὶ Βιτα-
λιανὸν συνοδικῶς ἀγωνισαμένων κατὰ τὴν Νομοθεσίαν.

τῶν, γράφων ἀναφορὰν πρὸς τὸν Βασίλειον, ὡς εἶπε περὶ τῆς κρίσεως τὴν τῶν Παπῶν, ἀλλὰ τὰ πάντα ἀνέθηκε κρινέσθαι ἐν τῇ ἐκτῇ Συνόδῳ, γράφων γὰρ τῷ Βασίλει, ὅτι οὗτος ἡ δόξα ἐπὶ αὐτῷ τῷ Θεῷ εἶπεν, ὅτι τὸ Θεὸς τελευτᾷ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῖς ἀποστόλοις ἐν ἡλικίᾳ, καὶ τοῖς ἀληθινῶς αὐτῷ δεχομένοις μακρὸν σερεωθῇ, καὶ ἐκτελεσθῇ ἐκ μέσης τῆς τῷ Θεῷ Ἐκκλησίας τῇ τῷ Πνεύματος δρεπάῃ τὴν ζή-
λῳ τὰ γυνήματα. Δωδέκατον ὁ Πάπας Ἀδριανὸς ὁ πρῶτος, καὶ οἱ πολλοὶ κατ' αὐτὸν Παπῶν ἀγωνισα-
μένων κατὰ τὴν Ἐκονομάχων, εἰς τὴν κρίσιν μακρὸν ἀπέβλεπε τῆς ἐβδόμης Συνόδου, ἦν καὶ ἀπεδέξατο καὶ ὁμολογῆσαι. Τρισημδέκατον ὁ Πάπας Νικόλαος ὁ πρῶτος καὶ Ἀδριανὸς ὁ δεύτερος πολλὰ ἐπόντες καὶ πρᾶξαντες κατὰ τὴν ἑξῆς Φωτίῃ, καὶ μὴδὲ δυνά-
μις, Συνόδον Οἰκουμενικὴν κατ' αὐτὴν ἵστασιν γε-
νέσθαι ὡς Βασιλεῖς τὸ Μανεδόνος εἰς κρίσιν αὐτῶν καὶ τῷ Φωτίῃ. καὶ ταῦτα ὅσοι τὴν ἀρχαίαν Παπὴν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ 5.

20

Ἀπόδειξις περὶ τῆς ἀναγκαιότητος τὴν Συνόδον ὅσοι τὴν μετὰ τὸ ἄλυσμα Παπῶν.

Ἀπὸ δὲ τὴν μετὰ τὸ ἄλυσμα, πρῶτον ἀποσφειδῶ ὁ Πάπας Ευγένιος πρῶτος, ὅς ἐπεσκόπουσε τῷ χιλιῶς ἑκατοστῷ τριακοντακστῷ πέμπτῃ ἔτη. Γιλ-
βέρτος Πατριάρχης Ἐπισκόπος Πατριάρχης ἑγκαλε-
σάμενος ὡς Ἀίρετικὸς ἐν Παρισίοις, καὶ ἐξεπαύσατο ἐν αὐτοῖς αὐτὸς ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας περὶ τῆς αὐτῆς πί-
στεως, καὶ ὅντων ἔτι τὴν κατ' αὐτὴν ἀμφιβαλλομέ-
των, ὁ Πάπας ἀνέστας ὅτι ὁ Γιλβέρτος ἦν δολοφόνος καὶ τῆς ἀνθρώπου, ἔκρινεν ἵνα γνησται δίωξις εἰς ἀφαιρέσεως Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἥτις ἀναλύσει πῶς δυσκολίαν, ὅσον ὁμολογῶν γυνέσθαι πῶς Σύνο-
δον ἐν Ρώμῃ Μητροπόλιν τῆς Γαλλίας, καὶ ταῦτα διηγῶνται ὅτι Φελισγώσης Ἐπισκόπος βιβλίῳ πρῶ-
τῳ περὶ τὴν γεγονότων ὡς φησὶν ἐν τῷ Βασιλείῳ. Δεύτερον, Ἀλέξανδρος πρῶτος, ὅς ἐπατεριάρχους τῷ χιλιῶς ἑκατοστῷ ἑξηκοντῷ ἔτη, γράφων πρὸς τὸν Ἐπισκόπον τῆς Τυρκίας, λέγει περὶ τῆς ἀπορί-
σεως τῆς κατὰ Λατίνους ἐν Λατερανῇ Συνόδου, ἔπει-
θῃ ἐν τῇ τῷ Θεῷ Ἐκκλησίᾳ ὁρῶντες πλεῖστα διορ-
θώσεως δεινότητος, τὸς κατὰ τὸν ἑκατοστὸν τὰ ἐπα-
νορθώσεως ἀξία, ὅσον πρὸς τὸ ἀνακηρύξαι τὴν φα-
νέται σωματάναν πρὸς σωτηρίαν τὴν πίστιν, ὡς ἰσα-
λὸν ἐκ ἀποφάντων μερῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν κα-
λέσαι, ἵνα τῇ αὐτῶν παρεστάτε καὶ βελῇ καὶ πῶς παρὰ-
δοσι τὴν παλαιῶν πατέρων τὸ καλὸν ὡς πολλῶν σερεω-
θῇ. καὶ σημεύσαι ὅτι εἰ ἐκ μερικῶς ἐγένετο, εἰς ἀδύνατον ἐδωκεν πλῆρες τὸ κύρος εἶναι. Τρίτον, Φίλιππος ὁ Βασιλεὺς τὴν Γαλλίαν ἐπεθύμα ἵνα λυθῇ ὁ γάμος αὐτῆς ὑπὸ ἱεροκρίτης τῆς τριῆς, ὁ ἱεροκρίτης ὁμοῦς ὡς περὶ-

νόμου αὐτῶν, λέγει ταῦτα. Εἰ περὶ τῆς αὐτῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου εἰσὶν τὴν ἰσχυρῶς (πῶς τῆς 25
πρὸς Θεὸν ὑβρεως καὶ τῆς ὥρᾳ τῆς κόσμου δυσφη-
μίας εἰς τὴν καὶ πᾶρ αὐτῆς ἐδωκεν ἐμπροσθεν) ἵσως καὶ τῆς ἀξίας καὶ ὀφειλῆς ἡμῶν ἐφίσηται κίνδυνος, ἐπεὶ κατὰ τὴν ἀποστολὴν τῆς Ἐκκλησίας ὅσοι ἡ ἐξ-
οἶα ἡμῶν ἐδωκενται συγχωρεῖν. βιβλίῳ τριῶν κα-
30
νόνος πέμπτῃς ἡμερολογεῖ ἑκατοστῇ τεταρτῇ. τέταρτον, Γρηγόριος ὁ δέκατος, ὅς ἐπατεριάρχους τῷ χιλιῶς ἑξηκοντῷ ἑβδόμηκον πρῶτον ἔτη, ἐν ταῖς ἡμε-
ρολογεῖς μετ' ὧν συνεκρέτησε πῶς ἐν Λατερανῇ Συνόδῳ λέγει, Πρὸς ὃν (δηλαδὴ πρὸς πῶς τὴν Ἐκκλησιασ-
35
τικὴν πραγμάτων κατ' ὁμοῦ καὶ ἡμερῶν οἰκονομίας) εἰδότες ὅτι εἰς δυνάμει ἐξαρκεῖν, ἀνελθόντες ὁφθαλ-
μοὺς ἡμῶν πρὸς τὸ ὅσον ὄντως τῷ Θεῷ, ὅσον πῶς, ὅσον τετυρωμένην, ὅσον δυνάμει ἡμῶν ἀνελθόντες ἐκ τῆς
40
ἐκκλησίας, καὶ παπῶν ζητήσιν, καὶ μετ' ὁμοῦ καὶ ἐκ-
ἐκκλησίας, καὶ ὅτι κατὰ πῶς συναθῆσαν καὶ ὡς ἐκ-
δυναμίας τὴν παλαιῶν πατέρων ἔκρινεν ἵνα συνα-
45
ξῇ Συνόδον, καὶ σερεωθῶσι καὶ βεβαιωθῶσι μετὰ
κοινῆς βουλῆς τὰ ἀποσφειδῶ. πέμπτῃς, ἴδε ἀνω-
τέρω τὸ σῶμα τὸν Μεγαλόπρεπον ἐν τῇ ἀρχῇ τῇ δυνά-
50
μει καὶ κεφαλῇ Πατριάρχῳ δευτέρῳ. ὅσον, Διὰ τὴν αὐτῶν αἰτίαν καὶ οἱ λοιποὶ Πάπαι ὑπὸ τῆς
ἀληθείας ἀναγκάζονται, καὶ οἱ ἀρχαῖοι καὶ Γρη-
γορίῳ τῷ ἐβδόμῳ λέγει εἶναι πῶς ψήφου αὐτῶν ἀκρι-
55
τον, ὑπὸ τῆς ἀληθείας ὅσον βιοζῶντες, παύσεται ὅσοι
Συνόδον τὰ κατὰ ἡμερῶν ἀναγκαιότητα ἐκρίνεν καὶ
ἐβεβαίωσαν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Βεβαίως τε Παπῶν καὶ Συνοδῶν δυτικῶν, ὅτι αἱ ψήφοι τῶν πᾶσι τρόποις ἀναγκαστῶν Οἰκουμενικῶν Συνοδῶν εἰς ἀναμάρτητοι καὶ ἀνέκρετοι, ὅπως καὶ Παπῶν ἀνακρίνονται κρίσεις.

5 **Ε**ἰρηται αὐτότερον κατὰ τὴν κοινὴν κρίσιν καὶ ὑπό-
φασιν τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, ὅτι αἱ ψήφοι τῶν
κατοικῶν Οἰκουμενικῶν Συνοδῶν εἰς ἀναμάρτητοι
καὶ ἀνέκρετοι, τὰς ὁμοῦ καὶ πολλοὶ τῶν Παπῶν
10 βεβαιῶσιν, εἰς τὸ Πάπας Τελεσθίου Ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς
Ἐπισκόπους Δαρδανίας γεγράφει, ἡ καλὴ Συνοδὸς
καὶ οὕτως χειρισμένη ἡ παρ' ἐκείνου, ἔτι διωκται,
ἔτι ὁφέλει πρὸς ἄλλης Συνοδῆς ἀναγκαστικῆς ἀσθενείας
ζέσθαι. Ὁ Πάπας Ἀδελφάνος ὁ ἕκτος, ὁ ἑξαπατρί-
15 χος, τὸ χίλιος πνενταεσποσὶ ἐκποσὶ δευτέρῳ
ἔτα, ἐν τῇ Διόκλειᾳ ἡ δέσποκα τῶν αὐτῶν πρὸς βα-
χεινῶν τοιαῦτα λέγει περὶ Λεοτῆρος τῆς Αἰρεσιάρ-
χης, ὡς πορευμένης ὅτι κατεκρίθη χωρὶς τῆς ἀνα-
κρίσεως ὑπὸ Λέοντος τῆς δεκάτης, ὁμοθυμαδὸν τῇ
20 Λεοτῆρῳ ὅτι ἔδωκε ἀνακρίσθαι ὑπολογιστῶν οὐκ ἐπὶ
εἰς τέσσα (Διόκλητα γενομένης) ἡτοι πότμερον εἶπον,
ἡ δὲ, πότμερον ἐκέρυξεν, ἡ ἔγραψεν, ἡ δὲ, οὐ εἰς
δὲ εἰς (Διόκλητῳ ἔδωκε δικασμῶν ἡ νόμος) ἀμέ-
λας οὐ τῇ ὑποθέσει τῶν μυστηρίων μὴ εἰς δὲ τῶν
25 ἀγίων Θεσμοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας. πρὸς τέτοις πα-
τα τὸ κεφάλαιον, οὐ εἰς ὁ Λεοτῆρῳ τῶν ἄλλων Διο-
κλειῶν, κατεκρίθη πρὸς τοὺς ὑπὸ Διοκλειῶν Συνοδῶν,

ἐν ὁφέλει δὲ ἀνακαλεῖσθαι εἰς ὑποκρίσιν καὶ ἀμφι-
σβήτησις ὁ ὡς Οἰκουμενικῶν Συνοδῶν καὶ τῆς κα-
θολικῆς Ἐκκλησίας δὴλον ἐστὶν ὁριζῶναι ὅπως πα-
τις ὡς ερεῖον κατέχουσιν, ὑβρίν γὰρ ἐμποῖε τῇ τῆς
Ἐκκλησίας Συνοδῶν ὁ τὰ ἀπαρ' ἐρῶν Διοκλειῶν εἰς
ὑποκρίσιν καὶ ἀμφιβολίαν ἀνακαλεῖσθαι περὶ μὴ. πρὸς
εἰσαυθῆς ὅτι καὶ ἡ οὐ Πίστη καὶ οὐ Κωνσταντῆς καὶ Βασιλείης
ὡς Λατίνους Οἰκουμενικῶν Συνοδοῦ, καὶ οἱ οὐ αὐτοῖς
Πάπαι ἰσχυρῶς ἐψηφίσαντο ὅτι ἀναγκαστικῶν ἐστὶν ἡ ἀνα-
κρίσις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνοδῶν, ὡς εἰρηται αὐτότερον,
καὶ ἐπὶ τῇ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν. ταῦτα οἱ Πάπαι. ἐξ
ὧν γίνεται δὴλον, πρὸς τὸν, ὅτι οἱ Πάπαι κρίνουν
μερικῶς ὡς καὶ οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι. δούτερον,
ὅτι αἱ ψήφοι καὶ κρίσεις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνοδῶν
εἰς τελεστέρας καὶ φαιερώτερας, ὅθου καὶ αἱ κρί-
σεις τῶν Παπῶν καὶ αἱ ψήφοι πρὸς αὐτάς ἀνακρίνον-
ται. τρίτον, ὅτι καὶ οἱ Πάπαι ἐζητήν τὰς Οἰκουμε-
νικὰς γίνεσθαι Συνοδοῦς. τέταρτον, ὅτι αἱ ψήφοι
τῶν Οἰκουμενικῶν Συνοδῶν ἐκ ἀνακρίσεως. πέμπτον,
ὅτι αἱ Οἰκουμενικῶν Συνοδοῦ ἀναγκαστικῶν ἐστὶν εἰς
συνέκρινται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

39 **Α**πάντησις πρὸς τὰς ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς παρόντος κεφαλῆς πέντε ψυδρομαρτυρίας τῶν παπιστῶν, μὴ εἶναι
ἀνάγκη γίνεσθαι Οἰκουμενικὰς Συνοδοῦς λεγόντων, αἵ μόναι τῆς Πάπας αὐτῇ τέττων ἀρκούν.

35 **Π**ρὸς τὰς μαρτυρίας ῥητέον. Πρὸς μὲν τὴν πρῶ-
τῇ, ὑποδῶν ἐστὶν ὅτι ὁ Πάπας ἔκρινε τὰς Αἰ-
ρέσεις ἀπλῶς, ὡς περὶ γὰρ αὐτὸς ἔκρινεν ἐν τῇ Γ' ὡ-
μῇ τὰς ἐκείνου ἀναφύσσας, ἔτις ἔκρινεν καὶ Πα-
τριάρχαι καὶ Ἐπίσκοποι τὰς εἰς τὴν τῆς αὐτῶν,
καὶ ἄλλαι Αἰρέσεις, ὡς εἰρηται αὐτότερον ἐν πολλοῖς,
40 καὶ ἰδίως βιβλίῳ ἐκτῆς κεφαλῆς ἑκτῆς, καὶ βιβλίῳ
τρίτῳ κεφαλῆς δεκάτῳ τρίτῳ. Πρὸς δὲ τὴν δό-
τερον, ὅτι ἡ Ἐπιστολὴ τῆς ἀγίας Ἀθανασίου πεπλα-
σμένη ἐστὶ, καὶ ἰδε αὐτότερον βιβλίῳ δούτερον κεφα-
λαίῳ ὁγδόῳ παρεγγράφον ἑκτον. Πρὸς δὲ τὴν
45 μαρτυρίαν, ἰδε αὐτότερον βιβλίῳ πρῶτῳ κεφαλῆς
εἰδῆκατον περὶ τῶν Ἐπιστολῶν τῶν Παπῶν. Πρὸς δὲ
τὴν τρίτῳ, ἰδε αὐτότερον κεφαλῆς τρίτῳ τμήμα-
τος τρίτῳ Παρεγγράφον ἐκτῆς τὴν ἄγιον Λυουκῶν

γεγράφοντα τὸ ἀναγκαστικῶν τῶν Οἰκουμενικῶν Συνοδῶν.
Πρὸς δὲ τὴν τετάρτῳ, ἀρκεῖ τὸ πρὸς τὴν πρῶτῳ
ἐξηγησίᾳ. Πρὸς δὲ τὴν πέμπτῳ, ἰδε τὰ περὶ τῆς
εἰς πλάτης αὐτότερον βιβλίῳ πρῶτῳ κεφαλῆς δε-
κάτῳ. Πρὸς δὲ τὴν ἑννοκωτίᾳ, ῥητέον, ὅτι πρὸς
ἑννοκωτίᾳ ἄλλοι ἀνθεματίσαν τὴν Ἀγίαν Πελαγίαν
καὶ Κελεσίαν. ἔτι τὸς ἑκτῶν αὐτῶν Παπῶν κατακρινάν-
των, ἐν δὲ τέλει γέγονον, ὅθου ὁ Πάπας Κελεσίαν
ἀνέφερε τὰ κατ' αὐτῶν πρὸς τὴν ἐν Ἐφῶν ἁγίαν Συνο-
δον, ἡτις ἐβεβαίωσε τὰ τῶν Παπῶν κατ' αὐτῆς
τῆς Αἰρέσεως, καὶ ἰδε ἐν τῇ τέλει τῆς Ἐπιστολῆς
τῆς Συνοδῆς πρὸς τὸν αὐτὸν Κελεσίαν, καὶ τὰς πρὸς
αὐτῶν σημασίας αὐτότερον βιβλίῳ τρίτῳ κεφαλῆς
δικατῷ πέμπτῳ. περὶ δὲ καθόλου τρίτῳ, ἰδε ἀνα-
τότερον βιβλίῳ δούτερον κεφαλῆς ἑκτον.

ΒΙΒΛΙΟΤ Ι. ΜΕΡΟΣ Δ'. ΚΕΦ ΑΛΛΙΟΝ Α'.

Οτι ὑπο τῶν ἐν ταῦθα καταστρωθόντων ῥητῶν τῶν ἁγίων εὐαγγελίων καὶ τῆς ἀποκαλύψεως, δέκνυται 5 ἰδικώτερον μὴ εἶναι τὴν μακάριον Πέτρου μονάρχην ὑπὸ τῶν ἀποστόλων, ἀλλὰ κατὰ τείχεσιν καὶ ἡμῶν αὐτοῖς ἴσον.

Τὰ ὅλα εὐαγγέλια ἐν πολλοῖς καὶ διαφοροῖς ῥ-
ποις τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν τιμῶν τῶν δώδεκα ἀπο-
στόλων ἴσως ὑποφαινόμενα . καὶ γεγραφέντα ἐν ταῦθα
ἐκ τῶν πολλῶν ὀλίγα . Δότε ὁπίσω με καὶ ποιήσω
ὑμᾶς ἀληθῆς ἀνθρώπων . Εποίησε δώδεκα ἵνα ὡς
μετ' αὐτῶν, ἔς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασε . Καὶ ἀφέν-
τες, ἠκολούθησαν αὐτῷ . Ἰδὺ δίδωμι τῶν ἐκκλησιῶν
τῶν πατρῶν ἐπάνω ὅφωρ καὶ σκορπίων . Ἀφ' οὐρανῶν
θρονοῦ ἐπελθόντες, λεπτὰ καθαρίζετε, δαιμόνια ἐκβά-
λτε, ὕμνῶν ἐλάβετε, ὕμνῶν δότε . Ὑμεῖς οἱ
ἀκολούθησαντές μοι, ἐν τῇ καλιγγουσίᾳ καθίσετε
ὑπὸ δώδεκα θρόνων . Μακάριοι αἰφθαλμοὶ ὑμῶν,
ὅτι βλέπετε, καὶ τὰ ὦτα ὑμῶν, ὅτι ἀκούετε . Δότε
ὑμᾶς αὐτοῖς φαγεῖν . Λάβετε πνεῦμα ἄγιον, αἰνῶν
ἀφ' ἧς τὰς ἀμαρτίας, ἀφίστανται αὐτοῖς, αὐτῶν
καρτῆς, κεκαρμένται . Πάντες ὑμεῖς σκαδαλιώθη-
σεθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ . Καθὼς ἀπέσταλ-
κέ με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ πέμψω ὑμᾶς . Τεκνία, ὑμεῖς
φιλοῦμαι ἐς . Ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἐμὲ ἀκούει . Εἰρήνη
ὑμῖν . Πορεύσθε μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη .
Ὑμεῖς δέ ἐστε μάρτυρες τούτων . Καὶ, ἰδὺ, ἐγὼ ὑπο-
σείλω τῶν ἐπαγγελιῶν τῶν πατέρων ἐφ' ὑμᾶς . Ὑμεῖς
δὲ καθίστατε ἐν τῇ πόλει ἱερουσαλὴμ ἕως ἵνα διδύσ-
θε δώματι ἐξ ὑψους . τὰ αὐτὰ λέγεται καὶ ἐν τῇ
πρώτῃ κεφαλῇ τῶν πρῶτων, καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις
τόποις τῶν αὐτῶν . ἀλλὰ δὴ καὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς
τῶν μακαρίων Παύλου καὶ τῶν ἁγίων Πέτρου πολλά καὶ
καθὰ ῥητὰ ἀρρήτων παριστάνοντα τῶν ἰσοτιμιῶν τῶν
ἁγίων ἀποστόλων . τὰ αὐτὰ δέκνυται καὶ ἐκ τῆς
ἀποκαλύψεως, λέγονται γάρ ἐν αὐτῇ οἱ δώδεκα ἀπό-
στολοι ἰσοτίμως δώδεκα θεμέλια καὶ δώδεκα λί-

θοι . πρὸς τούτοις καὶ οἱ ἅγιοι πατέρες τὰ ἐγκώμια
ἀπερ εἶπον τῇ ἁγίᾳ Πέτρῳ, τὰ αὐτὰ εἶπον καὶ τοῖς
λοιποῖς ἀποστόλοις, τινὰ μὴ κατὰ λέξιν, τινὰ δὲ ἰσ-
κατὰ τῶν σφαιρῶν, ἐξ ὧν πάντων δέκνυται ἰσότης
καὶ ἰσοτιμία τῆς ἱερᾶς δωδεκάδος . Ἀλλ' οἱ ἀντιπε-
τριανὰ περὶ τῆς ἀρετῆς τὰ μὴ φανερά τῆς γε-
φῆς ῥητὰ ὡς ἀτρέχων, τινὰ δὲ ἐμπειρίας διέκδομα,
μᾶλλον δὲ καλῶς ἐμπειρομένον ὑπὸ τῶν ἁγίων πα-
τέρων σφραγισθέντες, τὰς τε χρήσεις τῶν ἁγίων ὑπο-
κόπτοντες καὶ κολοῦντες ἀπεβάλλουσιν, ἵνα δέξωσι
μονάρχην τῶν ἀποστόλων τὸν Πέτρου . Ἡμεῖς δὲ ἐν
καὶ αὐτῶν ἰδεῖν αὐτῶν ἀρετῶν καὶ πεπαιστωμέ-
νους ὅτι ἔτε ἐν τοῖς ἀποστόλοις ἔτε ἐν τοῖς ἐπισκόποις το-
ῦν, ἡ δυνάμεις αὐτῶν μοιάρχης, ὅμως ἰδιαιτέρως
ἐν ταῦθα περὶ τῆς ἀποκαλύψεως, παριστάνοντες
τὰς χρήσεις τῶν ἁγίων πατέρων καὶ τὰς πρὸς αὐτὰς
ἀντιθέσεις τῶν λατίνων, καὶ δὴ καὶ τὰς ἡμετέρας
λύσεις, ἕτα δὲ καὶ τὰ ῥητὰ τῆς γεφῆς ἀπερ αὐτῶν 25
ἀπεβάλλουσιν καταστρώσαντες, καὶ φανερώσαντες τὴν
ἐν αὐτοῖς νῦν, φανερώσαντες τῶν πρὸς αὐτὰ τῶν λα-
τίνων συνοφάντων, ὅτι πάντα δὲ, ἀλλὰ τὰ μάλιστα
δοκῶντα τοῖς ἀντικατολμοῖς ἔχον ἰχὺν τινὰ πρὸς ὁ βέ-
λονται . δὴλον δὲ ὅτι τέτοιον αἰατηρικὸν καὶ 30
τῶν λοιπῶν, ὅσα αὐτῶν ἀπεβάλλουσιν, ἰαληθῆς νῦν
ἀκούων κατανοηθήσεται ὁ μόνος ὑπὸ τῶν σοφῶν,
ἀλλὰ ἁπλῶς καὶ ὑπὸ παντὸς χειρὸς αὐτῶν, καὶ ἔτω κα-
τασφαιρήσεται ἡ ἀντιχειριστικὴ μοιάρχια . Ἰσέον δὲ,
ὅτι ὁ μόνος τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις λέγεται ὅσα λέγεται 35
καὶ τῇ Πέτρῳ, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἐκκλησίαις τῶν ὁ-
δοδόξων πατέρων, ἐξ ὧν τινὰ καταστρώσαντες αὐ-
τῶν μέρη δούτρες κεφαλῶν ἰχθύων .

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ ἐγκωμίων τινῶν τῇ μακαρίᾳ Πέτρῳ ὡς τῶν ἁγίων πατέρων λοχιστῶν .

Εγκώμια ὅτινα εἶπον οἱ ἅγιοι πατέρες τῇ μακα-
ρίᾳ Πέτρῳ . Διούσιος ἀρετῶν ἡ κεφαλὴ
τρίτῃ περὶ θείων ὀνομάτων . Ἡ κορυφαία καὶ προ-
σβυτάτη τῶν θεολόγων ἀρετῆς . Βασίλειος Σελευ-
κίης λόγῳ δεκάτῃ ἐβδόμῃ . Πέτρε τῶν ἀποστό-
λων ὁ κορυφαῖος, ὁ πᾶν χειρὶ μαθητῶν πρῶτος .
Ἐπιφανίου Λίριου πεντηκωστή ἐν αὐτῇ καὶ καθαρῶν,
κεφαλῇ δεκάτῃ ἐβδόμῃ . Γίγνουσι ἡμῖν ἀληθῶς
στρεβὰ πύργα θεμελιῶσα τῶν πλῆθιν τῶν κυρίων, ἐφ'
ἧς ὁδοὶ καὶ ἡ ἐκκλησία . Εἰ ταύτῃ, ὁ κορυφαῖος
τῶν ἀποστόλων . Ἰερώνυμος ἐν τῇ κατηλόγῳ
τῶν ἐκκλησιαστικῶν συγγεγραμμένων . Ὁ ἀρχηγὸς τῶν

ἀποστόλων . Ἡ ἐπὶ μηνῶν σωδὸν πρῶτος τετάρτη .
Τὸν πρῶτον τῶν ἀποστόλων . Εὐσέβιος ἐκκλησιαστικῆς 45
καὶ ἱστορίας βιβλίου δούτρες κεφαλῇ δεκάτῃ
τρίτῃ . Τὸν κατεργαστὴ καὶ μέγαν τῶν ἀποστόλων
ἡ ἀρετῆς σφαιρῇ τῶν λοιπῶν ἀποστόλων ἀρετῶν Πέτρου .
Χρυσόστομος ἐς τὸ δέκατον ἕκτον κεφαλῇ τῶν δεκά-
ταιν . Τὸ σῶμα τῶν ἀποστόλων ὁ Πέτρος, ὁ πᾶν-
ταχὺ θέρμος, ὁ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων κορυφαῖος,
πάντων ἐρατοτέρων, αὐτῶν ὑποκρίνεται καὶ πρῶ-
των κεφαλῇ πρῶτος ὁμιλῶν δεκάτῃ ἐβδόμῃ . Καὶ
ὡς θέρμος, καὶ ὡς ἐμπειρομένος ὡς ἡ χειρὶς τῶν
ποιμένων, καὶ ὡς τῇ χειρὶ πρῶτος . Καὶ τόμος
πᾶν τῶν

πέντη ὁμίλια τετακτομένη δούτερά ἐν τῇ ὁδοβολῇ τῶν
 μυρίων παλάντων, Πέτρε· ὅ τ' ἐχρῆσθαι τῶν Ἀποστόλων
 κορυφαίῳ, ὅς ἐστιν ὁ πᾶν μαθητῶν, ὁ ἐκ τῆς Ἐκ-
 κλησίας, ὁ ἐκ τῆς πίστεως, ὁ ἐκ τῆς ὁμολογίας Θεο-
 5 δόξου, ὁ τῆς Οἰκονομίας Ἀλφειῶς, ὁ τῆς γαίης ἡμῶν ὑπὸ τῇ
 βουθῇ τῆς πλάνης ἐν τῶν Οὐρανῶν ἀναγαγών, ὁ πάντα
 καὶ θερμὸς καὶ παρρησίας γέμων, μάλλον δὲ ἀγάπης καὶ
 παρρησίας. καὶ ὁμίλια ἐβδόμη ἐκ τῆς ἐβδόμης ἐν τῇ
 ἰωάννου, Ἐγκρίτης ἢ τῶν Ἀποστόλων, καὶ ἐστὶν ὁ
 10 πᾶν μαθητῶν, καὶ κορυφή τῆς χορᾶς. καὶ, Ἐγκρι-
 ζεται τῷ πνεύματι τῶν ἀδελφῶν. καὶ, Εὐφρα-
 νία Πέτρε, ἀφ' ὧν τῶν ἀδελφῶν. καὶ, Εὐφ-
 ρανία αὐτῷ ἀφ' ὧν μετὰ τῶν Οἰκονομῶν ἐκτελεσθε.
 καὶ ἐν τῇ πνευματικῇ ψαλμῶν, ἡ κεφαλὴ τῆς χο-
 15 ρᾶς τῶν Ἀποστόλων ἡ Πέτρε. καὶ ψαλμῶν ἐκτελεσθῶ
 ἐκ τῆς κεφαλῆς, Πρῶτον τῶν Ἀποστόλων κατέστησε.
 καὶ ὁμίλια πνευματικῇ πέμπτῃ ἐν τῇ μαθησίᾳ,
 καὶ ἀνθρώπων θνητῶν πάντων τῶν Οὐρανῶν τῶν ἐξ-
 ούτων ἐκτελεσθε, τὰς κλῆς αὐτῶν δὲ. καὶ ὁ Θεο-
 20 λόγος Γρηγόριος δούτερος λόγος περὶ Θεολογίας,
 καὶ τοῖς θερμότεροις τῶν ἁγίων ἐν τῇ γαίᾳ Χρ-
 ῆστ' Πέτρε, καὶ ἀφ' ὧν μακαρίζονται, καὶ τὰ
 μέγιστα πιστεύονται. καὶ λόγος περὶ τῆς ἐν ταῖς
 ἀφαιρέσειν ὁδοῦς, ὁ καὶ Πέτρε καλεῖται, καὶ
 25 τὰς θεμελίους τῆς Ἐκκλησίας πιστεύεται. καὶ ἐν
 τῇ ἐν τῇ αὐτῇ πατέρα ὁμολογητῶν, Εὐφρανία δὲ
 μανθάνει τὸν παλαιὸν ἐκτελεσθῶ ἐν τοῖς Κριταῖς, καὶ
 Πέτρε ὕψιστος τῆς Ἐκκλησίας ἔρσημα. Βασι-
 λεῖς ὁ μέγας ἐν τῇ δούτερῃ λόγος κατ' Εὐνομίαν,
 30 ἡ δὲ Πέτρε τὸν Δὲ πίστεως ὑπερῶν ὑφ' αὐτῶν

τῶν οἰκοδομῶν τῆς Ἐκκλησίας ἀφαιρέσει. καὶ ψαλ-
 μῶς τρίτος, καὶ ἐν τῇ ἑσπέρᾳ κεφαλῇ τετακτομένη,
 Στέφανος, κεφαλὴ τῆς χορᾶς, καὶ κρηπίδα τῆς Ἐκ-
 κλησίας καλεῖ. Κωνσταντῖνος καὶ Εὐφρανία ἐν τῇ κε-
 5 τῇ Σωφρονίου Σάκκας, καὶ καθ' ἃ Πέτρε ὁ πρῶτος
 καὶ τῆς ὁποιοῦντος ὁμολογίας. Σωφρονίου ἐβδόμη
 πρῶτος. καὶ ἡ Πλατωνίου ἐν τῇ ἐγκω-
 μίᾳ Πέτρε καὶ Παύλῳ, ταύτης τῆς ὁμολογίας ἀφαι-
 ρεῖ, μακαρισμοὶ, καὶ μαρτυρία ὡς καὶ τῶν ἀ-
 ποκαλύψεων ἡν ἡ Πέτρε, καὶ ὅτι Πέτρε αὐ-
 τῇ τῆς Ἐκκλησίας οἰκοδομία, καὶ κλῆς τῆς τῶν Οὐρα-
 νῶν διδόντων βασιλείας, καὶ τοῖς λυθῶν ἡ δευτέ-
 10 ρα ὑπὸ Πέτρε τῶν ἰσῶν καταστάσιν μὲν καὶ ἐν τοῖς
 Οὐρανοῖς. Κύριος ἱεροσολύμων κατηχήσει αὐ-
 τήν, Πέτρε ὁ πρῶτος τῆς τῶν Ἀποστόλων καὶ τῆς
 Ἐκκλησίας κορυφαίῳ καλεῖ. καὶ Πρῶτος Κων-
 σταντίνου λόγος ἐν τῇ μεταμόρφωσιν τῆς Κυ-
 15 ρῆς, ἡ δὲ τῶν μαθητῶν κορυφαίῳ καὶ πρῶτος τῶν
 τῶν Ἀποστόλων Πέτρε. καὶ ὁ Θεοφύλακτος ἐν τῇ
 ἰωάννου. Τῷ Πέτρε τῷ πνεύματι τῶν τῆς Οἰκ-
 νομίας ἀφαιρέσειν ἐκτελεσθῶ, ἐκ ἁγίων δὲ, ἀλλὰ ταῦτα
 τέτρω διδόνται. καὶ ὁ Ζωναράς τόμος πρῶτος τῆς
 ἐκτελεσθῶ, τῶν κορυφαίων τῶν Ἀποστόλων ἀφαιρέσει.
 καὶ τῶς οἱ πατέρες καὶ ἡ Ἐκκλησία καλεῖται αὐτῶν
 ἀπαρχῶν. Ἐξάρχων, Ἀρχηγὸν, Πρῶτον, Ἀρχον-
 20 τα, τῆς Οἰκονομίας ἀφαιρέσειν φροντίζοντα, κρηπί-
 δα τῆς Ἐκκλησίας, Πέτρε τῆς πίστεως, τῶν μα-
 θητῶν Πρῶτον, Ἀρχιεπίσκοπος τῶν λογικῶν ἀφαι-
 ρεῖται, Κλαδὸν τῶν φροντίζοντων πυλῶν, αὐτοῖς
 πᾶσι τοῖς μετὰ πίστεως ἀφαιρέσει.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ μερικῶν ἐγκωμίων ἐν τῇ ποσὶ καὶ Πάυλῳ συνημμένως καὶ τὰς λοιπὰς Ἀποστόλους ὡς
 35 τῶν ἁγίων πατέρων λεχθέντων.

Ἐγκώμια ἐν τῇ ποσὶ μερικά, ἃ ἡν ἔπον οἱ
 ἅγιοι πατέρες τοῖς ἁγίοις Ἀποστόλοις. Ἀρχαῖον
 ὁ Πάπας ἀναφορὰ πρὸς Κωνσταντῖνον τὸν Πρωτοκλήτον,
 40 ἵνα δι' αὐτὸ τῆς καθολικῆς καὶ ὁποιοῦντος ἡμῶν
 πίστεως τὴν πλημμελίαν λάμψῃ φῶς ἐν ταῖς πᾶν-
 των καρδίαις, ὅπως ἐκ τῆς πηγῆς τῆς ἀληθείας φω-
 τὸς, ὡς δι' αὐτῶν τῆς ζωοποιῆς λαμπρότητος ταῖς
 μακαρίους λειτουργίας Πέτρε καὶ Παύλῳ τοῖς τῶν Ἀπο-
 45 στόλων κορυφαίοις, καὶ τοῖς τέτρω μαθηταῖς καὶ ἀφαι-
 ρεῖται τοῖς ὁποιοῦντος κατὰ βαθμὸν μέχρι τῆς
 ἡμετέρας ἐδοκίμησεν τῇ τῇ θεῷ βοηθῶν ἐφύλαχ-
 θη. Ἀδελφὸς Πάπας ὁ πρῶτος ἀναφορὰ πρὸς Κων-
 50 σταντῖνον καὶ Εὐφρανίαν, οὕτως ἀναδεδείχεται καὶ
 τὸ ὑμέτερον δόξα βίβλου καὶ θεοδωρῶν ὀνομα-
 νῶν καὶ κατὰ τὴν καὶ νέας ἑλπίας ἐν πάσῃ τῇ Οἰκ-
 νομῇ ἐκτελεσθῶ ἀφαιρέσειν, δι' ὧν ἡ ἀγία κα-
 θολικὴ καὶ ὁποιοῦντος Ἐκκλησία ἀνακηρύσσεται,
 καὶ μάλιστα ἐν τῇ ὁδοῦς τῆς ὁδοῦς πί-
 55 στεως τῆς Ἐκκλησίας τῇ ἀγίᾳ Πέτρε καὶ Παύλῳ

τῶν κορυφαίων Ἀποστόλων ἐξακροβήσει, καὶ ἐναγ-
 καλίστα τὸν βικῶν αὐτῶν, καθὼς καὶ οἱ ἐξ
 ἀρχῆς ἀφαιρέσειν Βασιλεῖς καὶ ἐπίσκοποι τὸν βι-
 60 κῶν αὐτῶν, τιμῶν δὲ τὸ ὑμέτερον θεοδωρῶν
 κατὰ τῶν ἐκτελεσθῶ ἀφαιρέσειν Ἐκκλησίαν τῶν
 κορυφαίων Ἀποστόλων, αἱ ἐδόθη ἐξουσία παρ' αὐ-
 τῶν τῇ θεῷ λόγῳ λύνειν καὶ δεσμεῖν ἁμαρτίας
 ἐν τῇ Οὐραῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, καὶ γὰρ αὐτοὶ ὑπερα-
 65 στωταὶ γινώσκονται τῇ ὑμέτερον κατὰ, καὶ πάντα
 τὰ βαρύνοντα ἐδοκίμησεν τοῖς ἱσῶν ὑμῶν ὑποταγῆσε-
 ται, καὶ ὅπως ἀποδοθῆτε, νικητὰς ὑμᾶς ἀναδεί-
 ξουσιν, αὐτοὶ γὰρ οἱ ἅγιοι καὶ κορυφαῖοι τῶν Ἀπο-
 70 στόλων, οἱ τῶν καθολικῶν καὶ ὁδοῦς πίστεως ἀφαι-
 ρεῖται, ἐκτελεσθῶ ἐκτελεσθῶ τῶν αὐτῶν πί-
 στεως κατὰ πάντα τὰς μετ' αὐτῶν ἀφαιρέσειν μέ-
 λους γινώσκονται τῶν θρόνων αὐτῶν, καὶ ἐν αὐτῇ
 ἀφαιρέσειν ἐν τῇ σωτηρίᾳ, καὶ ὅπως κατὰ ἡ
 ἡμετέρον Ἐκκλησία, καὶ τιμῶν τὰς ἀγίας χαρακ-
 75 τῆρας αὐτῶν. ἴδε περὶ τῶν ἀνωτέρων βιβλίων
 ἐβδόμη

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙ ΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ

1058
 ἐβδόμῃ κεφαλῇ πρώτη Παράγραφος εἰς αὐτὴν·
 Ἀμβρόσιος ἐν τῇ πρὸς Κορινθίους πρώτῃ κεφαλῇ
 τρίτῃ, τὴν πρὸς ἡμᾶς τοῖς Ἀποστόλοις, ἔτι δὲ ἄλλοι Χρι-
 στῶ σιωπῶντες, εἰς τὴν Χρυσὴν ὑπερβολήν. Ὁ αὐ-
 τὸς. Λειτουργίας τῆς γυναικὸς τῶν ποδῶν (ὁ Πέτρος)
 ἐσιώπῃ, καὶ ὑποκρινόμενος τῶν ἄλλων, ὡς ἐν πρώτῃ,
 ἔτι σιωπᾷ; ὅς καὶ ἐν ἑτέροις φησὶ, μὴ ἐρωτῶμεθα,
 ἐνδυμέμεθα δὲ τὰ ἰδία ἀξιώματα, ἀπεκρίθη,
 ἀξίας δηλαδὴ τῆς ἐν τῇ ὁμολογίᾳ, ἐχὶ τῆς ἐν τῇ
 τιμῇ, ἀξίας τῆς ἐν πίστει, ἐκ τῆς ἐν δόξῃ. Καὶ ἐν
 τῇ πρὸς Κορινθίους δαυτέρᾳ κεφαλῇ εὐδοκᾷ περὶ
 τῆς Παύλου. Οὐκ ἔστι ἡμῶν ἢ ἐπὶ τῇ κηρύγματι, ἢ τῇ

ἐν ταῖς θαυμασποιαῖς, ἢ ἐν τῇ ἀξίᾳ; ἀλλὰ μόνον
 ἐν τῇ χρείᾳ, σημαίνει δὲ τὸ δεσμεῖν καὶ τὸ ἀφορ-
 ζαν κατὰ τὴν κεφαλῇ δεκάτῃ ὀγδόῃ, καὶ λόγῳ
 τριακοστῇ τρίτῃ, ὅτι τῷ Πέτρῳ λέγεται, καὶ τοῖς
 Ἀποστόλοις λέγεται. Καὶ Ἀνυσσίνῃ τὸ μὲν ἐν αὐτῇ
 φύλλοις τριακοσίοις ὀγδοηκονταίξ, τὰς κλῆς τῆς δε-
 σμῆς καὶ λύαν ἡ Ἐκκλησία ἐν τῷ Πέτρῳ ἔλαβεν. Καὶ
 ἐν τῷ περὶ χειριστικῆς ἐνότητος κεφαλῇ τεταρτῷ,
 ὅταν τῷ Πέτρῳ λέγεται, πᾶσι λέγεται, φιλαί μου,
 Ποίμαινε, καὶ τὰ ἐξ ἧς. Ἴδε αὐτὴ καὶ ἄλλα ποτὶ κα-
 10 τωτέρῳ. Ἀνδρέας ὁ Κρήτης περὶ Τίτου, ὁ πρῶτος
 τῆς Κρητῶν Ἐκκλησίας Θιμελίας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

15
 ὅτι ἰάκωβος, Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἐγκομιάζονται κορυφαίᾳ, καὶ ἐπὶ τῇ Θιμελίᾳ τῶν Ἀποστόλων ἡ Ἐκκλη-
 σία, αἱ καὶ οἱ μετ' αὐτῶν Ποιμένες ἴσοι κατ' ἐξουσίαν.

Βίβλος ὁ Ἀπτοχῶς κεφαλῇ ἐν αὐτῇ εἰς τὴν Μάρ-
 κον, Πέτρος ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης κορυφαῖοι τῶν
 Ἀποστόλων. Καὶ Σιώνδος ἡ ἐν Φλωρεντίᾳ, Πρω-
 τοκορυφαῖοι Πέτρος καὶ Παῦλος. Καὶ Βασίλειος ὁ
 μέγας εἰς τὴν Ἡσαΐαν ὁμιλίᾳ δαυτέρᾳ, ἐκδομένην
 ἐν Ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τῇ Θιμελίᾳ τῶν Ἀποστόλων καὶ πρὸς

Φητῶν. Ἐν τῶν ὀρέων ἦν καὶ ὁ μακάριος Πέτρος.
 Καὶ λόγῳ περὶ ὑποκοπῆς, Πέτρον μετ' ἑαυτοῦ τῆς 20
 ἰδίας Ἐκκλησίας κατέσπευε, Πέτρος γὰρ φησὶ Φι-
 λαί με πᾶσιν τέττον; καὶ πᾶσι δὲ τοῖς ἐφ' ἧς ποι-
 μένιτε καὶ διδασκάλοις τῶν ἡσὴν παρέδωκεν ἐξουσίαν,
 καὶ τέττε σημεῖον, τὸ δεσμεῖν καὶ λύαν ἅπαντας ἐμῶς,

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

25
 περὶ ἐγκομιῶν εἰς Πέτρον Παῦλον καὶ ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Θεοῦ, ἐξ ὧν Ἐπισκόπων Ἀρδοχαί, καὶ πότι ἡμῶν
 Αἰρετικὸς Κέρδαν, καὶ περὶ τῆς Παύλου πρὸς ἡμᾶς ὡς τῷ Πέτρῳ.

Εὐσεβίου βιβλίᾳ πρώτῃ κεφαλῇ ἕκτῃ, Θι-
 μελιώσαντες ἔν καὶ οἰκοδομήσαντες οἱ μακάριοι
 Ἀπόστολοι (Πέτρος καὶ Παῦλος) τῶν Ἐκκλησιῶν,
 λίνῃ τῶν τῆς Ἐπισκοπῆς λειτουργίαν ἐνεχέμεσαν, δι-
 δέχεται δὲ αὐτὸν Ἀνάκλητος, μετὰ τῶν δὲ τῶν
 τόπῳ δὸτὸ τῶν Ἀποστόλων τῶν Ἐπισκοπῶν κληρεῖται
 κλήμης, ὁ καὶ ἑωρακὴς τῆς μακαρίας Ἀποστόλης
 καὶ συμβεβηκὴς αὐταῖς. Ἐπιφανὴς Αἰρέσις ἐκκοπῇ
 ἐβδόμῃ, ἥτοι κατὰ Καρποκρατιανῶν, ἐν Ῥώμῃ
 γὰρ γεγονόσιν πρῶτοι Πέτρος καὶ Παῦλος οἱ Ἀπόστο-
 λοι αὐτοὶ καὶ Ἐπισκοποὶ ἐν παντὶ, καὶ μηδὲς θαυ-
 μαζέτω ὅτι πρὸ αὐτῶν κλήμης ἄλλοι τῶν Ἐπισκο-
 πῶν διεδίδξαντο ὡς τῶν Ἀποστόλων ὄντος τέττε συγ-
 χεῖν (τὴν κλήμης) Πέτρον καὶ Παῦλον. καὶ Αἰρέ-
 σις ἐβδομηκοστῇ ὀγδόῃ περὶ τῶν Ἀδελφότητων, καὶ
 πρῶτος ἔπος εἰληφῆς τῶν κατὰ Θεοῦ τῆς Ἐπισκοπῆς,

ὁ περὶ δόκον ὁ κύριος τὸν θρόνον αὐτῶν ἐπὶ τῆς γῆς
 πρῶτῃ, καὶ ὁ καλῶς ἀδελφὸς τῶν κυρίων. Ἴδε καὶ
 αὐτῶν μέγας δαυτέρῃ κεφαλῇ ἐχάτη Παράγρα-
 φον ὀγδοῇ, καὶ βιβλίᾳ δαυτέρῃ κεφαλῇ δεκάτῃ
 ὀγδοῇ. Καὶ Αἰρέσις ἐβδομηκοστῇ ἐν αὐτῇ περὶ τῶν 35
 αὐτῶν, ἐξ ἧς ἐπερ Ἐπισκόπων καὶ τῶν πρὸς ἡμᾶς Ἀπο-
 στόλων κατεστράφησαν Ἀρδοχαὶ Ἐπισκόπων καὶ Πρε-
 σβυτέρων ἐν αἰκῇ Θεῷ. καὶ περὶ Κέρδανος τῆς Αἰρε-
 σικῆς, ὅτι ἐν τοῖς χρόνοις γέγονον ἴσους, ὡς καὶ
 κληρὸν ἄγαντες δὸτὸ τῆς πρὸ ἰάκωβος καὶ Πέτρον 40
 καὶ Παῦλον τῆς Ἀποστόλης Ἀρδοχῆς. καὶ ἐν τῇ
 Ἀγκυρωτῇ, Παῦλῳ ὁ Ἀπόστολος, ὁ δεξιῶν ἔδωκεν ὁ
 κορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων Πέτρος. Ἴδε καὶ αὐτῶν
 πρῶτῃ βιβλίᾳ δαυτέρῃ κεφαλῇ δεκάτῃ ὀγδοῇ,
 καὶ ἄλλα τῆς Ἐπιφανίης, καὶ βιβλίᾳ πρώτῃ κεφα- 45
 λῆος ἐκκοπῆς τρίτῃ, καὶ ἄλλα τῆς Εὐσεβίης.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Σ'.

περὶ ἐγκομιῶν εἰς Ἀνδρέαν καὶ ἰάκωβον ἀδελφὸν Θεοῦ τῶν Ἀποστόλων

50
 Ἡ σὺν ἡμῶν πρεσβύτερος ἱεροσολύμων ὡς τῷ Θεῷ
 περὶ τῶν Ἀποστόλων Ἀνδρέας, Σάπινγξ ἱερατικῇ
 Ἀνδρέας, ὅτι χορὴ τῶν Ἀποστόλων πρῶτος τῶν
 πρὸς ἡμᾶς ἡ Ἐκκλησία εὐλός, ὁ πρὸ Πέτρον Πέτρον,

ὁ τῆς Θιμελίας Θιμελίας, ἡ τῆς ἀρχῆς ἀπαρχῇ. Ὁ αὐτὸς
 ὡς τῷ Θεῷ περὶ τῶν Ἀδελφότητων. Ἐγκομιᾶς τῶν με-
 γαλῶν τῆς ἱερατικῆς ἀρχιερατικῆς, τῇ ἱερατικῇ ἡγεμονίᾳ,
 τῶν Ἀποστόλων τὸν ἔχοντα, τὸν κεφαλῆς κορυφῶν,
 τὸν

Ἐν λύχοις ὑπερλάμποντα, ἔνθα τοῖς ὑπερφαινοῖσι. Πέτρος δημηγορεῖ, ἀλλ' ἰωάννης νομοθετεῖ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Περὶ ἐγκωμίων ἰσοερόπων κατὰ τὰς ἐνέργειαν καὶ χάριν εἰς Βαρθολομαῖον, Πέτρον καὶ Παῦλον τὰς Ἀποστόλους.

Θεόδωρος ὁ Στυδίτης ἐγκωμίων εἰς Βαρθολομαῖον τὸν Ἀπόστολον λέγει, ὅσα δὲ Πέτρος, ποσά τα ἐνέργει Βαρθολομαῖος, ἐφ' ὅσα χωρὶς μυστήρια Πέτρος, ἐπὶ ποσά ἐμβατόσια Βαρθολομαῖος, ἐπὶ σεις εἰς τῆς Θεολογίας αὐτοῦ ὅρος, ἐπὶ σεις Θεμελίος τῆς Ἐκκλησίας, ἀντίρροπα ἔχει τὰ λοιπὰ θεία χάρισμα. Καὶ, χάρις ὁ Θεοφάνης καὶ πυρεθδὴς φύλος τῆς ὁρθοδόξιας. Θεοφύλακτος, τίνος δὲ ἐκκεν ὑπὸ Σαύλ ἐκλήθη; ἵνα μὴ δὲ κατὰ τὸ ἐλαττωθῇ τῇ κορυφαίᾳ τῶν Ἀποστόλων. Συμφωνεῖτε τῇ καὶ ὁ Οἰκουμενικὸς λέγων ἐν κεφαλαίᾳ δεκάτῃ ὡς τῇ

τῶν πράξεων, ἵνα ὅπερ ἔχον ἐξείροτον ὁ κορυφαῖος τῶν μαθητῶν, τῶν καὶ αὐτὸς κτίσται, καὶ πλεονεξοικεῖται ὑπόθεσι λαβὴ. Καὶ ἐν κεφαλῇ πρώτῳ τῆς πρὸς Ῥωμαίους, Διατὸ δὲ δὸτ Σαύλ εἰς Παῦλον μετετέθη, ἵνα μὴ ἐν τῷ Φαίῳ ἐλαττον ἔχον τῶν Ἀποστόλων, μὴ αὐτὸς τῇ κορυφαίᾳ Πέτρος. Θεοδώριτος ἐπιστολὴ ἐκατοστῇ δεκάτῃ τρίτῃ πρὸς Λέοντα τὸν Πάπαν, ὁ ὁκταὶν (Πέτρος καὶ Παῦλος) τοῖς νῦν τῇ ἐκείνων ἐλάμπρυνε θεῖον, τῶν ὑμετέρων ἀγαστῶν ἰδούσας ἐν τῷ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

Περὶ ἐγκωμίων εἰς πάντας τὰς Ἀποστόλους, ὅτι ἐπ' αὐτῶν ἡ τῆς Ἐκκλησίας δυνάμις ἐξίστα θεμελιώσται. καὶ ἐξίσταται κλῆς ἑλάβον, καὶ τὸ αὐτὸν τῇ πρώτῃ τῇ Πέτρῃ, καὶ τῇ τῶν Παύλου ὑπερέχον τῇ Ἀποστόλων ἐν σὶς καὶ ὁ Πέτρος.

Γερώνυμος βιβλίῳ κατὰ Ἰοβιανὲ κεφαλῇ πρώτῳ, εἰ καὶ ἐξίστα ἀπασὶ τῆς Ἀποστόλων ἡ τῆς Ἐκκλησίας ἐπιστολὴ δυνάμις, ὡς Διατὸ εἰς μεταξὺ τῶν δώδεκα ἐκλέγεται, ὅπως κεφαλῆς κατασταθῆς, ἡ αὐτὴ ἀφαιρέθῃ τῇ χρίσματι. Καὶ, ἐπὶ τῇ Πέτρῃ θεμελιώσται τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐπὶ πᾶσι δὲ ἐπὶ σεις θεμελιώσται τῇ τῆς Ἐκκλησίας δυνάμει. Ἰλάριος εἰς τὸν ἐκατοστὸν τετακοστὸν ὁγδοοψαλμόν, οἱ Ἀπόστολοι τῆς Ἐκκλησίας, τῆς τῶν σώματι τῇ χειρὶ ὁφθαλμοῖσιν, ὅθεν καὶ πρὸς ἐπὶ σεις φωταίνεσθαι, ἵνα καὶ ὅταν τὸ σῶμα φωτανῇ. Ὁ αὐτὸς κανὼν οὗτω ἐπὶ σεις πρώτῳ, οἱ ἐπίσκοποι ὁφθαλμοῖ τῆς Ἐκκλησίας ἐκμαίνονται. Ὁ αὐτὸς βιβλίῳ ἐκτῷ περὶ Τελείᾳ, ἐπὶ δὲ αὐτοεργῆς φησὶν, τῆς αἰῶνος καὶ μακάριοι ἄνδρες ἐκείνοι τῇ μισθῇ τῆς ὑμετέρας πίστεως τὰς κλῆς τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν λαβόντες, καὶ τῇ δεσμῶν καὶ λύσιν ἐν Οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς τῇ

ἐξουσίᾳ λαχόντες. Ἰσίδωρος ὁ Πηλεσιώτης ἐπιστολὴ ἐκατοστῇ ἐννεηκοστῇ, μὴ ἐκείνης τελευτῇ τῇ Παῦλον διώκεται, ἵνα μὴ ἀσχηθῇ σωτηρίας τῆς Οἰκουμενικῆς τὰ τέρατα. Καὶ ἐπιστολὴ ἐκατοστῇ ἐβδωμοκοστῇ ἐκτῇ, ἑκάς τῇ τῶν Ἀποστόλων, ὡς ἐπὶ σεις, μίαν ὑπολαβὴν χάριν, ταύτῃ ἐρύθμισον, ὁ δὲ Παῦλος ὡς περὶ ὑποπίερος γεωργὸς πᾶσαν χεὶρ ἐπὶ σεις τῇ Οἰκουμενικῇ, καὶ εἰς αὐτὰς ἐφοίτησι τῆς γῆς τὰς ἐχατίας. Ἰγνατίος ὁ Θεοφόρος ἐπιστολὴ πρὸς Ῥωμαίους, οὐχ εἰς Πέτρον καὶ Παῦλον. Διατίθεσθαι ὑμῖν, ἐκεῖνοι Ἀπόστολοι ἵστα χεῖρ, ἐγὼ δὲ ἐλάχις. Καὶ ἐπιστολὴ πρὸς Ἀντιόχειας, μνημονεύετε Εὐδοίᾳ τῇ ἀξιωματικῇ ποιμνὸς ὑμῶν, ὁ δὲ πρώτος ἐν χειρὶ τῇ τῶν Ἀποστόλων τῇ ὑμετέρων πρὸς αὐτῶν. Καὶ, Παῦλος καὶ Πέτρος γεγόνατε μαθηταί. Καὶ ἐπιστολὴ πρὸς Μαγνησίους, Πέτρος καὶ Παῦλος θεμελιώσται τῇ Ἐκκλησίᾳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Ὅτι τῇ τῶν ἰωάννης καὶ οἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι, ὅπερ ἦν Πέτρος, καὶ περὶ τῇ αὐτῇ τῇ πρώτῃ τῇ Πέτρῃ, καὶ τῇ Διαφορᾷ τῇ Πέτρῃ ὁ Χριστὸς καὶ Πέτρος ὁ Πέτρος, καὶ τῶν εἰς Παῦλον καὶ Φίλιππον ἐγκωμίων, καὶ ὅτι ἐν τῇ ὑποδοχῇ αἰῶνα πᾶσα ἐκκλησιαστικὴ θεωρεῖται δυνάμις.

Κυριανὸς Ομιλίᾳ τέτῃ περὶ ἀπλότητος φησὶν, ἵστα τῆς καὶ ἰσοδυναμίας εἶναι τῇ Πέτρῃ παύτας τὰς Ἀποστόλους. Καὶ ἐν τῇ ἐξηγήσει τῇ, ἀσώστα τῇ κλῆς, φησὶν περὶ ἐκότητος τῆς Ἐκκλησίας, τῇ ἦσαν ἀληθῶς καὶ οἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι, ὅπερ ἦν καὶ ὁ Πέτρος, ὁμοῖα σιωπηλῇ δεδεμένῃ, τῇ ἴσῃ χαλεπῇ καὶ δωρεῇ τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀξίας, ἀλλ' ἡ ἀρχὴ ἐκ τῆς ἐκότητος ἀπάρχεται, καὶ τῇ πρῶ-

τῶν τῇ Πέτρῃ δίδεται, ἵστα μίαν Ἐκκλησίαν δεχθῇ. Ὁ αὐτὸς βιβλίῳ περὶ εὐσεβείας ἐκκλησιαστικῆς φησὶν, μίαν ποιμνὴν δέκνεται ἡ δοθῆσα τοῖς Ἀποστόλοις, ἵνα συμφώνως πάντες ποιμαίνωσι. Κύριλλος Ἀλεξανδρείας πρὸς Θεόδωρον τὸν Βασιλέα, τῇ Ἀποστόλοις καλῇ τῇ Οἰκουμενικῇ μυσταγωγῇ. Καὶ ἐν τῇ πρὸς Νεστόριον συνοδικῇ ἐπιστολῇ φησὶν, Πέτρος καὶ ἰωάννης ἵσταται ἀληθείας κατὰ καὶ Ἀποστόλοι,

1060

1060
 λοι, καὶ ἄλλοι μαθηταί, πλὴν ἔχουσιν οἱ δύο. με-
 ρα πρῶτῳ τῆς τρίτης σωθῶν. καὶ τῷ μὲν πρῶτῳ βι-
 βλίῳ τρίτῳ, ἔφει δὴ πᾶς ὁ Χρυσὸς καὶ Ἀδ. Φωνῆς ὁ
 Δαβὶδ περὶ τῆς γῆς καὶ πᾶν αἰῶνα Ἀποστόλων, ἔγχε
 ἐσπερέωσα τὰς σύλλας αὐτῆς. καὶ βιβλίῳ δεκάτῳ,
 ὅτι καὶ τῆς ἐξ ἐθνῶν Ἐκκλησίας οἰκοδόμος ὡς περ
 εἶναι καὶ τεχνίτης πιδματικῆς τῆς αἰῶνος Ἀποστό-
 λης. καὶ οὗ τῷ ἐγκωμίῳ τῆς Θεοτόκου, Παύλος τῷ
 σκῦλῳ τῆς σκολογῆς, ὅτε πῶς ὁ σκληρογαστρὶς τῷ
 δῶναγγελικῷ καὶ πατρῷον Σιμεῶνα, ἡμυρστούμε
 πηγῇ. καὶ, ὅς τῳ Οἰκεθῶν ἐσῆλξε πισθῶν εἰς
 ὁμοῦσον Τριῶδα. καὶ εἰς τὸν Ἡσαΐαν βιβλίῳ τρίτῳ,
 καὶ πέτρῳ ἡμῖν Ἀδ. τῶν ἀνομάτων τὸν κύριον
 ἡμῶν Ἰησοῦν Χρυσόν, σὺ καθ' ἀπέρτι πηλῶν,
 ἡ καὶ ἀσβάτων σῆκος ἡ Ἐκκλησία ροῖται, ἀσφα-
 λῇ καὶ ἀκράδαντον ἔχουσα τῷ εἰς τὸ εἶναι Ἀγα-
 μονίῳ, σὺ γὰρ εἶ Πέτρος φῶσι. καὶ βιβλίῳ τε-
 τάρτῳ ὁμιλίᾳ δεύτερᾳ, ἔπει μὲν γὰρ ἀπ᾽ αὐτῶν Θε-
 μέλιῳ καὶ κατασῆρῃ ὑποβάθρα Χρυσὸς, ὅς μὲν
 ἔχων ἅπαντα, καὶ Ἀκαρῶν εἰς τὸ εἶναι ἐρησι-
 σθῶν. καὶ, Σιμέλιῳ δὲ ἀσυσχεῖσται, καὶ ἐγ-

γυνὴ μαλὸν ἢ καὶ ἡμᾶς ἐνθῆεν αὐτῷ Ἀποστόλοι τε καὶ
 Εὐαγγελισαί, γυνόμηναι μὴ αὐτόπαι καὶ ὑποκρίται
 τῶ λόγῳ, γυνόμηναι μὴ αὐτόπαι καὶ ὑποκρίται
 γὰρ αὐτῶν ὡς ἀδόμενοι ἐπεδείχθησαν· καὶ, σὺ εἰ
 πέτρως, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ θεμελιώσωμεν τὴν
 Ἐκκλησίαν, πέτραν, οἶμαι, λέγων ὅτι ἀκράδαντον ἐς
 πῖσιν τῷ μαθητῷ· καὶ οὐ τῷ, καθὼς ἀπέσπλινε με
 ὁ πατήρ, καὶ γὰρ πέμψω ὑμᾶς, ἔνδοξον σωμαγε-
 νῆσαι τῷ Ἀποστόλῳ τῆς Οἰκουμενικῆς Διδασκαλίας, οὐ
 δὲ τῇ Ἀποστολικῇ ἀξίᾳ θεωρεῖσθαι πᾶσαν Ἐκκλησί-
 ασιανὴν διωκῶν· κύριον ἱεροσολύμων κατα-
 χησα ἔκτῃ περὶ τῆς Ἐκκλησίας Ῥωμαίων λέγει,
 Παρεγκριμένης δὲ τῆς πλάνης, ἀγαθῶν ζυμῶν
 διορθῆται ὁ θησαῦς, πέτρως καὶ Παῦλ· ὡς
 γυνόμηναι, οἱ τῆς Ἐκκλησίας κρυφάται· καλῶς
 Νικηφόρος βιβλίῳ τετάρτῳ κεφαλαίῳ τριακοστῇ ἐξ-
 ἑκτῇ περὶ Φιλίππου καὶ Βαρθολομαίου, τὸν ἀρξαγῆ
 τοιζαρεῖν τῆς πίστεως θεμελίον ἐπὶ ταῖς ἐκείναις πό-
 λεσιν καταπέμψαντες, καὶ τὸν ὑποδομένον, καὶ
 ἱερέας προβάλλοντο.

ΠΑΡΑΤΡΑΦΟΝ Γ.

Περὶ ἑκατόμβαν εἰς Πέτρον, Παῦλον, Ἀνδρέαν, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Θωμᾶν, Φίλιππον καὶ Ἀδελφόν 25
Σίον, ἐξ ὧν ἐκ ἑστὶν ἑτέρω, ἐπέρω, ὡς τιμῆσαι, ὅτι τὴν δωδεκάς τ' ἀποστόλων παντὸς τοῦ ἀδιδάκτου καὶ ἀμαρτῆ.

Νικήτας ὁ Πάφλαγων ἐγκωμιάς εἰς Πέτρον καὶ Παῦ-
 λον, Χάρις Πέτρε, ὃν ποιῶντα ἔφη τῶν ἑαυ-
 τῆς παρβατῶν κατεστησας. Χάρις Παυλε, ὁ π-
 ρὸς καὶ φρονησῶν οἰκονόμῳ τῆς τῆς σωτῆρος ὁπο-
 δαχθῆς οἰκίας, διὸ καὶ πᾶσι τοῖς ὑπαρχουσιν αὐ-
 τῆς καθιστάμεν. Καὶ εἰς Ἀνδρέαν, καὶ τοῖνυν
 ἐκείσιν ἑτέρων ἑτέρη παρῆλθαι τῶν Θεοπιδῶν, οἷα
 μαργαριτῶν πολυτίμων μὴ χαρὴν κατηρησμένων,
 ἢ λίθων ἡμῶν ἰσοτίμων εἰς τὴν Στέφανον δόξης ὑπερ-
 τίμον τῶν τῶν οὐραίων Ἀσπληκρόδου Βασιλῆ, οἷα κελὶ
 τέλει τῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς παρβατῶν Ἡγούμενοι πᾶ-
 τες ὁμοίως. Χάρις παρβατῆρι τῷ Ἀποστόλῳ ἀρχη-
 γῇ, τῶν Ἀποστόλων ἑρσμα, τῶν ἀγίων σῆμα,
 τῆς Ἐκκλησίας στέμμα. Εἰς Ἰάκωβον τὸν τῆς Ζεβε-
 δαίης, Πρωτόθρονον καὶ ἰσόνομον (ἐκωσῶν καὶ ἰωάννης)
 πάντων μικρῶ φάνα παρκεται, ὡς τῆς ἰσπς καὶ πρῶ-
 τῆς καὶ τῆς κορυφαίας αἶμα τῆς μεγάλῃ Πέτρῃ καὶ
 ἀρεστάτης καταξιώθοντες ἡμεῖς. καὶ, ὁ μετὰ Πέ-

τῆς καὶ Ἰωάννα πλὴν αὐτάτων τάξιν καὶ πλὴν κορυ-
 φῶν τῆς ὑποσολικῆς καθίδρου διαληχώς. Εἰς Ἰωάν-
 νην τὸν Θεολόγον. Σὺ δὲ ὦ μάκαρ πλὴν ἄκραι τῆς 30
 ὑποσολικῆς μεγαλοπρεπείας καταλαβὼν κορυφὴν.
 Εἰς Θωμᾶν. Ὡς περ ὁ Πέτρος πρὸς τὸ πάθος καὶ
 τῆς αἰσχύσεως, ἔτω μετὰ πλὴν αἰσχύσεως ἔτι το
 εὐσεβὲς καὶ διπλᾶν ἀνεκέρυξεν τοῦ Χρυσῆ, ὃ τὸ τῆς
 ὁμολογίας ὁ Κύριος ὁπλοποιεῖσθαι ἀκέρειες, ἐπ' 35
 αὐτῇ πλὴν ἰδίαν Ἐκκλησίαν ἐσηλῆσεν. Εἰς Φίλιπ-
 πον, Ἀδιείρετο μὴ εἶν καὶ ἄτμητο ἢ πλὴν Ἀπο-
 στόλων πανταχόθεν ὠδοεκάς, πᾶσαν τοιγαυτὴν ἐξε-
 σίαν ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς λαβόντες Χρυσῆ, πᾶ-
 σαν δὲ αὐτῇ πλὴν Οἰκουμενῶν οἱ ἑσθὲ Θεολόγοι τέττα 40
 κληρωσάμενοι, τῆς πρώτης ἐκ τῆς Βασιλῆς καπα-
 ξιμένοι τιμῆς. Εἰς τὸν Ἀδελφόθεον, καὶ τὸ ἐκ τῆς
 τῆς ἱακώβως ψηφιστοῦ, εἰς τύπον τοῖς Ἀποστόλοις ἰσχυρά
 φετο, καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ παραδίδοτο.

ΠΑΡΑΤΡΑΘΟΝ ΙΑ΄.

Οὗτοι μείζων πασῶν τῶν πνευματικῶν ἀρχῶν καὶ ὑποθέσεις καὶ εἴδη ἢ διποδολικὴ ἀξία κατὰ τὸν χρυσοφορὸν καὶ περὶ ὑπερφυῶν ἐγκωμίων ὅκ τῶν ὀμιλῶν τῷ αὐτῷ εἰς τὰς δώδεκα Ἀποστόλων διηρημένως ἅμα καὶ σωτηρι- 50
μῶν, λεγομένων εἰς αὐτὰς, καὶ μάλιστα εἰς τὸν Παῦλον, ὃν καὶ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ ἡγεμόνα τῶν Ἀποστόλων διπο-
καλεῖ, ὃ δὲ ὠφελύτης, πῆξαντα μετὰ Ἰησοῦν τὰς Ἐκκλησίας.

Χρυσόσομο. τόμοι οὐδὲν πλεῖ ἡφελείας τῆς ἀ-
ναγνώσεως τῶν γραφῶν· οὐ ψιλὸν ἐστὶ τὸ ὄνομα

ταῦτο, ἀλλ' ἀρχῆς ἐστὶ πρῶτον γένεσις, ἀρχῆς μεγίστης,
ἀρχῆς τῆς πνύματικότητος, ἀρχῆς τ' αὐτοῦ, καὶ θάπτεται
καὶ

γὰρ οὗτοις βιωτικοῖς πράγμασιν εἰσὶν ἀρχαὶ πο-
 λλαί, ἐπ' αὐτὰς δὲ τῆς αὐτῆς ἀξίας, ἀλλ' αἰνῶν μείζους,
 αἱ δὲ ἐλάττω, ἕως καὶ τῶν πνύματικῶν πολλαὶ μὴ
 ἀρχαί, ἐπ' αὐτὰς δὲ τῆς αὐτῆς ἀξίας, πασῶν δὲ
 μείζων ἡ τῆς ὑποστολῆς μέγιστος. Καὶ, ὁ Προφήτης
 Ἀρχὼν ἐστὶ παρ' ἡμῖν, ὁ Δαίμονας ἐξελαύνων, Ἀρχὼν
 ἐστὶ παρ' ἡμῖν, ὁ Ποιμὴν καὶ Διδάσκαλον, Ἀρχὼν ἐστὶ
 πνύματικός, ἀλλὰ τῶν ἀπαιτῶν μείζων ἐστὶν ἡ
 ἀρχὴ ἡ ὑποστολή, καὶ αὐτὴ τῇ Παύλῳ ἀπεσώμην
 10 ἀρεθμῶνται τὰς ἀρχάς, καὶ οὗ τῇ ὑψηλοτέρῳ χω-
 ρίῳ τῇ ὑποστολῇ καθίζοντες. τί ἐν ἑστῇ φησὶν;
 οὐκ ἔστιν ὁ οὗτος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, πρῶτον Ἀπο-
 σόλης, δούτερον Προφήτης, τρίτον Διδάσκαλος
 καὶ Ποιμὴς, ἔτα χάρισματα ἰαμάτων. ἔδωκε κορυφὴν
 15 ἀρχῶν; ἔδωκε ὑψηλὸν καθέδρον τῶν Ἀπόστολων, καὶ
 ἔδωκε πρὸς ὅκνην ὄντα, ἕτε ἀντίτερον; Καὶ, ἕκ
 ἀρχῇ δὲ ἐστὶν ἡ ὑποστολή τῶν ἁλῶν ἀρχῶν, ἀλλὰ
 καὶ ὑποθέσεις καὶ ῥίζα. Καὶ, Ἀρχόντες γὰρ εἰσιν
 ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ καθιστάμενοι οἱ Ἀπόστολοι, Ἀρχόντες,
 20 καὶ ἔθνη καὶ πόλεις ἀναθρόνους λαμβανόντες, ἀλλὰ
 πάντες κοινῇ τῇ Οἰκονομίᾳ συνεπιστάθησαν. Καὶ
 περὶ Παύλῳ οὗ τῇ αὐτῇ Ομιλίᾳ φησὶ, τῆς Οἰκ-
 νομίας ἀπελαμβάνετο πάσης, καὶ διευκρίνεια τὰς Ἐκ-
 κλησίας. Καὶ περὶ Ἰωάννῃ εἰς τὸν ἀπολογὸν τῇ
 25 Ἰωάννῃ, ὁ σύλλογος τῶν κατὰ τῇ Οἰκονομίᾳ Ἐκκλη-
 σιῶν, ὅ τας κλῆεις ἔχων τῶν Οὐρανῶν. Καὶ εἰς τὸ
 ἐγκώμιον αὐτῆς, Ἡ καλὴ τῆς ποιμένης ἀρχὴ, ἡ ἀ-
 θαλῆς ῥίζα, ἡ ἀνεκλήπις πηγὴ, τὸ πρῶτον τῆς
 πίστεως ἀκροθῆνιον. Καὶ τόμῳ πέμπτῳ Ομιλίᾳ τρια-
 30 κοσῇ τρίτῃ περὶ Παύλῳ, ὁ πᾶντων ἀνθρώπων ἀ-
 μείων, ὁ τῆς Οἰκονομίας Διδάσκαλος, ὁ νυμφαγω-
 γὸς τῆς Χριστοῦ, ὁ τῆς Ἐκκλησίας φυτεργός, ὁ
 σοφὸς Ἀρχιτέκτων, τῶν Ἀποστόλων μείζων. Καὶ
 Ομιλίᾳ εἰς Ἀκύλαν καὶ Περίκλειον. Ὁ τῇ Οἰκονομίᾳ
 35 ἀπασαν ἐνεχεχερισμένη. Καὶ, Παύλῳ λαμβανόν-
 τιν ἔδοξεν ἦν. Καὶ, τῇ γλῶσσῃ τῆς Οἰκονομίας.
 καὶ, τὸ φῶς τῶν Ἐκκλησιῶν. Καὶ, τὸν Θεμέλιον
 τῆς πίστεως. Καὶ, τὸν σύλλογον καὶ ἐδραίωμα τῆς ἀ-
 ληθείας. Καὶ, τί γὰρ Πέτρος μείζων; τί δὲ Παύ-
 40 λος ἴσον. Καὶ, τῶν ἁλῶν τὰς κλῆεις ἀληφόντες,
 τῶν δὲ κατὰ λύσαν καὶ δεσμεῖν τὰς ἀμαρτίας ἐξου-
 σίαν ἔχοντες. Καὶ, οἱ σύλλογοι τῆς Ἐκκλησίας, οἱ
 μεγάλοι τῆς Ἐκκλησίας Φωστῆρες. Καὶ Ομιλίᾳ ἐκα-
 τὸς ἐξήκοστῃ ὁδῷ, τῆς ὁδοδοξίας ἀμετάθε-
 45 τοι σύλλογοι, τῆς Ἐκκλησίας πέτρα, τῆς βασιλείας
 σκηνῆς, τῆς ποιμένης πρῶτος. Καὶ περὶ Παύ-
 λῳ, ὅτι ἐξ ἰσχυρῶν πρῶτος. Καὶ εἰς τὸ, ὅτι ἡ ΛΟΘ
 ΠΕΤΡΟΣ Εἰς ἈΝΤΙΟΧΕΙΑΝ, λέγει. Δεσφύοντες
 ἅμα καὶ τῇ ἰσότητι ἀξίαν αὐτῶν, καὶ τῇ ἐκασ-
 50 τῆς προθυμίας περὶ τῇ ἀξίᾳ. Καὶ, μετὰ το-
 σαῦτα καὶ τοιαῦτα κατὰ τῶν μαθητῶν, μὴδὲν Πέτρον δε-
 δῶκεν, μὴ τῆς ἐκείνου φωνῆς, ἀλλ' ἰσότητι ὡς
 αὐτῷ, ὅμοι ἀνέχεται ὡς πρὸς μέγιστον καὶ πρεσβύ-
 τερον, καὶ ἵνα μὴ ἀπηλθῇ, ὅτι τὸ μείζον τῇ Πέτρῳ
 κατὰ τὴν ἀξίαν κατέτα, λέγει κατωτέρω, Πάπας

τῆς κατὰ μέρος τῆς Οἰκονομίας ἐκείνης διορθωσά-
 μην, καὶ τῇ Χριστῷ προσελαλῶν, πρῶτον μὴ ἐπεί-
 χεται πρὸς Ἰάκωβον μετὰ πολλῆς τῆς ταπεινοφρο-
 συνης ὡς πρὸς μέγιστον καὶ πρεσβύτερον. Καὶ Ομιλίᾳ
 ποσαρακοστῇ πέμπτῃ εἰς τὸ ἐνδεκάτην κεφάλαιον τῆς
 κατὰ Ματθαῖον, Πόθεν ἔν ἔχον τὸ πλεον ἔτοι
 Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης; ὅτι τῆς κατὰ
 ψυχὴν ἀρετῆς. Καὶ εἰς τὸ ἐκείσιν πρῶτον κεφάλαιον
 τῆς Ἰωάννης, ἔπειθ' ἡ γὰρ ἔμελλον τῆς Οἰκονομίας τῇ
 ὑπερτερίῳ ἀναδέχασθαι, ἐκ ἑδῶ συμπεπλήχθαι
 λοιπὸν ἀλλήλους, ἡ γὰρ αὖ, μεγάλη τέτῳ τῇ Οἰκ-
 νομίᾳ γέγονε ζήτησις. Καὶ λόγῳ ἐκαστῷ ἐξηκοστῷ ὁ-
 δῷ, καθάπερ οἰκίαν μίαν τῇ Οἰκονομίᾳ ἀναμε-
 μῶροι οἱ Ἀπόστολοι, ἕως πάντας διοκῆναι, καὶ τῶν
 ἀπανταχῇ ἐπεμελῆναι. Καὶ ἐν κοινῇ εἰς τὰς δώδε-
 κα, ἵνα εἰς τῆς ὁδοδοξίας ἀμετάθετοι εἴλωι,
 τῆς Ἐκκλησίας πέτρα, καὶ τῇ ποιμένι τέτῳ μέλι-
 σι ἀγγελοῖς πρῶτος. Καὶ λόγῳ εἰς τῇ Που-
 τικῶν, οὗκ ὅτι τῇ Πέτρῳ τῷ ἀνθρώπῳ, ἀλλ' ὅτι
 τῇ ὁμολογίᾳ τῇ Πέτρῳ ἐθεμελιώθη ἡ Ἐκκλη-
 σία. Καὶ κεφαλῇ οὗ τῆς πρὸς Κορινθίους πρῶ-
 τῆς, ὁ Παῦλος τῆς Οἰκονομίας τῇ πρῶτῃ εἰδέ-
 ξασθαι. Καὶ λόγῳ δούτερον περὶ ἱεροσύνης, διὰ τὴν
 αἵμα αὐτῆς ἐξέχειν; ἵνα τὰς πρῶτας κτήσεται
 τῶν, ἀπὸ Πέτρῳ καὶ τοῖς μετ' ἐκείνου συνεχέρι-
 σι. Καὶ πρῶτον λόγῳ τρίτῳ περὶ τῇ Ματθαῖα,
 ὅρα δὲ αὐτὸν (τὸν Πέτρον) μετὰ κοινῆς ποιῶντα
 γράμης, ἔδοξεν αὐτοκτικῶς, ἔδοξεν ἀρχικῶς. Καὶ μετ'
 ὀλίγα, διὰ πάντων παρόντων τέτῳ ἀναφώνει. ἰδὲ
 Ἐκκλησίας ἀξίωμα, καὶ ἀγγελικὴ κατὰστασις.
 Καὶ, ὅρα δὲ ὑπᾶντα Ἰακώβῳ, αὐτῷ ἐλαβε τῇ
 Ἐπισκοπῇ τῇ ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ ὅμοι τότε ἔ-
 ἀφαιρέται. ὅρα δὲ καὶ τῶν ἁλῶν μαθητῶν πολ-
 λὴν ταπεινοφροσύνην, πῶς αὐτῷ συγχωρεῖ τὸν
 θρόνον, καὶ ἐν ἑνὶ αὐτοφροσύνῃ πρὸς ἀλλήλους. Καὶ
 Ομιλίᾳ, ὅτι χρησίμῳ ἡ τῶν γραφῶν ἀνάγνωσις.
 Τῆς Ἀποστόλης ὡς περὶ ἵπταται μετὰ τῇ αυτοκρα-
 τορικῇ βασιλείᾳ ἐξουσιάζει καὶ συμβασιλεύει
 λέγει. Καὶ Ομιλίᾳ εἰς τῇ νέῳ Κυριακῇ, ἔγινε τῇ
 δούτερον ὁμολογίᾳ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν κρηπίδα
 τυγχάνουσαν καὶ Θεμέλιον κρηπίδα. Καὶ εἰς τῇ
 πρὸς Ἑβραίους κεφαλῇ δώδεκατῳ, αὐτῷ ἐστὶν ὁ
 οὐτοθικῶς ἡμῖν τῇ πίστι, ὁ διαυγέας ἡλίου τῇ
 ἡμέρᾳ τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπὸ δώδεκα ὁρῶν, τῶν ἐκλε-
 ξάντων αὐτῷ δώδεκα μαθητῶν. Καὶ ἀλλὰ ἕκ, ἐν-
 ἰόησεν Παύλον, ἔτα ἱμάτια ἐνέργει, Πέτρον, ἔ-
 καὶ αἱ σκιάι τῶν, Βασιλείας γὰρ ἔφερον εἰκόνα.
 Καὶ Ματθαῖα κεφαλῇ ἐνδεκάτῳ περὶ τῆς Βηθ-
 σαϊδᾶ, ἀφ' ἧς πρῶτος πρῶτος Ἀπόστολοι, ὅτι γὰρ
 ἐκλήθησαν, καὶ αἱ δύο ξυμμελῆδες τῶν κορυφαίων ἐν-
 τῷ τῷ ἦσαν. Καὶ πρὸς Γαλάτας, οὕτω καὶ ἔτι
 (ὁ Παῦλος) ὅτι τῆς πρώτης κλήσεως πρὸς τῇ ἁκρῇ
 αἰετῇ κορυφῇ τῇ Οὐρανῷ. Ἐνταῦθα, κεφαλῇ δού-
 τέρῳ, Παῦλος τῶν Ἀποστόλων ἡγεμὼν. Καὶ Ομι-
 λία πρώτη περὶ πρῶτος, ὅτι πρῶτος πάντων
 ἐγείναι

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙ ΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ

1062
 ἔγοντο καὶ ὁμιλίαι δευτέραι πρὸς Ῥωμαίους, τῆς
 ἐκκλησίας σύλῳ, σιδήρῳ καὶ πέτρῳ στερρότεροις,
 πνευματικὸς Ἀδάμας, μυελὸς ἀρκῶν πόλεσι. Καὶ
 τὸ ἐξ ὧν ἀνθρώπων, ἴδιον τῶν Ἀποστόλων, ἐγὰρ δι'
 ἀνθρώπων ἐκάλυπτο αὐτοὺς, ἀλλ' αὐτοὶ δι' αὐτῶν, οἱ
 γὰρ μεταγινέσκοντο, καὶ ἀγαθοὶ ὁκνῶν, καὶ τοὶ
 ἀπ' ἀνθρώπων ἔχον τὴν εἰσὶν τῆς κηρύγματος,
 ἀλλὰ δι' ἀνθρώπων τῶν Ἀποστόλων. Καὶ ἀλλὰ καὶ πε-
 ς τὴν Παύλῳ, Ἡρώδης ἔως τῆς οὐρανῶν, ἵνα
 μὴ δόξῃ ἔλαττον ἔχειν τῶν ἀμείνων συνομιλητότων
 τῶν Χριστῶν Ἀποστόλων. Καὶ ἐς τὴν πρῶτην πρὸς Κο-
 ρινθίους κεφαλῇ δώδεκάτῳ, καὶ καὶ τὴν Ἀποστό-
 λους πρὸς Ἰερουσαλὴμ, οἱ πάντα ἐν αὐτοῖς ἔχον τὰ χαρί-
 σματα. Καὶ ματθαῖος, κεφαλῇ δέκατῳ, μετὰ
 γὰρ τὴν δύο κορυφαίους τότε τὴν Ἀνδρέαν ἀριθμῶν.
 Καὶ ἐς τὸ, Ὁ ΕΝΕΝΕΓΗ' ΣΑΣ ΠΕΤΡΩ Εἰς τὴν ΠΕΡΙ-
 ΤΟΜΗΝ, λέγει περὶ τῆς Παύλῳ, δέκνυν αὐτοῖς
 ὁμότιμον ὄντα λοιπὸν, καὶ ἐ τοῖς ἄλλοις αὐτῶν,
 ἀλλὰ τῶν κορυφαίων συγκρίνει, δέκνυν ὅτι τῆς αὐτῆς
 ἐκαστῶ ἀπῆλυντο ἀξίας. Καὶ κεφαλῇ ἐνάτῳ
 πρὸς Κορινθίους, καὶ γὰρ στεγνύεται καὶ Γεωργίῳ καὶ
 Ποιμένῳ καὶ Ἀπόστολοι ἦσαν. Καὶ ἐν τοῖς λόγοις ἐς
 τὴν Πρωτοκλήτῳ, τῆς Οἰκονομίας παιδεύεται οἱ Ἀπό-
 στολοι, δώδεκα μαθηταὶ ἐξ εἰδὸς διδασκάλους πα-
 δεύοντες, δώδεκα στεγνῶντες ἐκ μίας κορυφῆς, δώδε-
 κα Ἀκτίνες ἐξ εἰδὸς Ἡλίου, δώδεκα λαμπάδες ἐξ
 εἰδὸς Σπινθῆρος, δώδεκα κλήματα ἐξ ἀληθινῆς Ἀμ-
 πέλης, δώδεκα κόφινι ἐκ μίας πληρεφῆς τρα-
 πέζης, δώδεκα ποταμοὶ ἐκ μίας Πηγῆς, δώδεκα
 Γλῶσσαι ἐκ μίας χαλῆς φθονορῆς. Καὶ ὁμι-
 λία πρώτη καὶ ἐκὼς δευτέρη πρὸς Φιλιππησίους.

καὶ πρῶτων κεφαλῇ οὐδὲν καὶ ἐνάτῳ, κορυφαίους
 καλὰ τὴν δώδεκα. καὶ ὁμιλία οὐδὲν καὶ ἐξ-
 δόμῃ ἐς τὴν ἰωάννην περὶ Παύλῳ, μηδὲ αὐτῶν
 (τὴν Πέτρῳ) δευτέρῳ, ἀλλ' ὁμοτίμῳ ὄν, πλέον
 γὰρ ἐξ ἐξωτῆς. Εἰς τὸ κατὰ ματθαῖον ὁμιλία 5
 πρωτοκλήτῳ τεταρτῇ, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρῳ,
 τετέστι τῇ πίσει τῆς ὁμολογίας. Πρῶτων κεφα-
 λῇ δέκατῳ περὶ Παύλῳ, σοφὸς ἀρχιτέκτων,
 πιστὸς οἰκονόμῳ, ἐργάτης ἀειπαύχων, ἔχει τὴν
 μέμνησιν πάντων τῶν ἐκκλησιῶν. ὁμιλία ἐς τὴν 10
 δώδεκα Ἀποστόλους, Πέτρος ἐν τῷ μαθητῷ
 τῷ Ῥώμῳ, Παύλῳ ἐκ τῶν ἀναγγελλίται κό-
 σμον. Ἀνδρέας τὴν τῆς Ἑλλάδος σοφὸς διορθῶται,
 Σίμων διδάσκει τὸν Θεὸν τὴν βαρβαρίαν, Θωμᾶς
 ἀλλ' ἀπίστωματῳ λυγρῶν τὴν διδασκαλίαν, Ἰάκωβ 15
 βῆ τὴν κατέδρασαν Ἰουδαία τιμῇ, Μάρκος τὸν ἐξ-
 ὄντος Ἀλεξάνδρου ἡ περὶ Νέστον ἀσπάζεται. καὶ λό-
 γω ἐς τὴν δώδεκα Ἀποστόλους, Ἡρώδης Πέτρος 2
 λόγῳ, καὶ τῇ Ἀμπελῶν. καὶ μόνῳ ὁ Παύλῳ
 περὶ αὐτῶν ἐς τὴν πρὸς Κορινθίους δευτέρῃ κεφα- 20
 λῇ δέκατῳ, ἀναγινώσκων μηδὲ ὑπερηκόων τῶν
 ὑπερλίαν Ἀποστόλων, ἐφ' ὃν Χρυσόστομῳ ὁμιλία
 ἐκὼς δευτέρῃ, ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ φησὶν, οὐχ
 ἀπλῶς τῶν Ἀποστόλων ἐπὶ, ἀλλὰ τῶν ὑπερλίαν,
 Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ ἰωάννην δηλῶν. συμφώνως 25
 τῇ Χρυσόστομῳ λέγει καὶ ὁ Θεοφύλακτος. καὶ πρὸς Ῥω-
 μαίους ὁμιλία πρώτη, Σαῦλον ὄντα, Παύλον ὁκαλε-
 σαι, ἵνα μὴ δὲ ταύτῃ τῶν Ἀποστόλων ἔλαττον ἔχῃ,
 ἀλλ' ὅπερ ἔχον ἐξ ὧν τὸν κορυφαῖον τῶν μαθητῶν,
 τῶν καὶ αὐτῶν κτήσεται. Ὁμιλίαις ἐπιβλήναι πρῶτῳ καὶ 30
 κείσθαι περὶ τῆς Παύλῳ λέγει, τῇ μετὰ τὴν ἴσην
 τὰς οἱ Χριστῶν πηλῶν ἐκκλησίας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ'.

35

Ἀθροιστὶς ἐκ τῶν ἀνωτέρω παραγραφῶν τῶν πρὸς ὅσων ἰδίως καὶ πρὸς πάντας κοινῶς τῶν Ἀποστόλων ὡς
 τῶν ἁγίων ἐρημῶν ἐγκωμίων, ἐξ ὧν δέκνυνται ὁ Πέτρος κατὰ τὴν δυνάμιν καὶ ἐνέργειαν καὶ ἐξουσίαν καὶ
 ἀξίαν πνευματικῶν καὶ τιμῶν καὶ δόξαν ἴσος τοῖς λοιποῖς Ἀποστόλοις.

Εἰς τοὺς σημῶσαι ὅτι ἔχῃ ὁ Πέτρος μόνῳ, ἀλλὰ
 καὶ Ἰάκωβῳ καὶ ἰωάννῃ καὶ Παύλῳ καὶ Ἀνδρέᾳ
 καλῶνται κορυφαῖοι τῶν Ἀποστόλων. καὶ πάλιν Πέ-
 τρῳ καὶ Παύλῳ κορυφαῖοι τῶν Ἀποστόλων. καὶ
 τίνας ὁ Πέτρος καὶ οἱ λοιποὶ πάντες Ἀπόστολοι κοι-
 νῶς καὶ ἀσφύτως καλεῖνται, ὡς ἐδόθη ἐξουσία
 ὡς καὶ Χριστῷ ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς λύειν ἁμαρτίας.
 καὶ ὅτι ἀπ' αὐτῶν ἡ πίστις ἤρξατο καὶ ἐμελεῖσθαι.
 καὶ ὅτι τῶν Χριστῶν ἐπὶ τῶν. καὶ ὅτι ὁ Πέτρος
 ἦν ἐπὶ πρῶτος τῶν Ἀποστόλων κατὰ τὴν ἰσχύον καὶ δό-
 ξαν, ἀλλὰ ἀλλὰ τὴν ὁμολογίαν καὶ τὴν πίσιν. καὶ
 ὅτι ἐπὶ ἐξέστη τῷ Πέτρῳ, δηλονότι Πέτρος, δώ-
 σαι τὰς κλεις, Πάμμεν, φιλοῖ με, ταῦτα καὶ
 τὰς ἄλλους Ἀποστόλους λέγεται. καὶ ὅτι θε-
 μελίαν τῆς ἐκκλησίας οἱ Ἀπόστολοι ἀσσεχεῖσθαι,
 καὶ ὅτι, καὶ ὅτι τῶν ὁρέων ὁ Πέτρος, καὶ πᾶσι τοῖς

Ποιμέσι καὶ διδασκάλους τῶν αὐτῶν ἐξουσίαν ἔδω- 40
 κεν ὁ κύριος ἢ ἔδωκε καὶ τῷ Πέτρῳ, καὶ ὡς ὁ Πέ-
 τρῳ, πάντες δεσμεύει καὶ λύει. καὶ ὁ Ἰάκωβος
 ἔχει τὸν θρόνον τῆς Χριστῶν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἡ
 ἀγαδοχὴ τῆς ἰερουσαλὴμ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ κοινῶς ἐστὶν
 ὑπὸ Ἰάκωβον καὶ Πέτρον ὡς περὶ καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν 45
 Ἀποστόλων. καὶ ὁ Ἀνδρέας πρωτόκλῳ τῶν Ἀποστό-
 λων, καὶ πρωτοπαύλῳ σύλῳ, καὶ θεμελίῳ θε-
 μελίᾳ, καὶ ἀρχῇ τῆς ἀπαρχῆς. καὶ ὁ Ἰάκωβος
 ἐξασχῶν τὴν Ἀποστόλων καὶ κορυφὴ τῶν κεφαλῶν
 ἦτοί τῶν Ἀποστόλων. καὶ ὁ Βαρδοβλαμῶν τῆς αὐτῆς 50
 δυνάμει καὶ ἐξουσίας καὶ ἐνεργείας ἦν ὡς καὶ ὁ Πέτρος.
 καὶ ἐπὶ πάντων τῶν Ἀποστόλων ἐξίσως ἐκτελέχθη
 ἡ δυνάμις τῆς ἐκκλησίας. καὶ ἐπὶ πάντων θεμε-
 λίωται τῆς ἐκκλησίας ἡ δυνάμις. καὶ ἐξίσως
 πάντες οἱ Ἀπόστολοι ὀφθαλμοὶ, καὶ ἄλλοι, καὶ φῶς,
 καὶ

καὶ παύσεται τῆς ἐκκλησίας. καὶ πάντες τὰς κλῆ-
 τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἔλαβον, καὶ τὴν ἐξ-
 ἄλυσιν ἐκ οὐρανῶν καὶ τὴν γῆς. καὶ οἱ πάντες οἱ ἀπο-
 σόλοι ἰσότημοι καὶ ἰσοδύναμοι τῷ Πέτρῳ. καὶ εἴ-
 5 ἦν ὁ Πέτρος, ἦσαν καὶ αἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι κατὰ χά-
 ριν καὶ ἡμῶν καὶ ἀξίας. καὶ πᾶσιν ἐδόθη ἵνα συμ-
 φώνως ποιμάνωσι μίαν ποίμνην τὴν ἐκκλησίαν.
 καὶ τῆς οἰκονομίας μυσταγωγῶν, καὶ ἰσότημοι, καὶ σύ-
 10 λλοι, καὶ τεχνίται, καὶ θεμέλιοι κατασκευάζονται τῆς
 ἐκκλησίας, καὶ ἐδραῖωμα πίστεως. καὶ θεμελιώσαν-
 τες τὴν ἐκκλησίαν. καὶ τῆς οἰκονομίας διδάσκαλοι.
 καὶ ἐν τῇ ἀξίᾳ σωμάτων τῶν ἀποστόλων θεωρεῖσθαι
 πᾶσαν ἐκκλησιαστικὴν δυνάμιν. καὶ μαρτυρεῖται
 15 πολῦτοι, καὶ λίθοι ἰσότημοι, καὶ πάντες ἡγέ-
 ται. καὶ ἔκ τῶν ἑτέρων ἀποστόλων ἑτέροις ἀποστό-
 λῳ πιστοποιῆσαι. καὶ τῆς ἐκκλησίας στέρωμα, καὶ
 καταβάσις, καὶ ἀρχηγός, καὶ ἔρσημα τῶν ἀπο-
 20 στόλων ὁ ἀνδρᾶς. καὶ ἰσότης καὶ ἰσότης πρῶ-
 τόθεν, καὶ μετὰ Πέτρον κατηξιώθησαν τῆς αὐ-
 τῶν ἡμῶν, καὶ τῆς αὐτῆς τάξεως, καὶ κορυφῆς.
 καὶ ὁ θεὸς ἐπ' αὐτῶν ὡς ὁ Πέτρος τὴν ἐκκλησίαν
 ἐστηρίξατο. καὶ οἱ ἀπόστολοι κοινῶς τῆς πρώτης κα-
 τηξιώθησαν ὡς τὰ κύρια τιμῆς, καὶ τῆς αὐ-
 τῶν

καὶ μεγίστης ἀρχῆς. καὶ πάντων τῶν ἀρχῶν μέ-
 ζων ἢ ἀποστολικῆς ἀξίας, ἥτις καὶ κορυφὴ ἀρχῶν
 ἐστίν, καὶ ἐν ἑαυτῇ ἀρχὴ τῆς ὑψηλοτέρης. ἀρχοί-
 5 τες ἐξίσταται οἱ ἀπόστολοι. καὶ κοινῶς τὴν οἰκονομίαν
 ἐπιστάθησαν. καὶ σύλλοι μεγάλοι, καὶ ἀμετάθετοι,
 καὶ φωνήρες, καὶ κέρας τῆς ἐκκλησίας, καὶ σκῆ-
 πτρα τῆς βασιλείας, καὶ τὰ ποιμνία ἀγρυπνοὶ πο-
 10 σάται. καὶ τὴν ἐπιστολὴν τῆς ἐκκλησίας ἀνεδέξαν-
 το. καὶ ὡς περ οἰκίας μίαν τὴν οἰκονομίαν διαιε-
 μαντο. καὶ τὰ κτήνη τῷ Πέτρῳ καὶ τοῖς μετ'
 ὁκνήσαν ἐνεχείρισται. καὶ οἱ ἐν ἱερουσαλὺμοις ὄντες
 τῶν ἀποστόλων ὁ ἰσότης ἦν πρῶτος. καὶ οἱ
 ἀπόστολοι μετὰ τὸν ἀντικράτορα θεὸν ἵπτατο ἦσαν,
 συμβασιλεύοντες, καὶ συνεξουσιάζοντες αὐτῷ. μα-
 15 ρτυρεῖται, στρατιώται, γεωργοί, ποιμένες τῆς οἰκονο-
 μίας, παιδῶν, στρατηγοί, ὑπὸ τῷ βασιλεὶ
 ταπεινοί, ἀκτίνες, ἀμπαδες, κλήματα, κό-
 φιναι, ποταμοί, γλῶσσαι, καὶ ἐπὶ πᾶσι ἀνανο-
 μῶς ὁ αὐτὸς κύριος. καὶ οἱ πάντες ἐν ἑαυτοῖς
 20 ἔχον τὰ χαρίσματα τῆς ἀγίας Πνεύματος. καὶ οἱ
 ἰσότης ὁ θεολόγος ἐστὶν ἀρχὴ τῆς ποιμνίας, καὶ
 ἀνελκυστήρ, καὶ τὸ πρῶτον τῆς πίστεως ἀκροθί-
 νιον, καὶ τὰ ἐξῆς.

25

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΓ'.

Ἀποδείξει συνοπτικῇ ἐκ τῶν ἀρτιῶν πρὸς τὰς ἀποστόλους ἐγκωμίων, ὅτι κατὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι ὁμοτίμητοι τῆς
 ἀποστόλου ὁ μακάριος Πέτρος, φέρων πρωτόν μόνος τῆς τάξεως.

39 Εἴθ' οἱ ἀπόστολοι κατὰ αὐτὰ ὀνόματα, καὶ ἐγκώμια,
 καὶ δυνάμεις, καὶ ἐνεργείας, καὶ τιμὰς, καὶ ἀ-
 ξίας, καὶ ἐξουσίας μαρτυροῦνται ἔχειν ὑπὸ τῶν
 ἀγίων πατέρων, καὶ τῶν ὑπὸ τῷ βασιλεὶ στρατη-
 γῶν ἡδὲ στρατηγότερος, καὶ τῶν ὑπὸ τῷ αὐτο-
 35 κράτει ἵπτατων, ἡδὲ μέζων ἵπτατο, καὶ τῆς
 ἀποστολικῆς ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν ἑαυτῇ μέζων, ἢ
 ὑψηλοτέρη, ἢ αἰσθητέρα, φανεροῦν ἐστίν, ὅτι ὁ μα-

κάριος Πέτρος κατὰ πάντα ὁμοτίμητος καὶ ἰσότη-
 5 μος ἦν πᾶσι τοῖς ἀποστόλοις, τὴν αὐτὴν ἔχον πᾶ-
 σιν αὐτοῖς τιμὴν, ἀξίαν, ἀρχὴν, κορυφὴν, ἡ-
 γεμονίαν, ἐξουσίαν, δυνάμιν καὶ ἐνεργεαν,
 ὥστε αὐτὸν ἢ βασιλεῖα, ἢ ἀντικράτορα, ἢ
 μονάρχην, ἢ κατατίνα ἄλλων τῶν ἐξουσίας
 εἶναι πρῶτον τῶν ἀποστόλων, ἀλλὰ κατὰ μόλις τὴν
 10 τάξιν, καὶ ἐδὸν πλέον.

40

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΔ'.

Ἀθροιστε τῶν ἀρτιῶν ἐγκωμίων πρὸς τὸν Παῦλον ὡς τὸν ἀγίον πατέρα.

Ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν μακαρίων Παύλου λέγουσιν οἱ
 ἄγιοι πατέρες ὅτι ἐπὶ μετὰ Πέτρον κορυφαῖος,
 45 καὶ πρωτοκορυφαῖος, καὶ ἡγεμὸν, καὶ πρῶτος
 τῶν ἀποστόλων. καὶ φερύμιμος οἰκονομὸς ἀναδοχθεὶς
 ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπαρχουσιν
 τῷ κυρίῳ ἀναδοχθεὶς. τῆς οἰκονομίας ἀντελαμβάνει-
 50 ν, καὶ ἐκτελεῖ τὰς ἐκκλησίας. καὶ πάντων αὐ-
 τῶν ἀμείνων, καὶ τῆς οἰκονομίας διδάσκαλος,
 νυμφαγωγὸς τῇ ἐκκλησίᾳ. φουεργὸς τῆς ἐκκλησίας,
 σοφὸς ἀρχιτέκτων. τῶν ἀποστόλων μέζων. τῆς
 οἰκονομίας ἀπάσαν ἐνεκχερίσθη. οὐδὲν αὐτῷ
 λαμψέτερον. γλῶσσα τῆς οἰκονομίας. φῶς ἐκκλη-
 55 σίων. θεμέλιον. στῆριγμα. στύλος καὶ ἐδραῖωμα

τῆς ἀληθείας. ἰσότημος κατὰ τὴν τάξιν τῷ Πέτρῳ,
 μηδὲν Πέτρον δεόμενος, μηδὲ τῆς ὁκνήσαν φωνῆς, ἀλλ'
 ἰσότημος ὢν αὐτῷ, μέζων αὐτῷ ὁ Πέτρος ὡς πρεσβύ-
 5 τερος, ὡς ὁ ἰσότης μέζων αὐτῷ ὡς τελεώτερος.
 Πάντας τὸς κατὰ τὴν οἰκονομίαν διορθώσαντο, καὶ τῷ
 Χριστῷ προσήγαγε. Πέτρος καὶ Παῦλος τῷ βασι-
 λεὶ ἐφῆρσαν εἰκόνα. καὶ ὁ Παῦλος πρὸς τὴν αὐτοπά-
 10 τω αἰετὴν κορυφὴν τῆς οὐρανῆς. καὶ μηδὲν ἔλαττον
 ἔχει τῶν ἀποστόλων. καὶ ὁμοτίμος τῶν ἀποστόλων.
 καὶ τῆς αὐτῆς ἀπῆλυσεν ἀξίας Πέτρος καὶ Παῦ-
 λος. καὶ ὁ Παῦλος ἐργάτης ἀπεπώχλυτος. εἶχε
 τὴν μέγιστον πᾶσιν τῶν ἐκκλησιῶν. καὶ ἔκ ἀπ'
 15 ἀνθρώπων ἐδὲ δι' ἀνθρώπων οὐκ ἔστι, ἀλλ' ἀπ' αὐτοῦ
 τῷ

2064

τῶ χειρῶν, καὶ ἐδόξ' ὑπερήθην ὡς εἶχον οἱ ὑπερλίαν
Ἀπόστολοι Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης. Καὶ με-
τακλήθη ὑπὸ τῶ Σάββα εἰς Παῦλον, ἵνα διαχθῇ ἐδὲν

ἔχον ἑλαττον τῶ Ἀποστόλων, μήτ' αὐτὸς τῶ Πέτρῳ τῶ
κορυφαίῳ, ὃς εἶχον ἐξαίρετον πλὴν μετακλήσιν τῶ ὀνό-
ματι. Καὶ ὤπ'ι τούτοις, πᾶσαι τῶ Οἰκουμενικῇ ἐπέδραμε.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ'.

Ἀποδείξει συνοδικῇ ἐξ ὧν ἐρρέθησαν πρὸς τὸν Παῦλον ἱγκυμίων, ὅτι ἴσως τῷ Πέτρῳ κατὰ πάντα ὁ Παῦλος
πλὴν τῆ τῆς ταξίως πρώτης.

Σημείωσαι, εἰ ὁ Παῦλος ἐκλήθη ἀμύσως ὡς
χειρῶν ὡς καὶ πᾶσι οἱ Ἀπόστολοι, ἴσως ἦν αὐτοῖς
κατὰ πλὴν ἀξίαν καὶ δυνάμιν καὶ τιμὴν καὶ ἐξουσίαν.
Εἰ δὲ ὁκνήτοι καὶ ταῦτα ἴσοι ἦσαν τῷ Πέτρῳ, ἀρᾶ καὶ
ὁ Παῦλος. Εἰ ὁ Παῦλος κορυφαῖος καὶ κορυφὴ καὶ πρω-
τοκορυφαῖος καὶ ἡγεμὼν καὶ πρωτῆς τῶν Ἀποστόλων,
καὶ μετονομασθῆναι ὡς περ καὶ ὁ Πέτρος, καὶ εἶσι τῶ Πέτρῳ
ἐλαττων, ἀλλ' ἴσως. Εἰ ὁ Παῦλος ἐδὲν ἐδέετο τῶ Πέ-
τρῳ, καὶ ἐδὲ ὁκνήτοι ἦν ἐλάττω, μήτε τῆς ὁκνήτοι ἐδέετο

Φωνῆς, καὶ ἴσως ἦν αὐτῷ, καὶ ἦν ὡς καὶ ὁ Πέτρος εἰ-
κὼν τῶ Βασιλείῳ, καὶ τῆς αὐτῆς ἀπὸ λαοῦ ἀξίας
τῷ Πέτρῳ, μόνον κατὰ πλὴν ταξίω ἦν αὐτῶ μείζων ὁ
Πέτρος, καὶ τῶ Διᾶ πλὴν πίσιν καὶ ὁμολογίαν, ὡς
εἶπον αὐτέρω ὁ Ἀμβρόσιος, κατὰ δὲ πλὴν τιμὴν
καὶ ἐξουσίαν καὶ ἀξίαν καὶ δυνάμιν καὶ ἐξουσίαν ἴσοι ἴ-
σως τῷ Πέτρῳ ὡσαύτως κατὰ πάντα τρόπον, ὡς περ
δηλοῦσι καὶ οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΓ'.

20

Ἀνθυποφωρὰ παπιστῶν, ὅτι ὁ Πέτρος ἐδίδωκε λέγειται κεφαλὴ καὶ Ἀυτοκράτωρ τῶν Ἀποστόλων, κεφαλὴν
καὶ αὐτῶν λεγομένων ὑπὸ ποιμνία τῶν Πέτρων. καὶ ἀπαύτησι πρὸς ταῦτα ὡς τῶν αὐτέρω ἐρημίων πρὸς τῶν
Ἀποστόλων ἐγκυμίων ὡς τῶν ἀγίων πατέρων, καὶ ἐξ ἄλλων παλίων, κεφαλῶν ἐρημίων, ῥητῶν τε βλαργελικῶν
καὶ τῶ θύοθεν ὡς ἀγαμάτων, παπιστῶν τε αὐτῶν καὶ θυτικῶν πατέρων, καὶ ὡς τῶ καὶ τί λέγεται ὁ Θεὸς
κεφαλὴ τῶ χειρῶν, ὁ Χριστὸς τῶ Ἐκκλησίας, καὶ ὁ πρῶτος ἀδελφὸς τῶ ὁμαμίων, καὶ τῶ τάξι μόνῃ, καὶ τῶ καὶ ἐξου-
σίᾳ κεφαλῆς, ἐξ ὧν πάντων συναγεται, ὅτι ὁ περ ἐδίδωκεν ὁ Χριστὸς τῷ Πέτρῳ, ἐδίδωκε καὶ τοῖς λοιποῖς Ἀποστόλοις.

Ἀλλ' ἀνθυποφέρει πρὸς ταῦτα, ὅτι ὁ Πέτρος ἐδίδωκε
λέγεται ἀρχηγὸς καὶ πρῶτος τῶν Ἀποστόλων, καὶ
πρῶτος τῶ χειρῶν καὶ κεφαλὴ καὶ κορυφὴ καὶ ἀκρῶ,
καὶ ἔσχατος καὶ πρῶταρχος τῶν Ἀποστόλων, ὅσον
ὡς ἰδίαν ἀξίαν ἔχει ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων, ἥτις ἐσὶν ὅτι
ὑπερέχει Ἀυτοκράτωρ αὐτῶν. Ἀλλὰ ῥητέον ὅτι ἐ-
ρηται αὐτέρω ὁ Ἀνδρέας τῶ χειρῶν τῶν Ἀποστόλων
πρωτότοκος καὶ πατριάρχης καὶ ἀρχηγὸς τῶν Ἀπο-
στόλων, καὶ ὁ Ἀδελφὸς Θεὸς κεφαλὴ τῶν κεφαλῶν,
ἦτοι τῶν Ἀποστόλων, καὶ μέγας τῆς ἱεραρχίας Ἀρ-
χιεπίσκοπος, καὶ τῶν Ἀποστόλων Ἐξάρχης, καὶ Ἰάκω-
βος καὶ Ἰωάννης πρωτόθρονοι, καὶ ὁ Ἰάκωβος ἔχει
τὸν θρόνον τῶ Κυρίου ὑπὸ τῆς γῆς, καὶ ὁ Παῦλος τῶν
Ἀποστόλων μείζων, καὶ ἐξ ἐσχάτων πρῶτος, καὶ ὁ
τῷ Πέτρῳ ἐρηται, πᾶσι τοῖς Ἀποστόλοις λέγεται,
καὶ πᾶσι οἱ Ἀπόστολοι τῆς αὐτῆς τιμῆς καὶ ἀξίας
καὶ ἐξουσίας, καὶ ὡς τῶ χειρῶν, καὶ τῶ πατρὶ
καὶ στρατηγῶν καὶ συμβασιλεύοντες. καὶ ὁ Χρυσό-
στομος ὁμιλεῖ πρῶτη περὶ πρῶτος τῶν Ἀποστόλων
λέγει τῶν Ἀποστόλων ἡγεμόνα, καὶ καὶ ἐξουσίαν ἐδω-
κεν (ἦτοι τὰ πρῶτα) ὁ κορυφαῖος τῶν Ἀπο-
στόλων Πέτρος. καὶ ὁ Θεολόγος ὡς περὶ πρῶτος τῶν
λέγει περὶ Πέτρου καὶ Ἰάκωβου καὶ Ἰωάννου ὅτι
ὡς τῶν ἄλλων ὡς τιμῶνται, καὶ εἰσί. καὶ ἰαννα-
ρεῖς τελακοῦν, ὡς τῶ τρίτῃ, ὁ Χρυσόστομος εἶμα χει-
ρῶν λέγεται. καὶ Ἰωάννης εἶμα ὡς τῶ Πέτρῳ καὶ
Παύλῳ κορυφῇ τῶν μαθητῶν. καὶ αὐτέρω, Πέτρος

καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης κορυφαῖοι τῶν Ἀποστόλων. καὶ
ὡς τῶ ἐν φλωρεντία Συνοδῷ, καὶ ὡς τοῖς Μνηστολοῖς
λέγονται πρωτοκορυφαῖοι. καὶ πάλιν αὐτέρω,
Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης τῆς ἴσης καὶ πρῶτης καὶ κο-
ρυφαίας ἀμα τῷ μεγάλῳ Πέτρῳ καὶ ἀκροτάτης κα-
τηγνώθησαν τιμῆς. καὶ Ἰάκωβος ὡς τῶ Ζεβεδαίου
μετὰ Πέτρου καὶ Ἰωάννου πλὴν αὐτῶν τάξι καὶ πλὴν
κορυφῇ τῆς ὡς τοῖς καὶ διεληχῆς. καὶ
Ἰωάννης ὁ Θεολόγος πλὴν ἄκρον τῆς ὡς τοῖς καὶ με-
γαλοπρεπείας καταλαβὼν κορυφῇ. καὶ ὡς τῶ
ἐρηται αὐτῶ δύο ἐξουσίαι τῶν κορυφαίων ὡς τῶ
θρονῶ. καὶ περὶ τῶ Παύλῳ ὅτι ὡς τῶ πρῶτης καὶ
σέως πρὸς ἄκρον ἀνέβη κορυφῇ τῶ Χρυσοῦ. καὶ Ἀπό-
στολοι ὑπερλίαν Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης. καὶ ἔτι
ὁ Ἀδελφὸς Θεὸς κοσμήτωρ τῆς ὡς τοῖς καὶ χορείας,
καὶ πρῶτος τῆς καὶ καὶ καὶ. καὶ ὁ Ἀνδρέας
ἀρχὴ τῆς ἀπαρχῆς. καὶ ὁ Ναζιανζηνὸς λόγῳ πρῶ-
τῳ περὶ Παύλῳ, ὅτι πρῶτος ὡς τῶ Χρυσοῦ. καὶ ὁ Χρυ-
σόστομος περὶ τῶ αὐτῶ, ὅτι ἰσοτίμητος ἦν τῷ Πέτρῳ.
καὶ Ἀνδρέας ἐκτῆς, οἱ τρεῖς Ἀπόστολοι ὡς τῶ
τῶν Ἀποστόλων ἀκροτάτης, καὶ κορυφαῖοι τῶν μαθη-
τῶν. καὶ Ἰωάννης εἶμα ὡς τῶ Πέτρῳ καὶ Παύλῳ
τῶν Ἀποστόλων πρῶταρχος, πρῶτος τῶν
κορυφαίων, εὐλοῖ, βίβας, σάλαγγες, πρῶ-
τάται, φωσῆρες, φίλοι χειρῶν, καὶ ἄλλα. ὁ δὲ
Παῦλος μόνος εἶμα Κυρίου καὶ πρωτόθρονος τῶν Ἀπο-
στόλων. Ἐπὶ κεφαλὴ λέγεται Χρυσοῦ ὁ Θεός, καὶ ὁ Χρυσοῦ
τῆς

τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὁ αὐτὸς τῆς γυναικὸς, καὶ ὁ πρῶτος ἀδελφὸς τῶν ὁμαιμένων, ἀλλ' ἔτι καὶ αὐτὸν τρέπον, ὁ μὲν γὰρ τοὺς κεφαλὰς τῆς Χρυσῆς ὡς αἰτίους, ὁ δὲ Χρυσὸς τῆς Ἐκκλησίας ὡς σωτὴρ καὶ μεσίτης, καὶ σῶμα ἐστὶν ἡ Ἐκκλησία, καὶ ὁ σῶμα τῆς Πέτρου. ὡς δὲ ἀδελφὸς τῶν ἀδελφῶν κεφαλὴ καὶ πᾶσι τῶν, ἔτι καὶ ὁ Πέτρος τῶν Ἀποστόλων. παρ' οὗτος δὲ μόνος ὁ Χρυσὸς ἐστὶ σωτὴρ καὶ καθ' αὐτὸ καὶ αἰδίου καὶ αἰώνιος καὶ ἀσφαλὴς κεφαλὴ τῶν Ἀποστόλων, καὶ πάντες τῶν σωματικῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἥς αὐτὸς ἐξῆν ἡ Ἐκκλησία, ὅθεν ἐδέχθη αὐτῆς ἀφίσταται, ἵνα μὴ νεκρωθῇ ἡ Ἐκκλησία, καὶ ἴδῃ αὐτὴν μέρους τρίτου κεφαλῆς πρώτης Παράγραφου δεύτερου. ὁ Πέτρος δὲ καὶ ἄλλοι καὶ συνεθετοὶ ἐστὶ κεφαλῆς, καὶ οὐ σωτήριον αὐτῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν σωματικῶν σώματι, καὶ γὰρ ἐκ τῶν ἐκ κεφαλῆς ἡ Ἐκκλησία μετὰ τὸν ἐκείνων θάνατον. ἔτι τὸ τῆς κεφαλῆς ὄνομα λέγεται ἡμῶν τῇ τάξει, ἢ τῇ τάξει καὶ ἐξουσίᾳ. καὶ ἡμῶν τάξις ὁρατὴ ἐν τῇ ἀρι-
 20 θμότητι τῶν ὁμοίων καὶ ἰσοδυάμων, ὅπως γὰρ ἐστὶ πληθύνει, ἐκείναι καὶ ἀρίθμους, ὅθεν περὶ τῆς ματθαίας λέγεται, ὅτι σωτηρίᾳ μετὰ τῶν ὁμοίων Ἀποστόλων. ἡ δὲ κεφαλὴ ἡ ἔσα κατ' ἐξουσίαν τοῖς ὁμοίοις καὶ ὑπερῷοις ὁροπύεται. ἐδέχθη
 25 δὲ ὅτι ἵσοι οἱ Ἀπόστολοι τῷ μακαρίῳ Πέτρῳ, ἅρα πρῶτος, κεφαλὴ, Ἐξάρχης, Πρωτάρχης καὶ ἐπὶ ἄλλο ἐξάρχων λέγεται, κατὰ τὴν τάξιν μόνον λέγεται, καὶ ἔδωκε πλεον. ἔτι ἐκεφαλὴ τῶν Ἀποστόλων ὁ Πέτρος κατὰ τὴν ἐξουσίαν, ἔχων αὐτὴν τῶν καὶ
 30 τῶν ὁμοίων αὐτοῖς οἱ Ἀπόστολοι παρ' αὐτῆς, καὶ ἐδέχθη, καὶ ἐμαρτυρήθη αὐτῶν ὅτι ἔχον αὐτὸν πᾶσι τοῖς ὁμοίοις ὡς αὐτῶν, ἅρα κεφαλὴ ἔσα τῷ λόγῳ τῆς τάξεως, ὡς καὶ ἡ ἱεραρχία λέγεται κεφαλὴ τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ἡ Κωνσταντινούπολις τῇ μεγάλῃ πόλει.
 35 καὶ ὁ Κωνσταντινούπολις αἰμὴ Τρηγόριος. ὁ θεολόγος τὸν μέγαν Βασίλειον καὶ τὸν Ἀμφιλόχιον κεφαλὰς αὐτῶν ὁνομάζει, καὶ τὸ δὲ θαυμαστὸν, ὅτι καὶ ἀπλῶς ἐπίσκοπον κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας καλεῖται. καὶ ὁ μέγας Βασίλειος περὶ τῆς μεγάλης Ἀθανασίας λέγει, ὡς περ κεφαλὴ ἐξουσίᾳ πᾶσι τῶν σωματικῶν πᾶσαν ἰσχὺν ἔχει, ἢ τῇ πᾶσι τῇ Ἐκκλησίᾳ. καὶ ἐπίσκοπος ἵνα κεφαλὴ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας καλεῖται, καὶ ἴδε αὐτῶν βιβλίᾳ
 40 δεύτερης κεφαλῆς δεκάτης ἐβδόμης Παράγραφου ἐκείνου πρώτου. ἴδε περὶ κεφαλῆς αὐτῶν βιβλίᾳ πρώτης κεφαλῆς δεκάτης Παράγραφου ἑκτον, καὶ κεφαλῆς δεκάτης ἐβδόμης Παράγραφου δέυτερον, καὶ βιβλίᾳ τετάρτης κεφαλῆς πρώτης Παράγραφου δέκατον τρίτον, καὶ βιβλίᾳ ἐβδόμης κεφαλῆς πρώτης Παράγραφου δέκατον καὶ βιβλίᾳ πέμπτης κεφαλῆς δεκάτου ἐκτον, καὶ βιβλίᾳ ἐβδόμης κεφαλῆς ὀγδόης Παράγραφου ἑκτον, καὶ κεφαλῆς δεκάτης τετάρτης Παράγραφου πέμπτον, καὶ βιβλίᾳ ὅσας κεφαλῆς δεύτερης Παράγραφου δέυτερον, καὶ τῇ παρὸντι βιβλίᾳ μέ-

ρους τρίτης κεφαλῆς πρώτης Παράγραφου δέυτερον, καὶ μέγας δευτέρης κεφαλῆς ἐβδόμης, καὶ ἐν βιβλίᾳ πρώτης κεφαλῆς πέμπτον. καὶ ὁ Κωνσταντινούπολις Μπαρναβῆς ἔρηται ὅτι τῇ Χρυσῇ τῇ ἐξουσίᾳ ἔλαβεν ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς καὶ τῇ Ἀδελφοθείᾳ τῇ θρόνῳ αὐτῇ πεπρωμένῳ ὁ κύριος ἐπὶ τῆς γῆς. ἔτι τὸ πρῶτον τῶν Ἀποστόλων ἀφ' ὅθεν ἐστὶ, καὶ γὰρ λέγεται πάντοτε τῷ Πέτρῳ. ὅθεν ὁ Χρυσόστομος κεφαλῆς δώδεκάτω τῆς πρώτης αὐτῶν ῥωμαϊκῆς φησὶν, ὁ μὲν ἐν μαρτυρίᾳ καὶ κατ' ἀξίαν αὐτὸς τίθηται, μετὰ γὰρ τῆς δύο κορυφαίας, τότε τὸν Ἀνδρέαν ἀριθμῶν, ἔτι δὲ ἔτι ἔτι, ἀλλὰ ἀφ' ὅθεν, μακρὸν δὲ καὶ ὁμαλὸν τὸν πολὺ καταδέχεται αὐτῶν αὐτῶν φησὶν. καὶ ἀλλὰ, ἔπαυσε τοῖς μαθηταῖς καὶ τῷ Πέτρῳ. καὶ ἰάκωβος καὶ Κίπριος, καὶ ἰωάννης. καὶ Εὐσεβίος βιβλίᾳ τρίτης κεφαλῆς δευτέρῳ αὐτῶν τῶν Παύλων τῷ Πέτρῳ, λέγων περὶ κλημάτων, τῶν μετὰ Παύλον τε καὶ Πέτρον ἐπισκοπευσάντων. ἔτι ὁ Χρυσὸς τὸ κατ' ἀξίαν εἶναι τὸν πρῶτον ἀπέβαλεν. ὅθεν ὁ Χρυσόστομος ἐξηγούμενος τὸ, Εἴαν μὴ βπιστραφῆτε, καὶ ἰφνησθε ὡς τὰ παῖδια, λέγει, τῆς μὲν γὰρ φησὶν, ἐξιστάτε τοὺς μέγαν, καὶ περὶ πρώτων φιλοκαθε-
 50 τε, ἐγὼ δὲ τὸν μὴ πάντων ταπεινότερον λεγόμενον, καὶ δὲ τῆς ἐξουσίας τῆς ἐκείνου εἶναι φησὶν, καὶ καλῶς τὸ ὑποδάγμα ὡς αὐτῶν, καὶ ὡς αὐτῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ παιδίον ἐκ τῶν μέσων ἵστοι, καὶ ἀπὸ τῆς ὀψίως αὐτῶν ὀψίως, καὶ πᾶσι εἶναι ταπεινὸς ἔτι καὶ ἀπλῶς, καὶ γὰρ φθόνος καθάρων τὸ παιδίον καὶ κοροδοξίας καὶ τῶν πρώτων ἐρατῶν. ὁ αὐτὸς ἐν τῷ δευτέρῳ τόμῳ τῆς σειράς ἐν τῷ ἐκείνῳ κεφαλῆς τῆς ματθαίας φησὶ, διὰ τῶν δέκατον ὅτι ἐδινκῶν ἐστὶ τὸ πρώτων ἐρατῶν, καὶ γὰρ τυραννικὸν τὸ παρ' αὐτοῦ, καὶ συνεχῶς ἐνοχλεῖν καὶ μεγάλῃς ἀνδράσι, καὶ τῷ ἐξῆς. ἴδε καὶ ἀναγγελικὰ ῥητὰ τῆς ματθαίας κεφαλῆς ἐκείνῳ τρίτῳ. ΤΜΕΙΣ ΔΕ ΜΗ ΚΛΗΘΗΤΕ ΡΑΒΒΕΙ. καὶ κεφαλῆς ἐκείνῳ τῷ αὐτῷ. ὍΣ Εἴαν ΤΜΩΝ ΘΕΛΗ ΠΡΩΤΟΣ ΕἶΝΑΙ, Εἴτω ΠΑΝΤΩΝ ΔΙΑΚΟΝΟΣ. καὶ λοιπὸν παρ' οὗτον φησὶν, ὅτι κατὰ μόνον τῶν τῶν ἐξῆς πρῶτος τῶν Ἀποστόλων ὁ μακαρίῳ Πέτρῳ. ὅθεν οὗτοι ἐκ-
 55 κωμίσαν αὐτὸν, ἐκείνον αὐτὸν Ἀυτοκράτορα τὸν Ἀποστόλων, ἀλλὰ πρῶτον καὶ κορυφαίον, καὶ ὅτι τρέπον ὁ ἱερωσύμος κεφαλῆς δευτέρῳ αὐτῶν Γαλάταις, καὶ κατὰ Πελαγίᾳ κεφαλῆς πρώτῳ, Πλάτωνος μὲν τῶν φιλοσόφων κορυφαίων, Πέτρον δὲ τῶν Ἀποστόλων ὀνομάσκει. καὶ ἐκείνων, οἱ Ἐξάρχαι τῶν Ῥητόρων, φησὶν, ἐν Ἀθήναις νομίζονται, αὐτῶν δὲ πρῶτος ὁ Δημοκρίτης. καὶ ὁ διάλογος τῶν πρώτων Συμμοδῶν κεφαλῆς τῶν τεσσάρων ὀνομάσκει, καὶ ὁμαλὸς τὸ αὐτὸ ἐξουσίας ἐστὶ πᾶσι αὐτοῖς ἐκείνῳ Συμμοδοῖς. ἐκ τῆς σωτηρίας καὶ ὅπως φησὶ ὁ Εὐαγγέλιος (ἐκ τῆς ἀκῆς) ἐν τῷ τετρακώτῳ δευτέρῳ ἔτα, Ἡ δοξαζομένη τῇ Χρυσῇ ἀρετῇ ἐξουσία, λέγεται ἐκκλησιαστικὴ καὶ ἀποστολική. καὶ ὁ Βεζζαρμὴν κεφαλῆς

πρωτοκοσφ' τιταρτφ: περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς Πάπας
 ποτηκοσφ' τιταρτφ: περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς Πάπας
 φησὶ περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς Πάπας, ὅτι ἐν τῇ ὁποσολικῇ ἐ-
 ξουσίᾳ περιέχεται ἡ ὁκκλησιαστικὴ. Ἐν ταύτῃ, κεφα-
 λαίω ἐκκοσφ' τετάρτφ ποτηκοσφ' κεφάλω καὶ ἐτέρων Πα-
 τριάρχων, περὶ ὧν διελέσθη αὐτῶν, λέγουσιν, Πᾶσι
 τοῖς Ἀποστόλοις ἔρχομαι ὁ Κύριος, ΚΑΘΩΣ ΔΕ ΠΕ-
 ΣΤΑΛΚΕ ΜΕ Ο ΠΑΤΗΡ, ΚΑΓΩ ΠΕΜΠΩ ΤΜΑΣ.
 ὁ πρῶτος μὲν πᾶσι ἐρρέθη, ὅς τινες δὲ μόνον πρὸς
 Πέτρῳ ἔρχεται. καὶ αὐτῶν ἐρρέθη κατὰ τὸν ἱερὸν
 Αὐγουστῖνον, ὅτι πρὸς Πέτρῳ ἐρρέθη, πᾶσι τοῖς
 Ἀποστόλοις ἐρρέθη. Ἀλλ' ἀνθυποφέρουσιν αὐτοὶ λέ-
 γοντες, ὅτι οἱ μὲν Ἀπόστολοι ἦσαν κεφαλῶν, ὁ
 δὲ Πέτρος Ποιμὴν αὐτῶν. Ἀλλὰ ῥητέον ὅτι τὰ ἐγκώ-
 μια καὶ ὑμῶντα εἰς ταῦτα, ἀλλὰ καὶ ἡ αὐτὴ ἐξου-
 σία, ὅπερ δέκνυται καὶ ἄλλαις μαρτυρίαις ὁμοίαις

σαφεσάταις, προσέτι δὲ καὶ λόγοις ἀντιρρήτοις,
 ὁ γὰρ Κύριος ἔδωκεν ἐξουσίαν πρὸς Πέτρῳ ποιμαίνειν
 τὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλ' οὐκ Ἀποστόλους, ὅθεν, ὡς
 ἔρχεται αὐτῶν, ὁ Κυριανὸς βιβλίῳ περὶ οὐράνης
 ὁκκλησιαστικῆς φησὶ, μία ποιμὴν δέκνυται ἡ δοθεῖσα
 τοῖς Ἀποστόλοις, ἵνα συμφώνως πάντες ποιμάνωσι.
 καὶ ἰσχυρῶς βιβλίῳ ἑκτῷ περὶ τετάρτφ ἔτι
 δι' ἀποστοφῆς φησὶν, Τίμας ὡς ἄγιοι καὶ μακάριοι
 ἄνδρες ὄντες τὰ μυστήρια τῆς υμετέρας πίστεως τὰς
 κλῆς τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν λαβόντες, τὰ πε-
 ρὶ τῶν μυστηρίων καὶ λύειν ἐν Οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ-
 σίας λαχόντες. ἐξ ὧν συνάγεται, ὡς καὶ ἐκ πάντων
 τῶν αὐτῶν Πατριάρχων, ὅτι ὅπερ ἔδωκεν ὁ Χρι-
 στὸς πρὸς Πέτρῳ, ἔδωκε καὶ τοῖς λοιποῖς Ἀποστόλοις,

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΖ'.

Ἀνθυποφέρει παπιδὼν δόλτρεα ὅτι πᾶν (πρὸς Πέτρῳ πᾶν πρὸς τῆς Οἰκονομίας πρὸς τῶν ἐγκλη-
 ζα, καὶ πᾶν ἀδελφῶν. ἐκ αὐτῶν δὲ, ἀλλὰ αὐτῶν ταῦτα δίδωσι) ῥητέον τὰ Χρυσόμοι καὶ τὰ Θεοφυλάκτου. 29
 καὶ ἀπάντησις πρὸς ταῦτα πάλιν ἐκ τῶν τῶν Χρυσόμοι ῥητέον, καὶ πᾶν πρὸς τῶν Ἀποστόλων ἐγκωμίων πᾶν
 ἁγίων πατέρων, καὶ ἐκ τῶν μὴ λαβόντων τὰς Ἀποστόλους ἔδωκεν πρὸς τὸν Πέτρῳ, ἀλλὰ ὅτι πρὸς τὸν Πέτρῳ.

Ἀνθυποφέρει δὲ αὖτις ὅτι πᾶν Χρυσόμοι καὶ τὰ
 Θεοφυλάκτου, λεγόντων ἱερῶν κεφαλῶν ἐκκοσφ' ἑκκοσφ'
 πρῶτον, Ἐπειδὴ τέλος ἔχειν αὐτῶν τὰ τὰ ἀρχαία, πρὸς Πέ-
 τρῳ πᾶν πρὸς τῆς Οἰκονομίας πρὸς τῶν ἐγκλη-
 ζα, καὶ πᾶν ἀδελφῶν. ἐκ αὐτῶν δὲ, ἀλλὰ αὐτῶν ταῦτα
 δίδωσι. Ἀλλὰ ῥητέον ὅτι ἐκ αὐτῶν ἐγκληζα πᾶν
 πρὸς τῆς Οἰκονομίας ὡς ἦν ἐκ τῶν καὶ μὴ ἀποβεβληκότι, ὡς
 μὴ ἀρνησάμενος καὶ ἀθετίσαντι πᾶν Διδάσκαλον, καὶ
 γὰρ ἐν τῷ Πέτρῳ πρὸς τῆς Οἰκονομίας ἔδωκεν, ἀλλὰ πᾶν
 ἀποβεβληκότι Διδάσκαλον τῆς ἀρνήσεως ἀνεκάνισσε, ὅθεν
 οἱ αὐτοὶ Χρυσόμοι καὶ Θεοφυλάκτοι λέγουσι,
 πρῶτον μὲν, ὅτι πάντων ἐγκληζα, καὶ εἰς τὰς χρο-
 νὰς πάντες, ἔπειτα δεινὸς αὐτῶν ὅτι χρὴ θάρσεν
 λοιπὸν, ὡς τῆς ἀρνήσεως ἐξολογώμενος, ἐγκληζαται
 αὐτῶν πᾶν πρὸς τῆς Οἰκονομίας πᾶν ἀδελφῶν. οὐαὶ οὖν ὅπερ
 ἦν ἐγκληζα καὶ εἰς τὰς πᾶν Ἀποστόλων καὶ πᾶν ἐ-
 ξουσίαν τῶν δισμάων καὶ λύειν ἀπολέσαντι, ἀπε-
 λληλαρμῆς τῆς ἀρνήσεως, ἔδωκεν αὐτῶν ὁ Κύριος,
 ἐν τῷ τῷ καὶ ὑπερέχον. ἀλλὰ ἔρχεται αὐτῶν, ὅτι
 καὶ ὁ Βασιλεὺς αὐτῶν ἀντίρροπα πρὸς Πέτρῳ πᾶν
 αὐτῶν μυστήρια, καὶ τὸ αὐτῶν τῆς Θεολογίας ὅρος,
 καὶ τὸ αὐτῶν θεμέλιον τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἀντίρροπα
 πᾶν λοιπὰ θεῖα χαρίσματα, καὶ πάντες οἱ Ἀπόστολοι ἡ-
 γούμενοι ὁμοίως τῶν πρὸς τῶν ἐγκληζα τῶν Ἀρχιεπισκόπων, καὶ ἑτε-
 ροὶ ἐτέρω ἐκκοσφ' καὶ πᾶσι πρὸς τῶν ἀρχιεπισκόπων
 τῶν ποιμένων, καὶ τῆς Οἰκονομίας πᾶν πρὸς τῆς Οἰκονομίας ἐδ-
 ξαντο καὶ Παῦλῳ καὶ οἱ δώδεκα, καὶ ἴσοι οἱ Ἀπό-
 στολοι πάντες τῆς ἀξίας καὶ τιμῆς καὶ τῆς ἐξουσίας,
 καὶ πᾶν καὶ ὁποσολικῆς ἀξιώματός. ἐν δὲ μὲν ἄλλῃ
 ἀξίᾳ μάζων, ἡ αὐτῶν, ἡ ὑψηλοτέρα, ἡ πρῶ-
 τος, καὶ ὁ Παῦλος τῆς Οἰκονομίας ἀπελαμβάνει
 πᾶσι, καὶ σοφὸς ἀρχιεπίσκοπος, καὶ τῆς Οἰκονο-

μίας πᾶν πρὸς τῆς Οἰκονομίας ἀντιρροπα, καὶ οἱ δώδεκα ἐπὶ
 τῶν τῶν Χρυσῶν, καὶ τῆς Οἰκονομίας Διδάσκαλοι, 25
 καὶ ὅπερ οἰκίαν μίαν πᾶν Οἰκονομίας ἐκκοσφ',
 καὶ ὁ Χρυσόμοι, λόγῳ δόλτρεα πρὸς τῶν ἐγκληζα
 λέγουσιν, Οὐ πάντες τὰ πρῶτα δίδωσιν καὶ ἐπὶ
 χεῖται ὁ Πέτρος, ἀλλὰ τὸ μάζων μέρους δίδεται πρὸς
 Παῦλῳ, καὶ ὁ ἰσχυρῶς πρὸς αὐτῶν τῶν Γαλιλαίων, 30
 ὅτι πᾶσαν χεῖρα ἐπέδραμε πᾶν Οἰκονομίας, ἵνα
 καὶ πρῶτον κεφαλῶν ἐκκοσφ' ἐκκοσφ'. καὶ ὁ Χρυ-
 σόμοι πρὸς αὐτῶν τῶν Γαλιλαίων ἐν τῇ δεκάτῃ ὁγ-
 δὴ Ομιλίᾳ τῆς πρὸς Ῥώμης φησὶν, ὅτι τὸ κή-
 ρυγμα πᾶν καὶ τὰ πρῶτα τῆς Οἰκονομίας ἐπὶ 35
 εἴσε, καὶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶν Οἰκονομίας
 ὅλον, καὶ ταῦτα, ἔπειδὴ τῶν Πέτρῳ καὶ πᾶν λοι-
 πῶν Ἀποστόλων πᾶν, ὅτι ἦσαν τῆς Οἰκονομίας ἀρχον-
 τες, πρὸς τῶν, Διδάσκαλοι καὶ Ποιμένες, εἰσάται
 ὅτι ἔχον μὲν ἐξουσίαν καὶ πᾶν πᾶν πᾶν γῆν δι- 40
 δάσκον καὶ κηρύττον πρὸς Ευαγγέλιον τῆς Βασιλείας,
 καὶ πᾶσαν ὁμοίως πάντες ἐπὶ τῶν πᾶν Οἰκονομίας,
 ἀλλ' ἐκαστος ἐν τῇ μέρει, ὅθεν ὁ Χρυσόμοι αὐτῶν
 ἐφῆ, Πέτρῳ εἰσάται μαθητῶν πᾶν Ῥώ- 45
 μῶν, Παῦλῳ ἐκκοσφ' ἀναγγελλίεται ὁ ὁμοίον, Ἀν-
 δρίας τὰς τῆς Ἐκκοσφ' σφῆς διερθεῖται, Σίμων
 δίδασκε τὸν Θεὸν τῶν βαρβάρων, Θωμαῶς Διδά-
 σκαλος λαλῶν τῆς Αἰθιοπίας, Γαλιλαῖος πᾶν
 καθεδρεῖ ἰσχυρῶς τιμῶν, Μάρκος τὸν Θρόνον Ῥω- 50
 ξάνδρου καὶ πρὸς Νέλου ἀσπάζεται. καὶ, ὡς ἐφῆ
 Πέτρος τῶν λόγων, καὶ τῶν Ἀμπελῶν, καὶ τὰ
 ἐξῆς. ἀλλὰ δὴ καὶ πᾶν κλητὸν καὶ πᾶν τιμῶν καὶ
 πᾶν ἀξίαν καὶ πᾶν ἐξουσίαν καὶ τὸ πρῶτον τῆς
 Οἰκονομίας ἐκ ἐλαβὼν οἱ Ἀπόστολοι πρὸς τὸν Πέτρῳ,
 ἀλλὰ ἀμέσως πρὸς τὸν Χρυσῶν, ὅπερ καὶ ὁ Πέτρος
 αὐτῶν,

αὐτοὶ δὲ ὅθου καὶ συνοδικῶς αἱ ἀπόστολοι ὤρισαν
τὰ ἀναγκάζοντα, ὡς ἔρηται ἀνωτέρω βιβλίῳ πρώτῃ
κεφαλῇ πέμπτῃ. ὁ Πέτρος δὲ μόνος βεβαίως

οἰκονομήσας τι περὶ τῶν ἱερατικῶν ἐθῶν, κατεγνώσθη
ὑπὸ τῶν ἀποστόλων, καὶ ἠλέγχθη ὑπὸ τοῦ Παύλου.

5

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΗ΄.

Πρόβλημα παπιστῶν τρεῖν ἐν τῶν (τῶν τῶν οὐρανῶν ἐξουσίαν αὐτῷ ἐνεχέρισον ὁ κύριος, τὰς κλαῖς αὐ-
τῷ δὲ, ἀνθρώπων θνητῶν πάντων τῶν ἐν οὐρανῷ τῶν ἐξουσίαν ἐγχερίζει) ῥητῶν τῶ χρυσοστόμου, ὅτι ἔχον
ἄκραν ἐξουσίαν ὁ Πέτρος. καὶ λύσις τέτε ἐν τῶν διαγγελικῶν ῥητῶν, καὶ τῶν πατέρων, καὶ ἄλλων πολλῶν,
10 ὅτι ὁ Πέτρος καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀποστόλων, καὶ οἱ ἐφεξῆς Ποιμένες τῶν αὐτῶν ἐκκλησιῶν.

Τρεῖν περὶ βεβαίως, ὅτι τῶν τῶν οὐρανῶν ἐξουσίαν
αὐτῷ ἐνεχέρισον ὁ κύριος, τὰς κλαῖς αὐτῷ δὲ,
ἀνθρώπων θνητῶν, πάντων τῶν ἐν οὐρανῷ τῶν ἐξ-
15 σίαν ἐγχερίζει, ἐξ ἐδέχεται πᾶσι, ἵτοι ὅτι
ἔχον ἄκραν ἐξουσίαν ὁ Πέτρος. βεβαίως δὲ τέτε
ὑπὸ τῶν ἐπιστολικῶν παπιστῶν, καὶ μάλιστα σκο-
τεινῶν καὶ ἀποκρύφων, καὶ ὑπὸ τῶν χρησίων πα-
τερικῶν σκοτεινῶν, καὶ τέως ὑπὸ τῆς κοσμικῆς σο-
20 φίας. Ἀλλὰ ῥητέον ὅτι ἡ κλαῖς ἀσείγεια καὶ κλαῖς,
κεφαλῇ ἑκστῷ δούτῳ τῶ Ἡσαΐα, καὶ τῶ
τῆς ἀποκαλύψεως, περὶ τοῦ ἐξῆς Ματθαίου κε-
φαλῇ δεκάτῳ ἔτῳ πρὸς τὸν Πέτρον. ἔλαβε δὲ
μετὰ τῶν ἄλλων, Ματθαίου κεφαλῇ δεκάτῳ οὐδόφ,
25 καὶ ἰωάννης ἑκστῷ. ἀπώλεσε δ' αὐτῷ, ἵτοι τῶ
ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς ἀρρήσεως, ὅπως τῆς ἐπιστολικῆς
κλαῖς, καὶ ὅπως γονομῶν αὐτῆς ἐπὶ τῆς τριτῆς
ἐρωτήσεως, ὡς ἔρηται ἀνωτέρω, ἐξηγῆται δὲ ὁ
Χρυσόστομος ταύτας τὰς ῥήσεις περὶ λύσεως καὶ
39 δεσμῶν τῶν ἁμαρτημάτων ἐν τῷ τρίτῳ περὶ ἱεροσύ-
νης, μὴ ἀπεικονεῖν τῆς λέπρας τῆς θεραπεύουσας
τοῦ τῶν ἱερατικῶν ἱερῶν. ἔλαβον δὲ ταύτην τῶ
ἐξουσίαν ὡς περὶ τῶν αἰσθητῶν αἰσθητῶν αἰσθη-
σας, καὶ ὡς τῶν τῶ Πέτρος, ὅθου κοινήσι πᾶσι
35 τοῖς ἀποστόλοις, καὶ πᾶσι τοῖς ἐπισκόποις, ὡς ἔρη-
ται ἀνωτέρω, καὶ σαφές ἐστι παραγράφῳ τεταρτῷ
ἡγεμονίας Βασιλείας, καὶ ἐν πολλοῖς μέρεσι δούτερος κε-
φαλῇ ἑκάτῳ, καὶ κατωτέρω ῥηθῆσεται ἐν πο-
λλοῖς, ὅτι ταύτῃ ἐν τῷ Πέτρῳ πᾶσα ἡ ἐκκλησία ἔ-
40 λαβε καὶ ὁ μόνος ὁ Πέτρος, καὶ πρὸς τέτοις, ὅτι
ὁ μόνος ἐν τῷ Πέτρῳ ἔλαβε ταύτῃ τῶ ἐξουσίαν ἡ ἐκ-
κλησία, ἀλλὰ καὶ ἀμέσως ὡς τῶ κυρίῳ, καὶ ἴδε
κατωτέρω κεφάλαιον τρίτον, καὶ μέρεσι πέμπτῃ κε-

φάλαιον πέμπτῳ. Ἐτι ἀφοίτες τὰς ἀντιλογίας,
ἔτι ματαιολογίας καὶ ὀνταῦθα τῶν παπιστῶν, τρέ-
χομεν πάλιν ἐπὶ τῆς ἐπὶ δόξης καὶ ἀγίας πατέρας λέ-
γοντες, ὅτι ὁ Πέτρος καὶ ὑπὸ τέτων τῶν ῥημάτων
πρωτοῦν ἔχε τάξιν καὶ ἐδέχεται ἐξουσίαν, τῶ δὲ
ἐπιστολικῶν ἄλλων πάντας ἐξίσως ἔχον ὡς περὶ πε-
δέχεται. Ἄρα τοῦ τῶν γραφικῶν ῥητῶν καὶ τῶν χρη-
σιῶν τῶν ἀγίων πατέρων, καὶ πρὸς τέτοις, τὸ πλη-
θύνει, τὸ εἶναι ἀποστόλους, τὸ ἀποστέλλειν, τὸ
θαυματοεργεῖν, τὸ συμβάλλειν γραφὰς ἀναμαρτήτους, τὸ
διδάσκειν, τὸ ἱεροεργεῖν, τὸ κηρύττειν, τὸ χερσπονεῖν, καὶ
ἀλλόδοχος ποιεῖν, καὶ τέως τὸ λύειν καὶ τὸ δεσμεῖν. ἀρχι-
δοῦναι δὲ ὑπὸ τῆς μονάδος ἄρα τὸ μὴ γίνεσθαι οὐκίσματα,
ὅπερ ἐδόθη τῷ Πέτρῳ δι' ἐπερὶ βεβαίως ἀρετῶν καὶ
ἀγάθων ἢ ἔχει πρὸς τὸν Χριστόν, ὅθου ἔρηται ἀνω-
τέρω ὅτι ὁ ἰωάννης τὰς κλαῖς τῶν οὐρανῶν ἔλαβε.
καὶ Πέτρος καὶ Παῦλος τῶν μὲν αὐτὰς κλαῖς ἀληφόν-
τες, τῶν δὲ κατω λύειν καὶ δεσμεῖν τῶ ἐξουσίαν ἔχον-
τες. καὶ πάντες οἱ ἀπόστολοι τὰς κλαῖς ἔλαβον, καὶ
πάντες τὰ αὐτὰ ἔλαβον. οἱ ἐφεξῆς Ποιμένες καὶ δι-
δάσκαλοι τῶ αὐτῷ ἐξουσίαν ἔλαβον, καὶ σιμῶν,
ὅτι ὁμοίως λύειν καὶ δεσμεῖν. καὶ ὁ Βασίλειος
τὰς κλαῖς τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν πιστεύεται,
καὶ ὁ Πάπας Γρηγόριος ὁ δούτερος μετὰ τῶ Κωνσταν-
τινουπόλεως Γερμανῷ ἔχον τῶ ἐξουσίαν ἐν οὐρανῷ
καὶ ἐπὶ γῆς λύειν καὶ δεσμεῖν. τέτε διδάσκουσι πρὸς
τοῖς πατέρας, καὶ τοῖς Κανόσι τὰ Βυχολόγια, τὰ
Μηρολόγια, τὰ Συναξαρία, οἱ βίοι τῶν ἀγίων πατέ-
ρων, τὰ πρακτικὰ τῶν ἀγίων Συνοδῶν, οἱ ἐξηγηταὶ τῶν
Κανόνων καὶ ἡ κοινή καὶ Οἰκουμενική, πατριεὶ καὶ περὶ πα-
τριεὶ καὶ ἐπιστολικῇ πρὸς καὶ ἐνέργεια τῆς καθολικῆς
ἐκκλησίας.

45

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΘ΄.

Πρόβλημα τῶν παπιστῶν τέταρτον, ὅτι ὁ Πέτρος λέγεται θεμέλιος, ὅθου ἔσται ἔχον ἄκραν ἐξουσίαν.
καὶ ὅτι ὁ μὲν Χριστὸς κατὰ Γρηγόριον θεμέλιον πρῶτον, ὁ δὲ Πέτρος ἄμα τοῖς αὐτῷ ἀλλόδοχοις δούτερον,
οἱ δ' ἀπόστολοι κατὰ Βεβαίως τριτῶς λέγονται θεμέλιον, ὑποταγῶν οὕτως τῷ Πέτρῳ, ἐξ ὧν δέκνυ-
50 ται ὀνταῦθα σοφιστῶν ἀποκαλύπτοντες, ὁ δὲ Πέτρος ἴσθαι τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις γινώσκεται.

Τέταρτον περὶ βεβαίως, ὅτι λέγεται θεμέλιος ὁμο-
λογίας ὁ Πέτρος, καὶ πάλιν ἔπεται ἔχον αὐτὸν
ἄκραν ἐξουσίαν. Ἀλλὰ ῥητέον ὅτι ὁ ἄνδρας τῶ θε-
μελίῳ θεμέλιος. ὁ Βαρδολομαῖος θεμελίος τῶ ἐκ-

κλησίαν, οἱ δὲ ἄλλοι ἀπόστολοι θεμέλιοι περὶ ἐχί-
στατοι. ὁ Παῦλος θεμέλιον πίστεως, καὶ ὡς σοφὸς
ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέθεικεν. ὁ Θωμᾶς θεμέλιον
τῆς ἐκκλησίας. Πέτρος καὶ Παῦλος ἐθεμελίωσαν
τῶν

1068

τῶν Ἐκκλησιῶν . ἑλίπιπος καὶ Βαρθολομαῖος ἀρρέα-
γῇ τῆς πίσεως Θεμέλια . καὶ οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι
ἐξίστα Θεμέλια . ὡς δὲ πᾶν ὅριον ἦν καὶ ὁ Πέτρος . τὸ
δὲ ὡς πᾶν ὅριον ἦν καὶ ὁ Πέτρος , ἐκ τῆς μοναρχίας προ-
σαρμόζεται , ἐν γὰρ λέγεται εἰς πᾶν Ἀρχόντων ὁ
Βασιλεὺς . καὶ ὅτι τῷ Πέτρῳ Θεμελιῖται ἡ Ἐκκλησία ,
ὅτι πάντων δὲ Θεμελιῖται πᾶν τῆς Ἐκκλησίας δύ-
ναμιν . ἴδε καὶ αὐτῶν μέγας δούτερος κεφαλῶν
ἐχάτω πολλὰς τῶν ἐγκρίτων πατέρων λεγομένης Θε-
μέλια πίσεως , ὁμολογίας , ὁρθοδοξίας καὶ τῆς Ἐκ-
κλησίας . Ἀλλὰ φασὶν οἱ αὐτοὶ πρῶτον , καθὼς
ἐδὲ δυνάμει θανάτι , ἐως ἐδυνάμει σαλευσά-
ναι τὸ ὡς Χρὶς Θεμέλιον , ὅτι ὁ Πέτρος . ὅσον
λέγει Γρετζερὸς ὁ τῷ Βιλαρμίνῳ ἐξηγητῇ , ὅτι ὁ Χρι-
στὸς ἐπὶ Θεμέλιον πρῶτον , ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἄλλοι
χωρὶς αὐτῶν Θεμέλιον δούτερον . ὁ δὲ Βιλαρμίνος φη-
σιν , ὅτι οἱ Ἀπόστολοι ἦσαν Θεμέλιοι , ἀλλὰ χωρὶς
ζημίας τῷ Πέτρῳ , καθὼς δηλοῦσι τοῖς τοῖς πρῶτοι
πανταχῇ ἐθεμελίωσαν τὰς Ἐκκλησίας , καὶ γὰρ ὁ
Πέτρος ἐπελήλυθε πᾶν Οἰκουμένῳ , ἀλλ' ἐκαστος Ἀπό-
στολος ἄλλῳ , ὅσον ὁ Παῦλος φησὶν , ὅτι ὁ εἰς
φυλαίαν , ἕτερος ποτίει , ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ , καὶ
ὅλοι Θεμέλια , ὡς ἐν ψαλμοῖς , καὶ Ἀποκαλύψει
κεφαλῶν εἰκοσῶ πρῶτον . δούτερον , ὅτι λέγον-
ται Θεμέλια οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ Προφῆται κατὰ
λόγον τῆς διδασκαλίας τῆς ἀπὸ Θεοῦ δοθείσης , διό-
τι ἡ πίστις τῆς Ἐκκλησίας ἔρηται ἀποκάλυψις ,

καὶ ἔχον οἱ Ἀπόστολοι . καὶ οἱ Προφῆται , ἐν γὰρ πα-
ρτε ἀποκαλύπτονται ἰεὺς ἄρθεα πίσεως , ἀλλ' ἀρ-
καὶ ἡ ἐκείνων διδασκαλία , ἣν ἀπὸ τῶν κηρύγμα-
των καὶ τῶν συγγραμμάτων παρέπεμψεν τῇ Ἐκκλη-
σίᾳ , ὅθεν λέγεται ὅτι τῷ Θεῷ Εἰσεσίει δούτερος ,
ὅτι ὁκοδομήθη ἡ Ἐκκλησία ἐν τῇ Θεμελίῳ τῶν Ἀπο-
στόλων καὶ Προφητῶν . τρίτον , ὅτι λέγονται Θεμέ-
λια οἱ Ἀπόστολοι διοικήσεως λόγῳ , πάντες γὰρ ἦσαν
κεφαλῶν , διοικητῶν , καὶ Ποιῶντες ἀπάσης τῆς Ἐκ-
κλησίας , ἀλλ' ἐκ τῆς αὐτῆς τῆς τῆς , διότι οἱ λοιποὶ 10
ἢ Ἀπόστολοι καὶ ἀπεσταλμένοι ἔχον ἀπασαν ἐξου-
σίαν , πλὴν ὑποταταγῶν τῷ Πέτρῳ . Ἀλλὰ πᾶς
ταῦτα ῥητέον πρῶτον μὲν , ὅτι ἔρηται ὑπὸ πάντων
πατέρων πρῶτον αὐτῶν ἴσον εἶναι τὸν Πέ-
τρον τοῖς λοιποῖς , ἐφ' οἷς λέγει ὁ ἱεράριος , ὅτι 15
πάντας ἐξίστα πᾶν τῆς Ἐκκλησίας μερίζεται δυνά-
μιν . καὶ ὁ Χρυσόστομος τὸν Παῦλον ἴσον λέγει
τῷ Πέτρῳ , καὶ ἐδὲ πλέον εἶναι αὐτῶν τὸν Πέτρον .
ἔτα ἐρωτῆτεον , οἱ Ἀπόστολοι πρῶτα ἦσαν Θεμέ-
λια ἢ δούτερος ; καὶ ἐδὲ δυνάμει ἐπὶ τὸν λόγον ἄξιον , 20
καὶ τὸ αἶνον δῆλον , ἔπειτα γὰρ δεῖναι καὶ τρίτον ,
ἵνα βεβαιώσῃ τὰς Ἀποστόλους , ὅτι ἐπὶ τῷ τῷ
γραφῶν καὶ τὰς ἀγίας πατέρας , καὶ ἐδὲ δυνάμει φυ-
γῆν τὸ ἄρπον οἰσεφίσει ἔτοι , αὐτῶν γὰρ εἶπον ,
ὅτι τῷ Πέτρῳ ἐδόθη ἡ διοίκησις πάσης τῆς Ἐκκλη- 25
σίας κατὰ πίσιν , καὶ μεταταῦτα λέγασιν , ὅτι καὶ
τὸν λόγον τῆς διδασκαλίας μὴ εἶναι τὸν Πέτρον μέγιστον .

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Κ'.

30

Πρόβλημα τῶν παπιστῶν πέμπτον , ὅτι ὁ Πέτρος λέγεται σερῶμα , βάσις , ἐδραῖωμα , ἄρα . καὶ ἀκρίτης .

Πέμπτον προβάλουσιν , ὅτι καλεῖται σερῶμα , βά-
σις , στήριγμα καὶ ἐδραῖωμα ὁ Πέτρος , ἄρα .
Ἀλλὰ ῥητέον ὅτι σερῶμα πίσεως οἱ Ἀπόστολοι καὶ
εὐαγγελισταί , πρῶτον ἡσυχάζοντες καὶ ἐδραῖω-
μα πίσεως , ὁ ἄνθρωπος σερῶμα τῆς Ἐκκλησίας καὶ
τῶν ἀγίων στήριγμα . ἔτω λέγονται καὶ πάντες οἱ
Ἀπόστολοι σερῶμα , ἐδραῖωμα , στήριγμα , ἔρσος
καὶ βάσις . ἔτω λέγονται καὶ πολλοὶ τῶν ἐγκρίτων πα-
τέρων τῆς πίσεως , τῶν κατὰ πᾶν Οἰκουμένῳ Ἐκκλη-
σιῶν , τῆς ἀληθείας , καὶ τῆς ὁρθότητος , καὶ τῆς ὁρ-

θοδοξίας . τὸ κοινολογεῖται καὶ εἰς πάντα χριστι-
ανόν . Αἱ μὲν ὅτι Ἐκκλησίαι ἐκείνων τῇ πίστι , καὶ
ἐπερίσδον τῷ ἀρεθῶ καὶ ἡμέραν . πράξιαν κε- 35
φαλῶν δεκάτῳ οὐκ . καὶ , χαίρειν καὶ βλέπειν ὑμῶν
τῶν τῶν , καὶ τὸ σερῶμα τῆς εἰς Χρῆστον πίσεως .
τῆς πρὸς Κολοσσαῖς κεφαλῶν δευτέρῳ , καὶ ὁ Γρη-
γόριος εἰς τὸν Ἐξισαπτήν , τὸ ἔρσος . καὶ ἄλλα καὶ
τὰ αὐτὰ λέγεται , καὶ εἰς πᾶν γραφὴν , καὶ εἰς τὰ ἐγκύ- 40
μια τῶν πατέρων .

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΑ'.

45

Πρόβλημα τῶν παπιστῶν ἕκτον , ὅτι ὁ Πέτρος ὀνομάζεται κύλῳ τῆς Ἐκκλησίας . καὶ ἀκρίτης σαφές .

Ἑκτον λέγασιν , ὅτι ὀνομάζεται κύλῳ τῆς Ἐκ-
κλησίας ὁ Πέτρος . Ἀλλὰ ῥητέον , ὅτι οἱ δώδε-
κα Ἀπόστολοι κύλοι . Ἐγὼ ἐρεῖσω τὰς κύλως
αὐτῆς . ὁ ἱωάννης κύλῳ τῶν κατὰ πᾶν Οἰκουμένῳ
Ἐκκλησιῶν . ὁ Παῦλος κύλῳ τῆς ἀληθείας . οἱ
δώδεκα τῆς ὁρθοδοξίας κύλοι ἀμετάθετοι , καὶ πύρ-
γοι . ὁ ἄνθρωπος πρωτοπαγὴς τῆς Ἐκκλησίας κύ-
λος . ὁ Βαρθολομαῖος πυρρῶν κύλῳ τῆς ὁρ-

θοδοξίας . καὶ ὁμιλίᾳ , ὅτι ἦλθε Πέτρος εἰς
ἀντιόχειαν , ὁ Χρυσόστομος φησὶ τὸν Πέτρον καὶ
τὸν Παῦλον ἐξίστα κύλως , πρῶτον καὶ 50
καὶ ὁφθαλμοῖς τῶν σώματι τῆς Ἐκκλησίας . καὶ ,
ἀνέχοντες πᾶν ὁρεφὴν τῆς πίσεως . ἔτω καὶ πολλοὶ
τῶν ἐγκρίτων πατέρων καλεῖται . καὶ ἴδε αὐτῶν
μέγας δούτερος κεφαλῶν ἔχων .

Πρόβλημα τῶν παπιστῶν ἐβδομον, ὅτι ὁ Πέτρος κατ' ἐπιφάνιον καὶ ἄλλας, γέγονε σερεὰ πέτρα, θεμελιῶσα πῶς πῖσιν τῶ Κυρίῳ, καὶ ὑφ' ἐαυτὸν πῶ οἰκοδομῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐδέξατο. καὶ ἀπάντησις ἐκ τῶν ἀνωτέρω πρὸς τὰς Ἀποστόλους ἐρημῶν καὶ ἐκ τῶν ἁγίων πατέρων καὶ αὐτῶ Πέτρῳ, ἐξ ὧν δέκνεται κοινὴ καὶ τοῖς λοιποῖς Ἀποστόλοις καὶ πατέρεσιν ἡ πέτρα καὶ τὸ θεμελιεῖν ἐπὶ τῷ ὁμολογίῳ, ἢ μόνῳ ὁ Χρυσὸς ἔδει-
το θεμελίον τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς.

10 **Ε**βδομον λέγουν, ὅτι αὐτὸς, ἦτοι ὁ Πέτρος γέ-
γονε κατὰ τὸν ἐπιφάνιον σερεὰ πέτρα θεμελιῶ-
σα πῶ πῖσιν τῶ Κυρίῳ, καὶ κατ' ἄλλας πατέρας ὅτι
ὑφ' ἐαυτὸν πῶ οἰκοδομῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐδέξατο.
Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι ἔρχεται ἀνωτέρω, Πέτρῳ καὶ Παῦ-
λῳ ἐθεμελίωσαν τῶ Ἐκκλησίᾳ. καὶ, οἱ θεμελίοι
15 αὐτῶ ἐν τοῖς ὅρεσι τοῖς ἁγίοις. καὶ, ἐθεμελίωθη ἡ
Ἐκκλησία ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν Ἀποστόλων καὶ Προ-
φητῶν. Ἐν δὲ τῶν ὁρέων ἦν καὶ ὁ Πέτρος. καὶ,
τῆς ἐξ ἐθιῶν Ἐκκλησίας οἰκοδόμος καὶ τεχνίτης
εἶναι τὰς ἀγίας Ἀποστόλους. καὶ, ἐκ ἐπὶ τῷ αὐτῷ πῶ
20 τῷ Πέτρῳ, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὁμολογίῳ τῶ Πέτρῳ ἐθεμε-
λιώθη ἡ Ἐκκλησία. καὶ, οἱ Ἀπόστολοι Ἀρχιτέκτονες
καὶ πέτρα κοινῶς. καὶ, ὁ Παῦλος φυτὸς καὶ πέ-
τρα τῆς Ἐκκλησίας. καὶ, ὁ βαρδομομαῖος ἐπίσης
θεμελίος τῶ Ἐκκλησίᾳ τῷ Πέτρῳ. καὶ, ὁ μητροφά-
25 νης ὡς Πέτρος πέτρα ἐν τῇ ὁμολογίᾳ ὁ Κύριος τὰς
Ἐκκλησίας αὐτῆς. καὶ ὁ ἀλλοτρίος Πέτρος, καὶ
Πέτρος ἡ πέτρα τῆς πίστεως. καὶ ὁ Πέτρος ἐν τῇ ἐπιστολῇ,
προσέρχεται τῷ ἀκλονήτῳ λίθῳ, καὶ ἐποικοδομῶν
ὡς λίθος ζῶντες. καὶ ὁ ἐπιφάνιος ἐν τῷ περὶ πίστεως
30 καὶ θολικῆς Ἐκκλησίας, ἐπ' αὐτῷ πῶ ἁγίῳ ἱερυσάλῃ,
καὶ τὴν παρθένον Χρυσὴ Νύμφην καὶ ἀσφαλὴ βάσιν, καὶ
σεμνὴν μητέρα ἡμῶν. καὶ ἱεὺς ἐκκοτῇ ἐνάτῃ, ἐπὶ
τὴν πέτραν τῇ σπῆς θεολογίας ἐπήλκετο τῶ Ἐκκλησίᾳ
ὁ Δεσπότης ἰησὺς. καὶ βασιλεὺς ἐν τῷ περὶ ὑπα-
35 κούης, χαρίζεται γὰρ ὁ ἰησὺς τὰ ἑαυτοῦ ἀξιώματα,
ἐκ ἀποκονεύματος, ἀλλ' ἔχων δίδωσι. φῶς ἐστὶν, τῶς
ἔσε τῶ φῶς τῶ κόσμου. ἱερός ἐστὶν, ποιεῖ ἱερεῖας.
πρόβατον ἐστὶν, ἰδὲ δὲ πᾶσι ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν
μέσῳ λύκων. Πέτρα ἐστὶν, πέτραν ποιεῖ, καὶ τὰ

40

ἴδω χαρίζεται τοῖς δούλοις. ὡς ἐν τῷ ἄλλῳ τοῖς
Ἀποστόλοις κοινῶς, ἔτω καὶ ἡ πέτρα. ἔτα ὁ ἐπι-
φάνιος ἔπε τὸν Πέτρον σερεὰ πέτραν ἑμόνον
ἀλλ' ὁ ὁμολογηκὸς τὸν Κύριον, δι' ἡν αὐτῶν πέ-
τρα καλῶνται καὶ οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι καὶ οἱ ἄγιοι
πατέρες ὡς θεμελιῶντες πῶ πῖσιν ἐφ' ἡ ὁμολογίᾳ
ἡ Ἐκκλησία, ἀλλὰ καὶ ἀλλ' τὸ μετανοηκέναι, δὲ
τῆς ἀρνήσεως ἐπιτελεσθέντα, ὅθεν λέγει ἐν τῷ αὐ-
τῷ τόπῳ, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα (ὁ Πέτρος) σερεὰ
πέτρα οἰκοδόμος, καὶ θεμελίος οἷον Κυρίῳ γε-
γόνει, ἐν τῇ ἀρνησίᾳ αὐτοῦ καὶ πάλιν ὑπα-
στέφεται, ὁρῶντάς τε ὑπὸ τῶ Κυρίῳ καὶ κατα-
ξωθεῖντάς τε πάλιν ἀκλῶντας, Ποιᾶν τὰ πρόβατά μου.
ἐπὶ πᾶσι τέτοις, ὁ μὲν Πέτρος καὶ οἱ Ἀπόστολοι καὶ
οἱ πατέρες θεμελιῶντες ἐπὶ τῷ πῖσιν καὶ ὁμολογίῳ,
πῶ δὲ ὁμολογίῳ καὶ ἔτι πάντες, ὁ δὲ Χρυσὸς
ἔδειτο ἐπὶ θεμελίῳ, ὅθεν ὁ Χρυσὸς ὁμολογίῳ τῶ
πρῶ-
τῷ τῆς σειράς κεφαλῇ δεκάτῳ ἐν τῷ τῷ Ματ-
θαίῳ Φησὶ, τῶ ὁμολογίῳ ὁ Χρυσὸς θεμελίος ἔδει-
τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς. καὶ τῶ δὲ αὐτῷ τῆς σει-
ράς κεφαλῇ τῷ αὐτῷ λέγει ὁ μέγας Κύριος, ἔ-
τα ἔτα Φησὶ τῶ Ἐκκλησίᾳ, ἢ καὶ θεμελίος
ἐπαγγέλλεται, τὸ ἀκατάσειον αὐτῇ πρὸς ἐμὴν,
καὶ ταύτης Ποιῶν τὸν Πέτρον ἐφίσησεν, ἔτα ἔφη,
καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς, ἵνα δὲ μή τις νομήσῃ ὅτι
τότε μόνῳ τῷ Πέτρῳ ἔδωκε τὰς κλεῖς, καὶ πῶ
ἔχον αὐτῶν, ἐπὶ φέρει ὁ ἁγίος, πῶ δὲ τῶ δώ-
ρη καὶ τῆς ἀσάσεως ὡς, ὅτε ἔπε, λά-
βετε πρῶτον ἁγίοι, ἀντικατὰ φητε τὰς ἀμαρτίας,
ἀφίσταται αὐτοῖς, αὐτῶν κερτῆτε, κερτῆται.

Πρόβλημα τῶν παπιστῶν ὁ γδοον, ὅτι πρὸς ὁμολογίᾳ ὁ Πέτρος τῶν Ἀποστόλων, καὶ πρὸς βυτάτη τῶν θεολόγων
ἀκρότης, καὶ Ποιμνάρχης. καὶ ἀπάντησις ἐκ τῶν πρὸς τὰς Ἀποστόλους ἀνωτέρω ἐρημῶν καὶ πρὸς τὰς ἁγίας
45 πατέρας, καὶ ἐκ τῶ πᾶσι τὰ ἀξιώματα τῶ Χρυσὸ λαβεῖν τὰς Ἀποστόλους, ἐξ ὧν ἀφαισμός ἐμοναρχίας.

Ο γδοον πρὸς φέρει, ὅτι πρὸς ὁμολογίᾳ ὁ Πέτρος τῶν
Ἀποστόλων καὶ πρὸς βυτάτη τῶν θεολόγων ἀκρότης,
καὶ Ποιμνάρχης. ἀλλὰ ῥητέον, ἔρχεται ἀνωτέρω
50 ὅτι αἶσαν ἐπὶ τῆς βαρδομομαῖος ἐπὶ τῆς θεο-
λογίας ὅρεσι τῷ Πέτρῳ, καὶ ὁ Παῦλος Νυμφαγω-
γὸς, καὶ γλῶσσα τῆς οἰκονομίας, καὶ τέπιξ ὁ κλη-
σιαστικὸς, καὶ οἱ δώδεκα, γλῶσσα καὶ κήρυκες,
καὶ διδασκάλους, καὶ φῶς, καὶ Ποιμνῆς, καὶ ἀρχι-
κτοῖς, καὶ τῶ πᾶσι τῶ ἀδελφότητος ψηφιστῶν, ὡς

τύπον ἐγράφει, καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ παρεδίδοτο, καὶ
ἐν ἁγίοις ὑπεράμπετον ὁ αὐτὸς, καὶ πᾶσι τοῖς μετὰ
τὸν Πέτρον Ποιμνῆς καὶ διδασκάλους πῶ αὐτῶν ἐχ-
σίαν, ἦτοι πῶ ἀκρῶν θεολογίᾳ καὶ δυνάμει ἔδω-
κεν ὁ Κύριος, καὶ ἱεὺς ἐκκοτῇ ἐνάτῃ, ὁ Παῦλος
ῥητέος τῆς Ἐκκλησίας σάλπιγξ. ἀλλὰ δὲ καὶ οἱ ἄγιοι
πατέρες ὡς οἱ Ἀπόστολοι ἐγκωμιάζονται, καὶ πρὸς τέ-
τοις λέγονται μεγάλοι Ποιμνῆς, καὶ μέγιστοι Ποι-
μνῆρχαι, καὶ ἴδε ἀνωτέρω μέγας δὲ αὐτῶν κεφαλῶν
ἔχον,

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΙΕΡΟ ΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙ ΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ

1070

ἔχαπν, καὶ μέρες τρεῖς κεφαλῶν δέκατον τέ-
τατον. καὶ Αὐγύστη ἐκτὴ λέγονται Πέτρος καὶ Ἰάκω-
βος καὶ Ἰωάννης τῶν Ἀποστόλων ἀρετῆς. προσδεχόμενοι
ἐπὶ τὴν ἀφανισμόν τῆς μοναρχίας καὶ τῆς, οἱ ἄν-

μονάρχης, οἱ Πέτρος, παρ' αὐτῶν ἔλαβον αὐτοὶ Ἀπό-
στολοι τὰ ἀξιώματα, καὶ ἔως Χρυσῆ. ἀλλὰ μὲν
πάντες πάντα τὰ ἀξιώματα ὡς μόνον τῶν Χρυσῆ
ἔλαβον ἀρέσως, ἀρῶ.

5

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΔ'.

Συμπέρασμα ἐκ πάντων τῶν ἐν τῇ παρῶν κεφαλῶν καὶ τοῖς παραγράφοις αὐτῶν ἡγεμονίαν, ὅτι ἴσως ὁ Πέ-
τρος κατὰ πάντα τοῖς λοιποῖς Ἀποστόλοις πλὴν τῶν πρώτων τῆς τάξεως.

10

Συμπεραίνοντες ὅτι ἐκ πάντων τούτων, ὅτι τοῖς ἐν-
μασί τε καὶ οὐνοῖς καὶ ἐγκωμίοις ἐπαινῆται καὶ
μακαρίζεται ὁ μακάριος Πέτρος, τοῖς αὐτοῖς λέ-
γεται καὶ ἐγκωμιάζονται καὶ οἱ λοιποὶ ἄγιοι Ἀπό-
στολοι, καὶ πολλοὶ τῶν ἐκ τῶν ὁσίων καὶ ἐγκρίτων πατέ-
ρων, ἐξ ὧν καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων φανερῶν καὶ κα-
θαρῶν καὶ διόλων ἀπομφιβόλων ῥητῶν τῶν αὐτῶν
ἁγίων πατέρων δέκνεται ὅτι ὁ μακάριος Πέτρος
τῆς αὐτῆς ἐπὶ τιμῆς, δόξης, ἀρχῆς, δυναμείας,

ἐξουσίας καὶ ἐνεργείας μετὰ τῶν λοιπῶν ἁγίων Ἀποστό-
λων, καὶ ὥστε μονάρχης, ὥστε Αὐτοκράτωρ αὐτῶν
ἦν, ἀλλὰ μόνωταρον πρωτοῦ καὶ τιμῆς τάξεως
ἔχον ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἔδωκε πλεον. καὶ ἔτω διελυ-
θῆσαν πᾶσαι αἱ ἀντιθέσεις τῶν Λατίνων καὶ τὰ σο-
φίσματα, καὶ αἱ ὑπερηφανοῦσαι καὶ διεσπασμέναι
χρήσεις, καὶ ὑπολιότης γεμεῖσαι διαίρεσις, καὶ
τὰ λοιπὰ θανόντα τῶν σοφῶν τῶν παπισμῶν ὑπὲρ
τῆς μονότητος τῶν ἀντιχριστιανικῶν ἀξιώματων.

20

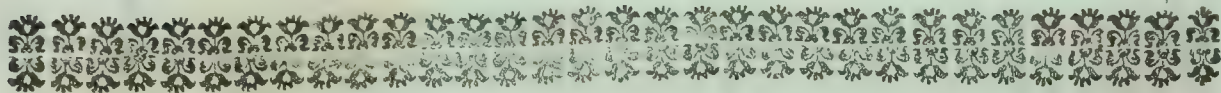
ΒΙΒΛΙΟΤ Ι. ΜΕΡΟΣ Δ' ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

25

Περὶ τῆς κατὰ τὸν ἑδεδόθη τῷ Πέτρῳ ἐξουσίας τῆς πρώτης καὶ τῆς ἡμῆς, ὅς καὶ προηγούμενος ἐρρέθη τῶν Ἀποστόλων
ἀπὸ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν καὶ τῆς τάξεως μόνον πρωτοῦ.

Ἐδόθη τὸ πρωτόν τῷ Πέτρῳ καὶ τῷ ἀκούσαι τὸ
ΣΤ' Εἰ ΠΕΤΡΟΣ ἢ ΠΕΤΡΑ. ματθαῖος κεφα-
λαῖον δεκάτῳ ἐκτῷ. καὶ ὡς τὸ ἀκούσαι τὸ, ΠΟΙΜΑΙ-
ΝΕ ΤΑ ΠΡΟΒΑΤΑ ΜΟΤ. Ἰωάννης κεφαλῶν ἔχατῷ.
ἐρρέθη γὰρ, ΠΡΩΤΟΣ, ΣΙΜΩΝ ὁ ΛΕΓΟΜΕΝΟΣ
ΠΕΤΡΟΣ. ματθαῖος κεφαλῶν δεκάτῳ. ἐκτῷ μάρ-
κος κεφαλῶν ἔχατῷ συναρμολογῶν τοῖς λοιποῖς,
ὅτι ὅτι γε ἐρρέθη αὐτῷ, ματθαῖος κεφαλῶν δε-
κάτῳ ἐκτῷ, ΣΟΙ ΔΩΣΩ ΤΑΣ ΚΛΕΙΣ, ἐγὼ εἶπα
πρῶτον, ἀλλὰ διότι καὶ πρῶτον, ἐρρέθη. ἢ δὲ θερ-
μότατον ἐν τῇ παρῶν Κύριον ἀγάπῃ. ἵππερ πάντων
ὑποκρίνεται. Ἰωάννης κεφαλῶν ἐκτῷ, ἐδαφίῳ ἐξη-
κοστῷ ἐνάτῳ, ΚΤΙΒΕ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΝ
ΡΗΜΑΤΑ ΖΩΗΣ ΑΙΩΝΙΟΤΗΤΕΙΣ. καὶ ματθαῖος
κεφαλῶν δεκάτῳ ἐκτῷ, ΣΤ' Εἰ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ, ΟΤΙ ΟΣ
ΤΟΙΘΕΟΤ ΤΟΥ ΖΩΝΤΟΣ. ἐν οἷς λέγει ὁ Ἀμβρόσιος,
Λεγομένης τῆς γνώμης τῶν πολλῶν (ὁ Πέτρος) ἐσιώ-
πας, καὶ ὑποκρινόμενον τῶν ἄλλων, ὡς πρῶτος, ἐτι-
σιώπας, ὅστις καὶ ἐν ἑτέροις, φησὶ, μὴ ἐρωτῶντες,
ἐνθυμώμενοι δὲ τὰ ἰδίᾳ ἀξιώματα ἀπεκρίθη, ἄλλως
δηλαδή τῆς ἐν τῇ ὁμολογίᾳ, ἔχῃ τῆς ἐν τῇ τιμῇ,
ἀξίας τῆς ἐν τῇ πίστει, καὶ τῆς ἐν δόξῃ. ἵππερ ἐστὶν ὁ Πέ-
τρος ὁ παρ' αὐτῶν, καὶ ὡς ὑπὲρ τῶν ἄλλων ὑποκρίνεται,

οὐκὼς τάδε λέγεται καὶ θεμέλιος, ἔγω γὰρ εἰ
μόνον φυλάττω τὸ ἐαυτῆ, ἀλλὰ καὶ τὸ καὶ τὸν. ταῦτα
ἐ Ἀμβρόσιος ἐν τῇ περὶ ἐκκαίνης οἰκονομίας βιβλίῳ,
κεφαλῶν τετάρτῳ. καὶ ὁ Εὐσέβιος βιβλίῳ δέ-
υτέρῳ κεφαλῶν τετάρτῳ φησὶν, Ἐλθόντων τῶν Πέ-
τρῳ κατὰ τὸ Σίμων τὸ μάγν ἐς Ρώμην, ἰθαύ-
μασαν πολλοὶ τῶν ἀρετῶν τῶν ἀνδρῶν, μέγιστα ἐς
ταὺς ἀρετὰς, ἐπεὶ δὲ ἐκ μέρες παύτων ἐλάλη τῶν
Ἀποστόλων, ὅθεν ἐπαινεῖ αὐτῶν λέγων, Τὸν καρπὸν
καὶ μέγαν τῶν Ἀποστόλων, τὴν ἀρετὴν σέκα τῶν
λοιπῶν ἀπαιτῶν ἀρετῶν Πέτρον. καὶ χρυσόσο-
μος ἐν τῇ δεκάτῳ ἐκτῷ κεφαλῶν τῷ ματθαῖῳ, 40
τὸ εἶδος τῶν Ἀποστόλων ὁ Πέτρος, ὁ παταχὲς θερ-
μὸς, ὁ τῆς χορᾶ τῶν Ἀποστόλων κορυφαῖος, πάντων
ἐρωτηδυνίων, αὐτὸς ὑποκρίνεται. Σημείωσαι ὅτι
τὸ αὐτὸ εἶδος τῶν ἀρετῶν τῶν Πέτρῳ, ἡτοι ὑπὸ
καρῶν τῶν Ἀποστόλων, φαίνεται καὶ ἐν ἀποφάσει 45
τόποις τῶν ὑποστολικῶν πράξεων, ἀπὸ τῶν ἀρετῶν
ὅμως καὶ τὸ κατ' αὐτῶν τῆς τάξεως πρωτοῦ, καὶ ὡς ἀπὸ
τινα ἰδικῶν ἐξουσιῶν, ὅθεν ὁ χρυσόσομος ὑποκρίνεται
τὸ ἀρχικῶς καὶ αὐθουκῶς πιποικισαί τὰς ἀρετὰς
ἐν Πέτρῳ, καὶ ἰδεῖ αὐτῶν βιβλίῳ κεφαλῶν 50
κεφαλῶν πέμπτῳ.

ΒΙΒΛΙΟΤ Ι. ΜΕΡΟΣ Δ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

5 Περὶ πάνσηματι τῆς τάξεως, καὶ τῆς ποσότητος διδόναι τὴν ἡμέτην, ἐξ ὧν ἀφανίσκεται ὁποῖον ἔν τε Πέτρος καὶ πρῶτον καὶ ἡμέτην οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι, καὶ ὁ Παῦλος ὑπερέχει τῶν Πέτρων, καὶ ἄμφω Ἀπόστολοι καὶ Ἐπίσκοποι ῥώμης, ὃν καὶ διαδοχὸν πρεσβεῖον.

10 **Η** τάξις, ἡ σημαίνει πᾶν ἀνάξιον καὶ τὴν ἡσύ-
 15 χους τῶν πραγμάτων ὑποβάλλεται, ἢ ἐπαι-
 νᾷ ὁ Παῦλος πρῶτον ὡς Κορινθίου κεφαλῇ δέκα-
 τῶ τετάρτῳ λέγειν, τὰ πάντα κατὰ τὰς τάξεις γινέ-
 20 σθαι, καὶ περὶ ταύτης διηγήθησαν ἀνωτέρω ὁ ἱε-
 ράρχης καὶ ὁ Κυβερνήτης κεφαλῇ πρῶτος Παρα-
 25 γράφω ὁ γὰρ καὶ ὁ αὐτὸς, καὶ ἡμεῖς ἐσημαίνοντες
 μέρες δούτερον κεφαλῇ ὡς ἀλλήλων, καὶ βιβλίου
 τετάρτῳ κεφαλῇ τρίτῳ, ἢ τὸ βασιλεὺς καὶ τὸ ἐπαγ-
 γελμα τῆς ἱερωσύνης, ὡς ἐν τῇ ᾠδῇ Ἐβραϊκῆς κεφα-
 30 λῇ ἐδόμω, κατὰ τὴν τῆς μελίσσης καὶ
 35 ἁγίων. καὶ κατὰ τὴν τῶν σημανόντων ἔχον
 ὁ Πέτρος τὸ πρῶτον τῇ τάξει, κατ' αὐτὴν γὰρ ἦν πρῶ-
 40 τος ἐν τοῖς ἱσοῖς, κατὰ δὲ τὸ δούτερον πάντες οἱ
 Ἀπόστολοι ἦσαν ἐξ ἑσῶν πρῶτοι, ὅθεν ἐν τῇ ᾠδῇ Κοριν-
 45 θίου πρῶτον κεφαλῇ δέκατῳ λέγεται, Πρῶτον
 50 Ἀποστόλους. ἢ δὲ τιμὴν διδόναι τὴν, ἢ ὑποβλέπει
 τὴν βαθμὴν καὶ τὴν ἐπαγγελίαν, ἢ ὑποβλέπει τὴν
 55 πρῶτον καὶ τῆς τάξεως κατὰ καὶ ἑτέρων ἐν τῇ αὐτῇ
 βαθμῇ καὶ ἐπαγγελίᾳ, ἢ ὅσον τῆς σωτικῆς
 ἀρετῆς. καὶ ἦν Πέτρος κατὰ τὴν δούτερον καὶ τρίτῳ
 60 ἀδόξῃ τὸ πρῶτον τῆς τιμῆς, καὶ τὴν πρῶτον ὅμως
 ἔστι ἦν ὁ Πέτρος, ἦσαν καὶ οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι, ὡς
 65 ἔπε καὶ ὁ Κυβερνήτης ἀνωτέρω κεφαλῇ πρῶτος Πα-
 ραγράφῳ ἐστὶν. ἔχει δὲ ἰδὲν σαφῶς ἐκ τῶν
 70 τῶν ἀφανίστων τίνι οὐσίᾳ ὁ Ἀμβρόσιος τὸ πρῶτον
 75 τῶν Πέτρων ἐκάλεισε πρῶτον ὁμολογίας, ἢ τιμῆς,
 πρῶτον τῆς πίστεως, καὶ δὲ καὶ τῆς ἀξίας. ἐκ
 80 τῶν ἦν δύο συναγόμεναι, ὅτι, ὅτι ὁ Πέτρος πρῶτος
 ἦν τῶν Ἀποστόλων κατὰ τὴν τάξιν, καὶ ἀπὸ τῆς τά-
 85 ξιν, ἢ ὅτι ἦν γρηγορώτερος κατὰ τὸν ἱερωσύμον ἢ
 90 πρῶτος, καὶ ἰδὲ ἀνωτέρω βιβλίου δούτερον κεφαλῇ
 95 ἐβδομῳ. ἢ διότι πρῶτος ἐποίησε πᾶν ὑπόταξιν, ἢ
 δι' αἷμα αἰτίας, ἢ καθαρῶς οἶδε μόνος ὁ ἐτάζων
 100 καρδίας καὶ νεφρῶν κατὰ τὸν ἱερὸν Ἐπιφάνιον,
 καὶ ἰδὲ ἀνωτέρω βιβλίου δούτερον κεφαλῇ δέκατον
 105 ὁ γὰρ. ἢ διότι πρῶτος ὁπίσθου, ὡς λέγει ἐν ταῦτα
 ὁ Ἀμβρόσιος, καὶ δούτερον, ὅτι ἦν πρῶτος ἀπὸ τῶν
 110 ὁμολογίων, καὶ γὰρ ἡ μόνος πρῶτος ὁπίσθου, ἀλλὰ
 καὶ πρῶτος ὁμολογῶν τὸν Κύριον ὁμολογῶν τὸ Πατρί.
 115 Ἐκ τῶν δὲ καὶ τῶν δύο (καλλιμαχοῦ) ἐσω-
 120 γεται ὅτι ἦν ὁ Πέτρος ἡ μονάρχης, ὥστε ἔχει αὐτὴν
 τινὰ τιμὴν ἢ δόξαν ἱερωσύμῳ ὑπὲρ τῶν Ἀποστόλων,
 ἢ μόνος κατ' αὐτὴν καὶ ἰδίᾳ ἢ ὁμολογητῆς, ἀλλὰ
 125 ποῶτος ἐν τοῖς ἱσοῖς, καὶ ἐν τοῖς ἐμοῖς. ἐν τοῖς ἱσοῖς
 130 ἰδὲ, ὅτι ὡς ἔρηται, ἱσοῖς αὐτῶν οἱ Ἀπόστολοι κατὰ
 πάντα, ἦτοι κατὰ τὴν ὑποσολικὴν ἀξίαν, ἐξουσίαν

δύναμιν καὶ ἐργασίαν. ἐν τοῖς ἐμοῖς δὲ, ὅτι ἐμοῖς
 ἦσαν αὐτῶν οἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι κατὰ τὴν ἀγάπην καὶ
 ὁμολογίαν, ὡς ἐμαρτύρησαν ἀνωτέρω τὸ πλῆθος τῶν
 135 ἁγίων πατέρων. ὁ δὲ Παῦλος καὶ ὑπερετερεῖ τῶν Πέ-
 140 τρων, καὶ γὰρ ἐκ ἑσῶν ὑποσολικῆς ἐπὶ τῇ οὐδῇ,
 ἐκ γὰρ καὶ ὑπερὶ ἐπὶ τῇ οὐδῇ ἐκ τῶν ὑποσολικῶν χορῶν,
 καὶ κατὰ τὸν Χρυσόστομον ἦν μετὰ αὐτῶν ὁ Πέτρος
 145 ὡς πρεσβύτερος δηλονότι κατὰ τὴν ὁμολογίαν, ἦτοι
 ὡς πρεσβύτερος πιστεύσας καὶ ὁμολογῆσας, ὁ τρεῖς ἦν
 καὶ ὁ ἰσχυρὸς μετὰ αὐτῶν, ὡς ἔρηται ἀνωτέρω,
 150 ὑπερετερεῖ ὅμως αὐτῶν ὁ Παῦλος, ἐπεὶ ὁ ὅλον Πέ-
 155 τρος ἐκλήθη ἐκ τῆς ἀρχῆς, ὁ δὲ Παῦλος ἐκ τῆς διωγ-
 160 μῆς, ὁ Πέτρος ἐκ τῆς γῆς, ὁ Παῦλος ἐκ τῆς οὐρανῆς,
 ὁ Πέτρος ὡς ἐλαβε πᾶν ὑποσολικῆς, ὁ Παῦλος ἐκ
 165 τῆς τριτῆς οὐρανῆς, ὅπως καὶ ἀρρήτα ἔρηματα ἦκασαν,
 καὶ ἐκ τῶν ἀνθρώπων λαλῆσαι. ὁ Πέτρος ἐπαινεῖ τὸν
 170 Παῦλον, ὁ Παῦλος ἠλεγξε τὸν Πέτρον, καὶ ἐδα-
 175 μῶς ἐπαινεῖ αὐτὸν μερικῶς. μάλιστα ἐν τῇ ᾠδῇ
 Γαλάτας γράφει, ὅτι ἐκ ἐκείνου καὶ πᾶσι τῶν
 180 ᾠδῶν Πέτρος, Ἰακώβος καὶ Ἰωάννης. διὸ καὶ ὁ
 185 Χρυσόστομος ἔλεγον ἀνωτέρω, ὅτι καὶ τῶν Πέ-
 190 τρων ὁ Παῦλος ἔδεδετο, μήτε τῆς ἐκείνου φωνῆς,
 ἀλλ' ἰσοῦ ἦν αὐτῶν. ἢ μὴ ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς κήρυγμα-
 195 καὶ τῆς ἀγῶνης καὶ τῶν θερμότητος καὶ ὁμολο-
 200 γίαν καὶ ἐκ πάντων τὰ ἰσχυρὰ τῆς ὑποσολικῆς ἀξίας
 ὑπερεβάλλει πάντας τῶν Ἀποστόλων, ἐν οἷς καὶ ὁ
 205 Πέτρος, καὶ γὰρ ἡ μόνος ὡς ὁ Πέτρος ἐκλήθη
 210 Ἡγεμὼν, Ἐξάρχης, πρῶτος, Πρωτοκoryφαῖος καὶ
 215 Πρωτόδικος τῶν Ἀποστόλων, ἀλλ' ἰδίᾳ ἐκλήθη καὶ
 220 μετὰ τῶν Ἀποστόλων. καὶ ἐπὶ περὶ τῆς περιτομῆς
 πάντες οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐκρίνον ἐν
 225 τῇ Συνοδῇ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐξετάσαντες πρῶτον καὶ
 230 γνωμοδοτήσαντες, ἀλλ' ὁ Παῦλος καὶ ἐκ τῆς κοινῆς
 235 ἐκρίνης καὶ κρίσεως τῶν Ἀποστόλων καὶ πρεσβυτέρων
 240 κατέγνω αὐτῆς, καὶ ἰδὲ τὸν ῥήπον, καὶ τὸν Χρυσό-
 245 στομον ἐρμηνεύοντα τῆτον πράξεων κεφαλῇ δέ-
 250 κατῶ πέμπτῳ. ὡς τῆτοις καὶ δὲ τὴν ῥώμῳ ἀφῆ-
 255 κε μόνῳ τῷ Πέτρῳ, ἀλλὰ καὶ τῷ Πέτρῳ ἐκείνῳ ἐκεί-
 260 ἰδίᾳ, ὡς δέκνεται λαμπρῶς ἀπὸ τῆς ἐκείνου
 265 κεφαλῆς τῶν πράξεων, καὶ τῶν Πέτρων μετὰ ταῦτα
 270 ἐκείσε ἐπὶ δημησίαν, πάλιν ὁ Παῦλος κατὰ τὸ
 275 ἰδίᾳ αὐτῶν ἐκείνου τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Βασιλείας,
 280 ὅθεν ἐν αὐτῇ καὶ οἱ δύο ἦσαν Ἀπόστολοι καὶ Ἐπίσκο-
 285 ποι, καὶ ὡσαύτως οἱ δύο πρεσβύτεροι ἀδόχον ὡς ἐπὶ
 290 τῆς περὶ τῆς τιμῆς καὶ τάξεως τῶν μακαρίων Πέτρων,
 καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

ΒΙΒΛΙΟΤ Ι. ΜΕΡΟΣ Δ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Πλατύτερον, Ἀγαθὶ ὁ Πέτρος, ὅτι μέρες πάντοτε ἀποστόλων ἀπεκρίθη, καὶ Ἀγαθὶ μόνῃ αὐτῷ ἐρρέθη·
 οὐδ' ἄλλοι, καὶ ὅτι ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσωμεν τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ μακάριος ὁ Σίμων, καὶ τὰ λοιπὰ.

Τοῦ ζητήματος τῆς δύο λόγῳ φέρονται ἀπὸ
 τῶν παλαιῶν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ὅδε ἕτερος μου-
 νικός. ὁ ἡγεμὼν πρέπει ἢ φησὶ μὴ ἀποκριθῆναι
 πάντας ἀπὸ τῆς σύγχυσης, ἀλλ' οὐκ ἀντὶ πάντων,
 καὶ ὀνομαζόμενον Περὶ τῶν λοιπῶν. ὁ μουσικός
 δηλοῖ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐκκλησίαν, διὸ ὁ Πέτρος
 ἔφερε τύπον τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τὴν ὁμολογίαν
 τῶν πιστόνων, ἀποκριθὲν ἀντὶ τῶν ἄλλων.
 ὅθεν ἐκπεριεσπῶν κατὰ Παμμελίαν βιβλίῳ δευτέ-
 ρῳ κεφαλῇ δέκατῳ, καὶ Ἀναγνώσκειν εἰς τὴν Ἰωάν-
 νην ὁμιλίᾳ ἐκατοστῇ δεκάτῃ ὁγδόῃ φασὶν, Εὐλό-
 γως ὁ Χριστὸς, ὃς σημαίνει ἢ ἀγάπη, ἀναθεῖναι
 ἡμῶν, ἀρρέφει, δηλαδή, καὶ τὴν εὐσέβειαν γυ-
 νοῦν, ἔχον, πᾶντας γὰρ τὰς πίστες ἐν αὐτῷ συλ-
 λῆγει, ὡς περὶ καὶ ἐν τοῖς ἀποστόλοις ὅντι τὴν ἀρετὴν
 μετὰ τὴν δώδεκα εἰς τρεῖς τετραμεμερισμένη, καὶ ἐρω-
 τηθῶντες ἀπάντην, μόνον ὁ Πέτρος ἀπεκρίνεται,
 ΣΤ' Εἰ ὁ Χριστὸς, καὶ τὰ ἑξῆς ἐρρέθη δ' αὐτῷ,
 ΣΟΙ ΔΩΣΩ ΤΑΣ ΚΛΕΙΣ, οἷον αὐτῷ μόνῳ τὴν ἐξουσίαν τῆς
 δεσμῶν καὶ λύαν λαβόντι, ἀλλ' ἐν τῇ μόνῃ ὁ Πέ-
 τρος, ἀλλ' ἐν τῇ Πέτρῳ ὡς ἐν τῇ Κιτῶν καὶ αἱ λοιποὶ, καὶ
 ἀπαντα ἢ τὰς Χρυσῆς Ἐκκλησίας, εἶχε γὰρ τὴν εὐσέβειαν,
 ὅθεν καὶ ἀντὶ πάντων εἰς. Καὶ ὁμιλίᾳ ἐκατοστῇ
 ἐκαστῇ τεταρτῇ εἰς τὴν Ἰωάννην, τὸ πρῶτον τῆς

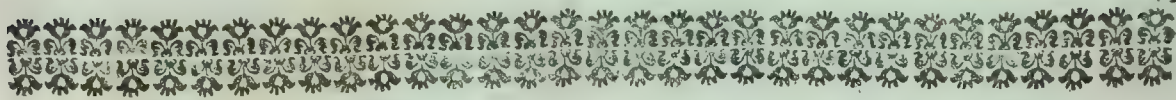
Ἐκκλησίας ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῶν ἀποστολικῶν ἔχον
 ὁ Πέτρος, ἔφερεν ἐν αὐτῷ ἐκκλησιαστικὴν τὴν κοι-
 νότητα, καὶ ὅτι ὁ Πέτρος, πάντες ἦσαν, καθὼς γὰρ
 Πέτρος τῇ φύσει ἦν εἰς ἀνδρωπῶν, τῇ χάριτι εἰς
 Χρυσῆας, εἰς καὶ ὁ αὐτὸς πρῶτος Ἀπόστολος, ἀλλὰ
 ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς, ΣΟΙ ΔΩΣΩ ΤΑΣ ΚΛΕΙΣ,
 πᾶσαν ἐσπῆκεν τὴν ἀγίαν Ἐκκλησίαν. Καὶ εἰς τὴν
 Ἰωάννην ὁμιλίᾳ πεντηκοστῇ, Εἰ γὰρ ἐν τῇ
 Πέτρῳ τὸ μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας, ἐκ αὐτοῦ
 αὐτῷ ὁ Κύριος, ΣΟΙ ΔΩΣΩ ΤΑΣ ΚΛΕΙΣ. εἰ γὰρ μό-
 νῳ τῷ Πέτρῳ ἐρρέθη τὰς, ἐκ αὐτοῦ εἶχε πᾶσαν τὴν
 Ἐκκλησίαν. εἰ δὲ ὑπετελείται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τῇ
 πέτρῃ καὶ ἐπὶ γῆς δεδεσμένη καὶ δεδεμένη, καὶ τὰ ἐν οὐ-
 ρανῷ δεδεμένη καὶ δεδεμένη, τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐρρέ-
 θη σὺν τῷ Πέτρῳ. ἀφείλετο ἡ Ἐκκλησία, ἐν οὐ-
 ρανῷ δεδεμένη ὁ ἀφωρισμὸς, συγχωρεῖται ἀπὸ
 τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐν οὐρανῷ ὁμοίως λαμβάνει
 τὴν συγχώρησιν. γινώσκεις ἄρα τὰς ἐν τῇ Ἐκκλη-
 σίᾳ, ὅτε ὁ Πέτρος ἔλαβε τὰς κλεῖς, τὴν ἀγίαν
 Ἐκκλησίαν αὐτῷ αὐτῷ λαβεῖν νόμιζε. καὶ βιβλίῳ
 τρίτῳ περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς κατὰ Δοκίμην, κεφα-
 λαίᾳ δεκάτῳ-εβδόμῳ, εἰς τύπον τῆς ἐκκλησιαστικῆς
 εὐσέβειας ἐδόκεν ὁ Κύριος τῷ Πέτρῳ τὴν ἐξουσίαν
 δεσμῶν καὶ λύαν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

ὅτι τὸ ἐκταῦθα ἐκτελεσθὲν ἐξουσίαν τῶν λατῶν ἐσωσίσει τὴν Πάπαν μοναρχίαν, ὡς αὐτῶν κα-
 ταρχεσθῶν, καὶ παρ' ἡμῶν ἀποβαλομένη, ὡς καὶ ἐξουσίαν καὶ τῇ πίσει αὐτικῇ.

Εὐνομίαν οἱ λατῶν εἶναι τὸν Πέτρον μοναρχίαν
 τῆς Ἐκκλησίας, καὶ κατασταθῆναι ἀπὸ Χρυσῆς,
 καὶ τὴν μοναρχικὴν ἐξουσίαν τοῖς ἐν Ρώμῃ ἀρχι-
 ερεῶσι ἀσφαλῶς σταθῆσθαι ἐπὶ πάσης τῆς Ἐκ-
 κλησίας, καὶ μὴ εἶναι ἄλλο θεμέλιον, καὶ λοιπὸν
 λέγειν, ὅτι δίδεται τῷ Βασιλεῖ, μετὰ τῆς Βασι-
 λεῖας δίδεται, καὶ μάλλον ὅτε τὸ δίδωμι εἰς κοινὴν
 εἶναι ὀφείλειται, ἀλλὰ καὶ τῷ Πέτρῳ ἐδόθη ἡ μοναρχία
 μετὰ τῶν ἐκκλησιῶν τῆς Χρυσῆς, καὶ μάλιστα ἐπὶ ὀφει-
 λῆς τῆς νῦν πολυμερῆς Ἐκκλησίας. ἀλλὰ ῥητέον
 πρῶτον, ὅτι ἡ μοναρχία αὕτη μάλιστ' ἀπὸ καλῶς καὶ
 καθαρῶς αὐτῶν κατέστηται, ἐδείχθη γὰρ ὅτι

ἡ μοναρχία ὁ Πέτρος, ἀλλ' ὅσοις τοῖς λοιποῖς ἀπο-
 στόλοις κατὰ τὴν δύναμιν καὶ ἐξουσίαν καὶ χάριν καὶ
 ἐκέρχοντο. καὶ δευτέρον, ὅτι αὐτῶν τὴν ἐκκλησίαν
 ματαίως ἐπινοήσαντες ἐξουσίαν, ὡς ὅτι κοσμικῶς
 ἐκταῦθα ἐκτελεσθῶν ληφθῆσθαι, κοσμικῶς νεωτερισμῶ
 καὶ ἡμᾶς συγκρίνοντες κατακρινόμενοι. ἐπεὶ δὲ ἔτε
 δόξασται, ἔτε συναγεται ἀπὸ τῶν ἀγίων γρα-
 φῶν, ἔτε μὲν εἰς νῦν ἡλθὲν ποτε τῆς παλαιᾶς ἐκ-
 κλησίας, ἔτε δὲ καὶ ὡς καὶ ἐκτελεσθῶν ἐξουσίαν
 καὶ τυραννικῶς ἐκτελεσθῶν, ὅθεν καὶ ὡς αὐτικῇ
 ἐκτελεσθῶν ταῖς ἀγίαις γραφαῖς, καὶ τῇ πατρῴ-
 ῳ ἐκταῦθα ὅσον ὅσον πίσει αὐτῇ ἀποβάλλομεν.

ΒΙΒΛΙΟΥ Γ'. ΜΕΡΟΣ Δ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

5 Περὶ τῆς πέτρας, ὡς ἡ Χρὶςτος ὑπέχετο θεμελιῶσαι τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ πρῶτον περὶ τῆς πέτρας τριῶν, οἷς πλατῶνται ὑπόκειται ἡ Λατίνη.

10 Τριπλῶς πλατῶνται ὑπόκεινται αἱ Λατῖναι ὡς φαίνεται ἐν τῇ Βεβαρμίνῳ. ἡ πρώτη ἐστὶν ὅτι νομίζουσιν πῶς πάντες οἱ πατέρες καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ὀρθόδοξοι συγγραφῆς, καὶ πᾶσαι αἱ ἀγαὶ Σιώνοι ἀντιρρήτως ἐδίδαξαν αὐτῶν τὴν πέτραν εἶναι τὴν Πέτραν. τινες δὲ τῶν ἀρχαίων Λατίνων λέγουσιν ἄλλον ἐξηγήσιν, ὅτι δηλονότι ἔχ' αὐτὴ ἐστὶν ἡ πέτρα ὡς
15 θέλουσιν αἱ Λατῖναι κατὰ Λυγαῖον, τῆς τῆς Πέτρας πέτρας καὶ θεμελίου λέγεται ὡς αἱ Ἀποστολῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἔχ' δὲ ὡς Ἐπίσκοπος Ρώμης μετὰ τῶν Ἀποστόλων αὐτῆς, ἔτε μὲν οἰκονομικὸς ποιμὴν, ἔτε μονάρχης τῆς ἀπανταχῆς Ἐκκλησίας, αἱ οἱ ὁ μὴ πιστεύων αἰσῶνως κολαδιέσεται.
20 ὁ δὲ τῆς πέτρας, ὡς ἔστι οἱ λόγοι, ἔπι τῇ τῇ τῇ ΠΕΤΡΑ, ἔκ' ἐστὶ δυνάμει ἀναφέρειται

αἱ Χρῖστος, ἔτε αἱ ἄλλοι τῆς, εἴμ' αἱ τὴν Ἀποστολὴν Πέτραν, περὶ δὲ ὡς ἡ γνώμη αὐτῆς ἀντίκειται πολλοῖς τόποις τῆς γραφῆς ῥητῆς, καὶ πολλοῖς ἀξιολόγοις πατέρεσι. τρίτον λέγουσιν, ὅτι οἱ πατέρες ὁκῶνται οἱ ἐρμηνεύοντες καὶ λέγοντες τὴν Πέτραν πῖσιν, ὁμολογῶσιν εἶναι τὴν πῖσιν τῇ Πέτρῳ ἀνεκλήσιν, καὶ ἑμόνον τὴν τῇ Πέτρῳ, ὡς καὶ τὴν τῶν αὐτῶν Ἀποστόλων ἔως τῆς σωτηρίας, καὶ μὴ εἶναι τὴν πῖσιν ἐτέρῳ τῷ τῷ θεμελίῳ τῆς Ἐκκλησίας, εἰ μὴ μετὰ τῆς ἀναφορᾶς πρὸς τὴν Πέτραν, καὶ πρὸς τῆς κατὰ κληρὸς Ἀποστόλους αὐτῶν, δι' κατὰ λόγον τῆς ἀνεκλήσιν πῖσιν αὐτῶν ἐρμηνεύεται ὑπόχρησις, πᾶσαν τὴν Ἐκκλησίαν βαρύνουσα. ἀλλὰ καὶ τῶν καὶ τῇ γραφῇ καὶ τοῖς ἀγίοις πατέρεσι ἀντικείμενον κατὰ Ἀρχιμετρῶν ὅν, ὡς ὑπόδειγμα ὑποδείκνυται.

ΒΙΒΛΙΟΥ Γ'. ΜΕΡΟΣ Δ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

30 Ἐλεγχῶ τῆς πρώτης πλατῆς τῶν Λατίνων, τῆς λεγούσης, ὅτι ἡ Πέτρας ἐστὶν ἡ πέτρα. καὶ τίς τῶν τῶν λέγεται ἡ Πέτρας πέτρα. καὶ ὅτι καὶ ἄλλοι λέγουσιν κατὰ Πέτραν πέτρα.

35 Ἀπὸ τῶν ἐρμηνεύων ἐν τοῖς ἀντιθέτοις κεφαλαίοις ἀρμόδια ὁρίσκει πολλὰ εἰς ὁμολογίαν, ἐπεὶ δὴ οἱ πατέρες ἐκεῖ ἰσαμῶς ἔπουν τὸ ὄνομα τῆς πέτρας καὶ τῇ θεμελίᾳ εἰς πάντας τὰς Ἀποστολὰς ἐξίσως ἐφαρμόζεσθαι, μόνον δὲ τῇ Πέτρῳ ἔδωκεν ἔτερον, εἴμ' ὅτι πρῶτον ἐκεῖνο τῆς τάξεως καὶ τῆς τιμῆς ὑποδείκνυται, ὡς τῇ ἡλικίᾳ αὐτῆς καὶ τῇ ἀρετῇ
40 τῇ προσήκον. ὁ δὲ τῆς πέτρας, σημαίνει δὲ τὴν πέτραν τὴν πῖσιν ἢ τὴν ὁμολογίαν ἢ τὴν διδασκαλίαν περὶ τῆς Χρῖστου τῆς τῆς ζώντῃς λέγουσιν κοινῶς οἱ ἔγκριτοι τῶν πατέρων σαφέστατα, ὡς τε ἐκ τῶν παρ' αὐτῶν χρησίων φαίνεται ἀσύμφωνοι τὴν γνώμῃ
45 μὲν ταύτῃ ἢ λέγουσιν αἱ Λατῖναι ἀληθινῶς, ἐπεὶ δὴ τὸ ἐνωτικὸν παρίδουσαν οἱ πατέρες, εἰ καὶ φαίνεται ὁ Λυγαῖος ἐν τῇ καὶ μόνῳ λόγῳ ἐρμηνεύει ὅτι τῇ Πέτρῳ καὶ ὅτι τῇ πέτρῳ θεμελιώθηναι τὴν Ἐκκλησίαν. πλὴν βιβλίῳ πρῶτον τῶν διορθώσεων,
50 ἀλλὰ ἡ καταπερὶ τὴν γνώμῃ αὐτῶν, ὅπως ἀφίησιν αὐτῶν εἰς τὴν γνώμῃ τῆς ἀναγνώσεως, μάλιστα ὅτι τὰς εἰχὺς τῆς ἀμφοτέρων, οἷτις ἐψάλλοντο ὑπὸ πολλῶν, ἔπε λέγει ὅτι τὴν Ἀλέκτορα, ὅτι τὴν Πέτραν, καὶ ὅτι τὴν ἄφρον τῇ Πέτρῳ. καὶ εἰς ἄλλους τόπους ὁ αὐτῶν Λυγαῖος ἀποφάνεται μὴ

λέγεσθαι πλέον ἐκείνῳ τὴν πρῶτῃ αὐτῆς γνώμῃ εἶναι αὐτῆς, ἀλλὰ τὰς μετέπειτα, τῆς τῆς ΣΥ ΒΙ ΠΕΤΡΟΣ νοητὴν τὴν πέτραν εἶναι τῆς διδασκαλίας ἢ ὁμολογήσας ὁ Πέτρος. τρίτον, ὅσοι τῶν ἀγίων πατέρων τὴν πέτραν, εἴμ' ὅτι τὸν Κύριον λέγεται θεμελιῶσαι τὴν Ἐκκλησίαν νοητὴν τὴν Πέτραν, ἐνοῶσιν αὐτὸν διττῶς, πρῶτον, ἐνοῶσιν τὸν Πέτρον πέτραν, ὁ δὲ τῆς πέτρας, ἑμόνον, ἀλλὰ μετὰ τῶν ἄλλων ἐνοῶσιν τὸν Πέτρον ἢ πιστεύοντα, ἢ διδάσκοντα. ὁ πρῶτος λόγος θεωρεῖ τὸν Πέτρον ὡς πιστὸν Χριστιανόν, ὅς καὶ ἐφαπλῆται εἰς πάντας Χριστιανούς τὰς πιστεύοντας καὶ ὁμολογῶντας εἰς ὃν ὁ Πέτρος ἐπίσχεσε καὶ ὁμολόγησεν. ὁ δὲ τῆς πέτρας θεωρεῖ τὸν Πέτρον πέτραν ὡς σοφὸν ἀρχιτέκονα τῆς οἰκῆς τῆς οἰκῆς, καὶ ἐφαπλῆται εἰς πάντας τὰς σοφὰς ἀρχιτέκονας τῆς Ἐκκλησίας, ἐδίδεται δὲ ἔδωκεν μερικῶς πρῶτον τῇ Πέτρῳ, εἴμ' ὅτι τῆς τοῦ τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀρετῆς. ὅρα ἰσχυρὰ οἱ λόγοι, οἱ δὲ λέγουσιν οἱ πατέρες τὸν Πέτρον πέτραν ἐφαπλῆται εἰς τὰς λοιπὰς ἀναγνώσεις, καὶ ἡ ΠΕΤΡΑ λέγεται ἐκτείνεται καὶ εἰς τὰς ἐκλεκτὰς Χριστιανὰς, καὶ εἰ ὁ Πέτρος ὅτι τὴν πῖσιν τὴν πέτραν τῇ Χρῖστῳ ὁμολογίαν ἐξέθετο μακάριον.

εἰ, ἀρα καὶ ὅσοι τοιούτως ὁμολογῶσι, τοιούτοι εἰσὶ, καὶ ἄθρει τὰς περὶ τούτων μαρτυρίας. Οὐ γάρ τις ὁμιλία πρώτη εἰς τὴν μαρτυρίαν, παρ' ὅνως πᾶν ζῶν τῷ Χριστῷ πέτρα ἐστίν, ἐφ' ἣς θεμελιώται ἡ ἐκκλησία, ἐν γὰρ τοῖς τελείοις καθίσταται ἡ ἐκκλησία, καθ' ἣς καὶ ἰσχύουσιν αἱ πύλαι τῆς ἁδου. καὶ ἐν τῇ δεκάτῃ ἐκτῇ κεφαλῇ τῆς μαρτυρίας, φανερὸν ἡμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ ἐλάμψαντος διὰ τῶν ἐν οὐρανοῖς Πατρὸς, μινόμεθα Πέτρῳ, καὶ ἡμῖν ἀν' αὐτοῦ διὰ τῶν λόγων τῶν, ΣΥ Εἰ ΠΕΤΡΟΣ, καὶ ἐπ' αὐτῆς. πέτρα γὰρ παρ' ὅ Χριστῷ μαθητῆς, ἀφ' ἧς ἔπινον καὶ ἐκ τῆς σωματικῆς ἀκολουθείας πέτρας, καὶ ἐπὶ ταύτῃ πᾶν τοιοῦτον πέτραν οἰκοδομεῖται ὁ ἐκκλησιαστικὸς παρ' λόγῳ καὶ ἡ κατ' αὐτὴν πολιτεία, καὶ ἐν ἐκείνῃ γὰρ πᾶν τελείως ἐχόντων τὸ ἄθροισμα τῶν συμπληρούντων πᾶν μακροτότητα λόγων, καὶ ἔργων καὶ νοημάτων, ἐστὶν ἡ ὑπὸ τῶν θεῶν οἰκοδομυμένη ἐκκλησία. ἐν δὲ ἐπὶ πέντε οὐκ ἐκείνῳ Πέτρῳ νοητῶς ὑπὸ τῶν θεῶν οἰκοδομεῖται πᾶν πᾶσαν ἐκκλησίαν μόνον, τί αὖν φήσωσι περὶ Ἰωάννη τῆς τοῦ ἁγίου πνεύματος ἡμῶν; ἡ ἐκείνων τῶν ἀποστόλων; ἄλλως τε ἄρα τοῦ ἁγίου πνεύματος λέγουσιν, ὅτι Πέτρος μὲν ἰδίως πύλαι ἁδου καὶ κατὰ ἰσχύς, πᾶν δὲ λαοῦ ἀποστόλων, καὶ ταυτελείων καὶ ἰσχυρῶν, ἐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ πάντων, καὶ ἐφ' ἐκείνων αὐτῶν τῶν περὶ τῶν πύλων τῶν, ΠΥΛΑΙ ἁΔΟΥ ΟΥΚ ΑΤΙΣΧΥΣΟΥΣΙΝ ΑΥΤΗΣ γίνονται, καὶ τὸ, ΕΠΙ ΤΑΥΤῃ Τῇ ΠΕΤΡᾳ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΩΜΟΙ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ. καὶ ὁμιλία δεκάτῃ ἐκτῇ εἰς τὴν ἱερωμίαν, Ἐὰν ἔλθῃ ἐπὶ τὴν γῆρα ἐπὶ τῶν περὶ τῶν ἀποστόλων εἴτε καὶ ἐκ παροβελιότων ὁμῶν ἁγίων, λέγουσιν ὅτι πάντες οἱ Χριστῷ μιμηταί, ὡς ἐκείνῳ πέτρα ἐστίν, πέτρα γίνονται. ταῦτα ὁ ἀντιγράφος. ἐξ ὧν δέκνεται ὅτι πέτρα καὶ πέτρας πάντας τὰς ἀποστόλους καὶ τὰς τελείους καλεῖ. καὶ ὁ ἀμβρόσιος εἰς τὸν λακωνικὴν βιβλίον ἐκτῇ, Πέτρος ἔστιν ὡς καὶ ὁ Πέτρος, ἵνα καὶ σὺ μακάριος ᾖς, καὶ ἀξιώθῃς ἀκυσσῆσαι, ὅτι ΣΑΡΕ ΚΑΙ ΑἴΜΑ ΟΥΚ ΑΠΕΚΑΛΥΨΕΘΙΣ, Ἀλλ' ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. διότι ἡ σὰρξ ἐκ δυνάμει ἀποκαλύψαι, ἐμὴ ἐπὶ ἡμῶν, ἀλλ' ὅς ἐν πνεύματι ὁμολογῶν τὰ μυστήρια, καὶ διὰ σαρκοῦ καὶ αἵματος, ἀλλ' ὅς ἐκ θεοῦ ἀποκαλύψαις ἔχει πᾶν γνώσιν, καὶ θεμελίῳ τῆς ἐκκλησίας καλεῖται. ὁ νικῶν πᾶν σῶμα, θεμελίῳ τῆς ἐκκλησίας ἐστίν. καὶ ἐκ δυνάμει ἐξιστάται τῇ Πέτρῳ, δυνάμει μιμῶνται, μεγάλα γὰρ ἐστὶ τὰ ἐκ τῶν χαρίσματος, ὅς ἐκ οὐδὲν ὅσα ἡμεῖς λαμβάνομεν, ἀλλὰ καὶ ὅσα ἡμεῖς ἐχάριστο. μεγάλη ἄρα ἐστὶν ἡ χάρις, δι' ἣς πάντα τὰ αὐτῶν ὀνόματα τοῖς αὐτῶν ἀποστόλοις ἐδοθήκατο. Εἰ γὰρ ΕἰΜΙ Τὸ ΦῶΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ, ἰωάννης κεφαλῇ οὐ γάρ. ἵμεις εἰσὶν τὸ ΦῶΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ. μαρτυρία κεφαλῇ πέτῃ. Εἰ γὰρ ΕἰΜΙ ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. ἰωάννης κεφαλῇ ἐκτῇ. ὅτι εἰς ἄρτος οἱ πολλοὶ ἐσμέν. πρώτη πρὸς Κορινθίους κεφαλῇ δεκάτῃ. Εἰ γὰρ ΕἰΜΙ ἡ ἁμπελος ἡ ἀληθινή. ἰωάννης κεφαλῇ

δεκάτῃ πέτῃ. Εὐγνώσι ἐφύλασσα ἁμπελον παρποφόρον ἀληθινῇ. ἱερωμίαν κεφαλῇ δεκάτῃ. Εἰ γὰρ ἡ ΠΕΤΡΑ. πρώτη πρὸς Κορινθίους κεφαλῇ δεκάτῃ. Ἀρα καὶ ἡμῶν, καὶ τὰ ἐξῆς. Ὁ ὡς ἐν τῇ δεκάτῃ λόγῳ περὶ τῶν ἁγίων, λέγεται ὅτι Πέτρος πέτρα, ἐπὶ τῇ πρώτῃ εἰς τὰ ἔθνη ἐθεμελίωσεν πᾶν πᾶσιν. ὁ λαβὼν σῶμα λέγεται πέτρα, καὶ ἀρετῆς σῶμα πρῶτον, ὡς μερικῶς ἐκκλησίας θεμελιώσας, ἀρα. Τερτυλλιανὸς βιβλίῳ περὶ τῶν ὡς ἀντιγράφων κεφαλῇ ἐκείνῳ δεκάτῃ. Οὐδὲν τοιοῦτον ὅπερ ἐκείνῳ ἐπὶ Πέτρῳ ἐν τῇ θεμελιώσῃ πᾶν ἐκκλησίαν, καὶ γὰρ καὶ τὰς κλῆς, καὶ τὰς δεσμεῖται καὶ λύει πᾶν ἐκείνῳ, τὸ γὰρ τῷ ὑποσολικῷ ἐπαγγέλλεται ἐπὶ δόξα, ὅπερ καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς κοινὸν πᾶσι. Βασίλειος ὁ μέγας κεφαλῇ τῇ δεκάτῃ τῇ ἱερωμίᾳ, Πῶτες ἐν οἱ χωρεῖται πᾶν τῆς ἐκείνῃ γνώσι. Ἀλλὰ τὸ μέγεθος τῆς καὶ διὰ τῶν πρῶτων τιτελαωμῶν τῷ ὑπὸ βίῳ τὰ ἄλλα ἐπὶ τῶν ὁρῶν, ἐφ' ὧν οἰκοδομεῖται ὅτι ἐκείνῳ οἶκῳ. καὶ ὁμιλία περὶ μετανοίας, Ἀλλὰ Πέτρος ἐπὶ καὶ 20 ὁ λογιζόμενος, ἐπὶ ὅτι τῶν ἐκ τῶν θεῶν τῶν ὑψίστων, καὶ ἀκέραιος ὅτι πέτρα ἐστίν, ἀεὶ καὶ ἀμείνων, καὶ ἀκέραιος πέτρα, ὡς Πέτρος πέτρα, Χριστὸς δὲ ὅντως πέτρα ἀτάλατος, Πέτρος δὲ Ἀλλὰ πᾶν πέτραν, χαρίζεται γὰρ ὁ Χριστὸς τὰ αὐτῶν 25 ἀξιώματα, καὶ ἀποκαλύπτει, ἀλλ' ἔχον αὐτὰ διδοῦν. Τερτυλλίος ὁ Νύσης λόγῳ κατὰ τὴν δεκάτῃ φησὶ, Πέτρα λεγόμενῃ ὁ Χριστὸς, ὁ φησὶς Ἀλλὰ τὸ ὄνομα τῆς πέτρας ἡμῶν ἐν τῇ παλαιᾷ καὶ ἀμεταθέτῃ τῆς κατ' ἀρετὴν ζωῆς, καὶ ἐν τῇ περὶ τῶν ἐκείνῳ 30 πρὸς πᾶν τῶν παθῶν ἀπομολύν, καὶ Ἀλλὰ τῶν πρὸς πᾶσαν ἀποδοκίμῃ ἀμαρτίας αὐτίτουπον καὶ ἀποδοκίμῃ πᾶν ψυχῇ ἐπιδοκίμῃ, Ἀλλὰ τῶν γὰρ καὶ τῶν τοιούτων πέτρα καὶ ἡμῶν ἐσόμεθα, μιμῶνται καὶ ὡς ἐκείνῳ ἐν τῇ τρεῖτῃ φύσει τῇ ἀρετῇ 35 πᾶν τῶν δεσποτῶν καὶ ἀμεταθέτων. Ὁ Νῆλος λόγῳ δεκάτῃ κατὰ τῆς ἀρχῆς τῆς Πάπας, ὁ κοδομήσας μὲν πᾶν ἐκκλησίαν ὁ Χριστὸς, ὁ κοδομήσας δὲ αὐτῇ ἐπὶ τῇ ὁμολογίᾳ τῇ Πέτρῳ, καὶ ἐπὶ πᾶσιν, οἱ τῆς τοιοῦτης ὁμολογίας φύλακες ἐσονται. καὶ ὁ Χρυσόστομος 40 ἐκείνῳ εἰς τὸν ἅγιον Σπύριδον, Τίς τοίνυν τῆς πέτρας ἐκείνης τῆς λογικῆς γὰρ αὐτῶν δυνάμεις; τί δ' αὖ ὁ φησὶ τῇ φύσει τῆς ἐκκλησίας ἐκείνῳ; Βασίλειος ὁ μέγας ἐν τῇ δεκάτῃ κεφαλῇ τῇ ἱερωμίᾳ, Πέτρα ὑψηλὴ ὑψηλὴ τῇ μακαρίᾳ Πέτρῳ ἐκείνῳ 45 μαςαι, Ἀλλὰ τὸ παλαιὸν ἐκείνῳ τῇ πᾶσι, καὶ ἐκείνῳ καὶ αὐτοδότης ἔχον πρὸς τὰς ἐκπερασμῶν ἐπαγορεύσας πληγαί. καὶ ὁ Κύριλλος ἐν τῇ περὶ τῶν ἱωάννην, καὶ Σίμωνος μὲν ἐκείνῳ καλεῖται συγχωρεῖ, κατεχυστάζων ἡ δὲ φερων ἡμῶν δὲ διὰ τῆς πέτρας 50 μετονομάζει Πέτρον, πολιτεῖαν δὲ αὐτῇ ἀρετῇ ἐκείνῳ μαρτυρεῖ. ἴδε καὶ αὐτῶν κεφαλῇ πρῶτῃ, καὶ μέρει δεκάτῃ κεφαλῇ ἐκείνῳ τῆς πατρίδας πέτρα καὶ θεμελίον καλεῖται.

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι. ΜΕΡΟΣ Δ. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

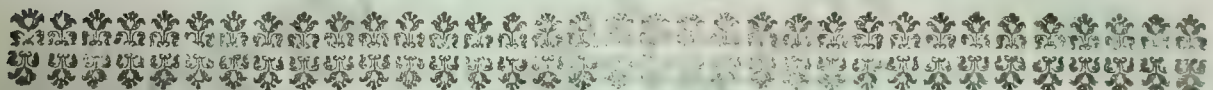
Ἐλεγχε τὰς δούτερας τῶν λατίνων πλῆνις, τῆς λεγούσης, ὅτι ἔτε εἰς Χριστὸν, ἔτε εἰς ἄλλον τινα, εἰ μὴ μόνον εἰς τὸν Πέτρον ἀναφέρεται ἡ πέτρα. καὶ βεβαιώσας διὰ πολλῶν ἐγκρίτων πατέρων, ὅτι μόνος ὁ Χριστὸς ἐστὶν ἡ πέτρα.

Φαίνεσι λατῖνοι τὰ λόγια, **ΕΠΙ Τῇ ΠΕΤΡΑ**
ΤΑΤῃ, ἀδυνατῶν ἀναφέρεισθαι εἰς Χριστόν.
 10 Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι ἡ γνώμη αὕτη ἀντίκειται τοῖς
 ἀξιολογωτέροις τῶν πατέρων, καὶ ἄθρα. Ἰλαριος
 βιβλίῳ δευτέρῳ περὶ Τριῶνος, εἰς ἅρα ἐστὶν ἀσά-
 λειρος Θεμέλιος, μία αὕτη ἐστὶν ἡ μακαρία τῆς πί-
 στως πέτρα, ἡ τῇ σόματι τῶν Πέτρων ὁμολογηθεῖσα,
 15 **ΣΤ' Εἰ ΠΕΤΡΟΣ**. καὶ Γρηγόριος Νύκτας κατὰ ἰσθμίων
 κεφαλῶν ἔχαστα, Ἐκείστιν ἡ πέτρα τῆς πίστεως
 καὶ ὁ Θεμέλιος τῆς πίστεως, ὡς φησὶν ὁ Κύριος αὐτῷ
 πρὸς τὸν πρῶτον τῶν Ἀποστόλων, **ΣΤ' Εἰ ΠΕΤΡΟΣ ἡ ΠΕ-**
ΤΡΑ, καὶ ὑπὸ ταύτῃ τῇ ΠΕΤΡᾳ οἰκοδομήσωμεν τὴν
 20 **ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ**, ὑπὸ τῆς ὁμολογίας ταύτης ἡλιοῦτι
 τῆς, **ΣΤ' Εἰ Ὁ ΧΡΙΣΤΟΣ Ὁ ΤΙΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΤΟΥΤ**
ΖΩΝΤΟΣ. ἱερώνυμος εἰς τὴν ἑβδομον κεφαλῶν ἔ-
 ματθαῖς, Ἐπὶ ταύτῃ τῇ Πέτρᾳ ὁ Κύριος ἐθεμε-
 λίωσε τὴν Ἐκκλησίαν, ἐκ ταύτης τῆς πέτρας ὁ Ἀπό-
 25 στολος τὸ Πέτρον κεκληρονόμηκεν ὄνομα, καὶ δι-
 λον ὅτι τὸν αὐτὸν ἔχα σκοπὸν ὁ ἱερώνυμος τὸ Νύ-
 κτας. Ἀμβρόσιος ἐν ταῖς διδασκαλίαις περὶ διαφόρων
 ἔργων, λόγῳ ἔκτω Τόμῳ πέμπτῳ, Βαθμιαῖν ἐστὶ
 πίστις, καὶ ὁ ἀλαβέστερον πιστῶν, ἀντιβέστερον
 30 καὶ ὁμολογεῖ. περὶ ταύτης τῆς ἀλαβίας λέγεται
 τῇ Πέτρῳ, **ΜΑΚΑΡΙΟΣ Εἰ ΣΙΜΩΝ**, καὶ **ΣΤ' Εἰ**
ἡ ΠΕΤΡΑ, καὶ **ΕΠΙ ΤΑΤῃ Τῇ ΠΕΤΡᾳ ΟΙΚΟΔΟ-**
ΜΗΣΩΜΟΙ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ. ὀνομαζόμενον ἄρα
 Σίμων, διὰ ταύτης τῆς ἀλαβίας καὶ Πέτρος ὀνο-
 35 μαζέσθαι κατηξιώθη. καὶ δὲ Πέτρον διὰ τῆς πέτρας,
 ἥτις ἦν ὁ Χριστὸς, ὡς Παῦλος πρῶτῃ πρὸς Κοριν-
 θίους κεφαλῶν δεκάτῳ. ὁμοίως ἄρα διὰ τὸ εἶναι
 τὸν Χριστὸν πέτραν, καὶ ὁ Σίμων ὀνομάσθη Πέτρος,
 ἵνα ὁ ἔχων κύριον τῇ Χριστῷ τῇ πίστι, ἔχη καὶ κατὰ
 40 τὸ ὄνομα κατ' ὅσον ὡς Χριστὸς λέγεται Χριστιανός,
 ἔτω καὶ διὰ τῆς πέτρας τῇ Χριστῷ ὁ Ἀπόστολος πέ-
 τρα ὀνομασθῇ. Ἀνυστῖν. πρῶτος ἐκαστὴ ἐκαστῇ
 τετάρτῃ εἰς τὸν Ἰωάννην, ἡ Ἐκκλησία ἐν τετάρτῳ
 αἰῶνι διὰ φόροις περισσοῖς καθάπερ κλύδοσι καὶ
 45 καταστροφαῖς πολεμεῖται, ἀλλὰ ἐπὶ τῇ, τίνος χά-
 ριν; ὅτι θεμελιώσθη ὑπὸ τῇ πέτρᾳ, ἀφ' ἧς ἔλαβε
 καὶ ὁ Πέτρος τὸ ὄνομα, ἔχων διὰ τῆς Πέτρας πέτρας,
 ἀλλὰ διὰ τῆς πέτρας Πέτρος, ὡς ἔχ' ὁ Χριστὸς διὰ
 τῆς Χριστιανῆς, ἀλλὰ Χριστιανὸς διὰ τῆς Χριστῷ ὀνομά-
 50 ζεσθαι. ὁμοίως τῆς λέγει ὁ Κύριος, **ΕΠΙ ΤΑΤῃ**
Τῇ ΠΕΤΡᾳ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΩΜΟΙ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ,
 ἐπ' ἐμὲ τῇ πέτρᾳ, ἢ καὶ σὺ ὁμολόγησας, καὶ σὺ
 ἐθεμελιώσῃς, ἐπ' ἐμὲ γὰρ πάντες θεμελιῶνται. ἐγὼ
 γὰρ εἰμι ὁ Θεμέλιος, ἐφ' ὃν ἄλλος κτὲς διώκεται
 θάνατον. καὶ λόγῳ δεκάτῳ τρίτῳ περὶ τὴν τῆς Κυ-

ρίως λόγων φησὶ, τὸ ὀνομαζέσθαι Πέτρος, ὡς
 τῇ Κυρίῳ λαβὼν ἔχα, καὶ γὰρ ἡ Ἐκκλησία ὡς
 μαρτύρεται ἐν τοῖς μεταξὺ λόγους, ὁ Χριστὸς πέ-
 τρα, ὁ δὲ Πέτρος, ὁ Χριστιανικός λαός. διὸ ἀρχι-
 κὸν ὄνομα ἡ πέτρα, καὶ ἐξ αὐτῆς ὁ Πέτρος, ἔχ' ἡ
 πέτρα διὰ τῆς Πέτρας. **ΣΤ' Εἰ Ὁ ΧΡΙΣΤΟΣ Ὁ ΤΙΟΣ**
ΤΟΥΤ ΘΕΟΥ, ταῖς ἐν ἐμὲ τὴν τὴν τῆς Θεοῦ οἰ-
 κοδομήσωμεν τὴν Ἐκκλησίαν, ἐπ' ἐμὲ οἰκοδομήσω
 καὶ σὲ, ἐκ ἐμὲ δὲ ὑπὸ σέ, βελούμην γὰρ οἱ αὐθιγ-
 ποι ὑπὸ ἀνθρώποις θεμελιῶσθαι, ἔλεγον, **Εγὼ μὲν**
εἰμι Πῶλος, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶν, ἐγὼ δὲ Κηρῶν, καὶ
 αὐτοὶ ἐστὶν ὁ Πέτρος. ὅσοι δὲ ἐκ ἡμετέων οἰκοδομήσθαι
 ὑπὸ τῇ Πέτρῳ, ἀλλὰ ὑπὸ τῇ πέτρᾳ, **Εγὼ δὲ εἰμι**
Χριστῷ. ὁ Ἀπόστολος τῶν Πῶλος γινέσκει τὴν
 θρώπων ἐαυτὸς μὲν αἰετῶν, τὸν δὲ Χριστὸν κατα-
 φρονεῖν, μετέστι φησὶν ὁ Χριστός; μὴ Παῦλος
 ἐσαυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις τὸ ὄνομα Παῦλος ἐβαπ-
 τίσθη; ἀλλὰ πάντα καλῶς, τῇ αὐτῇ γὰρ τρεῖς καὶ εἰς
 τὸ ὄνομα Παῦλος ἐβαπτίσθησαν, καὶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς Πέ-
 τρας, καὶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς Χριστῷ, ἵνα καὶ ὁ Πέτρος θε-
 μελιώθῃ ὑπὸ τῇ πέτρᾳ, καὶ δὲ καὶ ἡ πέτρα
 ὑπὸ τῇ Πέτρῳ. Θεοδώριτος πρῶτῃ πρὸς Κοριν-
 θίους κεφαλῶν τρίτῳ ἐδαφίῳ εἰδεκάτῳ ἐρημνύων
 τὸ, **ΘΕΜΕΛΙΟΝ ἑΤΕΡΟΝ ΟΥΔΕΙΣ ΔΥΝΑΤΑΙ ΘΕΙ-**
ΝΑΙ, φησὶν οἰκοδομεῖν καὶ μὴ καθελαι τὸ θεμέ-
 λιον, καὶ διώκεται γὰρ ἄλλον θεμέλιον θάνατον ὁ βυλό-
 μιν σοφῶς οἰκοδομεῖν. τῶν τῶν θεμέλιον ἔθετο ὁ
 μακάριος Πέτρος, ἡ μάλλον αὐτὸς ὁ Κύριος, ὅτε
 ἀρῆκεν ὁ Πέτρος, **ΣΤ' Εἰ Ὁ ΧΡΙΣΤΟΣ Ὁ ΤΙΟΣ ΤΟΥΤ**
ΘΕΟΥ, καὶ ὁ Κύριος πρὸς αὐτὸν, **ΣΤ' Εἰ ΠΕ-**
ΤΡΟΣ, μὴ ἔρα καὶ ὑμεῖς διὰ τῶν ἀνθρώπων ὀ-
 νομαζέσθαι θέλετε, ἀλλὰ διὰ τῆς Χριστῷ, ὅς ἐστι
 τὸ θεμέλιον. ὁ διάλογος εἰς τὸν Ἰωάννην βιβλίῳ
 ἐκαστῷ ὁμοίως κεφαλῶν εἰσάτῳ, ἐν τοῖς ἱεροῖς
 λόγοις καὶ θεμέλια πληθυντικῶς, ἀλλὰ ἐνι-
 κῶς θεμέλιον λέγεται, ἵνα σὺ διδαχθῇς, ὅτι
 ἀλλὰ ὑμεῖς ἐστὶ τὸ θεμέλιον, εἰ μὴ ὁ Κύριος.
 καὶ βιβλίῳ τελικοῦ πρῶτῳ κεφαλῶν τελικοῦ
 τετάρτῳ, ἐν τῇ ἱερῇ λόγῳ ἐνικῶς λεγομένης τῆς
 πέτρας, τίς ἔτερος, εἰ μὴ ὁ Χριστὸς νοητέ. καὶ
 55 **Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Ὀμιλία** εἰς τοὺς
 κινεσφόρους, ὡς τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Θεοῦ, ἡ Ἀ-
 παρχὴ τῶν Ἀποστόλων Πέτρος ὀνομάσθη διὰ τὴν ἀσά-
 λειον πίστιν, ἢ ἔχων ὑπὸ Χριστὸν τῇ πέτρᾳ.
 ὁ Γαλάτῃς. Ἐπὶ τῇ πέτρᾳ τὸν Χριστὸν τὸν Θεὸν
 ἡμῶν ἐστὶν ἡ Ἐκκλησία θεμελιώμενη, πρῶτος πρῶ-
 τη τῆς ἐβδόμης Σωδὸν. Κωνσταντῖνος καὶ Εἰρήνη
 ἐν τῇ πρῶτῃ Σωδὸν Σάμῃ, καὶ βλέπω τῇ

ἔπ' ἡ πλὴν πέτραν Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν τε θεμελιωμένην
Εκκλησίαν αὐτῇ, ἐχρισμένην ὡς, καὶ διεργημένην.
πρώτη πρὸς τῆς ἐβδόμης Συναγωγῆς. ὁρίσθη ὡς
τῇ πρώτῃ κεφαλῇ τῆς Ἰωάννης ὡς τῇ σαρῇ, Πέ-
τρον δὲ αὐτὸν κληθήσεσθαι εἶπε, παρνομασίου-
τα ὅτι τῆς πέτρας, ὅτις ἐστὶν ὁ Χριστός. Ἰν' ὡς περ
ἐκ σοφίας σοφός, καὶ ἁγίος ἐξ ἁγιότητος, ἔτω
καὶ ὡς πέτρας Πέτρος. Καὶ σάραξεν ἐρωτήσας ἐξη-
κοστὴ ἔκτῃ, οὗ δὲ Παῦλος φάσκων, Εἰς Θεὸς ὁ
ΠΑΤΗΡ, ἔξω αὐτὸν τῆς κυριότητος τίθησιν, ἢ πα-
λιν λέγων, Εἰς ΚΥΡΙΟΣ ἸΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ, ἔξω
αὐτὸν τῆς Θεότητος δέκνυσιν, ὃ δ' ἔτι πάλιν διεγο-
ρῶν ὁ τίς, ΕΠὶ τῇ ΠΕΤΡΑ ΤΑΥΤῃ Οἰκοδομη-
σάμενος τὴν Ἐκκλησίαν, ἁμοιβῇ τῆς Ἐκκλησίας
ἐπιδέκνυσιν. Ὁ ἁγίος Ἀθανάσιος ἐρωτήσας ὁνόματι Τό-
μου δούτερον, Ἀνθρώπος ἢ ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτῇ
ἐπὶ τῇ πέτρῃ, τίς ὁ ἀνθρώπος; ὁ ἁγίος Πέτρος,
πέτρα, ὁ Χριστός, οἰκία, ἡ πίστις. Κύριος δὲ ὁ Ἀλε-
ξανδρέας ὡς τῇ τριανκῶς τρίτῃ κεφαλῇ τῆς Ἰσουλῆς,
Εἰκὸς πέτρας ἡμῖν ὠνομάσθαι Ἀλ' ἐτάω τὸν κύ-
ριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὃν ὡς καθάπερ τι σπῆλαιον,
ἢ περβατῶν σπηλὸς ἢ Ἐκκλησία νοεῖται, ἀσφαλὴ
καὶ ἀκράδαντον ἔχουσα πλὴν ἐς τὸ εἶναι Ἀσμενίτην.
Σὺ γὰρ εἶ Πέτρος, φησὶ, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέ-
τρᾳ οἰκοδομήσωμεν τὴν Ἐκκλησίαν. Ἰγνᾶτιος ἐπὶ

ἐκ τῆς πρὸς Φιλαδέλφους περὶ τῆς Χρυσῆς, οὗτος ἐστὶν
ἡ πέτρα τὸν Πατέρα ἀγαστα ὁδός, ἡ πέτρα, ὁ φεαγ-
μός. Καὶ ἐπὶ τῇ πρὸς Πολύκαρπον, Ἀποδεχόμενος
πλὴν ὡς Θεὸς καὶ γνώμων ἡδρασμένης ὡς ἐπὶ πέτραν
ἀκίνητον. Καὶ ἐπὶ τῇ πρὸς Ἐφέσιους, Ἰσοῦς Χρι-
στὸς ὁ θεμελιώσας ἡμᾶς ἐπὶ τῇ πλὴν πέτρῃ. Καὶ Χρυ-
σόστομος ὁμιλίᾳ ἐκτῇ κατὰ Ἀνομοίων ἐπὶ τῶν ἰε-
ραρχῶν, οὐχ ἡ φύσις τῆς ὁραμένης πέτρας, ἀλλ' ἡ δύ-
ναμις τῆς νοημένης τῆς ποταμῆς ἡφίει τὴν ὑδάτων.
Καὶ πρώτη πρὸς Κορινθίους κεφαλῇ δέκατῃ, Πνύ-
ματι πέτρα λέγεται ὁ Χριστός Ἀλ' τὸ ἀμετακί-
νητον. Καὶ Κύριος Ἀλεξανδρέας ἐκ τῆς τρίτης
τῶν γλαφυρῶν ἐς τὴν ἑξῆς, Πέτρα παρεκάλειται
Ἀλ' τὸ ἀδρανῶς καὶ ἀκλόνητον, ἐρήρῃσαι γὰρ ἐν
ἰδίοις ἀγαθοῖς ἡθεῖαι καὶ ὑπερτάτη φύσις. Βα-
σίλειος ὁ μέγας κεφαλῇ ὁνόματι τῆς ἀγίας
Πνύματος, Πέτρα Ἀλ' τὸ ἰσχυρὸν καὶ ἀσβεστον,
καὶ παντὸς ἐρύματος ἀβραγέσσερι εἶναι φυλακτῆ-
ριον τῆς πίστεως. Γρηγόριος ὁ Θεολόγος λόγῳ
περὶ εὐταξίας, οὗ δὲ ἐπὶ πέτρα τῆς πίστεως ὡς
τῆς ἀξίας, ἐφ' ἧς βεβήκαμεν, καὶ ἡ κατὰ τὴν
ταῦτα καλῶς, ἐπειδὴ ὁ Χριστός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἀπερ-
γυνώσιμος, καὶ λίθος ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦ-
τες, ὃς ἐγείρετο ἐς κεφαλὴν γυνίας. ταῦτα πρὸς
τὴν δούτερον.

ΒΙΒΛΙΟΤ Ι'. ΜΕΡΟΣ Δ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Εἰλεχθὲν τῆς τρίτης πλαγῆς τῶν Λατίνων περὶ τῆς πίστεως τῆς πέτρας.

Ἡ Τρίτη πλαγὴ τῶν Λατίνων ἐστὶν, ὅτι ἐκείνοι οἱ πα-
τέρες οἵτινες τοῦ Πέτρου πλὴν πίστιν, ὁμοιοῦσι
τὴν πίστιν τῆς Πέτρας ἀνεκλήσθαι, καὶ ὅτι μόνον τῇ
Πέτρῃ, ἀλλὰ καὶ παντὶ Ἐπισκόπῳ τῆς Ρώμης ἕως
τῆς σωτηρίας τῶν αἰώνων. καὶ ἐξ οὗ τριτὴ δύ-
ναμις εἶναι τὴν πίστιν θεμελίον τῆς Ἐκκλησίας,

εἰ μὴ πρὸς ἀναφύεσθαι πρὸς τὸν Πέτρον, καὶ τὰς καὶ κα-
ρὰς Ἀνδρόχους αὐτῇ εἰς Ρώμην, ἢ κατὰ λόγον τῆς
ἀνεκλήσθαι πίστεως αὐτῇ σερωτάτη ἐστὶν, φέρεται
ἐν αὐτῇ ἅπασαν τὴν Ἐκκλησίαν. μακρὸν ὅμως ἀπέ-
χει ταῦτα τῆς Ἀθανάσιου τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ
δέκνυται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς λέγεται ἡ ἐν τῇ πιστεύοντι ἀνθρώπῳ κατὰ Πέτρον Λομβάρδον, καὶ πρὸς ἡμᾶς λέ-
γεται ὁ πιστεύων, καὶ περὶ τὴν φησὶν ὁ ἱερεὺς πίστεως πρὸς Κωνσταντῖον Βασιλέα.

Ἰστέον ὅτι Πέτρος ὁ Λομβάρδος διαιρέσει εἰκοστὴ
τρίτῃ τῶν γνωμῶν λέγει, Ἡ πίστις λέγεται κατὰ
ὅσα ὡς τρεῖς περὶ τῆς Θεολογικῆς ἀρετῆς, ἥτις
ἐστὶν ὡς τῇ πιστεύοντι ἀνθρώπῳ, ὡς ἡ καὶ πρὸς
ὀνομάζεται, ἡς Ἀλ' πλὴν ὡς τῇ καρδίᾳ ἐρέσθαι,
καὶ τὸν ὡς τῇ σωματικῇ καρπὸν, φησὶν ὁ Ἀπόστολος
τῆς πρὸς Ρωμαίους κεφαλῇ δέκατῃ, Καρδίᾳ μὲν
πισδύεται εἰς δικαιοσύνην, σῶματι δὲ ὁμολογεῖται
ἐν σωτηρίᾳ. Ἀλλοτε ἡ πίστις λέγεται ὁ πισδύ-
εται, ἥτις αὐτὴ αὐτῆς τῆς σωτηριώδους ἀποτίθεται

πισδύεται, ἥτις καὶ πισδύεται φέρει σωτηρίαν, ὡς
Παῦλος τῆς πρὸς Γαλάτας κεφαλῇ πρώτῃ, ἰδα-
φίᾳ εἰκοστῇ τρίτῃ, ἀπογγελλίσει τὴν πίστιν, ἢ πο-
τὲ ἐπὶ ὁρῆσαι, ὡς ὁ μὴ ὁλοψύχως πισδύων ἐσώζεται.
καὶ ἱερεὺς πρὸς Κωνσταντῖον Ἀυγαστον ἐν βιβλίῳ, 50
ὅπερ καὶ ἐδύκειν ὡς χερσὶν αὐτῇ, φησὶν, Δυσχερὲς
πράγμα ἐστὶν τῶν πᾶσι πίστες εἶναι, ὅσα καὶ ἀνθρώ-
πων θελήματα, καὶ πᾶσι διδασκαλίαι, ὅσα καὶ
ἡθῆ. διὸ χροσικῶς καὶ καταμνήσκω περὶ Θεῶν πί-
στες σωτήριαι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Ὅτι ἡ πίστις ἢ πισδύοιμι καὶ ἡ πίστις ἢ πισδύεται συμφωνῶν ὡς ἔχει καὶ ὡς ἐργασίαι, καὶ τὸ ὑποκείμενον τῶν αὐτῶν καὶ τὸ ὑποκείμενον.

5

Η δὲ πίστις ἢ πισδύοιμι, καὶ ἡ πίστις ἢ πισδύεται συμφωνῶν ὡς ἔχει ἢ ὡς ἐργασίαι, καὶ τὸ ὑποκείμενον ἢ ὡς ἐργασίαι, ἢ τῆς ἐξέως. τὸ δὲ ὑποκείμενον ἐπὶ τὸ πρῶμα καὶ τὸ Δὲ τῆς διδασκαλίας διδύοιμι, ἢ διδασκαλίαι

περὶ τῶν πραγμάτων ἀδὲ πισδύειν τὸ αὐτὸν, ὡς τε ἀπὸ τῶν διδασκαλίων, ἢ τὸ πρῶμα περὶ τῆς διδασκαλίας ὁμοίας ὑποκείμενον τῆς πίστεως, καὶ ἀκολουθῶν κατὰ μετωνυμίαν πίστιν, ὁ αὐτὸς ἐπὶ νῦν.

10

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Ὅτι ἡ πίστις ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν πιστῶν ἀπάντων μία ἐστὶν ἐπὶ ἀριθμῷ ἀλλὰ τῷ γένει, καὶ πῶς ἐπερᾶται ἀπιστεύεται κατὰ Αὐγεῖνους, καὶ ἕτερον ἢ πίστις ἢ πιστεύονται.

15

Η πίστις ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν πιστῶν ἀπάντων μία ἐστὶν, ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ, ἀλλὰ τῷ γένει, Δὲ τῶν ὁμοιότητων ὅπως καὶ ἀλλοφροῦν μᾶλλον μίαν λέγουσιν, ἢ πολλαῖς, ὅσοι μίαν γὰρ διδασκαλίαν ἐκτυπῆται ἢ πίστις ταῖς καρδίαις τῶν πισδύοντων, ὡς διδάσκει Αὐγεῖνους βιβλίῳ δεκάτῳ τρίτῳ περὶ Τριᾶδος κεφαλῶν δούτέρῳ, ὅπου φησὶν, Ἐπερᾶται ἀπισδύεται, καὶ ἕτερον ἢ πίστις ἢ πισδύονται. Ἐκείνα γὰρ ἐν τοῖς πρῶμασι εἰσὶν, ἢ τίνα ἢ εἰσὶν, ἢ ἦσαν, ἢ μέλλουσιν εἶναι, ταῦτα δὲ ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν πισδύοντων εἰσὶ, καὶ φανερὰ μόνον ὧς εἰσὶν. ἢ καὶ ἐν ἑτέροις ἐχ' ἡ αὐτὴ, ἀλλ' ὁμοία εἰσὶν, ὡς περὶ φησὶν, Ὁ γινώσκων, μεγάλην καὶ ἡ πίστις. Μοιθαῖς κεφαλῶν δεκάτῳ πέμπτῳ. καὶ ἐν ἑτέρῳ, Ὁλιγίπεις, εἰς τί ἐδίδασκας; Μοιθαῖς κεφαλῶν δεκάτῳ τεσσάρτῳ, ἐν ᾧ σημειῖται ἐκείνη ἡ πίστις. Ἀλλ' ὅτι λέγεται πάντων ἡ πίστις μία, καὶ ὅτι τῶν θείων τῶν θείων ἐστὶν, ὅπου καὶ ἐν τοῖς θείων ἐστὶν καὶ τὸ αὐτὸ τὸ ἐκείνης θείων, ἐκείνης φανερὸν ἐστὶν, καὶ ἐπὶ τῇ ἐτέρῃ,

35

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Ὅτι ἀδυνατοὶ σωθῆναι τὸν Χριστὸν τῇ πίστι ἢ ἀλλ' πιστεῖν, καὶ πότε ἰδίαν ποιεῖ ἐκείνη τῶν ἐτέρων πίστιν ἢ πιστεύεται, μίαν τῷ ἀριθμῷ κατὰ τὸ πρῶμα εἶσαν.

40

Καὶ λοιπὸν δέκνυται ὅτι ἀδυνατοῦν εἶναι σωθῆναι ὁ Χριστιανὸς τῇ πίστι, ἢ ἀλλ' πιστεῖν, ἀλλὰ τῇ πίστι ἢ αὐτὸς πισδύει σωζεται, ἢ τις δηλαδὴ εἶναι ὁμοίαν τῇ πίστι τῇ κοινῇ τῆς Εκκλησίας. τῶν δὲ πίστιν τῇ ἐτέρῃ ἢ πισδύεται, δηλαδὴ τῶν ὅλων τῆς πίστεως διδασκαλίας, τότε ἰδίαν ποιεῖται ἐκείνη, ὅτε τῶν αὐτῶν πισδύει καὶ ὁμολογεῖ. Αὕτη ἐστὶν ὡς ἐν τῇ κοινῇ πίστι, ἢ κατὰ τὸ πεπισδύοιμι

πρῶμα πάντων τῶν πιστῶν μία ἐστὶ τῷ ἀριθμῷ, δηλαδὴ ἵπσων τὸν Χριστὸν εἶναι τὸν ἴδιον τῷ Θεῷ τῷ ζῶντι, δεδομένον ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, καὶ ἐγγεγραμμένον Δὲ τῶν δικαίων ἡμῶν. παρ' ὅ μὲν πιστεῖν τῷ ὁμολογεῖν, σωθῆσθαι, ἐκείνη μὲν μίαν εἶδον περὶ τῶν πρώτων τῶν Πέτρων ἔλαβον, καὶ μὲν ποτε περὶ τῶν Πάπων τῶν ῥώμης ἡ καθεστῆσθε.

50

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Σ'.

Ὅτι ὅτι τῇ πίστι ἢ ὑπισδύοιμι ὁ Πέτρος, μόνον αὐτὸς ὡς ἐκείνη, ὡς καὶ ἕτερος τις τῇ αὐτῇ, μίαν τῷ γένει τῇ τῷ Πέτρῳ εἶσαν, καὶ ὅτι τῇ πίστι ἢ ὑπισδύοιμι ὁ Πέτρος μίαν τῷ ἀριθμῷ εἶσαν, καὶ ἐπὶ τῇ πίστι καὶ ὁμολογεῖ τῷ Πέτρῳ, καὶ πῶς ὁ πισδύων οἰκοδομεῖται.

Εν τῇ πίσει τῶ Πέτρου ἡ ὁπισθοστροφὴ, μόνος ὁ κοδο-
μητὴς οὐ Πέτρος. καὶ ὅτι τῇ αὐτῇ πίσει, τῇ ὁμοίᾳ
πίσει τῶ Πέτρου, μιᾷ ᾠσῇ καὶ τῇ αὐτῇ τῇ γένει,
οἰκοδομεῖται πασις ἑτέρῳ Χρυσανός. ἀλλὰ μὴ
ὅτι τῇ πίσει ἦν ὁπισθευστον ὁ Πέτρος, μίαν καὶ πᾶν
αὐτῶν πᾶ ἀρχιμῶν, τῆς τῇ Χρυσῶ κατὰ πᾶν
διδασκαλίαν τῶ Εὐαγγελίῳ κηρυχθούτι, οἰκοδο-
μεῖται πιστῶν πασ Χρυσανός, τῶν, ὡς πᾶ-
σα ἡ ἐκείνου ἀρχὴ τῶ πεπιστευμένῳ ὑποκαταστήσῃ,
ἐμὴν δὲ τῇ πίσει, ἡ τῇ ὁμολογίᾳ τῶ Πέτρου, ἡ
αὐτῇ δὴ τὸς ποτε πιστῶντος. μόνος ὁ Πέτρος μακά-
ριος ἦν κατ' ἐκείνῳ πᾶν πίσιν κατ' ἡν ὁπισθευσεν,
ἀλλὰ μὴ κατ' ἐκείνῳ πᾶν πίσιν κατ' ἡν ὁπισθόστροφος,

μακάριος ἐστὶ πᾶς ὅστις αὐτῇ πιστός ἐστι αὐτῇ. οἱ
πατέρες, οἱ πᾶν πέτρων πίσιν ἐνόησαν, καὶ μὴ ὁ
μιλῶν. περὶ πίσεως ἡ ὁπισθόστροφος ὁ Πέτρος, καὶ πᾶν
αὐτῶν, τῆς τῇ ὁμοίᾳ παρ' ἡμῶν αὐτῶν, ἵνα
ὁσὼν καλῶς πεθεμελιωμένοι. καὶ δὲ περὶ πί-
σεως ἡν ὁπισθόστροφος, καὶ τῶν τῶν ὁπισθόστροφος ἡμῶν
οἱ πατέρες ὡς κοινὸν τῆς Ἐκκλησίας θεμελίον, κα-
θὼς λέγεται πρώτης αὐτῆς Κορινθίων κεφαλῇ
τρίτῳ, θεμελίον ἀλλοῦ ὑδαὶς διώκεται θάλασσῳ
τὸν κερμαίνον, ὅς ἐστιν ἰησοῦς ὁ Χρυσός, οὐκ ἐστὶ γὰρ ἰ-
ἑτέρου ὀνόματι ἀπὸ τὸν Οὐρανόν, οἱ δὲ ὅτι ἐκείνου
ἡμᾶς. πρῶτον κεφαλῇ τῆς τῆς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ΄.

15

Περὶ τῶ πᾶν ὅτι τὸν Πέτρον καὶ τὸς λοιπὸς Ἀποστόλους, ἡ ὅτι πᾶν ἡ πιστεύεται καὶ ἡ πιστεύεται πίσιν, ἡ ὅτι τὸν Χρυσ-
τὸν κατὰ διδασκαλίαν ἄλλῳ ἢ πρᾶγμα θεμελίον οἰκοδομεῖται ἡ Ἐκκλησία, καὶ ποσῶς λέγεται τὰ θεμέλια.

Λέγουσι οἱ πατέρες ἡ ἐπὶ τὸν Πέτρον, ἡ ἐπὶ πᾶν-
τας τὸς Ἀποστόλους κατὰ κήρυκα καὶ Ἀρχι-
τέκτονας, ἡ ὅτι τὴν πίσιν ἡ πιστεύεται, κατὰ ὅ-
ριον καὶ ὅρατον ἐκ τῶ ἡμετέρου μέρους, ὅ σωματικῶ-
μιθα τῇ Χρυσῶ, ἡ ὅτι τὴν πίσιν ἡ πιστεύεται,
ἦν πᾶν ὑμᾶς περὶ Χρυσῶ διδασκαλίαν, κατὰ ὅρα-
ται ἐκ μέρους τῶ θεῶ καὶ τῶν ὑπηρέτων τῶ Εὐαγγελί-
ου, ἀφ' ἧς ἐκείνης ἡ πίσεως, ἡ ὅτι τὸν Χρυσὸν ἐκείνη
τῇ διδασκαλίᾳ κηρυγνύον κατὰ ὅλην τῆς διδασκα-
λίας, ἡ τῶς ὅτι τὸν Χρυσὸν κατὰ μόνη πρᾶγμα

τῆς οἰκοδομῆς θεμελίον οἰκοδομεῖται πᾶν Ἐκκλησίαν 20
καὶ ἕκαστον τῶν πιστῶν, καὶ γὰρ ἡ αὐτῆς ἐστὶν ἐκείνου τῶν
ὁρισθῶν πατέρων, τῆς τῇ Χρυσῶ εἶναι θεμελίον
πραγματικῶν, τῶ Εὐαγγελίῳ θεμελίον διδασκαλικόν,
πᾶν πίσιν θεμελίον ὁργανικόν, τὸν Πέτρον καὶ τὸς λοι-
πὸς Ἀποστόλους πᾶντας ὑπηρετικῶν, τῆς τῇ Ἀρχι-
25
τεκτονίας, θεμελιώσας, ὅτι τὴν διδασκαλίαν καὶ ὁ-
κροᾶσθαι καὶ δέχεσθαι δὲ, ἵνα τῇ διδασκαλίᾳ
θεμελίῳ, ὁσὼν τῇ μόνῳ πραγματικῷ θεμελίῳ,
ἡ τῇ Χρυσῶ.

30

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η΄.

Περὶ τῶ διδασκαλικῷ θεμελίῳ τῆς Ἐκκλησίας κατὰ Εἰρηναῖον.

Φησὶν ὁ Εἰρηναῖος βιβλίῳ τρίτῳ κατὰ Αἰρέσεων κε-
φαλῇ πρώτῳ, οὐδὲ ἑτέρων πᾶν τῆς ἡμετέ-
ρας σωτηρίας ἀφ' ὧν ἐγνώκεμεν, ἡ δὲ ὅτι τὸ
Εὐαγγέλιον αὐτῶν ἡμᾶς ἔλθον, ὅ τῶν μὴ ἐκείνων,

ὑστερον δὲ ἀφ' ὧν ἡμᾶς ἔλθον, καὶ ἐν γράφῃ πα- 35
ρῶν ἡμῶν, γινώσκοντες θεμελίον καὶ εὐλὸν τῶς
ἡμετέρας πίσεως.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ΄.

40

Περὶ τῶ ὁργανικῷ θεμελίῳ τῆς Ἐκκλησίας, ἡ κατ' Ἀμβρόσιον ἐκ ὅτι τῇ τῇ Πέτρου σαρκὶ πεθεμελιώται.

Ἀμβρόσιος βιβλίῳ περὶ ἐνσάρκου οἰκονομίας
κεφαλῇ πέμπτῳ φησὶν, ἡ πίσις ἀρχὴ ἐστὶ
τῇ τῆς Ἐκκλησίας θεμελίον, ἐν γὰρ ὅτι τῇ τῇ Πέ-
τρος σαρκὶ, ἀλλ' ὅτι τῇ πίσει ἐρηται, ὅτι πᾶν
ἀλλ' ἐκείνου ἐκείνης, ἡ γὰρ ὁμολογία καὶ τὸν ἄλλον.
καὶ αὐτῇ ἡ ὁμολογία ἐκ ἐκείνου ἐκείνης μίαν μόνην Αἰρε-
σιν, ἐν γὰρ Ἐκκλησίᾳ ὡς πᾶν ἐκείνου πᾶν καὶ

ἀφ' ὧν κύμασι τῶν ὑποκαταστάσεων καταπαλάσσει,
κατὰ πᾶν τῶν Αἰρέσεων ἐκείνης τῇ θεμελίῳ τῆς 45
πίσεως. Ἐπιλέψαμε ἡμεῖς διηγεῖσθαι τὰ ὁρί-
ματα τῶν Αἰρετικῶν καὶ τὸ πλῆθος τῶν Αἰρέσεων,
ἀλλ' ὅτι πᾶν τῶν πᾶν ἐστὶν ἡ κοινὴ πίσις, ὅτι δηλαδὴ
ὁ Χρυσὸς ἐστὶν ὁ ἴδιος τῇ θεῷ τῇ ζώντῳ, αἰώνῳ
τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ ὅτι ἐκείνου τῷ Πατρὶ γινώσκοντες. 50

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι΄.

Περὶ τῶ ὑπηρετικῷ θεμελίῳ τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι Πρωτῶν καὶ Ἀποστόλων, καὶ τὸ ὅτι τῇ τῇ Πέτρου οἰκοδομήσῃ μὴ πᾶν Ἐκκλησίαν.

Ο΄

Οὐκ ἔλαβεν τὰ βιβλία τὰ Ἀμβροσίᾳ, κεφαλαιῶ
της αὐτῆς ἐφεστίας ἐπιστολῆς, εἰς τὸ, ἑτοιμοδο-
μησάντες ὅτι τῇ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προ-
φητῶν, ὅπως ἀκρογωνίας λίθος ἰσοῦ χριστοῦ, λί-
θοι, τετέστιν ὅτι τὴν ἰσὺν καὶ παλαιὰ διαθήκην κα-
τασκευάσαντες, ὁ γὰρ οἱ ἀπόστολοι ἐδίδασκαν, οἱ προ-
φῆται μέλλον ἐσεῖναι προῆπον, τῶν γὰρ προφητῶν
διαθεμένων τὴν διδασκαλίαν, ἐπ' αὐτὴν ἐθεσαν τὸν
θεμέλιον οἱ ἀπόστολοι, ὅθεν λέγει ὁ κύριος πρὸς τὸν
10 Πέτρον, ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσωμεν τὴν
ἐκκλησίαν, τετέστιν ὅτι ταύτῃ τῇ τῆς καθολικῆς
πίστεως ὁμολογίᾳ καταστήσω τὰς πίστες εἰς τὴν ζωὴν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ'.

15

Περὶ τῆς πίστεως τῆς πέτρας κατὰ Ἰλάριον καὶ Νύσσης τῆς σὺν αὐτῷ χριστοῦ, καὶ τὰ ἐξ ἧς, ὅς ἐστι τὸ πραγμα-
τικὸν θεμέλιον τῆς ἐκκλησίας.

Ἰλάριος βιβλίῳ δούτῳ περὶ Τριάδος, ἐν ᾧ αὐ-
30 φησί, καὶ ἀσάλευτον θεμέλιον, μία ἡ μακαρία
τῆς πίστεως πέτρα, ἡ τῇ σὺν αὐτῷ Πέτρῳ ὁμολογη-
θεῖσα, ΣΥ Εἰ ὁ ΧΡΙΣΤΟΣ Ὁ ΥἱΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΤΟΥ ΖΩΝΤΟΣ. καὶ βιβλίῳ ἑκτῷ περὶ Τριάδος, ἐπὶ ταύτῃ
τῆς ὁμολογίας τὴν πέτραν γέγονεν ἡ οἰκοδομὴ τῆς ἐκ-
35 κλησίας. ἀλλ' αὐθις σαρκὸς καὶ αἵματος ταύτης τῆς
ὁμολογίας τὴν οὐσίαν ἐκ ἀποκαλύψεως, τετέστι τὸ
μυστήριον τῆς θείας ἀποκαλύψεως Χριστὸν τὸν Ἰδὸν

τῷ Θεῷ, ἑμόνον ὀνομάζαν, ἀλλὰ καὶ πιστεύον. αὐτὴ
ἡ πίστις ἐστὶ τὸ θεμέλιον τῆς ἐκκλησίας, ἀπὸ ταύτης
ὁρατὶ τῆς ἐκκλησίας ἀδυνατῶσι καὶ πύλαι ἁδῆς,
αὐτῇ πίστις πᾶς ἡλὲς κατέχευται τῆς οὐρανόθεν βασιλείας.
καὶ Γρηγόριος ὁ Νύσσης κατὰ Ἰωάννου κεφαλαιῷ ὑ-
στάτῳ, ἐπὶ ταύτῃ τὴν πέτραν οἰκοδομήσωμεν τὴν
ἐκκλησίαν, ὅτι τὴν ὁμολογίαν δηλαδὴ τῆς Πέτρας ἡ
ἄπει, ΣΥ Εἰ ΧΡΙΣΤΟΣ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ'.

39

Περὶ τῆς πίστεως τῆς πέτρας κατὰ Χρυσόστομον, ὅτι ἐκ ὅτι τῇ Πέτρῳ τῷ ἀνθρώπῳ, ἀλλ' ὅτι τῷ ἑαυτῷ
πίσιν ὁ κύριος, ἡ ἴσι, ΣΥ Εἰ ΧΡΙΣΤΟΣ, καὶ τὰ ἐξ ἧς, ἐθεμελίωσεν τὴν ἐκκλησίαν.

Χρυσόστομος Ὀμιλίᾳ πρώτη εἰς τὴν Πεντηκοστὴν τό-
35 μῳ πέμπτῳ, ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ, ἐκ αἵων ὅτι
τῇ Πέτρῳ, ἕτε γὰρ ὅτι τῷ ἀνθρώπῳ, ἀλλ' ὅτι τὴν πίσιν
τὴν ἑαυτοῦ ἐκκλησίαν οἰκοδομᾷ. τίς δέ ἐστιν ἡ πίστις;
ΣΥ Εἰ ὁ ΧΡΙΣΤΟΣ Ὁ ΥἱΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΤΟΥ ΖΩΝΤΟΣ.
καὶ, ΣΥ Εἰ Πέτρος, οὐκ τῆς πέτρας ἡ ὁμολογίας
40 Πέτρος ἀλλ' αὐτοῦ παρονομαθείας, ὡς οὐκ πίστεως πίστις.
καὶ Ὀμιλίᾳ ἑκστῇ τιτάρτῃ εἰς τὸν ματθαῖον, ἐπὶ τῆς
πέτρας θεμελίωσεν ἡ ἐκκλησία αὐτῇ, πέτραν
δὲ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἑαυτοῦ διδασκαλίας φησί, καὶ
γὰρ πέτρας ἰσχυρότερα τὰ προσάγματα αὐτῇ εἰσι,
45 ποῦντα ὑψηλότερον πάντων τῶν ἀνθρώπων κυμά-
των τὰς πιδύοντας. καὶ τόμῳ πρώτῳ ἐν τῇ σα-

βῇ, ὁμολογήσαντο γὰρ τῇ Πέτρῳ Θεῷ Ἰδὸν αὐτὸν
αὐτὸν, τὴν ὁμολογίαν ὁ Χριστὸς θεμέλιον ἔθετο
τῆς ἐκκλησίας αὐτῇ. καὶ τόμῳ ἑξῶτον Ὀμιλίᾳ
παρασκευαστῇ τρίτῃ, ἐπὶ τῇ πέτρᾳ, ὅτι τῇ πε-
πετραμένης πίστες οἰκοδομήσωμεν τὴν ἐκκλησίαν.
καὶ Ὀμιλίᾳ ἑκστῇ πρώτη εἰς τὸν ἰωάννου, τὴν
ἐκκλησίαν ἔφησεν ὁ Χριστὸς ὅτι τὴν ὁμολογίαν οἰ-
κοδομήσαν τῇ Πέτρῳ. καὶ ἐν τῇ σαβῇ ἐν τῇ ἑκ-
στῇ πρώτῳ κεφαλαιῷ τῷ ἰωάννῃ, τῷ μὲν γὰρ Πέ-
τρῳ ἑδὲν ἔτερον παρονομασέν ὁ Χριστὸς, ἀλλ' ὡς ἀ-
πλητισμῶς αὐτῇ τῆς πίστεως τὴν ἐκκλησίαν ἔφησεν
ὅτι τὴν ὁμολογίαν οἰκοδομήσαν τὴν ἐκκλησίαν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΓ'.

50

κατὰ τὴν, καὶ Δατὶ ἔπον ὁ ἐπιφανὴς τὸν Πέτρον σερεῖν πέτραν καὶ οἶκον Θεῷ.

ἐπιφανὴς Αἰρέσις πεντηκοστῇ ἐνάτῃ Παραγρά-
φῳ ἑξῶτον, ὅς γέγονεν (ὁ Πέτρος) ἡμῖν ἀλη-
θὲς σερεῖν πέτρα θεμελιῶσα τὴν πίσιν τῷ Κυρίῳ,
ἐφ' ἣν οἰκοδομητὴ ἡ ἐκκλησία κατὰ πάντας τῶν

πρώτων μὲν, ὅτι ὁμολόγησε Χριστὸν τὸν Ἰδὸν τῷ
Θεῷ τῷ ζῶντι, καὶ ἠκυσεν, ἐπὶ τῇ πέτρᾳ τῷ-
τῇ τῆς ἀσφαλὲς πίστεως οἰκοδομήσωμεν τὴν ἐκκλη-
σίαν, ἐπαδὴ σαφῶς αὐτὸν ὁμολόγησε Θεὸν ἀληθινόν,
τῇ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙ ΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ

1080

τῇ γὰρ εἰπὼν, τῶν Θεῶν ζῶντων, ἔδωξεν τῶν γυνή-
σιον εἶναι μετὰ τῆς παρθένου τῆς Ζώντος, καὶ
Παρθενῶς οὐδὲν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰυτὰ τερεὰ πέ-
τρα οικοδομῆς καὶ θεμελίον αἰκῆς γεγνηται. λέ-
γεται δὲ ὁ Πέτρος τερεὰ πέτρα οικοδομῆς καὶ θε-
μέλιον αἰκῆς Θεῶν μετάνυμικῶς ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων

Ζεφειῶτος τὸν θεμελίον, ἦτοι θεμελίον τῶν πᾶσι τῷ
κυρίῳ, ὃ καὶ αὐτοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις ἐλάττω, ὡς
χρυσόστομος Ὁμιλία. ἐκάρτη ἔξηκος ὁ γὰρ ἄνθρωπος
τῶν σωμάτων τῶν ἀποστόλων, τῆς ἐκ τῆς ἐκκλησίας
ἐκείνης ἀμετάθετος εὐλῶν, τῆς ἐκκλησίας πέτρα. 5

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΔ'.

Ὅτι κατὰ τὸν ἐπιφάνιον ἡ πίστις ἢ ἡ τῆς πίστεως διδασκαλία ἐστὶν ἡ πέτρα ἐν ἡ ὡκοδομῆσεν ὁ Χριστὸς τῶν 10
ἐκκλησιῶν, ὅθεν καὶ τοῖς λοιποῖς πατέρεσι τὸ ὅτι τῶν πᾶσι, καὶ ὅτι τῶν τῷ Χριστῷ ὁμολογίαν, καὶ ἐπ' αὐ-
τὸν τὸν Χριστὸν ταῦτόν ἐστι.

Δέκνεται τῶν πέτρων τὸ ἡ ὁ Χριστὸς ἐθεμελίωσε
τῶν ἐκκλησιῶν, εἶναι τῶν πᾶσι, ἢ τῶν τῆς πί-
στεως διδασκαλίαν, ἥτις ἐστὶν ὁ Χριστὸς. τῷ ο
πιστῶς ὁμολογίαν, σωθήσεται. Ἀλλὰ Χριστὸν ἐφ' ὃν
οικοδομεῖται, εἰ καὶ μηδέμιαν οἶδε πρὸς τὸν Πέτρον
ἀναφορὰν ἐν ταύτῃ τῇ ὑποθέσει μερικῶς, ἀμοίως
καὶ πρὸς τὸν Πάπαν, ὡς οἱ λατῖνοι βέλονται. ἐπι-
φάνιος λόγῳ περὶ πίστεως τῆς καθολικῆς ἐκκλη-
σίας φησὶν, Ἐπαπαυάσεται ὁ Νυμφίος Χριστὸς ἡ
πέτρα τῆς ζωῆς ὅτι τῇ πέτρᾳ τῆς πίστεως. καὶ εἰς
τὰ ῥητὰ τῷ Ἀσμάτι τῶν Ἀσμάτων κεφαλαίῳ δού-
τέρῳ, Ἡ περιστέρα ἐν σκέπῃ τῆς πέτρας, ἐν σκέ-

πῃ ἐν φιλαυθροπία δηλαδὴ Χριστῷ, καὶ ἐν εἰσέ-
κυρίῳ, σκέπη πέτρας, σκέπη ἐλπίδος καὶ πίστεως 15
καὶ ἀληθείας, ὅπου ὁ ἄνθρωπος εἰς τῶν αἰθέρων τῆς πέ-
τρας ἀδυσφόρως τὸν Χριστὸν καὶ τῶν πᾶσι αὐτῷ ὀνο-
μάσει, γνώσκων τῶν πᾶσι μὴ εἶναι ἡμῖν πέτρας, εἰ
μὴ καθ' οὗτο ἡμᾶς τῷ Χριστῷ, ὅς ἐστι πέτρα τῆς ἡ-
μετέρας σωτηρίας, μήτε οικοδομεῖται ἡμᾶς ὅτι 20
τῶν πέτρων τὸν Χριστὸν, ἔτε κατοικῶν ὅτι τῶν σκέ-
πῃ αὐτῆς, εἰ μὴ παρρηγυρῶς τῆς πίστεως, ἥτις
ἐστὶν ἐξ ἀκοῆς τῆς κεκρυμμένης ἀληθείας. ὅθεν καὶ τοῖς
λοιποῖς πατέρεσι τὸ, ἐπὶ τῶν πᾶσι, καὶ ἐπὶ τῶν 25
Χριστῷ ὁμολογίαν, καὶ ἐπ' αὐτὸν τὸν Χριστὸν ταῦτόν ἐστι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΕ'.

Ὅτι ἐκ τῆς Θεωρίας, φωτὶς καὶ βασιλείας Σελούκειας δίδεται τὸ αἶνον Ἀπὸ τοῦ ὁ Χριστὸς μόνος λέγεται πᾶ- 30
τρα καὶ θεμελίον τῶν ἐκκλησιῶν.

Θεωρίας ὑποσολῇ ἐβδόμηκος ἢ ἐβδόμη φησὶ,
Χριστὸς τῶν ἀποστόλων τὸν πρῶτον, ἔτι ὁ ὁμο-
λογίαν οἰκτιρῶν κρηπίδα καὶ θεμελίον τῆς ἐκκλη-
σίας κατέστη, συνεχώρησε σελούκειαν. καὶ φω-
τὶς ὑποσολῇ τετακτοῦ πέμπτη, μισθὸν τῷ Πέτρῳ
τῆς ὁρθῆς ὁμολογίας τὰς τε κλῆς τῆς βασιλείας
ἐνεχέρησε, καὶ ὅτι τῇ αὐτῇ ὁμολογίᾳ ἐσπείχεται
τῶν ἐκκλησιῶν ἀκραταίωσι. καὶ βασιλείᾳ Σελού-
κειας Ὁμιλία ἐκάρτη πέμπτη εἰς τὸ, Σὺ εἰ Πέτρος
ἡ πέτρα, ταύτῃ τῶν ὁμολογίαν πέτρας καλέσας
ὁ Χριστὸς, Πέτρον ὀνομάζει τὸν πρῶτον ταύτῃ

ὁμολογήσαντα, γνώρισμα τῆς ὁμολογίας τῶν πα-
σχυρίων δωρεάν, αὐτῇ γὰρ ἀληθείᾳ τῆς ὁσε-
βείας ἡ πέτρα, αὐτῇ τῆς σωτηρίας ἡ κρηπίς, τῷ
τῆς πίστεως τὸ τάχος, ἔπος ὁ τῆς ἀληθείας θεμέ- 35
λιος, θεμελίον γὰρ φησὶν, ἔδως δυνάμει εἶναι
ἔτερον. εἰς ταῦτα τὰ λόγια δίδεται τὸ αἶνον Ἀπὸ
τῆς ὁμολογίας τῆς τῆς Θεῶν τῶν ζώντων λέγεται
πέτρα καὶ θεμελίον, Ἀλλὰ τὴν δηλαδὴ ὁ Χριστὸς, ὅς
ταύτῃ τῇ ὁμολογίᾳ κρηπίεται, μόνον ἐστὶν ὁ καὶς θε- 40
μέλιον, παρ' ὃ ἔδως δυνάμει εἶναι ἔτερον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΣ'.

Ὅτι κατὰ Ἀνυστῶν ὁ Χριστὸς ἐστὶ τὸ θεμελίον, καὶ ἀκολουθῶς ἡ πίστις ἐστὶν ἡ πέτρα κατὰ τὸν ἀπόστολον. 45

Ἀνυστῶν βιβλίῳ περὶ πίστεως καὶ ἔργων φησὶν,
ἐν τῇ οικοδομῇ τῷ σοφῷ ἀρχιτέκτονι ὁ Χρι-
στὸς ἐστὶ τὸ θεμελίον. τῷ ἐρμηνεύει ἔδεται,
διότι εἰ ὁ Χριστὸς ἐστὶ τὸ θεμελίον, ἀναμφιβόλως ἡ
πίστις τῷ Χριστῷ ἐστὶν ἡ πέτρα, Ἀλλὰ τῆς πίστεως γὰρ
ὁ Χριστὸς ὡς καὶ ταῖς καρδίαις ἡμῶν. τῆς πρὸς
κορινθίους πρῶτης κεφαλαίῳ τρίτῳ. καὶ ὁκτῇ ἡ
πίστις, ἢ λέγει ὁ ἀπόστολος ὅτι ἐνεργεῖται Ἀλλὰ

τῆς ἀγάπης, ἢ πίστις τοῖσι τῆς χριστιανικῆς χά-
ριτος ἐνεργεῖται Ἀλλὰ τῆς ἀγάπης, τῆς πρὸς Γαλά-
τας κεφαλαίῳ πέμπτῳ, τίθεται ἐν τῷ θεμελίῳ, 50
καὶ ἔδως δυνάμει συγχωρεῖ. καὶ πρῶτον κεφα-
λαίῳ δευτέρῳ ὁ αὐτὸς εἰς τῶν ὑποσολῶν Γεωργίου,
τίθεται τὸ, ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οικοδομῶμεν τῶν
ἐκκλησιῶν; ἐπὶ ταύτῃ τῇ πίστει, ἢ ὁμολογήσας,
εἰπὼν, Σὺ εἰ ὁ Χριστὸς.

ΠΑΡΑ-

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΖ'.

Ὅτι ὁ διάλογος παρὰ τὴν πέτραν, τὸ ὅτι ταύτῃ τῇ πέτρᾳ ὡς βλάστη τῷ σερρῷ τῆς πίστεως τὴν ὅτι τῆς πέτρας ταύτης Μωϋσέως.

Ὁ διάλογος ἡθικῶν βιβλίῳ τετακτοῦ πέμπτῳ κεφαλῇ ὅτῳ φησὶ, τίθεται μωσῆς ἐν τῇ πέτρᾳ, ἵνα θεωρήσῃ πῶς ὁ ψυ τὸ θεῶν, ὅτι ἐμήϊς τὸ σερρὸν τῆς πίστεως κρατήσῃ, πῶς τὸ θεῶν σα-
10 ρυαίᾳ ἐγνώσκειται, περὶ ἧς σερρότητος ὁ κύριος

ἔπει, ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσωμεν πῶς ἑκ-
κλησίαν, ἥτις τὰ ῥητὰ τῆς Γρηγορίας ταύτης τὸ σερρὸν
τῆς πίστεως πέτρα καλεῖται, καὶ ἐδέμια μεία
πέτρας, ἐμὴ Μωϋσέως, ὡς ἐν αὐτῇ τῇ πέτρᾳ τῆς πί-
στεως τεθεμελίωται τὸ ἔδω τὸ θεῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΗ'.

Ὅτι κατὰ Ἀδελφόν τὸν Πάπαν Θεμελίον καὶ πέτρα πίστεως ὁ Χριστὸς, καὶ ὁ Πέτρος ἀντὶ τῆς κοιότητος
15 ὑποκρινόμενος, καὶ ἄλλο τὸ σερρὸν τῆς πίστεως αὐτῇ πέτρᾳ λεγόμενος.

Ἀδελφοί, ὁ πρῶτος ἡποβολὴ πρὸς τὸς Ἐπισκόπους
Γαλιλαίας καὶ ἰσπανίας φησὶ, τί ὑπερέπεσεν,
τί καθαρώτερον καὶ πάσης δολαβίας δολοβέσεν,
20 ἢ τὸ τῆς μακαρίας Πέτρος τῆς πρώτης ποιήσας τῆς ἑκ-
κλησίας πῶς μακαρίαν ὁμολογίαν τῆς πίστεως
κρατῇ τὸ Θεμελίον, Θεμελίον δὲ ὁ κρυπτός ὁ πῶς
ἐξ ὧν διδάσκαλος. Τὰς γὰρ τῆς Θεμελίας ἀσά-
λως σερρότης ὁ μακάριος Πέτρος, ἐκ τῆς σαρκὸς
35 καὶ αἵματος, ἀλλὰ τὸ ἐν Οὐρανῷ Πατὴρ ὁπκα-
λύπτους, ὁμολογῆσας ἐξηγήσας, ὑποβάλλων σὺν
τέτοις καὶ τὰς γνώμας τῶν, αἱ ἔχον περὶ τῶν

ἀποστόλων, δηλαδὴ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ἡ πίστις
τὴν αὐτῇ ἐργάζεται, αὐτῶν πέτρα μόνος ὁ Πέτρος,
καὶ ἀντὶ τῆς οὐότητος αἱ πῶς μαρτυρίαν προσφέρει
λέγων, σὺ εἰ ὁ Χριστὸς, ὅς καὶ τὸν μισθὸν τῆς ὁμολογίας
αὐτοῦ ἀναβολῆς ἐκτίσας, καὶ τὰ Οὐρανῷ Θεσπεσίως,
καὶ τὰς δεσμεῖς καὶ λύας, τὰς ψυχὰς κατὰ τὸ δοκῶν
κατέστη. ὁ Θεὸς καὶ ὁ κύριος, σὺ εἰ Πέτρος, καὶ ὅτι
ταύτῃ πῶς πέτραν ἡ ὁμολογῆσας, καὶ ὅτι ἡς λέξιως
ἐληφας πῶς ἄξιαν, ἐπ' αὐτῇ πῶς σερρότητα τῆς
πίστεως οἰκοδομήσωμεν πῶς ἑκκλησίαν, καὶ ἄλλο τὸ π
κύλιον ἄλλο ἐκατιχύσας αὐτῆς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΘ'.

Ὅτι κατὰ Θεοφύλακον, Γεωργίου Δαμασκηνόν, Γουναδίον, Οἰκεμῆριον, Παῦλον Ἑμέσης καὶ Φίληκα
30 Ρώμης, ὁ ὁμολογία καὶ ἡ πίστις ἐν ἧς ἐσερεύσας πῶς ἑκκλησίαν ὁ Χριστὸς ἐστὶν ἡ πέτρα ὁ Χριστὸς.

Θεοφύλακτος ματθαίῳ κεφαλῇ δεκάτῳ ὅτῳ
35 φησὶ, Ἀμείβεταί τὸν Πέτρον ὁ κύριος, μι-
αὶ ὅς αὐτῇ δίδως μέγαν τὸ ἐπ' αὐτῇ οἰκοδομηθῆναι
πῶς ἑκκλησίαν, ἑπεὶ γὰρ ὁμολόγησεν αὐτὸν τῶν Θεῶν
ὁ Πέτρος, φησὶ, ὅτι αὐτῇ ἡ ὁμολογία ἡ ὁμολογῆ-
σας Θεμελίον μέγαν εἶναι τῶν πιστῶν, ὥστε πᾶ-
40 τα αὐθροπὸν μέγαντα κτίσας πῶς τῆς πίστεως οἶκον,
ταύτῃ πῶς ὁμολογῆσαι ὑποτίθεται Θεμελίον. καὶ
γὰρ μείας ἀρετῆς κτίζωμεν, μὴ ἔχοντες δὲ Θεμέ-
λιον πῶς ὁρθῶς ὁμολογῆσαι, σαθεῖς κτίζωμεν. καὶ
Γεωργίου ὁ Δαμασκηνὸς βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλῇ
45 δεκάτῳ, πῶς πέτραν ἐν ἧς οἰκοδομῆσαι πῶς ἑκ-
κλησίαν ὁ Χριστὸς ἔπει, ἡ ἀσάλως πίστεως ὑπαρ-
χῆ. καὶ λόγῳ αἱ πῶς μεταμόρφωσιν, ὡς προσφέ-
ρει ὁ Γουναδίος ἐν τῇ ἐν Φλωρεντίας Συναγωγῇ, λό-
γῳ πέμπτῳ, αὐτῇ ἡ πίστις ἀκλινὴς καὶ ἀκλόη-
50

τος, ἐφ' ἧς ὡς πέτρα ἡ ἑκκλησία ἐστήρικται. καὶ
ὁ Οἰκεμῆριος ἐν τῇ πρὸς Κορινθίους πρώτῃ κεφαλῇ
τετάρτῃ, μὴ ἄρα προσέχετε, φησὶν, σὴν οἱς οἱς ὑμᾶς
διαρῶσιν, ἐκ-ἔπει γὰρ ἄλλο τὸ Θεμελίον, εἰ μὴ ὁ
Χριστὸς, ὃν ἐγγεγελίσαντες ὑμῖν. αὐτὸν κατέχετε,
αὐτῇ σιάθητε τῇ ἀσφαλῇ Θεμελίῳ. καὶ Παῦλος
Ἑμέσης Ομιλία ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὅτι παρὰ τὰς αἰῶνας
κυρίως, ἐπὶ ταύτῃ τῇ πίστει τεθεμελίωται ἡ ἑκ-
κλησία τῶν Θεῶν, ὅτι ταύτῃ τῇ προσδοκίᾳ, ὅτι ταύ-
της τῆς πέτρας ἔδειπνεν τὰ Θεμέλια τῆς ἑκκλησίας ὁ
Δεσπότης Θεός. καὶ Φίληξ ὁ Ρώμης ἡποβολὴ πρὸς
τὸν Αυτοκράτορα Ζήνωνα, εἰπὼν γὰρ αὐτὸς πρὸς τὸν
κύριον, σὺ εἰ ὁ Χριστὸς ὁ τίς τῶν Θεῶν τῶν ζώντων,
ἀκήκοες παρ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ταύτῃ τῇ ὁμολογίᾳ
οἰκοδομήσωμεν πῶς ἑκκλησίαν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Κ'.

Ὅτι κατὰ τὸν Κωνσταντινουπόλεως Γερμανόν, Ἀνώσιμον τε καὶ Γεωργίου Πηλωσιώτην, ἡ πίστις καὶ ὁμολογία
τῆς πίστεως ἐστὶν ἡ πέτρα ὁ Χριστὸς, ἐν ἧς οἰκοδομῆται ἡ ἑκκλησία.

Ὁ δὲ γερμανὸς Κωνσταντινὸς πόλεως ἑπὶ σολῆ
 καὶ ὁ μακλινὸς πόλεως φησὶν, ἄντι ἐστὶν
 ἡ γῆ ἡνικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πῖσις ἡμῶν. καὶ
 ἐξήτω δὴ καὶ παρ' ἡμῶν καὶ λεγέτω, ἄντι ἐστὶν ἡ
 πέτρα ἐφ' ἣν Χριστὸς τὴν ἑαυτοῦ οἰκοδομήσας Ἐκκλη-
 σίαν, πύλαις Ἀδὰμ, ἥ γὰρ ἐκτεταταῖς τῶν ὀναι-
 τῶν δυνάμεων ἀκατάσχετον τε καὶ ἀπερίτρεπτον.
 Καὶ Ἀνώνυμος οὐ τῇ δευτέρῃ Τόμῃ τῆς σφραγῆς,
 πέτραν τῇ πῖσις τὴν ὁμολογίαν ὠνόμασεν, ἐπὶ ταύ-
 τη δὲ ἐπαγγελία ἡμῶν τὴν Ἐκκλησίαν οἰκοδομήσας,

δακνυσὶν ἐν αὐτῇ πολλὰς μέλλοντας πισθεύειν ἴδω,
 καὶ αἰτίῃσι τῇ Πέτρῃ τὸ φρόνημα καὶ Παιρμα ποιῇ.
 καὶ ἰσίδωρος ὁ Πηλεσιώτης βιβλίῳ πρώτῳ ἑπὶ
 σολῆ Δακρυοῦς τῆς πέτρας, οὐκ ἀγνοῶν
 τὴν τῶν ἀνθρώπων περὶ αὐτῆς πολυάνωμον δόξαν ὅ
 τὰς καρδίας ἐμβατόντων Χριστὸς, ἤρετο τὸς ἑαυτῶν
 μαθητὰς τίνα μελέγουν οἱ ἀνθρώποι εἶναι; ἀλλὰ τὴν ἀσ-
 φαλὴν ὁμολογίαν διδάσκει πάντας βυλόμηνος, ἡ ἐμπνευ-
 διὰς ὁ Πέτρος, αὐτῶν ὡς κρηπίδα καὶ βῆθρον ἐπέθετο,
 ἐφ' ἣν τὴν Ἐκκλησίαν αὐτῶν ὁ Κύριος οἰκοδόμησεν. 10

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΑ΄.

Ὅτι κατὰ Κύριον Ἀλεξανδρείας, Ἀνάκιον Μελιτηνῆς, Ἀδελφόν Θεον, Γεννάδιον καὶ Θεοφάνη, τὸ ἀκράδαντον
 εἰς τὴν πῖσιν τῇ Πέτρῃ πέτραν ἔπειν ὁ Κύριος, ἐν ἣ πῖσις καὶ ὁμολογία τῇ Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς οἰκοδόμηται ἡ Ἐκκλησία. 15

Κύριος Ἀλεξανδρείας ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ τετάρ-
 τῳ κεφαλῇ τῇ Ἡσαΐᾳ φησὶ, Σὺ εἶ Πέτρος,
 καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσωμεν τὴν Ἐκκλη-
 σίαν, πέτραν οἶμαι λέγων τὸ ἀκράδαντον εἰς τὴν
 πῖσιν τῇ μαθητῶν. καὶ Δαλὸγος τετάρτῳ περὶ τῆς
 ἀγίας Τριάδος, Πέτραν οἶμαι παρωνύμως εἶδεν ἑ-
 τερον, ἢ τὴν ἀκατάσχετον καὶ ἐδραστοτάτην τῇ μα-
 θητῇ πῖσιν ἀποκαλεῖ, ἐφ' ἣ καὶ ἀδαπῶνως ἐρή-
 ρισαί τε καὶ ἀπαπέπηγεν ἡ Ἐκκλησία τῷ Χριστῷ,
 καὶ αὐταῖς ἀνάλογως ταῖς Ἀδὰμ πύλαις εἰς αἷς ἀπα-
 μένους. καὶ Ἀνάκιος ὁ Μελιτηνῆς ἐν τῇ Ὀμιλίᾳ
 ἣν ἔπειν ἐν τῇ Ἐφῶν ἑπὶ τῆς οἰκονομικῆς τρίτης
 Σωφῆς, ἄντι ἡμῶν ἡ πῖσις, ἐπὶ τῷ τῷ Θε-
 μελίῳ οἰκοδομήθῃ ἡ Ἐκκλησία, καὶ πύλαις Ἀδὰμ
 κατιχύουσιν αὐτῆς. καὶ ὁ Ἀδελφός Θεος ἐν τῇ

ἰδίᾳ Λατρυρίᾳ, εἰς περιγὸν τῆς ἀγίας σε κα-
 τοικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἡν ἐθεμελίω-
 σας ἐπὶ τῇ πέτρᾳ τῆς πῖσις, ἵνα μὴ πύλαις Ἀδὰμ
 κατιχύουσιν αὐτῆς. καὶ ὁ καλεῖται Γεννάδιος
 ἐν τῇ ἐκφωτιστῇ Σωφῇ λόγῳ πέμπτῳ, ἐπὶ
 ταύτῃ τῇ ὁμολογίᾳ οἰκοδομήσωμεν τὴν Ἐκκλησίαν. ὁ
 αὐτὸς ὡς ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ὁ μονογενὴς τὸς ἐν
 τῇ ὁμολογίᾳ τῇ κορυφαίᾳ τῶν Ἀποστόλων ἐθεμε-
 λίωσέ με. καὶ ὁ Θεοφάνης Ὀμιλίᾳ ποιητικῇ
 πέμπτῃ, Σὺ, φησὶ, Πέτρος ὦν, πέτρα γαιήνη
 τῆς κατὰ λόγον πῖσις, καὶ τῆς ἐδραστομένης
 Ἐκκλησίας θεμελίος, καὶ πρώτη τῆς πνευματικῆς
 οἰκοδομῆς ἀφορμή, ἐπὶ τῇ ὁμολογίᾳ γὰρ ταύτῃ ἡ
 ὁμολογῶσα τὸν αὐτὸν εἰσάγει τὸν Θεόν, καὶ τὸν
 ἀνθρώπον, ἐπὶ ταύτῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ θεμελίος ἐστήσεται. 20
 25
 30

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΒ΄.

Ὅτι ἐκ πάντων τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων ἀπεδείχθη τρία ἵνα, ἐξ ὧν ἕκαστον καταβάλλεται ἡ βέβηλος μοναρχία. 35

Ἐδείχθη ἄρα ἐν ταῦθα τρία τινὰ, πρῶτον, ὅτι
 καὶ ὅν τρέπον λέγεται ὁ Πέτρος πέτρα, λέ-
 γονται καὶ οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι, καὶ πολλοὶ τῶν
 ἐγκλείων πατέρων, καὶ πᾶσις ὁκλετὸς Χρι-
 στιανός. δεύτερον, ὅτι πέτρα παθητικῶς, ἥτοι κυ-
 ρίως καὶ ἀληθῶς μόνος ἐστὶν ὁ Χριστός. καὶ τρί-
 τον, ὅτι ἡδὲ σῶζεται τῇ ἐτέρᾳ πῖσις, ἀλλὰ τῇ
 πῖσις ἡ αὐτὴ πιστὸς, ἥτοι τῇ κοινῇ, καὶ ἕσθ
 πάντων τῶν Χριστιανῶν μιᾷ τῇ ἀριθμῷ κατὰ τὸ

πιστόμηνον πρᾶγμα, ὅπερ ἐστὶν ἸΗΣΟΥΣ ὁ ΧΡΙ-
 ΣΤΟΣ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ΖΩΗΤΟΣ.
 τοιαύτη δὲ ἦν ἡ ὁμολογία τῇ Πέτρῃ, ἐφ' ἣ οἰκοδό-
 μησεν ὁ Χριστὸς τὴν Ἐκκλησίαν αὐτῷ. καὶ ση-
 μείωσαι ὅτι καὶ ὅκ τῇ τέτῃ τῇ ἐξῆς καταστρέ-
 φεται ἡ βέβηλος μοναρχία, δι' ἣς ὁ μὴ μακάριος
 Πέτρος συκοφαντεῖται, ὁ δὲ Πάπας τῆς Ρώμης
 ἀτάκτως σκιστῶν, καταβάλλεται. 40

ΒΙΒΛΙΟΤ Ι΄. ΜΕΡΟΣ Δ΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ΄.

Περὶ ὧν καταβάλλονται οἱ λατῖοι πάντες ἐπιχειρήματα ἢς τὰ ῥητά, καὶ δὲ ἰδεῖσθαι περὶ σὺ, ἵνα μὴ
 ἐκλείπῃ ἡ πῖσις σου, καὶ σὺ ποτε ἐπὶ σφραγῆς, στήριζον τὸς ἀδελφούς σου. Ληκὸ κεφαλῇ ΚΒ΄. ἐδαφίῳ. ΛΒ΄.

Πάντα καταβάλλονται ἐπιχειρήματα ἐν ταῦθα οἱ
 λατῖοι, πρῶτον, τίνος οἰκονομῇ τῇ Πέτρῃ ἔρη-

καὶ ὁ κύριος τὸς λόγους τῆς πέτρας, δεύτερον, πό-
 τερον, ὁ Χριστὸς ὑπὲρ τῇ Πέτρῃ μόνος ἐδείχθη, ἡ
 καὶ

καὶ ὑπὲρ τῶν λοιπῶν Ἀποστόλων . τρίτον , τί δη-
λῶσιν ἐκείνα τὰ ῥήματα , ἵνα μὴ ἐκλείπῃ ἡ πίστις σε .
τίτῳ τῶν , πῶς ἐνοεῖται γὰρ , σὺ δέποτε ἐπιστρέψας

ἐπείξου τὰς ἀδελφούς σου . πέμπτον , τίς ἡ οὐτολή
τῆς Κυρίας , ὅσοις ἀντατίθηται τῇ Πέτρῳ ἐπείξου τὰς
ἀδελφούς σου .

Π Α Ρ Α Γ Ρ Α Φ Ο Ν Β'.

Ἀπόκρισις εἰς τὸ πρῶτον ἐπιχέρημα τῶν Λατίνων , οἷσι , Διὰ τὸ Κύριος τὰς λόγους τέγας ἔπει τῇ Πέτρῳ .

10 Πρὸς τὸ πρῶτον ὑποκρίνεται Τίτῳ ὁ Βόσρων εἰς τὴν
ἐρμηνείαν τῆς κατὰ Λατίναν Εὐαγγελίας , ἐν ᾗ λέ-
γει , ἵνα παιδάσῃ αὐτὸν μὴ ἐαυτῇ θάρσεν μόνον ,
ἀλλὰ τοῖς παρ' αὐτῆς τῆς Χριστῆς χαρίσμασι σεμιού-
νεσθαι . Βασιλεὺς ὁ μέγας λόγῳ περὶ παπικο-
φροσύνης , οὐκ εἴ τῃ μακαρίᾳ τιμιώτερος Ἀποστόλῃ
15 Πέτρῳ , οὗ ὅτι μεγαλοφρονέσετον ἐφ' ἐγγύχαστο , λέ-
γων , Εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθῶσιν ἐν σοὶ , ἀλλ'
ἐγὼ ἐδέποτε σκανδαλισθήσομαι , παρεδόθη τῇ ἀν-
θρωπίνῃ δαλίᾳ , καὶ πέπληκον εἰς ἄρνησιν , σωφρο-
νίζόμενῳ τῷ σφάλματι πρὸς Εὐλαβίαν , καὶ δι-
20 δασκόμενῳ φέρεσθαι τῶν ἀδελφάντων , τῇ καὶ τῷ
αὐτῷ καταμαθεῖν ἀδοξίαν , καὶ γινώσκοντες σαφῶς ὅτι κα-
θ' ἑσπερὸν ἐν τῇ πελάγῃ καταπορεύμενος ἐκκρίθη τῇ
τῆς Χριστῆς δοξίᾳ , ὥστε ἐν τῇ κλύδονι τῆς σκανδαλισμῆ
κινδυνύσας ἀπολέσθαι δι' ἀπίστias , ἐφυλάχθη διωκά-
25 μα Χριστῆ , οὗ καὶ προῆπον αὐτῷ τὸ συμβησόμενον
λέγων , Σίμων , Σίμων , ἰδὼ , ὁ Σατανᾶς ἐζητήσατο
ὑμᾶς , τὴν σινιάσαι ὡς τὸν σίτον , καὶ ἐγὼ ἐδείχθην πε-
ρὶ σε , ἵνα μὴ ἐκλείπῃ ἡ πίστις σε , καὶ σὺ ποτε ἐπιστρέ-
ψας , ἐπείξου τὰς ἀδελφούς σου . καὶ Πέτρος μετὰ τῶν
30 ἐπείχου δὲ δικαίως ἐβουλόθητο πρὸς ἀπόθεσιν ἀλαζονεί-
ας , καὶ φανῶ τῶν ἀδελφάντων ἐκπαιδόμενος . Καὶ

θεοφύλακτος ἐν τῇ τόπῳ τῆς ἐν τῇ Εὐαγγελίᾳ , ὁ Σα-
τανᾶς , φησὶν , ἡγήσατο ὑμᾶς σινιάσαι , τετέστι πείρα-
σαι , βλάψαι , πειράσαι , ἀλλ' ἐγὼ ἐδείχθην περὶ σε , ἵνα
μὴ ἐκλείπῃ ἡ πίστις σε , πρὸς δὲ τὸν Πέτρον ταῦτα ἀπο-
τάνεται , διότι καὶ θρασύτερος τῶν ἄλλων ἦν , καὶ
ἐκείνους αὐτὸν μεγαλοφρονῆσαι ἐφ' οἷς ἐπηγάλατο ὁ
Χριστὸς , διὸ κατατρέχων αὐτὸν φησὶν , ὅτι τῷ μὲν Σα-
τανᾷ πολλὴ σκεδὴ γέγοιτε καθ' ὑμῶν , ἐγὼ δὲ ἡττη-
σάμην περὶ σε . Ἀμβρόσιος ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τῆς ῥητῆς
τέγας , ὁ δὲ Πέτρος εἰς τὸν πρῶτον ἦν τῷ πνεύματι , ἀλλὰ
τῇ ἀδυναμίᾳ τῆς σαρκὸς μινύεται τὸν Χριστὸν ἀρνησόμενος .
Χρυσόστομος ὁμιλία ὀγδοηκοστῇ δούτῃ εἰς τὸν ματ-
θαῖον , Διὰ τὴν τοίνυν ἀπίστην αὐτὸν περᾶν , παι-
δῶν αὐτὸν ἐντόλῳ παρὰ πείθεσθαι τῷ Χριστῷ , καὶ
τῆς αἰτίας συνεδίστασε πισοτέρων ἡγεῖσθαι τὴν ἀπό-
φασιν τὴν αὐτῆς . Καὶ μετ' ὀλίγα , Δέον γὰρ δεηθῆ-
ναι καὶ ἑσπῆν , βοηθήσον ἡμῖν ὥστε μὴ ὑποχωρή-
ναι σε , ὁ δὲ ἐαυτῇ θάρσεν . τῷ τοίνυν καταστῆ-
ναι βλαβήματος ὁ Χριστὸς , συνεχώρησε τῷ ἁρνήσιν .
καὶ , ἐπειδὴ σφόδρα ἐγύμνωσεν αὐτὸν ὁ Θεὸς τῆς
αὐτῷ ῥοπῆς , ἐπειδὴ καὶ σφοδρὸν ἐν αὐτῷ τὸ πά-
θος ἦν τῆς ἀνταρτίας καὶ τῆς ἀνιερῆς τῆς

Π Α Ρ Α Γ Ρ Α Φ Ο Ν Γ'.

35 Ἀπόκρισις εἰς τὸ δεύτερον ἐπιχέρημα τῶν Λατίνων , οἷσι , Εἰ γὰρ δὲ ἐδείχθην περὶ σε .

Εἰς τὸ δεύτερον ζήτημα ῥητέον , ὅτι ὁ Χριστὸς ἐ-
δείχθην ὑπὲρ πάντων , ὡς φαίνεται Ἰωάννης κεφα-
λαίῳ δεκάτῳ ἐβδόμῳ , καὶ δεκά κεφαλῶν εἰκοσῷ
40 τρίτῳ . Εἶπε τῇ Πέτρῳ , Εἰ γὰρ ἐδείχθην περὶ σε . καὶ
γὰρ κατὰ τὸν μέγαν Βασίλειον ἐν μεγίστῳ κλύδονι
τῆς σκανδαλισμῆ ἐμελλοῦ καταδύναι (ὁ Πέτρος) ἐν
ᾧ καὶ οἱ λοιποὶ κατέδυσαν , ἀλλ' ἐχὼς αὐτὸς , ὅτι τὸ
πῶμα αὐτῷ ἦν τῶν ἄλλων χαλεπώτερον , καὶ πλεό-
45 νον δέοντον βοήθειας , ὅθεν ὁ χρυσόστομος ὁ-
μιλία ὀγδοηκοστῇ δούτῃ εἰς τὸν ματθαῖον φησὶ ,
καὶ οἱ λοιποὶ δὲ ἕμικρον ἐκαρπώσαντο ὑπὸ τῆς ἀρ-
νήσεως αὐτῆς , τῷ ἀνθρώπινῳ ἀδοξίαν κατανοή-
σαντες καὶ τῷ τῷ Θεῷ ἀλήθειαν . καὶ Ἰγνατίος ὁ
50 θεοφόρος Ἀποστόλῃ πρὸς Σμυρναίους , ὁ κύριος ἰησοῦς
Χριστὸς , ὁ δεηθεὶς μὴ ἐκλείπῃ τῷ πίστιν τῶν
Ἀποστόλων . Μακάριος ὁ Αἰγυπτίος ὁμιλία πέμ-
πη , τὰ λόγια τῆς Κυρίας ἐννόησον περὶ τῆς δεή-

σεως , ἣν ὑπὲρ πάντων τῶν Ἀποστόλων ἔρηκεν ,
ἐχ' ὅτι μόνον τὸν Πέτρον ἐζητήσατο ὁ Σατανᾶς ,
ἀλλὰ καὶ πάντας . μέλλοντες δὲ τῷ Σατανᾷ τὸν Πέ-
τρον πλεονῶν ἢ τὰς ἄλλας καταβαλεῖν , ὑπὲρ αὐτῆς
ἔπειν ὁ κύριος , Εἰ γὰρ ἐδείχθην περὶ σε . Κυρια-
νὸς Ἀποστόλῃ ὀγδόῃ , Ἡ δέησις τῆς Κυρίας εἰς πάντας
τὰς πιστὰς ἐκτείνεται . καὶ βιβλίῳ τετάρτῳ ἐπι-
στολῇ τετάρτῃ , ὡς περὶ γὰρ τὰς Ἀποστόλους , ὥτι
καὶ ἡμᾶς ἐξαίτεται ὁ περὶ τῶν , τῇ δὲ τῆς Χριστῆς
δεήσει ἀνίσχυρος δέκνυται . θεοφύλακτος ἐν τῇ
ἐπιστολῇ δούτῃ κεφαλῶν τῆς Λατίναν , Ἀλλ' ἐγὼ ἐπαί-
τησε ἐγκατέλιπον , ἵνα μὴ ἐκλείπῃ ἡ πίστις σε
εἰς τὸ παντελές , εἰ καὶ ἐδείχθην δὲ ἐγὼ αὐτὸς πε-
ρὶ σε , ὅμως σὺ μὴ ἀναπέσης , ἀλλ' ἐπιστρέψας ,
τετέστι μετανοήσας , καὶ δακρύσας , καὶ διὰ τῆς
ἐρησίσεως φυγῶν , γονεῖ καὶ τοῖς ἄλλοις πιστοῖς τύ-
πῳ τῷ μετάνοιαν , καὶ μὴ ὑποχωρήσας .

Ἀποκριθεὶς εἰς τὸ τρίτον ἐπαχέθημα πῶς λατύνω, ὅτι, ἵνα μὴ ἀλλοτρήῃ τὴν πίστιν.

Εἰς τὸ τρίτον ζήτημα, ὅπερ ἐστὶν ὁ λόγος Κύριος εἶπεν
τῷ Πέτρῳ, Ἀνακαθίσταί σοι ἐκ τῆς θανάτου, ἵνα
μὴ ἀκλείψῃ ἡ πίστις σου, ἀναγγέλοντα ταῦτα παντὶ τῷ
ἔθνει. ὁ Πέτρος ἀπάντησεν, καὶ πάντες οἱ ἀπόστολοι, καὶ πα-
τερὸς οἱ Χριστιανοί, ἐπεδὴ ταῦτα ἦν ἀπάντησεν ὁ Πέτρος
εἰπὼν ὁ Κύριος εἶναι πέτρον πᾶν σαλῶν, καὶ
κύριον ἁδὲ ἐκατιχύσκειν. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐδὲς
κύριον ἦν ἀκατέψαι ποτὲ ταῦτα πᾶσι, ἐπεδὴ
κύριον ἁδὲ ἐκατιχύσκειν αὐτοῖς. καὶ δὲ πᾶσι ἦτις
ἴσα ἀκατέψαι ἐπὶ κύριον, ἐστὶν ἡ ἀντικειμένη τῇ
ἀπιστίᾳ καὶ τῷ ἀπειπισμῷ, ἐς ἣν ὁ Σαταναὶς ἐσώ-
δαζεν ἐκλύσαι, ἔτι πᾶν ὄρμηκεν ὁ Πέτρος ἐκ
ἐφερε, συγχωρεῖται καὶ τῷ Κυρίῳ ἵνα σαλῶ
θῇ πᾶσι αὐτοῖς, καὶ ἐκ ἴνα ἀκατέψαι, ἐπεδὴ ὁ
Χριστὸς ἐκ ἐδεήθη ἵνα μὴ σαλῶθῃ, τὰ πρὸς, ὡς
εἴρηται, συνεχώρησεν, ἀλλ' ἵνα μὴ ἀκατέψαι, τα-
πειν ἵνα μὴ ἀπειπισθῇ καὶ ἀπολεσθῇ. καὶ πᾶν ἀ-
πιστίαν, ὡς εἶπεν ὁ Βασίλειος ὡς τῷ περὶ μετανοίας,
ὥστε μὴ τέλεον ἀπολεσθαι. καὶ Χρυσοστόμῳ ὁμο-
λίᾳ ὀδοποκοῇ θανάτου εἰς τὸν μαρτυρῶν φησὶν,
Οὐκ εἶπεν ἵνα μὴ ἀρήσῃ, ἀλλ' ὥστε μὴ ἀκατέψαι
πᾶσι πᾶσι, ὥστε μὴ τέλεον ἀπολεσθαι, τῆς γὰρ
αὐτοῦ κηρυγμοῦ τὰ πρὸς γέγονε. καὶ ὁμιλίᾳ ἐξ ὁδο-
ποκοῇ τρίτῃ εἰς τὸν ἰωάννην φησὶν, καὶ ἐγὼ ἐ-
δεήθην περὶ σοῦ, ἵνα μὴ ἀκατέψαι ἡ πίστις σου, ταῦτα

15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Συλλογισμός πᾶν νεωτέρων, ὅτι τὸ, Εἰρήνην περὶ σὺ, μονάρχῳ δέκνυσθαι τὸν Πέτρῳ, καὶ ἀπ' αὐτοῦ,
ὅτι ψαύει, ὁ συλλογισμός.

Α ἄς ταῦτα λέγουσιν οἰνώτεροι, Ἐπεὶ ἔστιν ἡ ἔσας μονάρχης τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ ἡδίδως ὁ κύριος ἐδεήθη ἵνα μηδέποτε σκλάβη ἡ πίστις αὐτῆς, ἀλλὰ μὲν ὑπὲρ τῆς πέτρας ὁ κύριος ἐδεήθη ἵνα μὴ σκλάβη ἡ πίστις αὐτῆς, ἀλλὰ ὁ πέτρος ἐστὶν ἡ ἔσας ὁ τῆς Ἐκκλησίας μονάρχης. καὶ ταῦτα μὲν ἔ-
 τοι. Ἀμαρτάνουσιν ὁμῶς, πρῶτον, ὅτι τὸ μὴ σκλα-
 βειν πῶς πῶς ἄλλως σκλαβάνουσιν ἐν τῇ μίσει
 καὶ τῇ ἐξουσίᾳ, καὶ ἄλλως ἐν τῇ ἐλάττει, καὶ ἔσονται τέ-
 τωρες ὅροι τῆς δουλοπρεπείας, καὶ ἡ ἐλάττω πά-
 τη ψεύδους, ἐὰν ἐν αὐτῇ συνοῖται τὸ διηνεκὲς ἀνι-
 κλαστικὸν κατὰ τὴν ἐξουσίαν, ὁμολογίαν, καὶ ὡς
 ἐκ μέντοι καὶ τὸ ἀνικλαστικόν, ἡρνηται γὰρ. διό-
 τισιν, ὅτι καὶ ἡμῶν ἐστὶ ψεύδους, τὸ γὰρ διωρεῖ-
 σθαι πῶς κύριον τινὲς μὴ σκλαβῆται πῶς πῶς αὐτῇ

τῶν καὶ πληθεῖς μοναρχίας ἐκ τῇ Ἑκκλησίᾳ, καθό-
τι τὸ τρίτον δάσος περὶ τοῖς ἀποστόλοις δέδοται,
καὶ μάστιγι διότι ἐδωρήθη αὐτοῖς τὸ μὴ ἐκλεῖψαι
πλὴν ἐξωτερικῶν ὁμολογίων, ὡς καὶ ταῖς μάρτυσι, καὶ
ὅμως εὐσεβὲς τέτων ἐδόθη ἡ μοναρχία τῆς Ἐκκλη-
σίας, πρῶτοι γὰρ καὶ πλὴν ἐξωτερικῶν, ὡς εἰρηται, ὁμ-
λογίαν ὡς πλὴν ἐσωτερικῶν πίστειν ἔχοντες αἱ-
κλαστοὶν - τελῶσι, ὅτε γὰρ αὐτὸ πιδόνως δευθῆναι
τὴν Χριστὸν ὑπερ τῷ Πέτρῳ, ἐπαγγείλει τῇ Γένει δέ-
σιν μοναρχίας, ἀλλ' ἀποβλέπει θεὸς πρὸν Ἰδοὺ κρί-
45 θυνων καὶ ὀλιγοὶν αὐτῇ τῇ Γένει, ὅθεν Διογύσης
ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας κεφαλὰς πέμπτω Φροῖν,
Αὐτὸς ὁ πρὸν μαθῆτων κορυφαῖος μετὰ τῆς ὁμοπαγῆς
αὐτῇ καὶ ἱεραρχικῆς δεκάδος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

Ἀποκρίσεις εἰς τὸ τέταρτον ἐπιχρήμα τῶν Ἑλλήνων, ὅτι, καὶ σύ ποτε ἐπιδείξας, ἐπέλθον τὰς ἀδελφάς σου. καὶ κατὰ Βιβαρμίνυ, ἄλλως ἐμμελούσας τὸ ῥήθην τούτῳ.

Εἰς τὸ τέταρτον ζήτημα, ὁπέρ ἐστι Λακὰ κεφα-
λαίῳ εἰκοστῷ δούτέρῳ, καὶ σύποτε ἤπρεψας,
ἐνήλθον τὰς ἀδελφές σου, ῥητέον, ὅτι ὁ Βεθαρμί-
ν¹ βιβλίῳ τετάρτῳ περὶ τῶ Παπὰ κεφαλαίῳ τρι-
τῷ παρερμηνεύει τὸ ῥητὸν, λέγων, τὸ σύποτε ἤπ-
ρεψας, ἐνήλθον τὰς ἀδελφές σου, ἐδιδάχθη οὐκ ἐ-
σθαι πρὸς τὴν μετανοίαν τῶ Πέτρῳ, ἀλλὰ πρὸς τὰς
παρανομίας τῶν λοιπῶν, ὥστε τὴν οὐνοῦ μὴ εἶναι,
σύ Πέτρε ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας εἰς τὴν μετανοίαν ἤπ-
ρεψας, ἐνήλθον τὰς ἀδελφές σου, ἀλλὰ σὺ, ἢ ἡ πίσις
ἐδιδάχθη σκέψαν, ὅταν ἴδῃς τινὰς παραζωοῦντες, καὶ ἡδη
τῷ θυμῷ βοηθίζουσι, πρὸς αὐτὰς ἤπρεψας, ἐνήλθον
αὐταί. Ἀμβρόσιος² εἰς τὸν τεσσαρεκκοστὸν τέταρτον ψαλ-
μὸν, εἰς τὸ, Ἐν τοῖς ἔθνεσι διεσπάρησθε ἡμᾶς, ταύτῃ τὴν

ἤπρεψαν τῶ Ἀποστόλῃ Πέτρῳ ἐκτίθησιν ἤπρεψ-
αν πρὸς ἀγαθὰς καρπίας. Θεοφύλακτος, σὺ γὰρ
ὦ Πέτρε ἤπρεψας, καλὸν ὑπόδειγμα γούνησιν πα-
σιν εἰς μετανοίαν, ἐδέξαι τῶν πισδόντων εἰς ἐμὲ ὑπο-
γνώσεται, ὑποβλέπων πρὸς σέ, Ἀπόστολοι μὴ ὄν-
τα, ἀρνησάμενοι δέ, πάλιν τὰ πρωτὰ πάντων καὶ
τὴν τῆς Οἰκονομίας ἡπιστάσαν λαβόντα διὰ μετα-
νοίας. Ἐφη δὲ καὶ ὁ Κυπριανὸς τὰς Ἀποστόλους ἤπ-
τη ἀρνήσει τῶ Πέτρῳ σκανδαλιώδεις, ὅθου ἔφη ὁ
Κύριος, καὶ σύποτε ἤπρεψας, ἐνήλθον τὰς ἀδελ-
φές σου τῇ καλῇ γνώμῃ, πρὸς σκανδαλιώδετας ἤπ-
τη ἀρνήσει. ἢ καὶ ἄλλως, θερμότερος οἰκείων ὑπάρ-
χων πρὸς μετανοίαν, ἐνήλθον σέθεν ἐπὶ τῇ πίσει,
καὶ ἐξουσία, ἀλλὰ διδασκαλίᾳ καὶ καλῷ ὑποδείγματι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Ἀπόκρισις εἰς τὸ πέμπτον ἡχηρήματα τῶν Λατίνων, ὅτι, ἐνήλθον τὰς ἀδελφές σου.

20 Τὸ πέμπτον ζήτημα, ὁπέρ ἐστι τὸ, Στήλθον τὰς
ἀδελφές σου, εἰ καὶ ἐστὶ χερόν ταύτῃ τὸ τετάρ-
τῳ, ὅμως πρὸς σαφιστέραν κατανόησιν ῥητέον. Ἰ-
νά. Τίτ³ ὁ Βόρριον εἰς τὸ εὐαγγέλιον τὸ Λα-
κὰ ὑπομνήματι, κεφαλαίῳ εἰκοστῷ δούτέρῳ φησὶ,
25 Γενεὴ στήλθον καὶ διδόντες τὴν διὰ πίστεως σω-
σιόντων ἡμῶν, καὶ γὰρ ὑποσημαίνει, φησὶν, ἀρνησά-
μενοι μὲ τῶ ὑποσολικῷ χαρίσματι. ἐν τῇ βιβλιο-
θήκῃ τῶν πατέρων. Τόμῳ δευτέρῳ. Ἀμβρόσιος
εἰς τὸν τεσσαρεκκοστὸν τέταρτον ψαλμὸν, Σπυδαίει
οὐ ἀντικείμενον⁴ περὶ τὸν, καὶ πρὸς τὴν ἐαυτοῦ ζή-
μειαν καλὴν τὰς ἀγίας τῶ Κυρίου, ἀλλὰ καὶ οἶδον

ὅτι οὐκ περὶ τὴν βέλτιον ἀποκαθίσταται, καὶ γὰρ
μετὰ τὴν περιστομὴν στήλθον τὰς ἀγίας. ὅθου προ-
βαλεῖται καὶ ὁ Πέτρος τῇ Ἐκκλησίᾳ παρὰ Κυρίῳ, ἵνα
μετὰ τὴν περιστομὴν οὐκ ὑπέστη παρὰ τῶ Διαβόλῳ
γούνηται στήλθον τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, τὸ τέστι με-
τανοήσας ἤπρεψας ὁ Πέτρος πρὸς ἀγαθὰς καρπίας.
Καὶ, ἐλκμήθῃως σίτες, ἵνα μετὰ τῶν λοιπῶν ἀγίων
ἢ ἀρετῶν ἐνώπιον Κυρίου, ὅθου τῶ αὐτῶ παραδείγ-
ματι θρέψαι ἡμᾶς, ὅταν γὰρ τῶ Πέτρῳ τὰς πράξεις
ἀναγνωσκώμεν, τῶ Πέτρῳ τὰς ἐντολὰς γινώσκωμεν,
καὶ γίνονται ἡμῖν ζωὴς αἰώνιος καὶ σωτηρίας τροφή.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

35 Συλλογισμὸς Γρετζέρῳ, ὅτι τὸ, ἐνήλθον τὰς ἀδελφές σου, μονάρχῳ δέκνυσιν τὸν Πέτρου. καὶ λύσις αὐτῶν.

Εἰς τὸ πέμπτον τέτῳ ζητήματι ὁ Γρετζέρ⁵ συλλο-
γίζεται ἕως, Ὁ μὴ ἀπλῶς, ἀλλὰ ἰδίῳ ἡνι τρέ-
πῳ προσσημαίνει, στήλθον πάντας ἀπλῶς τὰς ἀ-
40 δελφές, μηδενὸς ἐξηρημίας, ποιμάνων, κλινερῶν,
πρεκαθίμῳ, διδόντων, οὐκ ἐπὶ μονάρχῳ τῆς
Ἐκκλησίας, ἀλλὰ μὴ ὁ Πέτρε⁶ ἐπὶ τοιαύτῳ, ἀρε-
τήν⁷ ὅμως, ὅτι τῶ ὀνόματι τῶν ἀδελφῶν, εἰ καὶ
διωκτόν⁸ ἐπὶ νοθεῖται καὶ τὰς Ἀποστόλους, καὶ τὰς
45 ἄλλας πίστες, καὶ πρὸς αὐτὴν ὁ Πέτρε⁹ ἵνα στή-
λθον τὰς παύτας, ὅμως ἐχέεται ἐκ τῆς δο-
θῆναι τῶ Πέτρῳ τὴν ἐξουσίαν ταύτῃ ὅτι τὰς ὁμο-
παγῆς Ἀποστόλους, καὶ τὰς ἄλλας Χριστιανούς, καὶ
γὰρ ὁ Πέτρε¹⁰ πᾶσι γέγονε σκάνδαλον, διὰ αὐτῶν
50 πτώματι, εἰ μὴ τυχὸν μετανοήσας, μετανοήσας
δὲ, ἔδωκεν αὐτῶν μετανοίας καὶ ὑποπίπτει, καὶ
τῶ τὸ ἔργον τῶ στήλθον ἢ ὁφείλῃς ὁ Πέτρος
κρεττὸν καὶ λόγῳ καὶ πράγματι, πρὸς μὴ τὰς
Ἀποστόλους ὡς ἀδελφούς, καὶ σωτῆρας¹¹, πρὸς δὲ τὰς
Χριστιανούς ὡς ἀδελφούς, καὶ ὡς ποιμῶν πρὸς τὸ ποιμνίον.

εἰ δὲ καὶ καὶ τῶ τῶ καὶ τοῖς λοιποῖς, ἀλλὰ εἰ μόνον
αὐτὸν τῶ ἔργῳ ὁ Κύριος, ἐπεὶ μόνον¹² ἔμελλεν
ἀρνησέσθαι, καὶ δώσαν τὸ σκάνδαλον, καὶ λοιπὸν
τῶ συλλογισμῷ ἢ ἐλάτῳ ἐπὶ ψαύδῃ, εἰ γὰρ ἐν-
νοῇ τὴν πρὸς μαθητῶν καὶ ποιμαντῶν στήλθον, οὐκ ἐπὶ πᾶσι
τοῖς κατὰ διήσασιν Χριστιανοῖς ἐπὶ κοινῇ, καὶ πᾶσι τοῖς
Ἀποστόλοις ἐξίστα ἀνέκα, εἰ καὶ ὁ Πέτρε¹³ μᾶλλον
ὡφελον ὡς ὁπσημος Χριστιανὸς καὶ Ἀπόστολος¹⁴, οἷον
ἦσαν ἐκείνοι, οἱ ἐνομιζόντο κύριοι, καὶ ὡς πρῶ-
τος τῶν Ἀποστόλων, καὶ ὡς ἔμελλεν διδόναι μέγα σκάν-
δαλον διὰ τὸ μεγαλεῖον τῶ πρὸς αὐτῶν. Χρυσόστομος
ὁμιλίᾳ οὐδοακτοῦ δούτέρῳ εἰς τὸν Ματθαῖον, καὶ
οἱ λοιποὶ δὲ ἐμικρὸν σκάνδαλόν¹⁵ ὑπὸ τῆς ἀρνή-
σεως τῆς αὐτῶ, τὴν αὐθιγνίαν ἀδύνατον κατα-
νοήσαντες, καὶ τὴν τῶ ὅτι ἀλήθειαν. Ἀνυγῆτος
ὁμιλίᾳ ἐκαπτοῦ εἰκοστῇ τετάρτῃ περὶ Χρῆστων. Ἡμί-
πρε¹⁶ πρὸς αὐτὸν ἵνα ὁ Πέτρε¹⁷, ἢ γὰρ αὐτῶ ἐν-
λ¹⁸, ἀλλὰ ἐσαλεύθη, ἢ ἀγνοεῖ, ἀλλὰ πρὸς αὐ-
τῶ ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑποβλέψαντες πρὸς τὸν, μαθητῶν
αὐτοῦ.

ὡς πάλιν μετανοήσας ὑπερέβη, ὡς φησι Παῦλος· τῆς αὐτῆς θαλάσσης κεφαλῶν ἕκτω, σκοπῶν σταν-
 ῶν, μὴ καὶ σὺ παροῦσθης. Βασιλεύς ὁ μέγας ἐν
 τῷ περὶ ταπεινοφροσύνης λόγῳ, ὅτι μεγαλοφω-
 ρότερον ἐφθέγγασε, παριδόθη τῇ αὐθρακίνῃ δα-
 λῆ, σφραγισθὲν τῷ σφάλλματι αὐτοῦ δάκρυαν.
 ἔτι ὁ Αὐγεσίῳ Ὀμιλίᾳ ἐκάτωσθ' ἀποστῆ τετάρτη
 φησὶ, τί δυνάται ὁ αὐθρακὶς αὐτοῦ τῆς τῆς Θεοῦ
 χάριτος, ὁ φόβος τῆς μακαρίας Πέτρης φανερώσει·
 δηλώσει, ὅτι μόνος γὰρ τῷ αὐτεξέστι, ἐξω τῆς τῆς
 Θεοῦ βοηθείας ὑπέχετο ὑπὲρ τῆς Κυρίας ὑποστασάν.
 ἀλλὰ τί ἔστιν αὐθρακὶς αὐτοῦ τῆς τῆς Θεοῦ χάρι-
 τος, πάλιν ἡμῖν ὅπερ ἦν ὁ Πέτρος, ὅτι τὸν Χρι-
 στὸν ἠρώρησεν, καὶ ἔδωκεν ἑτέρῳ, ἡμῖν ὁ φησὶν ὁ
 Περσῆς, πάντα σὰρξ χόρτεται, καὶ ἀναστῆ ὁ
 Κύριος τῶν ἀποστόλων Πέτρον μικρὸν ἐγκατέλιπον,
 ἵνα ἐν αὐτῷ ἴππων τὸ τῶν αὐθρακῶν γένος διωθήση-
 ται γινώσκαι ὡς ἔδωκεν τῆς τῆς Θεοῦ χάριτος
 ἰσχύος. Βίβλος ὁ ἀντιπρόσωπος ἐς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς
 μακαρίας κεφαλῶν δεκάτῃ τετάρτῃ, ἐθαφίᾳ εἰκο-
 στῇ ἐνάτῃ, ὅτι ὁ Πέτρος μετὰ τῶν λοιπῶν διεσπῆ-
 ραι ἦν ἀνάγκη, καὶ εἰπὼν, βοηθήσον ἡμῖν Κύριε,
 ἵνα μὴ δόποσιν ἂν τὸ σὺ, ἀλλ' ἐκ εἴπῃ. ὁ αὐτοῦ
 τῇ αὐτῇ δυνάμει θαρσύνει, ὑπέχετο ὁ ἀντιπρό-
 σωπος, ἔδωκε τῷ τῶν αὐθρακῶν καὶ τὸ παρ' ἡμῶν
 θαρσύνει βελόμην τρέψῃ τινὶ καταπαύσας, συ-
 μεχώρησε τὸν Πέτρον τῶν ἀρνηθῆναι, τὸς δὲ λοι-
 πους ἐπάσσε φυγῆν. Χρυσόστομος ἔτι γε Ὀμιλίᾳ
 ὀγδοικοστῇ δυνάμει ἐς τὸν ματθαῖον. Δεὸν γὰρ
 διεσπῆναι καὶ εἰπὼν, βοηθήσον ἡμῖν ὡς μὴ ἀπο-
 ριπθῆναι, ὁ δὲ αὐτῷ θαρσύνει, καὶ φησὶν, εἰ
 καὶ πάντες σκανδαλισθῶσιν ἐν σοὶ, ἀλλ' ἐγὼ ἔδε-
 σσοτε, καὶ πάντες τὴν πᾶν πᾶν φησὶν, ἐγὼ ἔ-
 σέσωμαι, ὅπερ ἐς αὐθρακῶν αὐτὸν ἦν κατὰ μί-

κρὸν. τὴν τοῦ τοῦ βελόμην καταπαύσαι ὁ Χρι-
 στὸς, συμεχώρησε πάλιν ἀρῆσιν. Καὶ, ἐγὼ δὲ ἰδεῖν
 θίω περὶ σὺ, ἵνα μὴ ἐκλείπῃ ἡ πίστις σου, τὴν
 γὰρ σφόδρα αὐτῷ καταπαύσας ἔλεγε, καὶ δηλῶν
 ὅτι τὸ πᾶν αὐτῷ τῶν ἀλλῶν χαλεπώτερον, καὶ
 πλείονος διόμην βοηθείας, καὶ γὰρ δύο ἐγκλή-
 μασι ἐνόησεν, καὶ ὅτι αὐτῷ, καὶ ὅτι τῶν
 ἀλλῶν ἐκὼν πρὸς Θεόν, μάλλον δὲ καὶ τρέπον, ὅτι
 τὸ πᾶν αὐτῷ ἀνέβαινε, ταῦτα ἐν ἰσχύει ὁ Χρι-
 στὸς, εἶπασσε γινώσκαι τὸ πᾶν, καὶ ἀναστῆ καὶ τὸς ἀλλῶν
 αἴφας, πρὸς αὐτὸν ἀποστάναι, Σίμων γὰρ φησὶ Σί-
 μων, ἰδὲ, ὁ Σατανᾶς ἠτήσατο ὑμᾶς σινίσαι ὡς τὸν
 σῆν, τὴν ἐπὶ θορυβῆσαι, ταράξαι, περᾶσαι. Καὶ,
 εἰ πάντας ὁ Σατανᾶς ἠτήσατο, διατί ἔτι περὶ πάντων
 εἰπον ὅτι ἐδεήθη, ὅτι καταπαύσας αὐτῷ, καὶ δεικνύς
 ὅτι χαλεπώτερον τῶν ἀλλῶν αὐτῷ τὸ πᾶν, πρὸς αὐτὸν
 τρέπει τὸν λόγον. Καὶ, ὡς μετὰ τὸ ἐγχείτω φόβος,
 ἐπαθὲν σφόδρα αὐτὸν ἐγύμνωσεν ὁ Θεὸς τῆς αὐτοῦ
 εὐπείας, ἐγύμνωσε δὲ σφόδρα, ἐπαθὲν καὶ σφοδρῶς
 ἐν αὐτῷ τὸ πάθος ἦν τῆς αὐθρακῆς καὶ τῆς αὐτῆς
 ῥήσεως. ἵνα ἐν παρρησίᾳ αἰέτῃ τὸ, ἀναστῆ
 εἰπασσε ἔτι καταπαύσαι αὐτὸν πάλιν ἐγνώσκαι. Θεοφύ-
 λακτος, εὐαγγέλιον Πέτρου ὑπερέβη, ἀναστῆναι ὡς
 δαγμά μετὰ τοῖς ἑσθ' πασίν, ὅπως μὴ δὲ τῶν πι-
 σδύοντων ἐν βελόμην ἀπελπίδι ποτὲ, καὶ γὰρ ἀπό-
 στῆς σὺ ὦν, καὶ ἠρνήσῃ, καὶ μετεκλήσῃ, καὶ ἔλα-
 βει τὸ πρῶτον, καὶ πάλιν ἀποκρίσιν πάντας τὸς ἄλλους
 ἀλλὰ πάλιν μετὰ τοῖς. ὅτι τῶν ἄλλων, καὶ ὅτι τῶν λοι-
 πῶν πατέρων δεικνύται ὅτι ἐν ἀλλὰ μετὰ τοῖς ἐρ-
 ρέθη, τῷ Πέτρῳ ὑπὸ τῆς Κυρίας, ἐγὼ δὲ ἰδεῖν θίω
 περὶ σὺ, ἀλλὰ ἀλλὰ τὸ μὴ ἀπελπίδι τῶν αὐθρακῶν
 γένος τῶν ἀμαρτημάτων ὦν πεπαισῆ, καὶ αὐτῷ
 παραδείγματι μετανοίας.

ΒΙΒΛΙΟΥ Γ'. ΜΕΡΟΣ Δ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῆς, βόσκε τὰ ἀρνία μου καὶ τὰ πρόβατά μου, Ἰωάννης κεφαλῶν ΓΒ'. ὅπερ ὁ βεδαρμῆτος μόνος τῷ
 Πέτρῳ λέγων ἀρμόζειν, ψάλλεται περὶ αὐτοῦ.

Τὸν σοφιστὴν ὁ ἔξωτος βιβλίου πρῶτον περὶ
 Πάπα φησὶ, μόνος τῷ Πέτρῳ ἀρμόζειν ταῦτα
 τὰ λόγια τῆς Κυρίας. ψάλλεται ὁμοίως, ἐπαθὲν ἀλλὰ
 πάλιν ἀρῆσιν τῷ Πέτρῳ εἰπὼν αὐτῷ ταῦτα ὁ Κύριος,
 καὶ ἔτι ἐς βεβαίωσιν τῆς δόξης αὐτοῦ ἀξιώματος, ὅπερ
 ἐστὶν ὁ ἀκλήσιας ἐν Χριστῷ ἔξωτος αὐτοῦ πάντα τὰ
 ἔθνη, καὶ αὐτοῦ παῖδες πάλιν κτίσιν, ὡς φησὶ τὸ Εὐαγγέ-
 λιον ἐν πᾶσι. Παιδὶς ἐστὶν πάντες, ἀλλὰ οἱ ποι-
 μνιοὶ δεικνύται, ὅπερ ὑπὸ πάντων τῶν ἀποστόλων
 παραμένει ἐν τῇ ἑμοψυχῇ ἑμοφροσύνῃ, ὡς ὁ Κυ-

ριαὺς λέγει ἐν τῷ περὶ ἐνότητος ἑκκλησίας.
 πάντα ἡ ἐξουσία τῆς ἑκκλησίας ἐν τῷ τοῖς ῥήμασι καὶ
 περιέχεται, καὶ ἴδε αὐτῶν κεφαλῶν πρῶτος Πα-
 τέρης φησὶν ἔνασιν. καὶ γὰρ ὁ ἐν ὁ Πέτρος, τὸν καὶ
 οἱ λοιποὶ, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, καθὰ ἀπέσταλκε ὁ
 Πατὴρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς, καὶ ὡς οἱ λοιποὶ πα-
 τέρες φασὶν. Ἡ ἐξουσία ἡ δοθεῖσα τοῖς λόγοις τῶν
 τοῖς, καὶ τῷ, σὺ Πέτρος ἐστὶς πέτρα, καὶ τοῖς ἔθνε-
 σι, ἔδωκε καὶ τοῖς λοιποῖς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Διαιρέσας Βεθαρμίνους δύο, πάντας συν τῷ Πέτρῳ τὰς Ἀποστόλους πλὴν ἄκρας ἔχουσιν λαβὼν ὡς Χριστὸς αἰσῶς λέγοντος, πῶν γε μὴν Πέτρον εἶναι κεφαλὴν αὐτῶν, ἐξ αὐτοῦ ἡγετησάντων, καὶ ὅτι μόνῳ τῷ Πέτρῳ δίδεται ἡ ἐξουσία, ἥτις εἰς μόνους τὺς Ἀποστόλους αὐτῷ ἔμεινε. καὶ ἀνείρεται ἀμφοτέρων ὑπὸ τῶν ἀγίων πατέρων, πῶν ἐρμηνεύοντων τὸ, ποιμαίνει τὰ πρόβατά μου, καὶ τὸ τρίτον τῆς ἐρωτήσεως, ἐξ ἧς καὶ ἐξ αὐτοῦ τρεῖς ἀπαυτῶν τοῖς βαπτιστοσυνήμοις πλὴν ὁμολογίαν.

10 Ἀλλὰ περὶ τῆς αὐτοῦ, ἥτοι ὁ Βεθαρμίνος διαι-
 15 ρέσας δύο, βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλῶν οὐδεκάτῳ καὶ δωδεκάτῳ. ἡ πρώτη εἰς, ὅτι οἱ Ἀπόστολοι πάν-
 τες αἰσῶς ἔλαβον ὡς τὸ Χριστὸς ἄκραν ἐκκλη-
 20 σιατικῶν ἔχουσιν, καὶ τὰς ἡσαν καὶ οἱ λοιποὶ Ἀπό-
 στολοι πάντες, ὅπερ ἦν καὶ ὁ Πέτρος, πλὴν αὐτῶν ἔχον-
 25 τες τιμὴν καὶ ἐξουσίαν ἐξίστα, ὡς εἶναι ἰσχυροὶ αὐτῶν
 κεφαλῶν τὸν Πέτρον, καὶ ἐξ ἐκείνου ἡγετῆσαι, ὡς μὴ
 τὸ ὁμοῦς ἀνεκδοκίμη ἀνωτέρῳ. ἡ δευτέρα εἰς, ὅτι τῷ Πέτρῳ μόνῳ ἐδόθη ἡ ἐξουσία,
 30 καὶ Ἀποστόλοις ἔμεινε καὶ εἰς τὸς Ἀποστόλους αὐτῷ, οἱ-
 νους περὶ ταύτης μόνους εἶσι Ἀποστολοι, ὡς ἐξ αὐτοῦ.
 35 Νῦν ὁμοῦς ἐρωτητέον αὐτὸς, τῇ ῥήσει ταύτῃ, ΠΟΙ-
 ΜΑΙΝΕ, ἔδωκεν ὁ Χριστὸς τῷ Πέτρῳ νέαν τινα ἐξου-
 σίαν ἢ ἔπω σῶτερον ἤλθε Πέτρος; καὶ ἀπο-
 40 κριτέον, μὴ δίδοσθαι τῷ Πέτρῳ νέαν ἐξουσίαν, καὶ
 45 γὰρ ταύτῃ πλὴν ἐξουσίαν πλὴν ἐνταῦθα νομιζόμεν ἡ-
 σαν πάντες καὶ οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι τῷ Πέτρῳ, ὅπερ
 ἦν καὶ ὁ Πέτρος, καὶ δέδωκεν αὐτῷ σῶτερον ὁ Κύ-
 50 ριος πᾶσι τοῖς Ἀποστόλοις, ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ Πέτρος, ὡς
 ἰσχυρὸς κεφαλῶν ἐκαστῷ, ὡς ἐδίδασκεν ἀνωτέρῳ ὁ
 55 Κυριακὸς ἐν τῇ περὶ οὐότητος Ἐκκλησίας κεφαλῶν
 πρώτῳ Παραγράφῳ ἐν αὐτῷ. ὡς ἐνταῦθα δέδωκεν
 αὐτοῖς τὸ ἐν πράξει ποιήσασθαι τὸ ποιμαίνειν τὸ ποι-
 60 μνιον, ἵνα κατηρῶσθαι πλὴν ἀγάπῃ ἢ ὑπέχε-
 το, ἢ τῇ τελειᾷ ὁμολογίᾳ ὁμολόγησεν ὁ Πέτρος,
 65 καὶ τῇ τελειᾷ περὶ τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ ὁ Χρι-
 στὸς, ὡς βλεπόντων πρὸς τὴν τελειάν ἀρνήσιν, ἀφ'
 ἧς ὑπερβαίνει ὁ Πέτρος, ἐσήλξε τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ,
 ἐπιμελῶς τὸ ποιμαίνειν ἔργον ἐργαζόμενον ἐν τῷ
 70 ποιμνίῳ τῷ Χριστῷ, εἰ καὶ ἡ φροντίς πάντες τὰ ποι-
 75 μνία ἐπέκειντο καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀποστόλοις ἰση τιμὴ καὶ
 ἐξουσία τῇ τῷ Πέτρῳ, μαρτυρεῖ γὰρ Κύριος Ἀλε-
 ξανδρείας, ἐξηγούμενος τὸν τόπον τῶν τῷ Ἰωάν-
 80 νη καὶ λέγων, Ἀνεκαίνισθαι τὸ αἶμα τῆς ὁποιο-
 85 ῦν ἐν τῷ Πέτρῳ, ἵνα μὴ Ἀπὸ πλὴν ἀρνήσιν, εἰς ἡ
 90 Ἀπὸ πλὴν ἀνθρωπίνῃ ἀποστάσει πέπτωκεν, ἐξαδου-
 νήσασθαι νομιζόμεν. βιβλίῳ δωδεκάτῳ κεφαλῶν ἐξη-
 95 κοστῷ τετάρτῳ. τῷ δὲ ὅφισιν ὁ Κύριος ἐνοη-
 100 τέον περὶ τῆς ἰδίας σημεῖα τῷ Πέτρῳ ἐν ἐκείνῳ τῷ
 105 δώρῳ ὅπερ ἔλαβε σῶτερον μετὰ τῶν λοιπῶν Ἀπο-
 110 στόλων, ὁ γὰρ Πέτρος Ἀπὸ πλὴν σαφέστατον ὀλιγον
 115 χρεῖαν εἶχε καὶ ἰδίας ὡς αὐτοῦ, ὅτι καὶ χα-
 120 λειώτερον αὐτῷ τὸ πῶμα, ὡς καὶ ὁ Χρυσόστομος λέ-
 125 γει ὁμιλίᾳ ὀρθοδόξῃ δούτῃ εἰς τὸν ματθαῖ-
 130 ον. ὡς αὐτῷ ἔλεγε ὁ Κύριος δοθῆναι τῷ
 Πέτρῳ νέαν ἐξουσίαν ἢ προτέρον ἢ ἤλθε. ἄμ-

131 βροσθῶ βιβλίῳ πέμπτῳ περὶ πίστεως, ὁ Πέτρος ποι-
 132 μαίνειν καλῶς τοῖς τῆς πίστεως βρώμασι τὴν τῇ
 133 Χριστῷ ποιμνίῳ, καταπεσὼν, ἀπώλεσεν ἢ ἔχον
 134 ἐπιστάσει, τρεῖς ἀρνησάμενος, ὅθεν καὶ τρίτον ἐρω-
 135 τᾶται, καὶ τρεῖς νεθετᾶται ποιμαίνειν, ἵνα ὁ
 136 πρὸς τῷ Σταυρῷ τρίτον ἡγήσασθαι, τρίτον ὁμολογήσῃ.
 137 Καὶ βιβλίῳ δούτῃ περὶ μυστηρίων κεφαλῶν ἐβ-
 138 δόμῳ, ὁ Ἀπόστολος Πέτρος μετὰ πλὴν ἐκπῶσιν ἐν
 139 τῷ πάθει τῇ Κυρίᾳ Ἀπὸ πλὴν ἀνθρωπίνῃ ἀποστάσει
 140 τρεῖς ἐρωτᾶται, ὅτι καὶ τρεῖς ἡγήσασθαι, τὸ γὰρ πρῶ-
 141 τος ΠΙΛΑΤΟΥ ΜΕ, πλὴν ἀγάπην πλὴν πρὸς τῷ Σταυρῷ δη-
 142 λῶν. τὸ δούτερον δὲ, πλὴν πρὸς πλὴν ποιμνίῳ ἀγάπην.
 143 τὸ δὲ τρίτον, ἵνα συγχωρήσῃ αὐτῷ τὸ ἀμάρτημα.
 144 ἱερώνυμος ὑποσολῇ πρὸς Μαρκέλλαν, ἡς ἡ ἀρχὴ,
 145 βραχυτάτων ἐρημῶν, Φοῖ, Πέτρος ὁ Ἀπόστο-
 146 λος πλὴν τριτὴν ἀρνήσιν τριτὴν ὁμολογίαν ἐξη-
 147 λειψεν. Αυγουστίνος πρὸς ἐκαστὴν ἐκαστὴν τρίτην
 148 εἰς τὸν Ἰωάννην, Ἀποδίδεται τῇ τριτῇ ἀρνήσει
 149 ἡ τριτὴ ὁμολογία, ἵνα μὴ ἐλάττωσιν δουλεύσῃ ἢ
 150 γλῶσσα τῇ ἀγάπῃ, ἢ τῷ φόβῳ, καὶ πλεονεξία τῆς
 151 φωνῆς ἰχθύσαι τὸν παρὸντα θάνατον, ἢ Ἀπὸ πλὴν ἀγά-
 152 πης ὑπερβῆσαι πλὴν παρῶντα ζῆλον, εἰ γὰρ ἡ σῆ-
 153 ματον φόβος ἀρνήσασθαι τὸν ποιμνία, ἔσται σημεῖον
 154 ἀγάπης τὸ ποιμαίνειν πλὴν κυριακῶν ποιμνίῳ. καὶ
 155 πρὸς πέμπτῃ εἰς πλὴν ὑποσολῇ Ἰωάννης, τρεῖς ἡ-
 156 γήσασθαι ὁ φόβος, τρεῖς ὁμολόγησεν ἡ ἀγάπη, εἰ δὲ
 157 καὶ ζητᾷς τί δηλοῖ τὸ τῷ Κυρίῳ σῶμα, ΠΟΙΜΑΙ-
 158 ΝΕ ΤΑ ΠΡΟΒΑΤΑ ΜΟΥ, μάθι ὅτι τὸ ποιμαίνειν εἰς
 159 τὸ διδάσκειν, τὸ τρέφειν, πνευματικῶς τρεφᾷς.
 160 Χρυσόστομος ὁμιλίᾳ ἐκτάτῃ εἰς τὸν ματθαῖον, Τρίτον
 161 δὲ αὐτὸν ἐρωτᾷ, καὶ τρίτον ὑπατάσσει, τὰ αὐτὰ
 162 δεικνύς, ὅτι ἡμᾶς πλὴν σῶσας τὸν οἰκὸν σῶ-
 163 βάτων, καὶ ὅτι τὸ μάλιστα τῆς εἰς αὐτὸν ἀγάπης
 164 σημεῖον. καὶ, ἄμα δὲ καὶ ἐδείκνυτο, ὅτι καὶ θάρ-
 165 ρος λοιπὸν, ὡς τῆς ἀρνήσεως ἐξεληλαμμένης ἐγχε-
 166 ρίζεται πλὴν σῶσας τὸν ἀδελφῶν. καὶ ὁμιλίᾳ
 167 εἰς τὸν Δαμιῆλ καὶ τὰς τρεῖς παίδας, Ἀρνήσεως ἐδὲ
 168 μέζον ἐπὶ κακόν, ἀλλὰ πάλιν πρὸς πλὴν σῶτερον
 169 ἢ γαγε τιμῇ. Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ὁμιλίᾳ τρια-
 170 κοστῇ ἐνάτῃ εἰς τὰ ἅγια φῶτα, καὶ τῷ τριτοῦ τῆς
 171 ἐρωτήσεως καὶ τῆς ὁμολογίας τὸ τρίτον τῆς ἀρνή-
 172 σεως ἐθεράπευσε. Ἐπιφάνιος Διέρεσι περὶ τῆς
 173 ἐνάτης, καὶ Πέτρον ἀνακαλεῖται ὁ Κύριος με-
 174 τὰ τὸ ἀρνήσασθαι, καὶ ἀντὶ τῶν τριῶν ἀρνήσεων τρεῖς
 175 αὐτὸν ἀνακαλεῖται εἰς ὁμολογίαν, ΑΓΑΠᾶΜΕ ΠΕ-
 176 ΤΡΕ; ΚΑΙ ΦΗΣΙ, ΠΟΙΜΑΙΝΕ ΤΑ ΠΡΟΒΑΤΑ ΜΟΥ.
 177 Ἰσίδωρος ὁ Πηλυσιώτης βιβλίῳ πρώτῳ, ὑποσολῇ
 178 ἐκαστῇ

ΓΟΕΣ· Τρίτῃ· Ἡ τετρίτῃ τῶ κυρία πρὸς τὸν Πέ-
τρον ἐβλάστησεν ἡ ἐκείνου ἀγνοία τὸ διότι οὐκ ὑπένοι-
α, μὴ ἔτι τις ἐβλάστησεν ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸ τετρίτῃ
τῆς ἀρεσκείας τῆς τετρίτῃ τῆς καταθέσεως ἡ ἀγα-
θὴ ἰατρὴ ἐξωστρέφισεν· καὶ ἡ τριτὴ ἐκείνου πο-
τηστικὴ ἐκείνη, Ἡ τετρίτῃ πάλιν μεταγνώσκει ἰά-
σατο, ἀνάλογον καὶ τῆς τετρίτῃς ποταμίας, καὶ
τὸ φάρμακον· Βασίλειον ὁ μέγας εἰς τὰς ἀσκητικὰς
ἀγαθὰς κεφαλὰς ἐκείνη δούτερος, Ἰερωνύμῳ
τῆς οὐκ ἐκείνου παθολογίας αὐτῆς σωτηρίας, καὶ τῆ-
τος παρ' αὐτῆς τῆς χριστῆς παθολογίας αὐτῆς καθιστάντος,
ἐκείνη μετ' ἐαυτὴν τῆς ἐκείνου ἐκείνη καθιστάντος,
Πέτρος γὰρ φησὶ φιλεῖς με πλείον τέτων; ποίμανε
τὰ σβάτα, καὶ πᾶσι δὲ τοῖς ἐφεξῆς Παιμέσι καὶ
Διδασκάλοις πᾶσι ἰσὺν παρέχοντες ἐκείνη, καὶ
τῆς ἐκείνου, τὸ δεσμεῖν ἀπαντας καὶ λύειν ὡς περ
ἐκείνη· καὶ ἐν τῇ λόγῳ περὶ ὑπακοῆς, Πέτρον Παι-
μῶνα τῆς ἐκείνου ἐκείνη καθιστάντος, Πέτρος γὰρ
φησὶ φιλεῖς με πλείον τέτων; καὶ πᾶσι δὲ τοῖς ἐφε-
ξῆς πᾶσι ἰσὺν παρέδωκεν ἐκείνη, καὶ τῆς ἐκείνου
τὸ δεσμεῖν καὶ λύειν ἀπαντας ὁμοίως· Θεοφύλακτος,
Ἐρωτᾷ δὲ αὐτὸν ἐκ τρίτης, ἅμα μὴ δακνύς ἐκείνη
ποιεῖται φροντίδα πᾶσι πιστόντων, καὶ ὅτι ποῦ ἐν
ἀγαθῇ τὰ σβάτα, ὥστε καὶ τῆς ἐκείνου ἀγάπης
τῆτος ποιεῖται τεκμήριον, τὸ πᾶσι σβάτων σέβ-
εσθαι, ἅμα δὲ καὶ τῆς ἐκείνου τῆς ἐρωτήσεως καὶ ἐ-
μολογίας τὸ ἐκείνου τῆς ἀρεσκείας θεραπεία· Κυ-
ριλλῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀκριτῶν γὰρ δέματι κατα-
ληφθῆς ὁ θεοφύλακτος Πέτρος, ἡγήσατο τρεῖς τὸ
κύριον, θεραπεία τὸ πεποιθὸς ὁ κύριος, καὶ ἀν-
ταπαυτῇ ποικίλως πᾶσι ἐκ τρίτης ὁμολογίαν, ἀντί-
σάφην ὡς περ ἐκείνη τῆτος τρεῖς, καὶ ἀντίε-
ρον

πον τῶς πηλίσμασιν ἐκείνων πᾶσι ἐκείνων·
καὶ, ἅμα μὴ μὴ τῆς ἐκείνου ὁμολογίας τῆς
μακαρίας Πέτρος τῆς τετρίτῃς γενομένης κατηρηγῆθαι
πλημμέλημα, ἀλλὰ δὲ τῆς φωνῆς τὸν κύριον, Βόσκε
τὰ ἀρίστα, ἀνατίθης ὡς περ τῆς ἐκείνου δοξασίας
δοξασίας αὐτῆς γυνέσθαι ἐκείνη, τὸν μεταξὺ λύει-
σα πᾶσι πηλίσμασιν ἐκείνων, καὶ πᾶσι ἐκ τῆς ἐκείνου
θεραπείας ἀποδοῦναι μικροψυχίαν ἐκείνη·
Ἀμμωνίῳ, Ἀναξωπυρῆσαι αὐτὸν βυλόμενον ἐκ τῆς
κατὰ πᾶσι ἀρεσκείας ἐκείνης, ἐρωτᾷ αὐτὸν, καὶ ἀλλο-
τῶν τριῶν ἐρωτήσεων καὶ καταθέσεων ἐκείνης
τὰς τρεῖς φωνὰς τῆς ἀρεσκείας, καὶ ἀλλο-
τῶν τριῶν τῶν λόγων γυνέσθαι πηλίσματα, ἐκείνη δὲ
γέγονεν ἐκ τῆς τρεῖς ὁμολογίας ἀπαιτῆσαι τὰς
μέλονταις βαπτίζεσθαι· Ἀπολιναριος, τοῖσι περὶ
αὐτῆς ἐρωτήσεων ποιῆται, ἅμα μὴ δακνύς αὐτῆς ποιῶν
τὸ ὡς ἀγαθὸν, ἅμα δὲ καὶ τῆς ἐκείνου γυνέσθαι
ἀρεσκείας ἀναμνησκόμενος, καὶ τετρίτῃς ὁμολογίαν τῆς
ἀρεσκείας αὐτῆς τῆς τετρίτῃς ἀρεσκείας ἀνταπαυτῇ,
καὶ πᾶσι σέβειας τῆς ἐκείνου ἀνταπαυτῇ, 29
ἐν ἐκείνῃ ὁμολογήσει χεῖρ, ὅν λόγῳ ἡγήσα-
το, σωτηρίας ἀνταπαυτῇ ἐκείνης· σημεῖον
ὅτι ἐκείνη, Ἀμμωνίῳ καὶ Ἀπολιναριῳ κείνη ἐν
τῇ σελῇ ἐκείνη κατὰ ἰωάννην Εὐαγγέλιον· Ὁ οὐ-
κείνης ἐκ τῆς ἐκείνης πᾶσι πράξεων, ἰσὺς μὴ 25
πᾶσι, φησὶ, ἐαυτὸν ἐκείνη τῆς χεῖρ πᾶσι Ἀπο-
στόλων, ὁ δὲ Πέτρος καὶ σιωπῶν, καὶ πρὸς τῆς διδα-
σκῆς ἀλλὰ τῆς ἐκείνης τῆς ἐρωτήσεως ἀναμνησκόμενος·
ἰωάννης ὁ δαμασκηνός, τῇ τριτῇ τῆς ἐρωτήσεως τὸ
τρίτον τῆς ἀρεσκείας ὁ χεῖρ δὲ διωρῶσατο· ταῦτα 30
ἅπαντες Πατέρες μαρτυροῦσι ποῦτοι, καὶ φρονίμως ἐκ
τῆς καθόλου ἐκείνης, ὅτι ὁ ἀντιλέγων, Ἀρετικὸς ἐκείνη

ΒΙΒΛΙΟΤ. Ι. ΜΕΡΟΣ Δ'. ΚΕΦ. ΑΛΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Ἀντίθεσις παπιδῶν, ὅτι ἡ δὲ Σίμωνος ἐκ Πέτρον μετωνυμία ἐκείνη ἐκείνης· καὶ λύσις αὐτῆς.

Ἀλλὰ ῥητέον, καίτοι περὶ τῆς ἐκείνης αὐ-
τέρως, ὅτι τῆς ἐκείνης σοφισμα πόρρω τῆς ἀνα-
θείας ἐκείνης ἐκείνης πᾶσι ἀγίων καὶ πᾶσι Περφ-
τῶν τὰ δέματι, πᾶσι ἔτι ἐκείνης ἐκείνης ὡς ἐκείνης
ἀφείθη, τὰ δὲ μετῴχθη, ὡς ἐκείνης παλαιῇ ἡ
Σάρα μετωνομάθη Σάρα, ὁ Ἀβραμ Ἀβραμ, ὁ
Ἰσάκ Ἰσάκ· ὅν δὲ τῇ ἐκείνης ὁ Σίμων, Πέτρος,
ὁ ἰωάννης καὶ ὁ ἰσάκ, Βοανηργές μετεκλήθη-
σαν· ἔστι ὁ χρυσόστομος ἰωάννης κεφαλὰς πρῶ-
τη φησὶ, τῶν μὴ ἔτι ἐκείνης, ἡτοι τὸν Σί-
μωνα, Πέτρον, τῆς δὲ περὶ ἰσάκ, ἡς ἐκείνης
τῆς· τίνος ἐκείνης τῆς ποιῆ; θεκνύς ὅτι αὐτὸς
ἐκείνης ὁ καὶ πᾶσι παλαιῇ δεδωκός, αὐτὸς καὶ ὁ πᾶσι
νόματι μετεκλήθη, πολλοὶς δὲ καὶ ἐκ γυναικῶν
τὰ δέματι ἔκκει, ὡς τῇ ἰσάκ, καὶ τῇ Σαμ-
ψών, καὶ ἔτι καὶ τὰ λοιπὰ ἐκείνης ἐκείνης· Ὁ

αὐτὸς ὁμιλῶν πρώτη ἐκείνης πᾶσι ῥωμαίους ἐκείνης-49
λῶν, Σαῦλον ὄντα, Παῦλον ἐκείνης, ἵνα μὴ
δὲ ταύτῃ πᾶσι Ἀποστόλων ἐκείνης ἐκείνης, ἀλλ' ὅπως
ἐκείνης ἐκείνης ὁ κορυφαῖος πᾶσι μαθητῶν, τῆς
καὶ αὐτὸς κτήσεται· καὶ ὁ θεοφύλακτος ἐκείνης
τότῳ τῆς, τίνος δὲ ἐκείνης δὲ Σαῦλος Παῦ-49
λος ἐκείνης; ἵνα μὴ δὲ κατὰ πᾶσι ἐκείνης
τῆς κορυφαίας πᾶσι Ἀποστόλων· καὶ ὁ οὐκείνης
τῆς δεκάτῃ ἐκείνης κεφαλὰς πᾶσι πράξεων, ἵνα
ὅπως ἐκείνης ἐκείνης ὁ κορυφαῖος πᾶσι μαθητῶν,
τῆς καὶ αὐτὸς κτήσεται, καὶ πλείονος ἐκείνης
ἐκείνης λάβῃ· Ὁ αὐτὸς ἐκείνης πᾶσι κεφαλὰς
τῆς ἐκείνης ῥωμαίους, Διατέτο δὲ ἐκείνης Σαῦλος
ἐκείνης Παῦλον μετεκλήθη, ἵνα μὴ δὲ ἐκείνης
ἐκείνης πᾶσι Ἀποστόλων, μὴ δὲ αὐτὸς τῆς κορυφαίας Πέ-
τρος· Ἐπιταί γὰρ ἐκείνης μὴ μόνον τὸν μακαρίον
Πέτρον

Πέτρον μισομαθητῆναι, ἀλλὰ καὶ ἄλλους οὕτω τῇ παλαιᾷ καὶ ἐν τῇ νύκτι. καὶ οἱ τῶν οὐκ ἀγαγόντων ἀρθρον ἐστὶν ἐμφανίσασθαι πρῶτον καὶ ἐξέσταν ἐπ' ἄλλοις, ἢ ὁ μὴ

μισομαζώμενος οὐκ ἔχει λαβεῖν χάρισμα καὶ ὑπερβολὴν ἀποδείας ζωῆς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

Αὐτίθεις παπιστῶν δούτερά, οἱ οὐ κύριον μετὰ μόνον τῷ Πέτρῳ τὰ δίδραχμα δαΐ, ἔχει αὐτὸν κατ' ἐξουσίαν μέζονα τῶν ἀποστόλων. καὶ λύσις αὐτῆς.

10 Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι ἐμὴ ἦν ὁ Πέτρος πρῶτότης, ὅτι αὐτὸς ἔπειθ' αὐτῶν οὐ κύριον, δὲ αὐτοῖς αὐτὴ ἐμὴ καὶ σὺ. ἀλλὰ ἀπετὶς σωτήριον αὐτὸν ἑαυτῷ, ὡς φησὶν ὁ χρυσοστόμῳ ὡς τῷ δεκάτῳ οὐδὲ κεφαλῇ τῶν κατὰ ματθαῖον, ἀντὶ ἐμὴ δὲ
15 καὶ σὺ ἔπειθ' ἐπαθὴ καὶ αὐτὸς πρῶτότης. καὶ ἦν ὁ Πέτρος δούτερον, ὅτι οἱ μαθηταὶ οὐκ ἐπέπεσαν αὐτῷ δύο ἀνθρώπινα. καὶ περσελθόντες τῷ κυρίῳ ἔπειθ' ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; ὁ δὲ περσελησάμενος παιδὸν, ἔπειθ' ἐὰν μὴ ὑποσχεσθῆτε, καὶ γυνήδε ὡς τὸ παιδίον τῷ
20 τῷ, ἐμὴ ἐπέσχεσθε ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. ὡς ὁ ἐρμηνεύων ὁ χρυσοστόμῳ, λέγει, ἵνα μὴ γὰρ φησὶν ἐξέτασθε τῆς μεζῶν, καὶ περὶ πρῶτων φιλονεικῆτε, ἐγὼ δὲ τὸν μὴ πάντων ταπεινότερον
25 γυνώσκον, καὶ δὲ τῆς ἐξουσίας τῆς ἐκείνου ἑναιφῆμι. ὁ αὐτὸς οὕτως τὸ πᾶν τῷ σερᾷ, οἱ μὲν ἄλλοι ἀνθρώποι δὲ ὡς ἀρχεῖς λαμπρύνονται, καὶ ἐξουσίαν τῶν πρῶτων, οἱ δὲ ἐμοὶ μαθηταὶ δὲ ὡς ταπει-

νύονται, ἡμῶνται, τὰ δὲ ἔπειθ' ἐλὼν αὐτῶν κατὰ ἐλὼν τὸ φέρονμα. ὁ αὐτὸς οὕτως σερᾷ, τὸ μὲν δούτερον, διὰ τῶν δακτύλων ὅτι ἐννικόνει τὸ πρῶτον ἐραῦ, καὶ γὰρ τυραννικὸν τὸ πάθος, καὶ σωχεῖς ἐνοχλεῖν καὶ μεγάλοις αἰδέσσει, ἀπετὶς καὶ σφοδρτέρως δαταὶ πληγῆς. κεφαλῇ δὲ κατὰ οὐδὲν. ὁ αὐτὸς τὸ μὲν πρῶτον τῆς σερᾷς, καὶ ἡμῶς διδάσκων, ὅτι καὶ δὲ σκαδαλίζων οὐδὲ ἐβλαπήμεθα, καὶ διατὶς φησὶ τῷ Πέτρῳ, δὲ τὸ τέλος. ἵνα δὲ δαξῇ οἱ θεὸς ἐστὶν ἀπαίτων, καὶ τῆς θαλάσσης κρατῇ, ἐξαπέστειλε τὸν Πέτρον αἰτε κομίσαι τὸν στατήρα ὅτι τῷ ἰχθύος. ἐν τῷ αὐτῷ τὸ μὲν, ἐπὶ δὲ ἐπὶ τῶν ὑδάτων βαδίζων, τὸν ἀνέμου ἐφοβήθη, καὶ τὸ πᾶν ἐποίησεν αὐτὸν μὴ ὑψηλοφροῖν. ἴδε οὐ τῷ αὐτῷ τὸ μὲν καὶ ἄλλα πολλαῖς τοιαῦτα, ἀναρτῆκα ὄντα τῆς θρυλεμένης τῷ Πέτρε μοιρχίας. τίως, τὸ πᾶν δηλοῖ ὑπόταξιν πρὸς τὸν ἐγκόσμιον βασιλέα. ἴδε ἐπὶ τὸν θεοφύλακτον ὡς τῷ τὸ πᾶν τῷ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Αὐτίθεις παπιστῶν τρίτη, ὅτι πρῶτον ἐξελέγη ὁ Πέτρος τῶν ποιμαίνειν τὰ ἔθνη, διὸ καὶ μοιρχίας. καὶ λύσις αὐτῆς.

35 Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι ὡς περ ἐδόθη τῷ Πέτρῳ ἡ περιτομή, ὡς ἐδόθη τῷ Παύλῳ ἡ ἀκροβυστία ὡς αὐτὸς ὁ Παῦλος γράφει πρὸς Γαλάτας, ὡς φησὶν ὁ χρυσοστόμῳ, ὡς περ ἐν ἀκροβυστίᾳ τὰ ἔθνη καλεῖ, ὡς καὶ περιτομὴν ἰουδαίους, καὶ δακτύλων αὐτοῖς ὁμοῦ ὄντα λατρεῖν, καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἑαυ-
40 τὸν, ἀλλὰ τὸ κορυφαῖον συγκρίσει, δακτύλος ὅτι τῆς αὐτῆς ἐκαστος ἀπὸ λαοῦ αἰτίας. δακτύλος, περὶ τῆς ἑρητῆς ἀνωτέρω κεφαλῇ πρῶτον, ὅτι κοινῶς οἱ ἀπόστολοι τῆς οἰκονομίας ἐκρίβησαν τῇ αὐτῇ ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ, καὶ καθάπερ οἱ
45 κίαν μίαν τῷ οἰκονομῶν διονέματι, καὶ πάντες χρῆσθ' ἐνεργείᾳ οὕτως ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ὡς ἐξα-

τῆς τῆς γῆς, οὐ εἰς ὅμως μέρος τῆς οἰκονομίας ἐκρίβησαν. ὅθεν ὁ Πάπας ἰεροκόμης ἐπεσολῇ πρὸς δεκνόντων φησὶ, τὸν Πέτρον οἰκονομῶντας ἐκκλήσαντες ἐπὶ τῇ ἰταλίᾳ, καὶ οὐ τῇ ἐλλάδι. τρίτον, ὅτι καὶ ὁ Πέτρος ἐδίδασκεν ἐπὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ, καὶ ὁ Παῦλος ἐπὶ τῇ περιτομῇ, καὶ ὁ Παῦλος καὶ ἰωάννης ἐπὶ τῇ Ἀσίᾳ, καὶ ὁ Παῦλος καὶ Ἀνδρέας ἐπὶ Πελοποννήσῳ, καὶ ὁ Παῦλος καὶ Πέτρος ἐπὶ τῇ Ῥώμῃ. ὅθεν ἰσίδωρος ὁ πηλεσώτης φησὶ ὑπεσολῇ ἐκρίβησαν ἐβδομηκοστὴ ἐπὶ τῇ τμήματι τρίτῃ, ἐκρίβησαν τῶν ἀποστόλων ὡς ἐπὶ αἰσὶν μίαν ὑπολαβὼν χάρις, ταύτῃ ἐρρύθμισεν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

50 Αὐτίθεις παπιστῶν τέταρτη, ὅτι τὸν Πέτρον χρυσοστόμῳ ῥητῶν, λέγοντας περὶ Πέτρον ἐπὶ τῇ ἐς ταῖς προέξας ἐκρίβησαν πρώτη ὁμιλία. καθάπερ τῆς στρατηγὸς περὶ τῶν ὑποσκοπῶν, καὶ τὰ ἐξῆς, ἐξ ὧν συναγὰν ἔχων τὸν Πέτρον τῷ ἀκρον ἐξουσίαν. καὶ λύσις αὐτῆς ὅτι τὸν Πέτρον τῷ χρυσοστόμῳ ῥητῶν, ἐξ ὧν καταρρέουσαται ἀμφιπᾶς τὸ θεμέλιον τῆς παπισμῆς.

Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι κατέστρωται ἀνωτέρω κεφαλῇ πρῶτον χρῆσας τῷ χρυσοστόμῳ, φανερῶς παρι-

1090

1090
 παριστώσαι τὴν ἀρετὴν ἰσότητά τῶν Ἀποστόλων
 καὶ τὴν ἀρετὴν ταύτης τῆς Ἀποστολικῆς ἀξίας.
 δύνανται, ἐν τῇ παρέσῃ χρῆσι ἀναρᾶ τὴν ἐξουσίαν,
 καὶ γὰρ ὑπογράφω τὴν τότε φρογίδα καὶ ἐπιμί-
 λησαν τὰ Πέτρῳ, φησὶ, ταῦτα ποιών, ἐκ ἀπῆτης
 μέγιστα τιμῶ. ἐν οἷς σημαίνει, εἰ ἔχει, πῶς οὐκ
 αἰτῆται; ἐκ ἔχει δὲ, ἀρετὴ δὲ ἀπῆται. καὶ ἔλεγε ἐξου-
 σίαν, ἐπεὶ τὸ εἶναι τινα ἐξουσίαν ἰδικῶς μέγιστα
 τῶν ἄλλων, ὁ Διάβολος μόνος πρᾶπτευσήσκει. ἀλλὰ
 τιμῶ, τῆς ἐν αὐτῇ ἀρετῆς, ἢ ἔπαινον ὡς τῶν
 Ἀποστόλων. τρίτον, ὅτι τότε καὶ ὁ Πέτρος, μεταῦτα
 δὲ κληθεὶς ὁ Παῦλος, μᾶλλον τὸ Πέτρῳ ἐκοπί-
 σον, ὡς δέδεκται ἐν τῇ πρώτῃ κεφαλῇ, καὶ αὐ-
 τὸς ὁ Παῦλος, ἐξ ἑαυτοῦ ἀποδείκνυσιν ἐν τῇ αὐτῇ
 Γαλατίας 2^ῃ πρὸς 14^ῃ. τέταρτον, ὅτι καταστρεφέν
 καὶ ταῦτα καὶ ἑτέρας χρήσεις τῆς χρυσοῦς, τὴν
 ἰσότητά τῆς Ἀποστολικῆς ἀξίας παριστώσαι, καὶ
 τὸν Παῦλον ὡς καὶ τὸν Πέτρον ἰσότητον καὶ ἰσο-
 δυνάμειον ἀποφωτισθῆναι. Ὀμιλία δεκάτη ὁγδοὴ εἰς
 τὰς πράξεις. Ὁ Βίλιππος τῶν Διακόνων ὧν, ἐκ ἐδί-
 δε τὸ πῶμα, ἐπεὶ ἐκ ἔχει ταύτην τὴν ἐξουσίαν,
 τῷ γὰρ τὸ θάψον μόνων τῶν θάψοντων, καὶ τῷ
 ὡς τῶν Ἀποστόλων ἐξάγειν, τὸ μὴ μόνον ποιεῖν
 τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ ἑτέροις μεταδίδοναι. ὅθεν καὶ
 τὰς κορυφαίας, ἐκ ἄλλων τιμῶν ἐστὶν ἰδὲν τῶν ποιούν-
 τας. καὶ, καθάπερ ἐν τοῖς πολέμοις οἱ στρατη-
 γοὶ ποιεῖσι, καὶ τὸ πονεῖν τῶν πολέμων μέγιστα κατα-
 λαμβάνουσι, τὸ αὐτὸ καὶ εἶται Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἐρ-
 γάζονται. καὶ ἐν τῇ δεκάτῃ κεφαλῇ λέγει ὁ
 αὐτὸς περὶ Βαρνάβαν, Πολύχρηστος ὡς ὁ ἀνὴρ καὶ
 ἀφελής, καὶ τὸ Παῦλος σιμῆθης, διὸ καὶ ἦλθον
 ἐπὶ τὸν στρατηγὸν (ἦτοι τὸν Παῦλον) ἐπὶ τὸν μο-
 νομαχόν, ἐπὶ τὸν λείοντα, ἐπὶ τὸ σῶμα τὸ τῇ οἰκ-
 νίᾳ ἀρκεῖν, ὅπως διὰ τῶτο ἐν Ἀντιόχειᾳ ἐρεση-
 τίσθησαν καλεῖσθαι Χριστιανοί. ὅτι πρώτος ἐν ταύτῃ
 διέτελλε χρεῖον. καὶ, τῷ Παύλῳ κατόρθωμα,
 τὸ κληθῆναι Χριστιανὸς, δηλαδὴ τὴν πίσιν. καὶ,
 οὐδέ μοι ἐξήχηται, πῶς ἐδὲν τῶν περιφανῶν αὐτοῖς
 γίνεται διδάσκαλος. Κυριεῖς γὰρ ἔχον διδασκάλας καὶ
 Κυρηναίους καὶ Παῦλοι, ἐκ τῶν ὑπερέβαινον αὐτοῖς,
 ἀλλὰ ἐδὲν ὡς τῶν ἡλπίσται, ἔχει δὲ ὁμοῦ καὶ
 τὸν Σκεπτόν. καὶ, ὅρα τὰς ἐν ἱεροσολύμοις πάντων
 οὐκ ὁμοῦ φρογίζοντας, ὡς μίαν εἰκὴν τὴν οἰκ-
 νίαν ἔχοντας. Ἦκουσαν ὅτι ἡ Συμφαρία δέδεκται
 τὸν λόγον, καὶ ἔπεμψαν Πέτρον καὶ Ἰωάννην. ἦ-
 κισαν τὰ εἰς Ἀντιόχειαν, πέμπειν Βαρνάβαν, πο-
 λὺ γὰρ τὸ διείρημα ὡς, καὶ ἐκ ἑδῶ τῶν Ἀπο-
 στόλων χωρεθῆναι σκῆθον, ἵνα μὴ τομιθῶσιν εἶναι
 φυλάδες, καὶ τὰς αὐτῶν πεφυλγῶναι, τότε δὲ
 ἀναγκάως χωρίζονται, ὅτε λοιπὸν ἔδοκε αἰάτα
 ἔχον τὰ κατ' αὐτοῖς, τότε λοιπὸν ὁ πόλεμος ἐπέ-
 σθη, καὶ ἀπλῶς ἔδει, ὅτε ἡ ἀπόφασις ἐξηνήχ-
 θη, ἐπεὶ ἔως Παῦλος εἰς Ῥώμην μὴ αἰεταίνον

ελθεῖν ἦσαν ἐξέρχονται δὲ ἔτι τὸν πόλεμος διδά-
 κότες, πῶς γὰρ, οὕτως ὡς τὸς πολέμῳ μέλλοντας
 ἀπῆσαν. καὶ, ὁ πόλεμος γίνεται λοιπὸν τελευ-
 τήσαντων τῶν ἀποστόλων. ταῦτα λόγῳ εἰκοσῶ πέμ-
 πῳ κεφαλῇ δέκατῳ. καὶ Ὁμιλία τετακσῇ 5
 δούτερᾳ, ὅρα τὸν Πέτρου αὐθιχὸν κεχωρισμένον τῶν
 πράγματι, ἥτοι τῆς περιτμῆς, καὶ μέχρι τῆς νυκ-
 τὸς ἰσθαλίζοντα. Τίμῃς ὁμιλῶντες, φησὶ, παρῆσαν ἴσως
 καὶ οἱ ἐγκαλεσάντες αὐτῷ ὅτι Κορινθίαις πάλαι, καὶ
 εἰσελθόντες μετ' αὐτῶν, ἀπὸ αὐτῶν ὡς ἄνθρωποι 10
 μαρτυράς, ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν ἡμῖν ὁ θεὸς ἐξε-
 λέξατο, τί ἐστὶ ἐν ἡμῖν, ἥτις ἐν Παλαιστίνῃ φησὶ;
 καὶ λόγῳ τετακσῶ τρίτῳ, Σφοδρότερον μὴ ὁ Πέ-
 τρος διελέγετο, ἕτος δὲ (ὁ Ἀδελφός) ἡμε-
 ρώτερον, ἕτως ἂν καὶ τὸ ἐν μεγάλῃ διωκείᾳ ποι- 15
 ῆν, τὰ μὲν φορτικὰ ἐτέροις ὡς ἀσχετὰ, αὐτὸν δὲ
 διὰ τῶν ἡμερωτέρων ἀναγινώσκειν (ὡς οἱ σημείωσαι
 ὅτι ἀναμφιβόλως μέζον ὁ ἄνακτος τῶ Πέτρου) καὶ
 αὐτῶν, ὅρα μετὰ Πέτρον Παῦλος φθίνοντα,
 καὶ ὑδαὶς ὁμιλοῦντα, Ἰσχυρὸς αἰετίζεται, καὶ ἐν 20
 ἀσπληνίᾳ, ἐκείνῳ γὰρ ἦν τὸν ἀσπληνὲ ἐγκλιθεῖς
 σμῆνος. καὶ, περὶ τῆς ἐποδείξεως, ὥστε δεῖξαι
 ὅτι ἔτι τρυφῶν, ὅτι πᾶσι τὰ αὐτὰ δοκεῖ, ὅτι με-
 τὰ συνέψεως ταῦτα γράφει. καὶ λόγῳ τετακσῶ,
 κεφαλῇ δέκατῳ τρίτῳ, Εἰ γὰρ Πέτρος ἀπῆλθεν, 25
 πολλὰ μᾶλλον ἔτοις ἀπολογίας ἐδέοντο. καὶ λόγῳ ἐκο-
 σῶ ἕκτῳ, ὅρα, ὅτι τὸ κεφάλαιον ἐν τέτοις ἦν τοῖς
 τριῶν, Πέτρου, Ἰωάννου, καὶ Ἰακώβου. τὴν δὲ πό-
 λιν τῶν κεφαλῶν ἀποστόλων ἔτε ὁ κάλεσεν, ἔτε
 ἀπέσταλκε ὡς πῶς τὸ Παῦλος κατήχησεν; ὅτι ἐκ' ἐχρήσθη 30
 δι' αὐθιχῶν ἀναγινώσκειν, ἀλλὰ δι' αὐτῶν τῶν χειρῶν. καὶ
 κεφαλῇ εἰκοσῶ ὀγδόῳ, Ὁμιλία πρυτανικῇ
 πέμπτῃ, ὅτι τῶν οὐρανῶν ὑψηλότερος πάντων, ὁ τὰ
 πρῶτα κατέχων Παῦλος. καὶ, καθάπερ γὰρ βα- 35
 σιλικῶς ναυμαχίᾳς, καὶ νικίᾳς, ἐπέβη τῆς βα-
 σιλικῶτάτης οὐρανοῦ πόλεως, ἥτοι τῆς Ῥώμης. καὶ,
 ὅταν ἀπόστολον εἴπωσι, πάντες αὐτὸν ἐννοοῦσι,
 ὡς περ' ὅταν βασιλεὺς, τὸν Ἰωάννην. ἐν τέτοις πᾶσι
 σημειώτερον, ὅτι εἰς Παῦλον ἰσοτίμιος καὶ ἰσοδύναμος
 εἰς τὸν Πέτρου, ὡς περ' καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ 40
 τὰ τε δικαίῳ καὶ ἐξουσίᾳ καὶ κλήσει καὶ ἀξίᾳ,
 καὶ ὁ Πέτρος καὶ οἱ ὀρθότατοι τρόπον καὶ ἡγεμονία
 ὅτι τῶν ἀποστόλων, καὶ κατεβέβηκεν ἀπὸ τῆς
 θεμελίου τῶ παπισμῶ, καὶ πᾶσι αὐτοῖς ἐπέκει
 ὡς ἀποβάντων ἐκείνῳ τῶν οἱ παπῆς ἀπάτη καὶ 45
 σοφιστικῇ, ἀπορρίψαντων τῶν γραφικῶν καὶ πατερικῶν
 χρήσεων συμπλέκοντες. ἴδε αὐτῶν ἐβλίσθη πρῶ-
 τῃ κεφαλῇ πέμπτῃ καὶ εἰκοσῶ τρίτῃ περὶ ἰσό-
 τητος τῶν ἀποστόλων καὶ τῶ Πέτρου. ἴδε καὶ τὸν κε-
 ραμῆα Νικόλαον, τὸν Τόμῳ τῆς χαρᾶς, ὅτι 50
 ὡς ἀποκεκομμένον ἰδιαίτερος εἰς πᾶσας τὰς αὐτιδί-
 στας τῶν λατῶν περὶ τῆς ἀρχῆς τῶ Πάπα ἐτυ-
 πώσατο θεὸς ἰλιγνῶς.

τα ὁ Κυπριανὸς ἐν τοῖς περὶ εὐσέπειας τῆς Ἐκκλησίας. ὁ δὲ ὁ αὐτὸς γράφει ἐς τὴν ἐκδοσὶν τῶν Παμμελιανῶν περὶ τῆς καθέδρου τῆς Πέτρης, ταῦτα ἢ πρὸς τὴν τῆς Ναυαβιανῆς διαίρεσιν δὲ ἀναφέρειν, ὅστις ὁ λόγος ποιῶν κατὰ Κορηλίαν Ρώμης, ἐαυτὸν Ἐπίσκοπον Ρώμης χειροτονηθῆναι κατεσκεύασεν, ἢ πρὸς συστάσειν μυστικῶν τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἴδε τὴν ἐβδωμμηκοσὴν αὐτῆς ὑποσολῆς, ἢ τῶς ἐν ἀληθείᾳ ὑποβολιμαῖα εἶναι, ὡς ἐσημείωσε καὶ Ποσειδώνιος ὁ ἱστορὸς ἐν τῇ ἱερᾷ ἐτοιμασίᾳ, καὶ μαρτυρεῖ Ἀντώνιος Νητομνίης Ἀρχιεπίσκοπος Σπαλαθῆς ἐπιβλῆναι πρῶτον περὶ Γερασίας ἐκκλησιαστικῆς, κεφαλῇ ἐβδωμῇ, ἀρι-

θμῶν δεκάτῃ ὁγδόῃ, καὶ ἀνδρέας ὁ ῥιζέτιος ἐς τὸ ἱερὸν κριτικὸν βιβλίον τετάρτῃ κεφαλῇ δεκάτῃ τετάρτῃ, οἱ πάντες λέγουσιν εἶναι ὑποβολιμαῖα τὰ ἀνῶθεν, καὶ ἐν ἀληθείᾳ καθὼς ὡς τῶν παπιστῶν λαμβάνοντα, ἐσυμφωνῶσιν ἐν τοῖς ἐκτὸς ἀκολουθεῖσι ῥήμασι τῆς Κυπριανῆς, ἔτε συμφωνῶσι τῇ διδασκαλίᾳ καὶ πράξει τῆς Κυπριανῆς, ὡς εἶναι ἰδεῖν ὅσοι τῆς ὑποσολῆς ἀφαιρεθείσης ὡς Καρθαγινῆς Συνοδὸς τῶν ὁγδοηκονταπέντε Ἐπισκόπων, καὶ τῆς ἐβδωμμηκοσῆς τετάρτης αὐτῆς ὑποσολῆς πρὸς 10 Πομπήιον, καὶ τῆς ὑποσολῆς Φιρμιλιανῆς πρὸς Κυπριανὸν, ἥτις εἶναι ὑποσολὴν ἐβδωμμηκοσὴν πέμπτην τῶν τῆς Κυπριανῆς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

Ἀποδείξις τρίτη ἐξ ὧν ἔφη ὁ Κυπριανὸς ἐν τῇ τῶν ὁγδοηκονταπέντε Ἐπισκόπων Συνοδῷ καὶ ἐξ ἑτέρων αὐτῆς ὑποσολῶν, ὅτι ἔδδεν Ἐπίσκοπος ἐαυτὸν Ἐπίσκοπον τῶν Ἐπισκόπων εἶναι ἐνόμισεν, καὶ τὰ ἐξῆς, ἐξ ὧν δέκνυται πλάσμα τῶν παπιστῶν ἡ αἰσῶς Ἀδαρχὴ τῆς Πάπας καὶ ἀγνοῖα.

Ἐν σκάνῃ τῇ Συνοδῷ φησὶν ὁ Κυπριανὸς, Οὐδὲν ἔχειν αὐτὸν, ἢ τῆς κοινῆς ἀπεβάλλου, ἀλλὰ νομίζοντι δοξάζειν τὴν ἀλήθειαν, ἥτις εἶναι, ὅτι ἔδδεν Ἐπίσκοπος ἐαυτὸν Ἐπίσκοπον τῶν Ἐπισκόπων εἶναι ἐνόμισεν, καὶ φόβῳ τυραννικῷ ἐς τὴν ἀνάγκην τῆς ὑποσολῆς τὰς ἀδελφάς καὶ ὁπαδὸς αὐτῆς ὑπάρχοντες ποτε. ἔχει γὰρ ἔχει πᾶς Ἐπίσκοπος ὡς ἔχει τῇ ἐλευθερίᾳ καὶ ἐξουσίᾳ αὐτῆς αὐτεξέουσαν, ὥστε κρινέσθαι ὑφ' ἑτέρου μὴ διώκεσθαι, ἔτε αὐτὸν ἐπερὶ ὁμοταγῇ μὴ κρῖναι, ἀλλ' ὑπὸ μόνον πάντες τὴν κρίναι τῆς Κυρίας ἡμῶν ἰσοῦς Χριστοῦ, ὅστις εἶς καὶ μόνος ἔχει τὴν ἐξουσίαν καὶ προβάλλειν ἡμᾶς ἐν τῇ διοικήσει τῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας, καὶ περὶ τῶν ἡμετέρων ἔργων λόγον λαβεῖν. ταῦτα ὁ Κυπριανὸς ἐν τῇ Συνοδῷ τῶν ὁγδοηκονταπέντε Ἐπισκόπων, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ συνοδικῇ αὐτῆς ὑποσολῇ πρὸς Στεφάνον Ρώμης, ἥτις λέγεται ὑποσολὴ ἐβδωμμηκοσὴ δεύτερα τῆς Κυπριανῆς, ταῦτα φησὶ, Τῇ συνοδικῇ ἀδελφὲ περιόχῃ καὶ ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἡμῶν καὶ ὑπὲρ τῆς ἀπλῆς ἀγάπης ἀναφέρων, πιστεύοντες ὅτι ὑπὲρ τῆς ἀληθείας τῆς οὐλαβείας καὶ τῆς πίστεως, ἀέδοξον ἡμῖν, καὶ σοὶ ἀρετὰ εἶναι, τὰ οὐσιβῆ δηλαδὴ καὶ ἀληθῆ, εἰ καὶ καλῶς οἶδαμεν ἡμᾶς, οἷνε τὸ ἀπαξ ῥηθὲν ἐβλάστανται ἀποβάλλειν, ἔτε τὴν ἐαυτῶν πρῶτον μεταβάλλειν, ἀλλὰ φυλαττομένη μεταξὺ τῶν ὁμοταγῶν τῆς συνοδῆς τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ὁμονοίας, μερικὰ ἡμεῖς, ὡς παρ' αὐτῆς ἀπαξ ἡρώαυη μέχρι τέλους κατέχων, ἐν ᾧ πρᾶγμα ἔτε ἡμεῖς βίαν

ἡν ἐποίησαμεν, ἢ νόμον ἐδώκαμεν ἔχοντες ἐκάστης ἀρετῆς ἐν τῇ τῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας διοικήσει ἐλευθερίᾳ τῆς αὐτῆς θελήσεως τὸ ἀντιθέσιν τῆς ὁμοταγῆς αὐτῶν περὶ ἐαυτῶν τὸν λόγον τῇ Κυρίᾳ. ἐπὶ δὲ αὐτῇ ἡ ὑποσολὴ τῆς ἀρετῆς συνοδῆς τῶν Ἀφρικανῶν Ἐπισκόπων, οἵτινες ἦσαν ἐβδωμμηκοντα καὶ εἶς, περὶ τῆς ἀναβαπτίζοντες τὰς Αἰρετικὰς ἀφαιρεθείσας. καὶ μετὰ τὸ λαβεῖν ὡς τῆς Στεφάνου ὁμοκριτικῆς ὑποσολῆς, ἐν αἷς ἐλεγεν ὁ Στέφανος, μὴ δὲ ἀναβαπτίζοντες, ἐγχείρηται ἡ συνοδὸς τῶν ὁγδοηκονταπέντε Ἐπισκόπων, ἐξ ἧς εἶναι ὡς ἀπορῶν αὐτῶν τῆς Κυπριανῆς. ἀπεβλήθη ἐς τὴν Συνοδὸν ἐκείνην καὶ ἡ γνώμη τῆς Στεφάνου, καὶ γέγονεν ὁμοφασίς ἵνα ἀναβαπτίζωνται οἱ Αἰρετικοί. ἐκ ἀρτίου δὲ τὰς Συνοδὸς ταύτας ἔτε ὁ Βαρώνιος ἐν τῇ Ἀδαρχῇ 35 κρησιώῃ πενηκοντῇ ὁγδόῃ ἔτα, ἔτε ὁ Βίβλιος Τόμος πρῶτον τῶν Συνοδῶν, καὶ Παμμέλιος ἐν τῇ ἀπολόγῳ τῆς ἐν Καρθαγινῇ τῶν ὁγδοηκονταπέντε Ἐπισκόπων Συνοδῆς. Εἰς τὰς πράξεις τῆς Κυπριανῆς, ἐν τῷ τῶν καὶ ἐς τὰς ὑποσολὰς τῆς αὐτῆς πρὸς Πιμπήιον, καὶ τῆς Φιρμιλιανῆς πρὸς Κυπριανὸν, ἢ τῆς Στεφάνου γνώμης ἰσχυρῶς ὑποβάλλεται καὶ καταπολεμεῖται. καὶ ἐπὶ δὴλον καὶ ἐκ τῶν τῶν πλάσμα τῶν παπιστῶν περὶ τῆς αἰσῶς Ἀδαρχῆς, καὶ ὅτι τὸ τοιοῦτον ἂν παυτελῶς ἀγνοῦσαν τῇ Κυπριανῇ καὶ τοῖς αὐτῆς ὁπαδοῖς, καὶ τῇ Φιρμιλιανῇ, καὶ τοῖς Ἐπισκόποις τῆς Δείας, καὶ ἴδε περὶ τῶν ἀνατίκτων βιβλίων πρῶτος κεφαλῶν δεκάτῃ ὅσων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Ἀποδείξις τετάρτη ἐκ τῆς ἐπιφανείας, ἰσχυρῶς καὶ ἀσυνεπῆς, ὅτι ἔδδεν Ἐπίσκοπος διέδδεν τὸν Πέτρον εἰς ἰδικήν τινα ἐξουσίαν, ὥστε πάντες οἱ Ἐπίσκοποι τῇ ἀρχῇ καὶ ἐξουσίᾳ ἴσοι κατὰ Κυπριανόν.

Ἐκείνη τὰ λόγια τῆς Κυπριανῆς πρὸς Στεφάνον Ρώμης γεγραμμένα, καὶ ὁ Γερώνιος ἀναφέρει πρὸς τὸν